

Bani Bhai Sahib Bhai Gurdas Ji---Kabit Savaiye----Teeka by Baba Sampuran Singh Ji

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾਣੀ ਦਾ (ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ) ਮੂਲ, ਸਭ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ (ਸੁਤੇ ਹੀ ਮੰਗਲ ਰੂਪ)। (ਓਨਮ = ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਣੇ ਜੇਗ ਸੰਪੁਟ ਰੂਪ ਸੰਕੇਤੀ ਅਖਰ) ਸ਼ੋਭਾ, ਕਲਯਾਣ, ਅਨੰਦ। ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਰਸ ਰਹਣਿ ਵਾਲਾ ਜੇ ਹੋਵੇ ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ। ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਚਾਨਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੜ੍ਹ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਚੈਤੰਨਜ ਸਰੂਪ।

ਬਾਣੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਭਲੇ ਕੀ ।

ਸ਼ੋਰਠਾ Sorath:

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਓਨਮ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ॥

My Supplication to Ad(i) Purakh (Primordial Lord), salutation the holy feet of the True Guru (who is the embodiment of the Lord)

ਸਭ ਦੀ ਆਦਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਦਿ ਦਾ ਭੀ ਜੇ ਆਦਿ ਹੈ, ਓ ਨਮ, ਓ+ਅ+ਮ=ਓ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ (ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੰਤਰਯਾਮੀ, ਇਸ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਆਦਿ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਐਸਾ ਜਾਣ ਕਰ ਅਨੁਭਵ ਵਿਖੇ ਲਿਆ ਕੇ ਤਿਸ ਦੇ ਤਾਈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਘਟ ਘਟ ਕਾ ਪਰਵੇਸ ਏਕ ਅਨੇਕ ਬਿਬੇਕ ਸਸਿ ॥੧॥੧॥

Like the moon, who though one, resides everywhere and in everyone and yet remains one.

ਜੇ ਇਕ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਘੜਿਆਂ ਮਟਕਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਿਤ ਹੋ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋਣ ਵਤ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਹੋ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਆਦਿ ਸ੍ਰੂਪ ਨੂੰ ਐਸਾ ਜਾਣ ਕਰ ਅਨੁਭਵ ਵਿਖੇ ਲਿਆ ਕੇ ਆਦੇਸ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥1॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ:

ਓਨਮ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ।

Salutation in the holy feet of Satguru, the embodiment of glorious Waheguru who is the Primeval Lord.

ਓਂ ਨਮ ਓ ਮੰਗਲ ਮਈ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਚਾਰਣ ਕਰੇ, ਆਦਿ ਪਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੋਭਾ ਯਮਾਨ, ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸ੍ਰੂਪ ਜੇ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈ ਆਦੇਸ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਏਕ ਅਨੇਕ ਬਿਬੇਕ ਸਸਿ ਘਟ ਘਟ ਕਾ ਪਰਵੇਸ ॥੨॥੧॥

He is like the moon, Who though one is present everywhere and yet remains one.

ਘਟ ਘਟ ਕਾ ਪਰਵੇਸ ਘੜੇ ਘੜੀਆਂ ਆਦਿ ਸ੍ਰੂਪੀ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਆਦਿ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਖੇ ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਵੇਸ਼ ਪਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਤੋਂ ਅਨੇਕ ਵਤ ਅਪਨਾ ਬਿਬੇਕ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ

॥2॥

ਛੰਦ Chant:

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਅਨਾਮੀ ਸਰੂਪ ਹਨ:

ਘਟ ਘਟ ਕਾ ਪਰਵੇਸ ਸੇਸ ਪਹਿ ਕਹਤ ਨ ਆਵੈ ।

Waheguru (Lord) who is all-pervading and whose extent cannot be defined even by Sheshnag (a mythological serpent with thousand heads),

ਘੜੇ ਘੜੀਆਂ ਵਿਖੇ ਚੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵਤ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਉਚ ਨੀਚ ਆਦਿ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸੇਸ਼ ਨਾਗ ਪਾਸੋਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਭੀ, ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਹਿ ਨੇਤ ਬੇਦੁ ਬੰਦੀ ਜਨੁ ਗਾਵੈ ।

Whose praises Ved, Bhats and all others have been singing since eons and yet say-not this, not even this.

ਬੇਦ ਭੱਟਾਂ ਸਮਾਨ, 'ਨ ਇਤੀ' 'ਨ ਇਤੀ' 'ਨ ਇਤੀ' ('ਨਹੀਂ ਬਸ' 'ਨਹੀਂ ਬਸ' 'ਨਹੀਂ ਬਸ' ਵਾ 'ਨਹੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ' ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਣ ਜੇਗ ਬਾਰੰਬਾਰ ਉਚਾਰ ਉਚਾਰ ਕੇ, ਗਾਯਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅਰੁ ਅੰਤੁ ਹੁਤੇ ਹੁਤ ਹੈ ਪੁਨਿ ਹੇਨਮ ।

Who was there in the beginning, in between era and will remain in future,
ਆਦਿ ਵਿਚ ਭੀ ਉਹ ਹੈ ਸੀ, ਅਰੁ, ਮਧ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਭੀ ਹੈਨਵੇ, ਬਹੁੜੇ ਐਸਾ ਹੀ, ਅੰਤ ਪੁਲਯ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਓੜਕ ਸਮੇਂ ਭੀ, ਹੋਣਗੇ।

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਚਰਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਓਨਮ ॥੩॥੧॥

My supplication to Him through the holy feet of the True Guru in which He is totally effulgent. (1)

ਮੰਗਲ ਮਈ ਅਖਯਰ ਦਾ ਉਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਐਸੇ ਸਤਿ ਚਿਤ ਅਨੰਦ, ਚਲਨ ਸ੍ਰਭਾਵ ਵਾ ਸਰੂਪ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦਿਗੁਰੂ ਤਾਈਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥3॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਸ਼ਰੀਰੀ ਹਨ:

ਅਬਿਗਤਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਨੰਤ ਗੁਰ ।

Eternal, imperceptible, fearless, beyond reach, illimitable, infinite and
destroyer of the darkness of ignorance

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਬਯਕਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਨ, ਅਥਵਾ ਅਬਿ = ਅਬਯ = ਅਖਯਰ ਗਤਿ = ਗਯਾਨ ਵਾ
ਮਹਿਮਾ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਗਤਿ ਮਹਿਮਾ ਅਖਯਰ ਨਹੀਂ ਛੀਣ ਹੋਣ ਵਾਲੀ, ਯਾ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਗਯਾਨ
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਲਖਤਾ ਮਾਨੁਖੀ ਕੋਟੀ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਭੇਵ ਮਰਮ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਫੇਰ ਉਹ ਗੰਮਤਾ ਪਹੁੰਚਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ,
ਅਰੁ ਓਨਾਂ ਦਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਉਹ, ਅਨੰਤ ਦੇਸ਼ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕਰ
ਕੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਭੀ ਰਹਤ ਹਨ ਭਾਵ ਸਰਬ ਦੇਸਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰੁ ਸਮੂਹ ਕਾਲਾਂ ਵਿਖੇ ਤਥਾ ਸਮਗ੍ਰ ਪਦਾਰਥਾਂ
ਵਿਖੇ ਇਕ ਰਸ ਓਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰੀਪੂਰਣ ਹੈ,

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ॥੧॥੨॥

Waheguru (Lord) who is transcendental and immanent in the form of Guru
Nanak Dev.

ਆਪ ਨੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਨਰ ਤਨ ਧਾਰ ਕੇ ਆਏ ਭੀ ਉਹ 'ਬ੍ਰਹਮ' ਪਦ
ਦੂਰੇ ਕਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਕਾਸ਼, ਮਾਯਾ ਅਰੁ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਈਸ਼੍ਵਰ ਆਦਿਕਾਂ ਤੇ ਪਾਰ ਪਰਮ
ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ = ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿਕਾਂ ਵਿਚ ਓਨਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇ

ਪਰੀ ਪੂਰਣ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਹੀ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹਨ ॥4॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਬਜਕਤੀ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦੇਭੀ ਬਜਕਤੀ ਵਾਨ ਦਿਖਲਾਯਾ:

ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਨੰਤ ਗੁਰ ਅਬਿਗਤ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ।

The embodiment of formless God, who is imperishable, beyond description, inaccessible, illimitable, infinite and destroyer of darkness of ignorance.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਪਾਰਾਵਾਰ ਤੋਂ ਰਹਤ, ਅਰੁ ਬੇਓੜਕ, ਤਥਾ ਅਗਯਾਨ, ਅੰਧਕਾਰ ਦਾ ਨਿਵਿਰਤਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਬਜਕਤ ਅਪ੍ਰਕਟ ਸਰੂਪ, ਅਰੁ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਖਤਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਦਾਚਿਤ ਪਾ ਸਕੀਦਾ,

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ॥੨॥੨॥

Satgur (True Guru) Nanak Dev is the immanent form of God.

ਉਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹੈ ॥5॥

ਛੰਦ Chant:

ਉਪਰ ਕਥਨ ਕੀਤੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰੋਢਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇਵ ਦੇਵੀ ਸਭ ਧਿਆਵਹਿ ।

All gods and goddesses contemplate on the True Guru, Guru Nanak Dev.

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਰਮ ਦੇਵ ਨੂੰ, ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਦੇਵੀਆਂ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਹੀ ਸਿਧ ਬੁਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਜਛ ਕਿੰਨਰ ਆਦਿ ਅਪਣੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਵਾਂ ਗਣਾਂ ਸਮੇਤ, ਧਿਆਏ ਰਹਿੰਦੇ

ਧਯਾਨ ਵਿਚ ਲਿਆਈ ਰਖਦੇ ਹਨ,

ਨਾਦ ਬਾਦ ਬਿਸਮਾਦ ਰਾਗ ਰਾਗਨਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ।

They along with minstrels of heaven sing his praises to the accompaniment of musical instruments producing ecstatic music.

ਨਾਦ ਅਰੁ ਬਾਦ ਬਾਜੇ ਸਾਜ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਬਿਸਮਾਦ ਹਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਛੀਏ ਹੀ ਰਾਗ ਆਪੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਗਨੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਯਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੁੰਨਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਪਰੰਪਰ ।

Saints and holy men in his company (Guru Nanak) go in deep meditation and state of nothingness,

ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ, 'ਸ' ਸੇ ਤਿਸ ਨੂ ਅਥਵਾ ਸਪਰੰਪਰ = ਸ+ਪਰ ਸਰੂਪ ਆਕਾਰ ਧਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਭੀ ਜੇ ਅਪਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਕੇ, ਅਫੁਰ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਹੋ ਕਰ, ਅਗਾਧ ਨਾ ਗਾਹੀ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲੀ ਸਮਾਧੀ ਇਸਥਿਤੀ ਨੂ ਸਾਧਦੇ ਹਨ।

ਅਬਿਗਤਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਅਗਮ ਅਗਮਿਤਿ ਅਪਰੰਪਰ ॥੩॥੨॥

And get absorbed in the eternal, imperceptible, infinite, fearless, and inaccessible Lord (Satguru). (2)

ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਬਿਗਤਿ ਹਨ, ਅਲਖ ਹਨ ਤੇ ਅਭੇਵ ਹਨ ਅਰੁ ਅਗੰਮ ਤੋਂ ਭੀ ਅਗੰਮ ਬਸ ਪਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਪਰੰਪਰ ਅਸੀਮ ਹਨ ॥6॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਸਾਕਾਰ ਰੂਪਿਤਾ ਦਾ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਸਰੂਪ ਪਰਮ ਜੇਤਿ ਮਿਲਿ ਜੇਤਿ ਮਹਿ ।

The light eternal of Guru Nanak Dev melded into the light of Guru Angad Dev who acquired effulgence like the former.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਭਾਵ ਸੂਰਤ, ਦੀ ਜੇਤ ਆਭਾ ਜਗਮਗ ਜਗਮਗ = ਦਗ ਦਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਜੇਤ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਜੀਵ ਭਾਵਨੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੋਈ ਭੀ ਪਰਮ ਜਯੇਤੀ ਜਯੇਤੀ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਮਿਲੀ ਹੋਈ = ਅਭੇਦ ਹੈ

ਅਦਭੁਤ ਅਤਹਿ ਅਨੂਪ ਪਰਮ ਤਤੁ ਤਤਹਿ ਮਿਲਿਓ ॥੧॥੩॥

With the light of Guru Nanak merging with that of Guru Angad Dev Ji, the latter became wondrous in form and beyond words of praise.

ਅਰਥਾਤ ਤੱਤਾਂ ਪੰਜ ਭੌਤਿਕ ਰਚਨਾ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਦੇ = ਖੇਲਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਆਪ ਸਭ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਪਰਮ ਸਾਰ ਰੂਪ ਤੱਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ, ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਲਿਵਲੀਨ, ਅਤਯੰਤ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਅਰੁ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਰਹਤ ਹਨ ॥7॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਮੁੜ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਪਰਮ ਜੇਤਿ ਮਿਲਿ ਜੇਤਿ ਮਹਿ ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਸਰੂਪ ।

Light supreme (Guru Nanak Dev Ji) merged in Guru Angad Dev's light who himself became light divine.

ਪਰਮ ਜੇਤ ਸਭ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ ਜੇਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰੁ ਸਮੂਹ ਐਸੀਆਂ ਜੇਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜੇਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨੇ ਹੱਦ ਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੀ ਜੇਤ ਵਿਖੇ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ

ਆਤਮ ਜਯੋਤੀ ਅਭੇਦ ਹੋਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਸੂਰਤ ਦੀ ਆਭਾ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਦਗ ਦਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰਮ ਤਤ ਤਤਹਿ ਮਿਲਿਓ ਅਦਭੁਤ ਅਤ ਹੀ ਅਨੂਪ ॥੨॥੩॥

Truth of Guru Nanak merged with the essence of Guru Angad transforming him into astonishing form.

ਤੱਤ ਸਰੂਪੀ ਹੁੰਦੇਹੋਏ ਭੀ। ਉਹ ਪਰਮ ਤੱਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹਨ। ਅਤਿਸੈਂ ਕਰ ਕੇ ਅਦਭੁਤ ਅਰੁ ਅਨੂਪ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ॥੪॥

ਛੰਦ Chant:

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਰੂਪ ਜੋਤ ਜਗਾਈ:

ਅਦਭੁਤ ਅਤਿ ਹੀ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਪਾਰਸ ਕੈ ਪਾਰਸ ।

Guru Angad coming in contact with Guru Nanak the philosopher-stone, became a philosopher-stone himself. His form too became wondrous.

ਅਤਿਸੈਂ ਕਰ ਕੇ ਅਦਭੁਤ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ, ਅਰੁ ਅਤਯੰਤ ਅਨੂਪ ਹਨ ਪਾਰਸ ਸਰੂਪ ਐਸੇ ਜੋ ਪਾਰਸ ਦੇ ਭੀ ਬਨਾਣ ਹਾਰੇ-

ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਮਿਲਿ ਅੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਸੰਗ ਉਧਾਰਸ ।

Becoming inseparable from Guru Nanak, Lehna Ji became Guru Angad and then whosoever came in touch with him (Guru Angad) was liberated.

ਜਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਓਨਾਂ ਨੇ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਮੇਲ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਜੋ ਭੀ ਆ ਰਲਿਆ, ਉਧਾਰ ਨਿਸਤਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਕਲ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ਸੂਤ੍ਰ ਗਤਿ ਓਤਿ ਪੇਤਿ ਮਹਿ ।

Guru Angad Ji integrated himself like warp and weft with Guru Nanak, the possessor of Divine power of the Lord.

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਕਲਾ ਮਾਯਕ ਭਾਵੇਂ ਰਹਿਤ ਕਲਾ ਦਿਬਯ ਸ਼ਕਤੀ ਐਸੀ ਓਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਟ ਕੁਟਕੇ ਭਰੀ ਕਿ ਪੜੇ ਦੇ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਿਚ ਸੂਤ੍ਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਵਤ ਸਰਬਾਂਸ਼ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਗਤਿ ਓਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋ ਗਏ ਰਮ ਗਏ। ਭਾਵ ਆਪ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤਦਰੂਪ ਹੀ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਸਰੂਪ ਜੇਤਿ ਮਿਲਿ ਜੇਤਿ ਜੇਤਿ ਮਹਿ ॥੩॥੩॥

Light merged with light so much that whosoever came in contact with light embodiment (Guru Angad) , became resplendent too. (3)

ਅਰਥਾਤ ਜੇਤ ਵਿੱਚ ਜੇਤ ਐਸੀ ਮਿਲਾਈ ਕਿ ਜੇ ਭੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਓਸ ਜੇਤੀ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਓਸ ਅੰਦਰ ਭੀ ਜੇਤ ਜਗਮਗ ਜਗਮਗ ਕਰ ਉਠੀ ॥9॥

ਸੋਰਠਾ Sorath: I

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼:

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਿਵਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ।

In the divine glimpse of Guru Amar Das dwells the elixir of life. (On whomsoever he casts his look, he makes him immortal). His elixir-like words are like unstruck music.

ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸੀ। ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਬਚਨ ਮਾਨੇ

ਸਾਖਯਾਤ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਸਨ।

ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਗਾਸ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ॥੧॥੪॥

Resplendent True Guru Amar Das Ji became elixir-like after meeting Guru Angad Dev Ji. He now makes others calm and mortal.

ਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇਹੋਏ ਸਤਯ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ॥10॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟੇ:

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਿਵਾਸ ।

Meditating on unstruck melodious Divine Word, the sight and utterances of Guru Amar Das Ji, started showering elixir of life.

ਸ਼ਬਦ ਦਾ, ਇਕਰਸ ਬੇਹੱਦ ਕੋਟੀ ਵਿਖੇ ਵਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋ, ਅਭਯਾਸ ਕਰ ਕੇ, ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਬੋਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਮਿੱਠੇ ਵਾ ਕਲਯਾਨ ਕਾਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਓਨਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮ੍ਰਿਤਯੂ ਰਹਿਤ ਅਮਰ ਪਦ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥੨॥੪॥

Meeting Guru Angad Dev Ji, elixir-like cool, tranquil and granter of emancipation, Satgur Amar Das too became the same.

ਉਹ ਸਤਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਨੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ = ਆਪੇ ਵੱਲੋਂ ਮਰ ਕੇ ਆਪ
ਤਯਾਗ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਿਰਤੂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਅਮਰਦੇਵ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ = ਸਤਯ
ਸਰੂਪੀ ਪ੍ਰਗਾਸ ਰੂਪ ਕਹਾਏ ॥11॥

ਛੰਦ Chant:

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਮਹਿਮਾ:

ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਗਾਸ ਤਾਸ ਚਰਨਾਮ੍ਰਤ ਪਾਵੈ ।

Satgur Amar Das Ji who is light refulgent, whosoever partakes nectar-like
wash of his feet,

ਐਸੇ ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੋਭਾਯਮਾਨ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਹਨ, ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਰਣ ਪਾਹੁਲ
ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਭੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਕਾਮ ਨਾਮ ਨਿਹਿਕਾਮ ਪਰਮਪਦ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ।

Becomes free from all desires is absorbed in high state of spirituality and
equipoise.

ਉਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵ ਕਾਮਨਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪਰਮ ਪਦ ਜਿਸ ਪਦ = ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਰ
ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਣੇ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਐਸੀ ਕੈਵਲਯ ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਰਜੇ ਵਿਖੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਲੀਨ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਸੁਗੰਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਜ ਆਸਨ ।

By the fragrance of Naam Simran of Guru Amar Das Ji, the Guru's obedient
seeker finds stability in the company of holy men and Lord's devotees

ਤਾਤਪਰਜ ਕੀਹ ਕਿ ਮਨ ਵਿਚ ਗੁਰੁ ਮੁਖੀ ਭਾਵ ਦਾ ਜੋੜ ਜੁੜਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਨ

ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਭਾਵ ਦੇ ਸਾਰ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ, ਉਕਤ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕੀਰਤੀ, ਪਸਰ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਉਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰੁ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮਨ ਭਾਂਵਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਆਤਮ ਇਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਿਵਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁਖ ਬਚਨ ਪ੍ਰਗਾਸਨ ॥੩॥੪॥

In the elixir-like vision of Guru Amar Das lies the nectar of life and his words provide elixir-like luminance of Naam of the Lord. (4)

ਓਸਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਸਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਮੁਖ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥12॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ:

ਬ੍ਰਹਮਾਸਨ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਗੁਰ ਭਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲਿ ।

Satguru who resides in Waheguru (Brahm), meeting such Guru-conscious person (Guru Amar Das), and becoming one with him he too acquired all traits of Guru.

ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਆਸਨ ਇਸਥਿਤੀ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਰਾਰੇ ਵਿਖੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਰਾਮ ਟਿਕਾਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮ ਦਾਸ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਬਣ ਗਏ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਏ ॥੧॥੫॥

Through the blessings of Naam Simran of the principal Guru Satguru (Amar Das Ji), Guru Ram Das Ji too became prime Guru.

(ਕੌਣ?) ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਨਾਂ ਦਾ, ਜਦ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮੁਖ ਭਏ = ਸਨਮੁਖ

ਹੋਏ, ਭਾਵ ਜਦ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਪੂਰਣ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਰਮਣ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਬਣ ਗਏ ॥13॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਮਾਲਕ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾਸ ਕਹਾਏ:

ਗੁਰ ਭਏ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਿ ਬ੍ਰਹਮਾਸਨ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।

In the association of prime Guru (Guru Amar Das Ji) he too became Guru and
found refuge in the holy feet of the Lord.

ਜਦ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੰਧੀ ਵਿਖੇ ਮੇਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ - ਭਾਵ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਆਸਨ
ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪੀ ਇਥਿਤੀ ਵਿਖੇ ਬਿਸਰਾਮ ਅਰਾਮ ਪਾ ਕਰ - ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਖਯਾਤ, ਗੁਰੂ ਹੀ
ਬਣ ਗਏ

ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ॥੨॥੫॥

The Guru-conscious person whose name is Ram Das, by perpetual meditation
on Lord's name, became Guru-oriented and virtuous (Satguru)

ਸਭ ਵਿਖੇ ਰਮਣ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਸਰਬ ਬਯਾਪੀ ਸਰੂਪ ਰਾਮ ਹੁੰਦੇਹੋਏ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾਸ ਅਰਥਾਤ 'ਰਾਮਦਾਸ' ਕਹਾਯਾ ਸੀ ਓਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮੀਏ ਨਾਮ ਲੇਵੇ = ਦੀਖਯਤ
ਗੁਰਮੁਖੀ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬਣੇ ॥14॥

ਛੰਦ Chant:

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਹੋ ਪ੍ਰਗਟੇ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਓ ।

Through God-conscious Guru Amar Das Ji and by the blessing of meditation on His name, the virtuous Ram Das emerged as Guru Ram Das (slave of the Lord).

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁਖ ਗੁਰੂ (ਆਦਿ ਗੁਰੂ) ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁੰਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖ ਦਾਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੋਣ ਤੇ ਭੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ 'ਰਾਮ ਦਾਸ' ਰਾਮਦਾਸ ਅਖਵਾਇਆ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਹਾਇਓ ।

Because of knowledge of Guru Shabad and consciously uniting with Him, Guru Ram Das became known as principal Guru.

ਓਨਾਂ ਨੇ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਚਲਾਈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪੱਧਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਪਾਟੀ ਨੂੰ ਅੰਗਾਹਾਂ ਚਲਾਣ ਖਾਤਰ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮਰਮ ਜਾਣ ਕੇ ਓਸ ਮੂਜਬ ਧਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਜਪਿਆ।

ਦੀਪ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਦੀਪ ਜੋਤਿ ਜਗਮਗ ਅੰਤਰਿ ਉਰ ।

The flame of a beacon lights up another lamp.

ਇਉਂ ਅਭਯਾਸ ਸਾਧਦਿਆਂ ਜਦ ਆਤਮ ਜੋਤੀ ਪਰਮਾਤਮ ਜੋਤੀ ਵਿਖੇ ਮਿਲ ਗਈ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਲਗਾਂਦਿਆਂ ਲਗਾਂਦਿਆਂ "ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੇ ਕਰੈ ॥ ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਮਰੈ ॥" ਬਚਨ ਮੂਜਬ ਜਦ ਏਕਤਾ ਦਾ ਭੇਦ ਖੁੱਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਜਗ ਮਗ ਜਗ ਮਗ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਆਇਆ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਸੰਧ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਭਏ ਗੁਰ ॥੩॥੫॥

Thus Guru Ram Das became principal Guru through the blessings of Simran of Lord's name and his association with Guru Amar Das Ji. (5)

ਇਸ ਅਨੁਭਵ ਵਿਖੇ ਜਦੋਂ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੰਧੀ ਮਿਲੀ ਰਮਤੇ ਲਿਵਲੀਨ = ਮਸਤਾਨੇ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਤੋਂ ਗੁਰ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ॥15॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟਿਆ:

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਬਿਸਮਾਦ ਫਲ ਦੁਮ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧ ਗਤਿ ।

Just as the puzzle of seed and tree as to who came first is strange and perplexing, similarly strange is understanding the meeting of Guru and Sikh.

ਆਦਿ = ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਸਹਿਬ ਦੀਆਂ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਥਵਾ ਅਵਤਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਥਮ ਭੀ, ਜੇ ਬਿਸਮਾਦ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਿਸਮਾਦ ਰੂਪ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪਾਰ ਬਿੰਦ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਅਨੰਤਰ ਅਥਵਾ ਮਾਨੁਖੀ ਨਰ ਨਾਟ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਜੇਤ ਜਗਾਵਨ ਦੇ ਸਮਯ ਅੰਤ ਨੂੰ ਭੀ ਸਨ, ਐਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਫਲ ਅਰੁ ਬਿਰਛ ਵਾਲੀ ਦਸ਼ਾ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧੀ ਗੁਰੂ ਅਰੁ ਸਿਖ ਦੇ ਮੇਲੇ ਮਿਲਨ, ਦੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਭੀ ਬਿਸਮਾਦ ਰੂਪ ਹੀ ਵਰਤਾਈ।

ਆਦਿ ਪਰਮ ਪਰਮਾਦਿ ਅੰਤ ਅਨੰਤ ਨ ਜਾਨੀਐ ॥੧॥੬॥

This mystery of the beginning and end is beyond comprehension. Lord is beyond, away and infinite.

ਆਦਿ ਪਰਮ = ਜਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਦਿ ੋ ਰੂਪ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਦੀ ਆਦਿ ਦੇ ਜੇ ਆਦਿ

ਹਨ, ਤੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਓਨਾਂ ਦਾ ਮਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਹਨ = ਦੇਸ਼ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਪਰਿਛੇਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ॥16॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਇਹ ਅਪੂਰਬ ਚਾਲ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੇਰੀ

ਫਲ ਦੁਮ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਗਤਿ ਆਦਿ ਅੰਤ ਬਿਸਮਾਦਿ ।

Guru Ram Das caused the meeting of Guru and Sikh in the same wondrous
way of fruit and tree.

ਫਲੁ ਅਰੁ ਬਿਰਛ ਦੇ ਚਕ੍ਰਾਕਾਰ ਚਾਲੇ ਵਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਆਦਿ ਅੰਤ
ਵਿਖੇ ਹੀ, ਬਿਸਮਾਦ ਰੂਪ ਵਰਤਾਇਆ।

ਅੰਤ ਅਨੰਤ ਨ ਜਾਨੀਐ ਆਦਿ ਪਰਮ ਪਰਮਾਦਿ ॥੨॥੬॥

That perspective is infinite and no one can understand it. It is beyond, away
and still away out of the reach of mortals.

ਓਨਾਂ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤ ਓੜਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ
ਬਿਸਮਾਦ ਰੂਪ ਸਭ ਦੀ ਪਰਾ ਕਾਸ਼ਟਾ ਪਰਮ ਹੱਦ ਆਦਿ ਹਨ। ਭਾਵ ਓਨਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

॥17॥

ਛੰਦ Chant:

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨਦੇਵ ਕਿਸ ਪਕਾਰ ਗੁਰੂ ਬਣੇ:

ਆਦਿ ਪਰਮ ਪਰਮਾਦਿ ਨਾਦ ਮਿਲਿ ਨਾਦ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ।

Just as the sound of musical instruments melds with the words (of song/hymns), similarly Guru Ram Das and Guru Arjan became indistinguishable.

ਸਮੂਹ ਜੜ ਜੰਗਮ ਰੂਪ ਵਾਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ ਵਿਖੇ ਪਰਮ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਸਭ ਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਭਾਵੀ ਆਦਿ ਜੇ ਜੀਵਾਤਮਾ ਹੈ, ਸੇ ਪਰਮਾਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਆਦਾਂ ਦੇ ਆਦਿ = ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਉਹੀ ਸਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰਨਾਦ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਦ ਵਿਖੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਸਲਿਲਹਿ ਸਲਿਲ ਸਮਾਇ ਨਾਦ ਸਰਤਾ ਸਾਗਰ ਸੁਨਿ ।

Just as the river water becomes inseparable from the water of the ocean, Guru Arjan became one with Guru Amar Das by engrossing himself in his precepts and following them obediently.

ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨਾਦ ਗਰਜਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੇ ਨਿਸ ਤਰੰਗ ਜਲ ਵਿਖੇ ਸਮਾ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਨਰਪਤਿ ਸੁਤ ਨ੍ਰਿਪ ਹੇਤ ਜੇਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਨ ਗੁਰ ਜਨ ।

Just as son of a king becomes king, similarly Guru Arjan born as son to Guru Ram Das became an enlightened soul by singing the eulogies of Lord-a boon blessed to him by Satguru.

ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਹੋਣ ਵਤ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਗੁਣਾਨੁਵਾਦ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੋਇਆ ਜੇਤ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਸਾਦਿ ਭਏ ਗੁਰ ਤੇ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ॥੩॥੬॥

By the grace of Guru Ram Das, Arjan Dev succeeded him as Guru Arjan Dev.

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਨਾਂ ਦਾ, ਐਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਰੀ

ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰੂ ਬਣ ਗਏ ॥18॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ:

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਆਪਾ ਆਪ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੁਇ ।

Being supreme conscious and knowledgeable; it seems God Himself has descended as light divine in the form of Guru Hargobind.

ਆਪਾ ਜੀਵਤ ਭਾਵ = ਆਤਮੇ, ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਿਆਂ, ਇਹ ਆਤਮਾ ਹੀ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਭਾਸਦਾ ਹੈ। "ਆਤਮ ਚੀਨਿ ਪਰਾਤਮ ਚੀਨਹੁ....."

ਨਾਮ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਬਖਾਨੀਐ ॥੧॥੭॥

One may hold them (Guru Hargobind) and Gobind different due to their names, but in reality, God Himself has appeared in the form of Hargobind.

ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੀ, ਇਹ ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਕਰ ਕੇ ਦੋ ਨਾਮ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਇਕ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਦੋ ਕਰ ਕੇ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਵਰਨਣ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥19॥

ਦੋਹਰਾ Dohra

ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਤੋਂ ਹੀ ਜੀਵ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਵਖੇਵਾਂ ਦੂਰ ਤਕ ਦਿਖਲਾਇਆ:

ਆਪਾ ਆਪ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋਇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ।

: Guru Hargobind the enlightened is manifest of Lord. He is granter of spiritual knowledge.

ਆਪੇ ਦਾ ਆਪੇ ਵਿਚ ਜਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ) ਹੋ ਆਵੇ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਵਿਖੇ ਆਪ ਰੂਪ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇਆਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਆਪੇ ਦਾ ਆਪਾ ਜਜੋਂ ਕਾ ਤਜੋਂ ਅਪਣੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟ

ਹੇ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਇਸੇ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਦ੍ਰਾਵੇ ਹੀ ਸਾਖਯਾਤ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੀ ਸੁਤੇ ਨਿਰਣਾ ਵੀਚਾਰ ਹੇ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਬਖਾਨੀਐ ਨਾਮ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ॥੨॥੧॥

Guru and Gobind are just two separate names, but in reality it is Lord Himself who is manifest.

ਆਹ 'ਗੁਰ' ਜੀਵ ਹੈ- 'ਬੋਲਨਹਾਰੁ ਪਰਮ ਗੁਰ ਏਹੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਹ ਆਦਿਕ ਅਨਾਤਮ ਜੜ੍ਹ ਸੰਘਾਤ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿਖੇ ਚਾਨਣਾ ਕਰਣਹਾਰ ਹੋਣ ਤੇ "ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ। ਤਿਸਕੇ ਚਾਨਣ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣ ਹੋਇ ॥" ਭਾਵ ਦੇਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚੈਤੰਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣਾ ਹੀ 'ਗੁਰ' ਮਹਾਨ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਹ 'ਗੋਬਿੰਦ' ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੂਪ ਆਕਾਰ ਸਮੁਚਯ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ ਰਚਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ, ਕਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਅਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਈਸ਼ਵਰ ਕਰ ਕੇ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੇ ਦੋ ਅੱਡ ਅੱਡ ਨਾਮ ਹਨ ॥20॥

ਛੰਦ Chant:

ਓਹੀ ਬਾਰਤਾ ਮੁੜ:

ਨਾਮ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਟੇਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਠਹਰਾਈ ।

Guru and Gobind though are two different names, in reality He himself is refulgent

ਇਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੋ ਨਾਮ ਹਨ। ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਏਹੀ ਟੇਕ- ਨਿਸਚਾ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰਪੱਕ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ।

ਆਦਿ ਭਏ ਗੁਰ ਨਾਮ ਦੁਤੀਆ ਗੋਬਿੰਦ ਬਡਾਈ ।

Sikhs ever in attendance of Guru has this strong belief that, first He was called Guru Arjan and then he gave this honour of Guruship to Hargobind.

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਆਦਿ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਹੋ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਦਰਜੇ ਉਪਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਦੀ ਬਡਾਈ ਮਹੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਿਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਈ ਹੈ।

ਹਰਿ ਗੁਰ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਰਚਨ ਰਚਿ ਥਾਪਿ ਓਥਾਪਨ ।

God Lord is Guru Arjan Himself and then He Himself became Hargobind.

ਜਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿ ਸਾਖਿਆਤ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਰੂਪ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪ ਨੇ 'ਗੁਰੂ' ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ਼ਕ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਕੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ ਵਸਨ ਵਾਲੇ ਤਥਾ ਸਮੂਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਜਾਨਣਹਾਰ ਵਾਲੀ ਰਚਨਾ ਰਚਕੇ ਅਰੁ ਥਾਪਨਾ ਉਥਾਪਨਾ ਕਰ ਕੇ-

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਇ ਆਪਾ ਆਪਨ ॥੩॥੧॥

The Omnipotent Lord who created the cosmos, established it and has singular authority of destroying it; it seems He Himself has taken the form of Hargobind to reveal all knowledge about Himself. (7)

ਇਹ ਪਰਤੱਖ ਕਰ ਦਿਖਾਲਿਆ ਕਿ ਅਪਨਾ ਆਪਾ ਜਦ ਅਪਨੇ ਅਸਲੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਉਘਾ ਹੋ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪੀ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥21॥

ਸੋਰਠਾ Sorath:

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰੂਪ ਵਰਨਣ:

ਬਿਸਮਾਦਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ਅਸਚਰਜਹਿ ਅਸਚਰਜ ਗਤਿ ।

God - manifest Satguru's play is ecstatic and blissful, astonishing beyond astonishment,

ਬਿਸਮਾਦ ਤੋਂ ਬਿਸਮਾਦ ਮਹਾਨ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਅਚੰਭੇ ਵਿਚ ਪਾਣ ਵਾਲਾ ਅਰੁ ਅਸਚਰਜ ਤੋਂ ਭੀ
ਅਸਚਰਜ ਮਹਾਂ ਅਪੂਰਬ,

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦਿ ਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦਭੁਤ ਭਏ ॥੧॥੮॥

unimaginably wondrous, and amazing beyond perception.

ਅਲੌਕਿਕ ਚਮਤਕਾਰ ਸਰੂਪੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਈਸ਼ਵਰ ਔਰ ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਸਭਨਾਂ
ਆਦਿ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਆਦਿ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਰੂਪ ਮਹਾਨ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਵਿਲੱਖਣ ਅਨੇਖੇ ਭਾਵ ਤੋਂ ਭੀ
ਅਦਭੁਤ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਪੁਰਖ ਨਰ ਤਨ ਧਾਰੀ ਉਹ ਹੋਏ ਹਨ ॥22॥

ਦੋਹਰਾ Dohra:

ਓਹੇ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁੜ:

ਅਸਚਰਜਹਿ ਅਸਚਰਜ ਗਤਿ ਬਿਸਮਾਦਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ।

(Describing the wondrous state of Guru who is immanent of the Lord), we
have reached the awesome of awesome state, in the most enrapturing ecstatic
state,

ਚੇਸ਼ਟਾ ਗਤਿ ਓਨਾਂ ਦੀ ਅਸਚਰਜ ਤੋਂ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਵਿਸਮਾਦ ਨੂੰ
ਭੀ ਵਿਸਮਾਦ ਅਚੰਭੇ ਵਿਚ ਪੌਣ ਵਾਲੀ-

ਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦਭੁਤ ਭਏ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦਿ ॥੨॥੮॥

wonderfully strange condition of transcendence seeing the magnificence of
the Lord .

ਤਥਾ ਆਸਚਰਜਤਾ ਵਿਖੇ ਪੌਣ ਹਾਰੀ ਐਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕੋਈ ਅਦਭੁਤ ਅਨੇਖਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀ
ਸਕਦਾ, ਇਸ ਭਾਂਤ ਦੇ ਆਦਿ ਰਹਿਤ ਪਰਮ +ਆਦਿ, ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਉਹ ਹੋਏ ਹਨ ॥23॥

ਛੰਦ Chant:

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦਿ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸ ਗੰਧ ਅਗੋਚਰ ।

Primordial Lord (God) has no beginning. He is beyond and still farther. He is free of such mundane worldly pleasures like taste, desires and fragrances.

‘ਪਰਮਾਦਿ’ ‘ਪਰਮਦਭੁਤ’ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਂ ਸੰਜੁਗਤ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸ ਦੀ ਆਧਾਰ ਰਸਨਾ ਅਰੁ ਗੰਧ ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਆਧਾਰ ਨਾਸਿਕਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤੋਂ ਅਗੋਚਰ ਹਨ (ਅ+ਗੋ+ਚਰ = ਗੋ ਨਾਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਤੇ +ਚਰ = ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਵਿਚਰਣੇ ਯਾ ਵਰਤਨੇ ਵਾਲਾ ਐਸਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਖਯ ਪਦਾਰਥ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਚਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ‘ਅ’ ਅਖਯਰ ਨਿਖੇਧੀ ਵਾਚਕ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਗੋਚਰ’ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ, ਭਾਵ ਜੋ ਉਕਤ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਖਯ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਅਸ ਪਰਸ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਸਬਦ ਮਨੋਚਰ ।

He is beyond vision, touch, reach of mind, intelligence and words.

ਐਸਾ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਆਧਾਰ ਨੇਤ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰੀ, ਅਰੁ ਅ+ਸਪਰਸ਼ ਤੁਚਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੋ ਸਪਰਸ਼ ਦੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭੀ ਵਿਯ ਹੋਣੇ ਜੇਗ ਨਹੀਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਧਾਰ ਸੁਰਤਿ ਕੰਨ ਇੰਦ੍ਰੀ, ਅਤੇ ਮਤਿ

ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਬਿਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੋ ਕੇ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮਨੋਚਰ = ਮਨ +)

ਉਚ+ਚਰ ਰੂਪ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੰਧੀ ਜੋੜ ਹੋ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹ ਕਥਨ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਤਥਾ ਮਨ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਗੋਚਰੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਲੇਗ ਬੇਦ ਗਤਿ ਗਿਆਨ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ।

The imperceptible and unattached Lord cannot be known by study of Vedas and through other earthly knowledge.

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੇਗ+ਗਤਿ = ਲੋਕਾਚਾਰ ਲੌਕਿਕ ਗਿਆਨ ਪਰਤੱਖ ਚਾਲੀ ਅਰੁ ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੁਆਰੇ ਭੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਲਖੇ ਜਾਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਰਿ ਨਮੇ ਨਮੇ ਨਮ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥੩॥੮॥

Satguru who is embodiment of Lord and inhabits His divine radiance is infinite. Thus, he is worthy of salutation and obeisance in all the three times- past, present and future. (8)

ਤਾਂ ਤੇ ਨੇਤਿ = ਨ ਇਤੀ = ਨਹੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਨਹੀਂ ਐਸਾ ਵੈਸਾ ਕਰ ਕੇ ਕਥੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤਾਈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਹੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥24॥

ਕਬਿਤ Kabit

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਰਸਨ ਗ੍ਰੰਥਦਾ ਅਰੰਭ:

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੁਧਿ ਕੀ ਨ ਸੁਧਿ ਰਹੀ ਬੁਧਿ ਕੀ ਨ ਬੁਧਿ ਰਹੀ ਮਤਿ ਮੈ ਨ ਮਤਿ ਹੈ ।

A glimpse of (Satguru) left me bereft of all my consciousness, senses, intelligence, cleverness and all other considered wisdom of the world.

ਦਰਸਨ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪੀ ਦਰਸਨ ਕਰਦੇ ਸਾਰ ਭੀ ਜੇ ਝਲਕਾ ਓਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅੰਦਰ ਵੱਜਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨਭਉ ਹੋਇਆ ਤਾਂ

ਤਤਕਾਲ ਹੀ, ਸੁਧ ਨਾਮ ਚੇਤੇ ਦੀ ਚਿਤਵਨ ਸਿਮਰਣ = ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸਰ ਗਈ। ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਚੇਤੇ ਆਨ ਆਨ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਵੁਠਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਕੋ ਵਾਰ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅਰੁ ਬੁਧਿ ਬੁਝਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੁਝ ਗੁੰਮਹੋ ਗਈ। ਮਤਿ ਬੁਧੀ ਅਕਲ

ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਲ ਥੋਹ ਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਬਲ, ਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸੁਰਤਿ ਮੈ ਨ ਸੁਰਤਿ ਅਉ ਧਿਆਨ ਮੈ ਨ ਧਿਆਨੁ ਰਹਿਓ ਗਿਆਨ ਮੈ ਨ ਗਿਆਨ ਰਹਿਓ ਗਤਿ
ਮੈ ਨ ਗਤਿ ਹੈ ।

I lost my awareness, attachment of mind with insignificant matters, desires to acquire base or futile ego inflating knowledge and other worldly predicaments.

ਸੁਰਤਿ ਸੋਝੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ = ਸੁੰਹਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਸੂਝ ਨ ਰਹੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ
ਧਿਆਨ ਸੋਚਨ = ਖਿਆਲ ਕਰਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਰਹੀ। ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਨਾ ਰਿਹਾ ਭਾਵ
ਜਾਨਣ ਦਾ ਬਲ ਅਥਵਾ ਜੇ ਕੁਛ ਜਾਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਉਠ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਗਤ ਰੀਤੀ, ਢੰਗ, ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਗੱਲ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਨਾਥਵਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ
ਜੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਓਸ ਦੀ ਉਹ ਗਤਿ ਦਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਧੀਰਜੁ ਕੇ ਧੀਰਜੁ ਗਰਬ ਕੇ ਗਰਬੁ ਗਇਓ ਰਤਿ ਮੈ ਨ ਰਤਿ ਰਹੀ ਪਤਿ ਰਤਿ ਪਤਿ ਮੈ ।

My patience was lost and so was my vanity. There was no life in me and I was bereft of my existence even.

ਧੀਰਜ ਦਾ ਧੀਰਜ, ਅਤੇ ਗਰਬ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਗਰਬ ਪਣਾ ਅਹੰਭਾਵ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਤਥਾ ਰਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ
ਦਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਾਵ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਅਰੁ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਮਾਨੁਖੀ ਗੌਰਵਤਾ ਦੀ ਮਨੋਤ ਭੀ ਰਤਿ ਪਤਿ ਲੱਤ
ਪੱਤ ਹੋ ਗਈ। 'ਰ' ਦਾ 'ਲ' ਹੋ ਕੇ ਲੱਤ ਪੱਤ ਲੁੜ ਖੜਾ ਗਈ ਖ੍ਰਾਰ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥ ਹੋਇਆ।

ਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦਭੁਤ ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ ਅਸਚਰਜੈ ਅਸਚਰਜ ਅਤਿ ਅਤਿ ਹੈ ॥੧॥੯॥

The glimpse of Satguru is capable of amazing one with wondrous feelings.

These are astonishing and marvellous and there is no end to this amazement.
(9)

ਓਸ ਦਸ਼ਾ ਨੂ ਕੀਕੁਰ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ ਅਦਭੁਤ ਵਿਲੱਖਣ ਤੋਂ ਭੀ ਮਹਾਂਨ ਵਿਲੱਖਣ ਅਨੋਖੀ ਭਾਂਤ ਦੀ
ਤੇ ਅਚੰਭੇ ਤੋਂ ਭੀ ਅਤਯੰਤ ਅਚੰਭਾ ਸਰੂਪ ਤਥਾ ਅਸਚਰਜੈ ਚਮਤਕਾਰੀ = ਹਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾਨ
ਵਾਲੀ ਦਸ਼ਾ ਤੋਂ ਭੀ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰ ਸਰੂਪ ਉਹ ਦਸ਼ਾ ਹੈ ॥1॥9॥

ਦਸਮ ਸਥਾਨ ਕੇ ਸਮਾਨਿ ਕਉਨ ਭਉਨ ਕਹਓ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਸੁ ਤਉ ਅਨਤ ਨ ਪਾਵਈ ।

What other place of mystic abode can I say than the tenth concealed opening
of a human being? Only the Guru conscious person can reach it by the grace
of True Guru by meditating on His name.

ਦਸਵੇਂ ਸਥਾਨ ਦੁਆਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਹੜਾ ਭੈਨ ਟਿਕਾਣਾ ਦੱਸਾਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਹੀਂ ਅਥਵਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੀਦਾ ਹੈ, ਅਨਤ ਹੋਰ ਦਿਰੋਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਨਮਨੀ ਜੇਤਿ ਪਟੰਤਰ ਦੀਜੈ ਕਉਨ ਜੇਤਿ ਦਇਆ ਕੈ ਦਿਖਾਵੈ ਜਾਹੀ ਤਾਹੀ ਬਨਿ ਆਵਈ ।

What light can be equated with the radiance one receives at the time of
spiritual enlightenment?

ਉਨਮਨੀ ਜੇਤਿ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਜੇਤਿ ਪਟੰਤਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਸਤੇ ਦਿਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਇਆ
ਕਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਸ ਜੇਤੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਵਨ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਵਿਖੇ ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ
ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਇਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਪਰਚਾ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਸਮਸਰਿ ਨਾਦ ਬਾਦ ਕਉਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੁਨਾਵੈ ਜਾਹਿ ਸੇਈ ਲਿਵ ਲਾਵਈ ।

What melodious musical sound can be equal to the melodious unstruck
musical sound of divine word?

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹੜੇ ਬਾਜੇ ਦੀ ਧੁਨੀ ਨੂੰ ਸੰਮਸਰਿ ਬਰਾਬਰ ਕਹਾਂ, ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਹ ਅਗੰਮੀ ਧੁਨ ਸੁਨਾਵਣ ਓਹੇ ਹੀ ਲਿਵ ਤਾਰ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਤੁਲਿ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਅਪਿਓ ਪੀਆਵੈ ਜਾਹਿ ਤਾਹੀ ਮੈ ਸਮਾਵਈ ॥੨॥੧੦॥

There is no other elixir capable of making one immortal than the one that flows perpetually in the concealed opening (Dasam Duar) of a human being. And one who is blessed by the True Guru (Satguru) to receive this elixir of immortality obtains it by His g

ਨਿਝਰ ਨਿਰੰਤਰ = ਲਗਾਤਾਰ ਝਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰ ਜੋ ਅਪਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਰ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਵਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਆਦ ਤੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਸੁਰਗੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਭੀ ਸ੍ਰਾਦ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਆਦਿ ਦੇ ਪੀਣ ਵਤ ਨਾ ਪੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਥਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਤ੍ਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰਸ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਭੀ ਨਾ ਪੀਤਾ ਜਾਣ ਜੇਗ ਅਪਿਉ ਰੂਪ ਪਰਮ ਦਿਬਜ ਰਸ ਪਿਆਲਦਾ ਅਨਭਉ ਦਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਐਸਾ ਅਨੁਭਈਆ ਅਨਭਉ ਕਰਣਹਾਰਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਲੇ ਜੇਤੀ ਸਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਮਾ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਆਪੇ ਭਾਵ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਆਪੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥2॥10॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ਈਸ ਇਤ ਤੇ ਉਲੰਘਿ ਉਤ ਜਾਇ ਠਹਰਾਵਈ ।

Meeting with Guru, a Sikh receives the Lord's word to meditate upon and by his untiring and resolute efforts become one with Him. He frees himself from the worldly matters and lives in harmony in the realm of the Lord.

ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਧਿ ਜੋੜ = ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਿਲਿਆਂ ਵਾ ਜੁੜਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪੇ ਵਿਚ ਪਤੀਜ ਪਿਆਂ, ਬੀਸ ਇਕ = ਇਕ ਕੇੜੀ ਦਾ ਆਦਮੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਜਗਿਆਸੀ ਈਸ ਈਸ = ਈਸ਼ਰਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪੀਆਂ ਦਾ ਭੀ ਈਸ਼ਰ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਪੁਰਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਤ ਇਸ ਲੋਕ ਤੋਂ ਉਲੰਘ ਪਾਰ

ਹੇ ਕੇ ਉਤ ਓਸ ਲੋਕ ਲੋਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਜਾ ਠਹਿਰਦਾ ਨਿਵਾਸ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚਰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਮੂਦ ਪੇਖੈ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੈ ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਓ ॥ ਨਮਨੀ ਸੁਧ ਪਾਵਈ ।

He shuts his eyes from mundane worldly attractions and lives in the spiritual wisdom that helps him feel His presence in everything.

ਚੰਮ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ, ਜਦ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅੰਤਰੀਵੀ = ਮਾਨਸੀ ਨੇਤ੍ਰ ਨਾਲ, ਧਿਆਨ ਕਰੇ ਤੱਕੇ, ਤਾਂ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਮਨ ਦੇ ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਲਟ ਆਇਆਂ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਰ ਲਖਯ ਬਾਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਪੱਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖ, ਜਗਮਗ ਜਗਮਗ ਦਗ ਦਗ ਕਰ ਰਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਜੇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਸੁੱਧ ਅਨੁਭਵ = ਸੂਝ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਤਿ ਸੰਕੋਚਤ ਹੀ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਖੋਲਿ ਨਾਦ ਬਾਦ ਪਰੈ ਅਨਹਤ ਲਿਵ ਲਾਵਈ ।

Weaning his thoughts away from the worldly attractions, his doors of ignorance are opened; he is distracted from all sources of worldly pleasures and he gets engrossed in listening to celestial songs and music.

ਤਾਤਪਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਸੁਰਤ ਨੂੰ 'ਸੰਕੋਚਤ ਹੀ' ਸੰਕੋਚਦੇ ਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰਲੇ ਪਸਾਰੇ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਮੁਖ ਕਰਣ ਸਾਰ ਹੀ ਮੋਖ ਦ੍ਵਾਰ ਦੇ ਬਜ਼੍ਰਵਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਜੜ੍ਹਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਰੂਪ ਕਿਵਾੜਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬਾਦ ਸਾਜ ਬਾਜ ਆਦਿ ਦੀ ਨਾਦ ਸਾਂਗੀਤਿਕ ਧੁਨੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਨਹਤ ਪੌਣ ਆਦਿਕਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰੀਵੀ ਚੇਟ ਅਥਵਾ ਹਿਲੋਰ = ਹਰਕਤ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਹਾਰੀ ਧੁਨੀ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਧੁਨੀ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਚਨ ਬਿਸਰਜਤ ਅਨ ਰਸ ਰਹਿਤ ਹੁਇ ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਅਪਿਉ ਪੀਆਵਈ ॥੧੧॥

Renouncing the worldly matters and shedding all attachment with worldly pleasures, he drinks deep the elixir that flows continuously in his (Dasam Duar) the celestial door of the body. (11)

ਜਦ ਕਿ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਾਹਰਮੁਖੀ ਸ੍ਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਨਿਝਰ ਨਿਰੰਤਰ ਝਰ ਰਹੀ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਵਾਨ ਅਪਿਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ = ਅਨਭਉ ਰਸ ਨੂੰ ਪੀਆ ਕਰਦਾ ਹੈ

॥11॥

ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਮੈੜ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋਵੇ:

ਜਉ ਲਉ ਅਨਰਸ ਬਸਿ ਤਉ ਲਉ ਨਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਜਉ ਲਉ ਆਨ ਧਿਆਨ ਆਪਾ ਆਪੁ ਨਹੀ ਦੇਖੀਐ ।

So long a human being remains absorbed in worldly attractions and pleasures, he cannot know love. So long his attention is focused on something else, he cannot realize self.

ਜਉ ਲਉ = ਜਦੋਂ ਤਕ ਅਨਰਸ ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ਼ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਰੂਪ ਹੋਰ ਹੋਰ ਅਨਾਤਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਬਸ ਵੱਸ = ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਵਿਖਯ ਰਸਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜਦ ਤਕ ਰਹਿ ਨਹੀਂ

ਸਕਦਾ, ਤਦੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਦਰਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੁਆਦ। ਅਰੁ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤਕ ਆਨ ਧਿਆਨ = ਅਨਾਤਮਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਾਘ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਬਾਹਰਲੇ ਭੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੋਵੇ ਆਪ ਆਪ ਆਪਨਾ ਆਪ = ਸੁੱਧ ਸਰੂਪ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦਾ = ਭਾਵ ਓਸ ਦਾ ਸਾਖਯਾਤ ਅਨਭਉ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਜਉ ਲਉ ਆਨ ਗਿਆਨ ਤਉ ਲਉ ਨਹੀ ਅਧਿਆਤਮ ਗਿਆਨ ਜਉ ਲਉ ਨਾਦ ਬਾਦ ਨ ਅਨਾਹਦ ਬਿਸੇਖੀਐ ।

(Renouncing Lord) as long as one is busy acquiring knowledge of mundane worldly things, he remains bereft of spiritual wisdom. As long as one remains involved in worldly pleasures one cannot hear the unstruck celestial music of

divine word.

ਇੰਢੇ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਹੋਰ ਗਿਆਨਾਂ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਹਰੀਲਿਆਂ ਅਨਾਤਮ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਸਯਾਨਪਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਧੁਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਦੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ। (ਅਧਯਾਤਮ ਗਿਆਨ = ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਸਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਗਿਆਨ) ਅਰੁ ਫੇਰ ਜਦ ਤਕ ਨਾਦ ਗੂੰਜ= ਧੁੰਨੀ= ਸ੍ਰੋਤ ਬਾਦ ਬਾਜਿਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰ ਵਸ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸੁਨਣ ਲਈ ਜੀ ਲਲਚੱਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਅਨਾਹਦ ਅਗੰਮੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦੀ ਕੁਛ ਵਿਸ਼ੇਖਤਾ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਜਉ ਲਉ ਅਹੰਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਹੋਇ ਨ ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਜਉ ਲਉ ਨ ਲਖਾਵੈ ਤਉ ਲਉ ਅਲਖ ਨ ਲੇਖੀਐ
।

As long as one remains proud and arrogant, one cannot realise self. Till such time True Guru does not initiate a person with the boon of Lord's name and propitiate the Lord, one cannot realise the 'formless God'.

ਅਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਹਉਮੈ ਬੁੱਧੀ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਦਾ ਮਾਨ ਅੰਦਰ ਵੱਸਿਆ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਤਕ, ਸੁਧਿ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ (ਅੰਤਰਗਤਿ ਅੰਦਰਲੇ ਚੱਜ ਦੀ ਵਾ ਅੰਦਰਲੀ ਦਸ਼ਾ ਅਥਵਾ ਚਾਲੇ ਦੀ) ਯਾ ਇਉਂ ਕਹੋ ਕਿ ਜੇ ਅੰਤਰ = ਵਿੱਥ ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਜੀਵ ਦੀ -ਤਕ ਤਕ ਨਹੀਂ ਗਤਿ ਕਲਿਆਣ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਲਖਤਾ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਇਹ ਗੱਲ, ਤਕ ਤਕ ਅਲਖ ਲਖਤਾ ਤੋਂ ਪਾਰ = ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੇਖਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਤਿ ਰੂਪ ਸਤਿਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਏਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਮੇਕ ਏਕ ਏਕ ਭੇਖੀਐ ॥੧੨॥

The knowledge of Almighty lies in the consecrating words of the True Guru that leads one to reality of His name and form. By uniting his mind with His name, the Lord who prevails in various forms gets revealed. (12)

ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਕੀਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਅਕਾਲ

ਪੁਰਖ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਉਸ ਵਿਖੇ ਚਿੱਤ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਹੌੜ ਹੋੜ ਕੇ ਜੋੜਨ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨਗੀ ਪਾਲਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਧਾਰੇ, ਤਾਂ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਖੇ = ਮੇਕ = ਮਿਲਿਆ ਰਮਯਾ ਹੋਇਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਕੇ ਅਉਂ ਜਾਪੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਇੱਕ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰੂਪ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਭੇਖ ਅਨੇਕ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਸਾਂਗ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਯਥਾ: ਬਾਜੀਗਰ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥ ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਭੇਖ ਦਿਖਲਾਈ ॥ ॥12॥

ਨਾਨਾ ਮਿਸਟਾਨ ਪਾਨ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨਾਦਿ ਸ੍ਵਾਦ ਸੀਚਤ ਸਰਬ ਰਸ ਰਸਨਾ ਕਹਾਈ ਹੈ ।

Tongue that enjoys many forms of sweet and savoury foods, drinks and is relisher of all the tastes is called gustation. Eyes see good and bad, beautiful and ugly and is therefore known as vision power.

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਸਟਾਨ ਪਾਨ ਮਿੱਠੇ ਮਿੱਠੇ ਅਨੂਪਾਨ = ਖਾਣ ਪੀਨ ਜੋਗ ਮਿੱਠੇ ਮਿੱਠੇ ਪਦਾਰਥ ਹੋਰ ਭੀ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨਾਦਿ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਸਾਗ ਸਲੂਣੇ ਪੁਲਾ ਆਦਿ ਭੋਜਨ ਲੈਕ ਪਦਾਰਥ ਜੇ ਹਨ- ਏਨ੍ਹਾਂ ਸਰਬ ਸਮੂਹ ਖਟ ਰਸਾਂ ਦਿਆਂ ਸ੍ਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੀਚਤ ਸੰਚਨ = ਸਮੇਟਨਹਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਸਾਰਬ ਬਜਾਪੀ ਅੰਤਰਯਾਮਿਨੀ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੰਸਨਾ ਕਹਾਇਆ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਅਰੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਅਮਿਤ ਬਡਾਈ ਹੈ ।

Ears for their ability to hear all sorts of sounds, melodies etc. are called hearing power. With the use of all these faculties, one obtains knowledge of various things, focuses one's mind in meaningful thoughts and earns worldly respect.

ਸਰਬੱਤ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਰੂਪ ਵਾਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕ ਵਿਚ ਰਖਨ ਵਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨੇਤ੍ਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰੁ ਸ਼ਬਦ ਬਚਨ ਦੇ ਸੁਨਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਰਤਿ ਸੁਨਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੰਨ ਅਖਵਾਇਆ ਹੈ, ਤੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਅਰੁ ਸਿਮਰਣ ਰੂਪ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਲਿਵ ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਮਿਤ ਅਮਾਪ ਬੇਮ੍ਰਯਾਦ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਕਲ ਸੁਰਤਿ ਅਸਪਰਸ ਅਉ ਰਾਗ ਨਾਦ ਬੁਧਿ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਪਾਈ ਹੈ ।

The skin brings awareness of things through touch. Enjoyment of music and songs, intellect, strength, speech and dependence on discrimination is the boon of the Lord.

ਅਉਰ ਸੰਪੂਰਣ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਦ ਧੁਨੀ ਨੇ ਤਥਾ ਬੁਧੀ ਬਲ ਨਿਸਚੇ ਕਾਰਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਬਚਨ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਨੇ ਭੀ ਉਸ ਇਸੇ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਟੇਕ ਸਹਾਰਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਸਮੂਹ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਸੁਗਯਾਤ ਰੂਪ = ਅਨੁਭਵ ਕਾਰਿਣੀ ਸੱਤਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭੀ, ਇਹ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਅਸਪਰਸ ਅਰਥਾਤ ਅਸੰਗ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਲਿਪਾਯਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਤ ਸਫਲ ਹੁਇ ਬੇਲਤ ਮਧੁਰ ਧੁਨਿ ਸੁੰਨਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ॥੧੩॥

But all these senses of knowledge are useful if a person obtains the boon of Guru's wisdom, dwells his mind in the name of the Immortal Lord and sings the sweet paeans of me Lord's name. Such tune and melody of His name is bestower of bliss and happiness.

ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਈਂ ਅਜਪ ਜਾਪ ਰੂਪੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਸਿਮਰਤ ਜਪਦਿਆਂ ਤਥਾ ਸੁਣਨ ਵਿਖੇ ਸੁਖਦਾਈ ਮਿਠੀ ਮਿਠੀ ਧੁਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਚਾਰਦਿਆਂ ਇਹ ਅਪਨੇ ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਸਫਲ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥13॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਧਿਆਨ ਸਾਧੇ:

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਬਸਿ ਹੁਇ ਪਤੰਗ ਸੰਗਮ ਨ ਜਾਨੈ ਬਿਰਹ ਬਿਛੋਰ ਮੀਨ ਹੁਇ ਨ ਮਰਿ ਜਾਨੇ ਹੈ ।

In order to become one with my dear beloved, I, a deceitful lover, not possessed by his love, did not learn from a mot how to die in separation from

him, nor did I learn from fish how to die in the separation of beloved.

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਵੱਸ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ, ਕੀਹ ਪਤੰਗਾ ਫੰਬਟ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ- ਦੀਪਕ ਦੇ ਸੰਗਮ ਮਿਲਾਪ ਤੋਂ ਹੋਣ ਹਾਰੇ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਨੂੰ? ਕਿੰਤੂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਬਿਰਹ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਿਛੋੜ ਜੁਦਾਈ ਕਰ ਕੇ ਮਛਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਮਰਣੇ = ਮੌਤ ਨੂੰ? ਕਿੰਤੂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਇਹ ਦੇਨੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਵੱਸ ਹੁੰਦੇਹੋਏ ਮਿਰਤੂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਲ ਭਰ ਭੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ-

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਜੋਤਿ ਮੈ ਨ ਹੁਇ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਚਰਨ ਬਿਮੁਖ ਹੋਇ ਪ੍ਰਾਨ ਠਹਰਾਨੇ ਹੈ ।

And here I am who is not making any effort to merge in my Lord by keeping his refulgence in my heart; and yet with all this recalcitrance, I am alive.

ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿਚ ਭਾਵ ਉਕਤ ਸਰੂਪ ਦਾ ਇਕ ਟਕ ਧਿਆਨ ਖਿਆਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਨਾ ਹੋ ਕੇ, ਅਰੁ ਚਰਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਮੁਖ ਓਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠੇ ਮੇਰੇ, ਪ੍ਰਾਨ ਠਹਿਰੇ ਪਏ ਹਨ ਭਾਵ ਮੈਂ ਤੜਪ ਕੇ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਮਿਲਿ ਬਿਛਰਤ ਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਬਿਰਹ ਜਾਨੀ ਮੀਨ ਅਉ ਪਤੰਗ ਮੇਹਿ ਦੇਖਤ ਲਜਾਨੇ ਹੈ ।

I have not understood the intensity of love and consequence of death as is in the case of a moth and flame or fish and water, and therefore both moth and fish feel ashamed of my; fraudulent love.

ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਗਤਿ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਰੁ ਵਿਛੋੜੇ ਕਰ ਕੇ ਬਿਛੜਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ = ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਪਤੰਗਾ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧੰਨਿ ਹੈ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੇਨਿ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਦੇਹ ਨਰਕ ਨ ਮਾਨੇ ਹੈ ॥੧੪॥

Being a deceitful friend, my human life is damnable, whereas the reptilian species are worth appreciation for their love of their beloveds like the moth and fish. Because of my fraudulent love I will not even get a place in hell.
(14)

ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਨੂੰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੇ ਕਪਟ ਦਾ ਸਨੇਹ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰੀ ਇਸ ਦੇਹ ਨੂੰ ਨਰਕ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਉਹ ਤਾਮਸੀ ਜੂਨਾਂ ਧੰਨ ਹਨ, ਜੇ ਨਰਕ ਰੂਪ ਦੇਹ ਦਾ ਮਾਨ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਭਾਵ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੋਂ ਤੁਛ ਸਮਝ ਕੇ ਵਾਰ ਸਿੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ॥14॥

ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਵ ਧਾਰਣ ਦਾ ਮਹੱਤ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਸ੍ਵਾਦ ਬਿਸਮਾਦ ਅਤਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੇਦ ਕਰਤ ਨ ਆਵਈ ।

The spiritual happiness of a devout Sikh of Guru who meditates on Lord's name, the bliss and his spiritual happiness is wonderful beyond explanation.

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਮੁਖ ਧਿਆਨ ਰੁਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਵੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਵ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਧਾਰਿਆਂ ਜੇ ਫਲ ਰੂਪ, ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸ ਅਨਭਉ ਅਤਯੰਤ ਵਿਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਭੈਚਕ ਵਿਚ ਪਾਣ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬਿਨੇਦ ਕੌਤਕ ਕਰਤਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਉਸ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੋਚਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਕਥ ਕਥਾ ਰੂਪ ਹਨ - ਉਨਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਜੇ ਕੋਈ ਕਥਨ ਕਹਨਿ ਕਾ ਜਤਨ ਕਰੇ ਭੀ, ਤਾਂ ਕਹਿਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਭਾਵ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਅਗੰਮ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਗੰਧ ਪਰਮਦਭੁਤ ਸੀਤਲ ਕੋਮਲ ਪਰਸਤ ਬਨਿ ਆਵਈ ।

The peace and joy of a Guru-conscious person diffuses wonderful fragrance. Its tranquility and softness can only be realised when it is relished. There is no limit of the divine peace and wisdom of such a Guru-oriented person. It

can understood best when

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਧਾਰਦੇ ਸਾਰ ਜਿਸ ਸੁਖਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਓਸ ਦੀ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧੀ = ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਿਖੇ ਖੇੜੇ ਦਾ ਖਿੜਨਾ ਰੋਮ ਹਰਖ ਆਦਿ ਹੋਣਾ ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ = ਅਤਿਸੈਂ ਕਰ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਅਨੇਕਾ ਹੈ, ਐਸਾ ਸੀਤਲ ਤੇ ਕੋਮਲ ਕਿ ਪਰਸਨ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਅਨਭਉ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ ਓਸ ਦਾ ਸਮਝਣਾ ਬਣ ਆ ਸਕਦਾ ਫੱਬਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਮਹਿਮਾ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਿ ਅਲਖ ਲਖਾਵਈ ।

One who is a devout Sikh of Guru, the glory of his spiritual, knowledge gets reflected in every limb of his body umpteen times. Every hair of his body becomes alive with divine effulgence.

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਵ ਧਾਰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਜਿਸ ਸੁਖਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਓਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗੌਰਵਤਾ = ਕਦਰ = ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦਾ ਬੋਧ ਬੁਝਨਾ ਅਗਾਧ ਗਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਧੀ ਜੇੜ ਜਦ ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰੁ ਸਿੱਖ ਦੇ ਮਨ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਪੇ ਵਿਚ ਪਰਚਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਲਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਲਖ ਪਦ, ਲਖਤਾ ਸਯਾਨ ਵਿਚ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅੰਗਿ ਅੰਗਿ ਕੇਟ ਸੋਭਾ ਮਾਇਆ ਕੈ ਦਿਖਾਵੈ ਸੇ ਤੇ ਅਨਤ ਨ ਧਾਵਈ ॥੧੫॥

By his grace, whosoever is shown this state of spiritual bliss, does not wander about anywhere. (15)

ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਿਆਂ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂ ਹੀ ਮੁਖਜਦੇਵ ਪਰਮ ਇਸ਼ਟ ਸਰੂਪ ਸਮਝਨ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਆਉਣ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਸੁਖਫਲ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਓਸ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰੋੜ ਗੁਣਾਂ ਸੋਭਾ ਤੇਜ ਦਮਕ ਉਠਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਰੀ ਸਾਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ। ਕੇਵਲ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਿਸ ਨੂ ਮੰਇਆ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਲਾਵਨ ਅਨਭਉ ਕਰਾਨ ਮਾਯਾ ਪਾਠਾਂਤਰ ਹੋਣ ਤੇ ਅਰਥ ਇਉਂ ਹਨ: ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਿਖਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਓਸ ਦੀ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਸਿੱਖ ਅਨਤ ਹੋਰ ਦਿਰੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਵਾਰੇ ਯਾ ਮਾਯਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਪਿਛੇ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਧਾਂਵਦਾ ਦੌੜਦਾ = ਭਟਕਦਾ ॥15॥

ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਭਿਆਸ:

ਉਲਟਿ ਪਵਨ ਮਨ ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੇ ਪਰਮਪਦ ਪਾਏ ਹੈ ।

By practicing Naam Simran (meditation on Lord's name) one can turn the wind-like wayward mind into sharp and swift movement of fish. Developing association with the word of True Guru, one attains noble state.

ਮਨ ਜਦ ਮਛਲੀ ਦੀ ਜਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਕਤ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਖਾਤਰ, ਚਪਲ ਗਤਿ = ਚੰਚਲ ਚਾਲ ਵਤ ਪਵਨ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੰਕੜ ਕੇ ਉਲਟਾ ਹੋ ਵਗਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਬਾਹਰਲੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਟਕੇ ਸ੍ਰਾਸਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੀ ਚਾਲ ਮੂਜਬ ਜਦ ਉਲਟਾ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੇ = ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਉਪਰ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਪਰਮ ਪਦ ਮੇਖ ਪਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭੋਗਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਥਵਾ ਰਸਾਂ ਦੀ ਖਿੱਚ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੂਰ ਸਰ ਸੇਖਿ ਪੇਖਿ ਸੇਮ ਸਰ ਪੂਰਨ ਕੈ ਬੰਧਨ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਅਪੀਅ ਪਿਆਏ ਹੈ ।

Nectar of life (blissful peace) is obtained only by meditation. By burning away the indestructible ego and by killing the imperishable mind, leaving all doubts and suspicions, those who stabilise their body, their life-force finds a direction.

ਸੂਰ ਸਰ ਸੇਖ = ਸਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਾ ਹੈ, ਸੇ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸੈਖਨ ਸੁਕੋਨਾ ਕਰੇ ਯਾ ਸੂਰਜ ਨਾਮੀ ਇੜਾ ਨਾੜੀ ਸਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਨਾਸ ਰਸਤੇ ਚਲਨ ਹਾਰੀ ਸ੍ਰਾਸ ਦੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਕਾਵੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੇ ਜੇ ਖੱਬੀ ਨਾਸ ਦੇ ਬੰਦ ਕੀਤਿਆਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਮਝ ਕੇ ਕਰੇ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਭੀ

ਅਰੁ ਐਸਾ ਕਰ ਕੇ ਸੋਮ ਸਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨਾਮੀ ਸੁਰ ਸ੍ਰਾਸ ਦੀ ਜੋ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਨਾਸ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਕਢ ਸ੍ਰਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕੈ ਭਰ ਕਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁੜ 'ਪੇਖ' ਨਾਮ ਪਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਸ੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਵਰਤੀ ਸ਼ਿਥਲਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਥੋਹ ਸਿਰ ਲਿਆਵੇ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੀਕ੍ਰੁੰਮੱਛੀ ਉਲਟੀ ਚਲਕੇ ਟੱਕਰ ਖਾ ਕੇ ਮੁੜ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਮੁੜ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਲਟੀ ਚਲਦੀ ਹੈ ਅਰੁ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜੇਹਾ ਕਲੇਲ ਜਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅੰਦਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰਾਸ ਪਰਸ੍ਰਾਸ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਯਾ ਹੇਠ ਉਪਰਲੀ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨ ਭੀ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਜੁਟਿਆ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬੰਧਨ ਦੈ ਮ੍ਰਿਤ ਸਰ = ਜਿਸ ਟਿਕਾਣੇ ਸੁਰ ਅਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪਲਟਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਵਿਚ ਪਲਟ ਕੇ ਮੁੜ ਪਹਿਲੀ ਹਾਲਤ ਵਲ ਹੀ ਜਿਥੇ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਉਲਟਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਰ ਦੀ ਮਿਰਤੂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਜੋ ਸੁਖਮਣਾ ਦਾ ਘਾਟ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੁਛ ਕਾਲ ਬੰਧਨ ਦੈ ਟਿਕਾਉ ਸੁਰਤ ਦਾ ਕਰੇ ਅਜੇਹਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਰਦੇ ਰਿਹਾਂ ਅਪਿਅ ਨਹੀਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਪੀਣੇ ਲੈਕ ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਰਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਜਰਹਿ ਜਾਰਿ ਮਾਰਿ ਅਮਰਹਿ ਭ੍ਰਾਤਿ ਛਾਡਿ ਅਸਥਿਰ ਕੰਧ ਹੰਸ ਅਨਤ ਨ ਧਾਏ ਹੈ ।

By burning away the indestructible ego and by killing the imperishable mind, leaving all doubts and suspicions, those who stabilise their body, their life-force finds a direction.

ਅਜਰਹਿ ਜਾਰਿ = ਨਾ ਸਾੜੀ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲੀ ਹਉਮੈਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕੰਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾੜ ਸਿੱਟਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਮਰਹਿ ਮਾਰਿ = ਅਮਰ ਹੋਏ ਹੋਏ, ਭਾਵ ਆਮਰ ਆਕੀ ਹੋਏ ਹੋਏ ਮਨ ਨੂੰ ਭੀ ਮਾਰ ਪਛਾੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭ੍ਰਾਤਿ ਭਰਮਨਾ ਭਰਮਚਿੱਤੀ ਅਥਵਾ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਭਾਵ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਨੂੰ ਛੈੜ ਤਿਆਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਸਥਿਰ ਕੰਧ = ਕੰਧ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਦੇਹ ਅਜਰ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਹੰਸ ਜੀਵ ਫੇਰ ਅਨਤ ਹੋਰ ਦਿਰੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਜੂਨ ਜੂਨਾਂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨ ਧਾਏ ਹੈ ਨਹੀਂ ਭਟਕਿਆ ਕਰਦਾ।

ਆਦੈ ਆਦ ਨਾਦੈ ਨਾਦ ਸਲਲੈ ਸਲਿਲ ਮਿਲਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿ ਸਹਜ ਸਮਾਏ ਹੈ ॥੧੬॥

As the space merges with space, air with air and water mixes up with its source, so does the life-force integrates with the radiance of the Lord and supreme bliss is experienced. (16)

ਆਦੈ ਆਦਿ ਸਭ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਜੋ ਆਕਾਸ਼ ਹੈ, ਜੀਕ੍ਰੁੰਘਟ ਮਟ ਘੜੇ, ਕੇਠੇ ਆਦਿ ਦੇ ਟੁੱਟ ਗਿਰ ਪੈਣ ਤੇ ਮਹਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰੁ ਨਾਦੈ ਨਾਦਿ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਧੁਨੀ ਵਿਖੇ ਤਥਾ ਜਲ ਵਿਖੇ ਜਲ, ਮਿਲ ਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੀਕ੍ਰੁੰਹੀ ਇਹ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਨੂ ਤਿਆਗ ਬ੍ਰ ਭਾਵ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥16॥

ਗੁਰਮੁਖ ਬਨਣ ਵਿਖੇ ਡੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵੇ:

ਚਿਰੰਕਾਲ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਨਿਰਮੇਲ ਪਾਏ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨ ਕੈ ।

After wandering many births, this human life is obtained. But the birth becomes successful only when one takes the refuge the holy feet of a True Guru.

ਚਿਰੰਕਾਲ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਨ ਉਪਰੰਤ = ਅਨੰਤ ਜਨਮ ਜੂਨ ਜੂਨਾਂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਨ ਉਪ੍ਰੰਤ ਨਿਰਮੇਲ = ਅਮੇਲਕ ਲਖੀਂ ਕ੍ਰੋੜੀਂ ਬਜੰਤ ਮਾਯਾ ਖਰਚਿਆਂ ਭੀ ਜੇ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਐਸੇ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਪੈਣ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਇਹ ਸਫਲਾ ਜਨਮ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਮੇਲਕਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤ ਇਥੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੋਚਨ ਅਮੇਲ ਗੁਰ ਦਰਸ ਅਮੇਲ ਦੇਖੇ ਸ੍ਰਵਨ ਅਮੇਲ ਗੁਰ ਬਚਨ ਧਰਨ ਕੈ ।

Eyes are invaluable only when they see a glimpse of the Lord ugh the form of Sat guru. Ears are fruitful if they listen the precepts and command of Satguru attentively.

ਤਾਤਪਰਜ ਇਹ ਕਿ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਅਚਾਹ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਜੇ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਨੇੜ੍ਹੇ ਅਮੋਲਕ ਦਿਬਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਬਚਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਕੰਨ ਅਮੋਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅਗੰਮ ਲੋਕ ਦੀ ਦਿੱਬ ਧੁਨੀ ਸੁਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਾਸਕਾ ਅਮੋਲ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਬਾਸਨਾ ਕੈ ਰਸਨਾ ਅਮੋਲ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਨ ਕੈ ।

Nostril's are worthy only when they smell the fragrance of dust of Satguru's lotus-feet. The tongue becomes invaluable when it recites the word of the Lord given as consecration by Satguru Ji.

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਉੱਪਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੂਲੀ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸੁਗੰਧੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਵਾਸਨਾ ਦੀ ਲਪਟ ਤੋਂ ਨਾਸਾਂ ਅਮੋਲਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰੁ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਧੁਰੇਂ ਲਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇ ਸਿਮਰਣ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਰਿਹਾਂ ਰਸਨਾ ਰਸਨਾ ਉਪਰ ਟਿਕਾਈ ਰਖਨ ਖਾਤਰ ਅਮੋਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਸਨ ਅਮੋਲ ਗੁਰਦੇਵ ਸੇਵ ਕੈ ਸਫਲ ਚਰਨ ਅਮੋਲ ਪਰਦਛਨਾ ਕਰਨ ਕੈ ॥੧੭॥

Hands are invaluable only when they involve in the comforting service of Satguru and feet become precious when they ever stroll about in the vicinity of Satguru. (17)

ਗੁਰਦੇਵ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਅਮੋਲਕਤਾ ਸਫਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਰਦੱਖਣਾ ਕਰਨ ਪਰਿਕਰਮਾ ਚਾਰੇਂ ਪਾਸੀਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਲੈਣ ਕਰ ਕੇ ਪੈਰ ਅਮੋਲਕ ਬਣਾ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥17॥

ਇਸੇ ਅਮੋਲਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਦਿਬਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਈ ਕਰੁਨਾ ਕਟਾਛ ਦਿਬਿ ਦੇਹ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ।

Focusing mind on the form of True Guru, one is enlightened with celestial vision of knowledge. By the grace of True Guru, the human form acquires Godly refulgence making its coming to this world a success.

ਦਰਸਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਟਕ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਤੱਕਦਿਆਂ ਤੱਕਦਿਆਂ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ = ਸੁੱਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ = ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਨਿਗ੍ਰਾ = ਮੇਖ ਦੀ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਰੁਣਾ ਕਿਰਪਾ ਭਰੇ ਕਟਾਛ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇ ਭਾਵ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਭਰੀ ਨਦਰੀ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਣ ਹਾਰੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਦੀ ਤੱਕਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਦੇਹ ਦਿੱਬ ਰੱਬੀ ਦਮਕ ਵਾਲੀ ਸਦਾ ਨਵੀਂ ਨਰੇਈ ਤੇ ਲੇਖੇ ਪਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਖੁਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰਸਨਾ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ।

Concentrating the mind on the divine word, the rock strong doors of ignorance become ajar. The acquisition of knowledge then blesses one with the treasure of Lord's name.

ਸ਼ਬਦ ਅੰਤਰੀਵੀ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸੁਨਣ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਲਗਾਇਆਂ, ਵਾ ਸ਼ਬਦ ਅਭਿਆਸ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਤਾਰ ਲਗਾਇਆਂ ਅਥਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਕਰ ਕੇ ਓਸ ਵਿਚ ਲਿਵ ਇਕਸਾਰ ਬਿਰਤੀ ਟਿਕਾਇਆਂ, ਬਜਰ ਸਮਾਨ ਅਨਭੇਦ ਭੇਦਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕਨ ਵਾਲੇ ਅਤਯੰਤ ਦ੍ਰਿੜ ਕਪਾਟ ਕਿਵਾੜ ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਯਾ ਦੇ ਆਵਰਣ ਰੂਪ ਪੜਦੇ ਖੁਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਰੁ ਇਉਂ ਰਸਨ ਰਸੀਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਇਸ ਨੂ ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਇਸ ਭਾਂਤ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲਨ ਸਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਰਸ ਵਿਚ ਰਸਨ ਪਰਚ ਜਾਨ ਕਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਹੀ ਸ੍ਰਯੰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਬਾਸਨਾ ਸੁਬਾਸ ਹਸਤ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਨਾਮ ਸਫਲ ਸੁ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

The touching and feeling of the dust of True Guru's feet enlivens the fragrance of Lord's name in the mind. Involving the hands in His prayer and service, one is blessed with true and real spiritual knowledge.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰਜ = ਧੂਲੀ ਦੀ ਬਾਸਨਾ ਸੁਗੰਧੀ ਕਰ ਕੇ ਸੁਬਾਸ
ਸੁਗੰਧੀਵਾਨ ਵਾ ਸੁਬਾਸ ਆਤਮ ਪਦ ਵਾਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਵਾ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਨਮਸਕਾਰ ਸਮੇਂ ਰਚਣ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਫਲੇ ਬਨਾਉਣ ਸਾਰ ਸੁ ਗਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ
ਗਿਆਨ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਇਸ ਨੂੰ ਹੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਗ ਅੰਗ ਬਿਸਮ ਸ੍ਰਬੰਗ ਮੈ ਸਮਾਇ ਭਏ ਮਨ ਮਨਸਾ ਥਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਹੈ ॥੧੮॥

Thus every hair of a person becomes glorious and he merges with the light divine. All his vices and desires end and his mind dwells in the love of Lord's feet. (18)

ਸੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਅੰਗ ਅੰਗ ਕਰ ਕੇ ਸਿਬਮ ਅਚੰਡਿਤ ਆਪਜੋ ਬਾਹਰ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਸ੍ਰਬੰਗ ਸਰਬ
ਸਰੂਪੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਕਲਪਨਾਂ ਜਦ ਥਕਿਤ ਹੋ ਹੁੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ,
ਤਦ ਨਿਸਚੇ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ
ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਸੰਪੰਨ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਈ ਦਾ
ਹੈ ॥18॥

ਇਸੇ ਅਨੁਭਵੀ ਦਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਫਲ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ ਮੈ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਨੇ ਆਨ ਧਿਆਨ ਬਿਸਰਾਨੇ ਹੈ ।

The contentment that a devout Sikh gets from meditating on His name is so mystical that he (Gursikh) forgets all other worldly pleasures.

ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ, ਅਤਯੰਤ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ, ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬੱਸ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰਤ ਤੱਕਦੇ ਸਾਰ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਿਆਂਸਾਰ ਹੀ ਹਿਰਾਨੇ ਹਉਮੈ ਦਾ ਮੂਲ ਆਪਾ ਭਾਵ ਥਕਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਾ ਬਾਹਰਲੀ ਸੁਖ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਯਾ ਹਿਰ ਨਿਵਿਰਤ = ਆਨੇ ਦ੍ਰੈਤ ਹਿਰਾਨੇ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰੈਤ ਭਾਵਨਾ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਆਨ ਧਿਆਨ = ਦੂਸਰੀ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਅਥਵਾ ਦੂਸਰੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਆਦਿ ਇਸ਼ਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿਆਲ ਚੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਗੰਧ ਰਸ ਬਿਸਮ ਹੁਇ ਅਨ ਰਸ ਬਾਸਨਾ ਬਿਲਾਸ ਨ ਹਿਤਾਨੇ ਹੈ ।

With the fragrance of spiritual peace Guru-conscious person lives in a state of bliss and forgets all other worldly enjoyments.

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਜੋ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਗੰਧ ਮਹਿਕ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਦਾ ਰਸ ਸ੍ਵਾਦ ਅਜੇਹਾ ਬਿਸਮ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਰਸਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਸ ਵਿਸਤਾਰ ਪਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਬਾਸਨਾ ਕਲਪਨਾ ਫੁਰਣੀ ਹੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਭੌਂਦੀ ਨਹੀਂ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਦਭੁਤ ਅਸਥਾਨ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਅਸਥਲ ਨ ਲੁਭਾਨੇ ਹੈ ।

Those who live in the conscious presence of True Guru live a state of perpetual bliss. The perishable pleasures of the destructible world entice and attract them no more

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਜੋ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਟਿਕਾਣਾ ਟਿਕਾ ਐਸਾ ਅਦਭੁਤ ਅਲੌਕਿਕ = ਅਨੇਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਏ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੀਹ ਦੇਖਨ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇਖਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੀ ਮਾਤ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੁਣ ਲੁਭਾਯਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਭਾਵ ਪਰਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦਾ ਖਿਚਾਉ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਨੁੱਖੀ ਭੋਗ ਪਦਾਰਥ ਰਸ ਕਸ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕਿਆ ਕਰਦੇ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਪ ਦੇਖ ਆਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਭ ਨਿਰਸ ਕਰਿ ਜਾਨੇ ਹੈ

॥੧੯॥

In the company of spiritually elevated souls and seeing their state of ecstasy of uniting with the Lord, they consider all wisdom and attractions of the world as worthless. (19)

ਗੁਰਮੁਖ ਨੂ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ ਯਾ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂ ਦੱਖਿਆ ਤੱਕਿਆ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਭੀ ਹੋਰਨਾਂ, ਸਾਰਿਆਂ ਗਿਆਨਾਂ ਧਿਆਨਾਂ ਨੂ " ਨਿਰਸ ਫਿੱਕਿਆਂ = ਬੇਸ਼੍ਰਾਦਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਜਾਨਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ॥19॥

ਇਸ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਇਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਉਹੀ ਬਾਰਤਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਦਇਆ ਕੈ ਦਿਖਾਵੈ ਜਾਹਿ ਤਾਹਿ ਆਨ ਰੂਪ ਰੰਗ ਦੇਖੇ ਨਾਹੀ ਭਾਵਈ ।

One who is blessed by Satguru with spiritual wisdom, he does not like to see any other form or attraction. Nothing else can give tranquility and peace to such a blessed person.

ਇਹ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖਫਲ ਜਿਸ ਨੂ ਸੰਤਿਗੁਰ ਦਇਆ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਲਦੇ ਹਨ, ਓਸ ਨੂ ਹੋਰ ਰਸ ਸ੍ਰਾਦ ਰੂਪ ਦਰਸਨ ਰੰਗ ਪਿਆਰ ਪਾਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥ ਭਾਵ - ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਖਯ ਰੂਪ ਭੋਗ ਪਦਾਰਥ ਤੱਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭੱਦੇ ਅਰਥਾਤ ਦੇਖਨ ਲਈ ਭੀ ਓਸ ਦਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਲਲਚੈਂਦਾ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਮਇਆ ਕੈ ਚਖਾਵੈ ਜਾਹਿ ਤਾਹਿ ਅਨਰਸ ਨਹੀਂ ਰਸਨਾ ਹਿਤਾਵਹੀ ।

One who is blessed with spiritual pleasure by the True Guru, he does not relish any other pleasures.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਤਿਗੁਰੂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖਫਲ ਚਖਾ ਦੇਣ ਅਨੁਭਵ ਕਰਾ ਦੇਣ, ਤਿਸ ਨੂੰ ਅਨਰਸ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸ੍ਵਾਦ ਬਾਹਰਲੇ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸਨਾ ਰਸੀਲੇ ਹੋ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹਿਤ ਆਉਂਦੇ ਅਰਥਾਤ ਰੁਚਯਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਗਹੁ ਗਹਾਵੈ ਜਾਹਿ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪਰਸਨ ਕਉ ਨ ਧਾਵਈ ।

A devout Sikh who is blessed with the spiritual pleasure that no one can reach to, he need not run after other worldly relishments.

ਜਿਸ ਅਗਹੁ = ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਕਨ ਜੇਗ ਅਗੰਮ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸੁਖਫਲ ਨੂੰ ਸੰਤਿਗੁਰੂ ਗਹਾਵੈ ਫੜਾ ਦੇਣ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾ ਦੇਣ, ਉਹ ਮੁੜ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਬਯ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਭੀ ਪਰਸਨ ਕਉ ਛੇਹਨ ਵਾਸਤੇ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਧਾਵਦਾ ਭਟਕਦਾ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ਜਾਹਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੇਦ ਵਾਹੀ ਬਨਿ ਆਵਈ ॥੨੦॥

Only he who is blessed with self-realization (spiritual knowledge) can feel its pleasure and this cannot be explained. The devotee himself can only appreciate the pleasure of that state. (20)

ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਕੀਹ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਲਖ ਲਖਤਾ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਸਕਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖਫਲ ਨੂੰ ਸੰਤਿਗੁਰੂ ਲਖਾ ਦੇਣ, ਉਸ ਦੇ ਬਿਨੇਦ ਕੋਤਕ ਖੇਲ ਦੀ ਕਥਾ ਅਕੱਥ ਰੂਪ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਨਭਉ ਕੀਤੀ ਬੱਸ ਓਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਝੀ ਬਣਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਆਖ ਸੁਣ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਖ ਖਾਸ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ॥20॥

ਹੋਰਨਾਂ ਮਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਸਤਯਤਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਯਾ, ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰਨ ਸਿੱਧੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਸਿਧ ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮੈ ਨ ਆਨ ਸਕੇ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਨ ਜਾਨੇ ਹੈ ।

The Supreme, absolute, true Lord whom Sidhs, Yogis and Naths could not bring in their perception, who could not be known by Brahma and other deities despite contemplation of Vedas;

ਸਿੱਧ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਿਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿ ਅੱਠ ਐਸ਼੍ਵਰਯ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਵਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜੁਟਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਸਾਧ ਲਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਅੰਗ ਅੰਗ ਉਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸ਼ੀਕਾਰ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਨਾਥ -ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀਆਂ ਮਨ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਲਿਆ ਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਧਾਂ ਉਪਰ ਮਹਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇ ਐਸੇ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਆਦਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੌਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਸਿੱਧ, ਨਾਥ ਅਰੁ ਜੋਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਤਬ ਕਿਸਬ ਹੀ ਜੋਗ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਯੋਗੀ ਸਦਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋਗ ਅਸ਼੍ਰਾਗ ਯੋਗ ਸਾਧਨੇ ਆਦਿ ਜਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕ ਨੇ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਭਾਵ ਜਿਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬੰਚਿਤ ਰਹੇ।

ਅਧਿਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕੈ ਨ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਪਾਏ ਜੋਗ ਭੋਗ ਮੈ ਨ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਪਹਿਚਾਨੇ ਹੈ ।

The Lord who could not be realised by Shiva and four sons of Brahma, nor by Indra and other such deities who resorted myriad yags and penances;

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਅਰੁ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕਮਾ ਕਮਾ ਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਗਾਂ ਵਿਖੇ ਜੋਗ ਸਾਧਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿਕਾਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਸ਼੍ਰਯ ਕਰਣ ਹਾਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਇਣ ਅਧਿਆਤਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਵੇਦਾਂਤ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਰੁ ਜੋਗ ਭੋਗ = ਰਾਜ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਭੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਨ ਕਰਾਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ।

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੈ ਸੇਖਾਦਿਕ ਨ ਸੰਖ ਜਾਨੀ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਨਾਰਦਾਦਕ ਹਿਰਾਨੇ ਹੈ ।

Whom Shesh Naag with his thousand tongues could not comprehend and speak out all names of the Lord; bewildered by His magnificence, even the celibate sage Narad gave up the search out of frustration,

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੈ = ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਆਦਿਕ ਨੇ ਭੀ ਉਸ ਅਸੰਖ ਦੀ ਸੰਖਯਾ ਸੁਮਾਰ ਨੂੰ ਨੰਗੀਂ ਜਾਣਿਆ, ਨਾਰਦ ਆਦਿਕ ਮੁਨੀ ਭੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮਰਮ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ। ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਨੂੰ ਸਾਧਦੇ ਸਾਧਦੇ ਥੱਕ ਗਏ।

ਨਾਨਾ ਅਵਤਾਰ ਕੈ ਅਪਾਰ ਕੇ ਨ ਪਾਰ ਪਾਇਓ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਸਿਖ ਮਨ ਮਾਨੇ ਹੈ ॥੨੧॥

About the infinitude of which Lord, Vishnu in spite of manifesting in so many incarnations, could know nothing. Satguru manifests Him in the heart of his obedient devotee. (21)

ਇਵੇਂ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂ ਭੀ ਅਨੇਕਾਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਜਿਸ ਅਪਾਰ ਦੇ ਪਾਰ ਨੂੰ ਨੰਗੀਂ ਪਾ ਸਕੇ ਉਸ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਹੀ ਜਯੋਂ ਕਾ ਤਯੋਂ ਅਪਣੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਮੰਨਿਆ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸਚੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥21॥

ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੇਵਲ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਕਯੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ:

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਨਿਵਾਸ ਜਾਸੁ ਧਿਆਨ ਗੁਰ ਮੁਰਤਿ ਕੈ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ।

The Sikh in whose heart resides the percept of Guru, and by focusing his mind in the holy feet of the Lord through Simran, the omnipresent Lord dwells in him;

ਜਿਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾਈ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਭੀ ਨਿਵਾਸ ਟਿਕਾਉ ਹੈ, ਉਸ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਿਗ੍ਰਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਨਮਾਨ ਗਿਆਨ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਸਰਬਾਤਮ ਕੈ ਸਮ ਹੈ ।

He who lodges the holy word of the True Guru, contemplates on spiritual knowledge and in the process realises that One Supreme Lord exists in all, thus treats all as equals;

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਵੱਲ ਰੁਖ ਵਾਲਾ ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਤੋਲਦਾ ਤੋਲਦਾ ਧਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਹਜੇ ਨਿਰ ਜਤਨ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇ = ਸੁ + ਭਾਇ = ਸੈ + ਭਾਵੀ = ਆਤਮ ਭਾਵੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਮ ਇਕ ਰਸ ਪ੍ਰੀਪੂਰਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਰਬਾਤਮ ਕੈ = ਸਭ ਦਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਗਿਆਨ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਹਉਮੈ ਤਿਆਗਿ ਤਿਆਗੀ ਬਿਸਮਾਦ ਕੇ ਬੈਰਾਗੀ ਭਏ ਮਨ ਓ ॥ ਨਮਨ ਲਿਵ ਗੰਮਿਤਾ ਅਗੰਮ ਹੈ ।

He who sheds his ego and becomes an ascetic by virtue of Simran, yet live a detached worldly life; reaches the inaccessible Lord,

ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਰੂਪ ਆਪੇ ਦੀ ਗੰਢ ਸਰੂਪ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਤਿਆਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰੁ ਦੇਹ ਅੰਦਰ ਵਸਦਾ ਹੋਇਆ ਭੀ ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਅਸੰਗ ਅਲੇਪ ਹੋ ਭਾਸਨ ਵਾਲੀ ਬਿਸਮਾਦ ਅਚੰਭਿਤ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਮਾਨੋ ਉਹ ਬੈਰਾਗੀ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਵਿਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਲੇਕਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਖੇ ਬਾਹਰ ਵਰਤਦਾ ਭਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਭੀ ਅੰਦਰ ਨਿਸਚੇ ਵਿਚ ਅਡੋਲ ਟਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਲਿਵ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਓਸ ਨੂੰ ਅਗੰਮ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਪਹੁੰਚੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਇਉਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਮੂਲ ਏਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਮੇਕ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਨਮੇ ਨਮੇ ਨਮੇ ਨਮ ਹੈ ॥੨੨॥

He who recognises one Lord manifested in all things subtle and absolute; that Guru-conscious person is emancipated even when living a worldly life. (22)

ਕਿ ਸੂਖਮ ਮਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੰਮਯ ਅਰੁ ਅਸਥੂਲ ਚਰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੰਮ ਜੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅੰਦਰ ਦੇਖਣ ਸੁਨਣ ਯਾ ਚਿੰਤਨ ਵਿਖੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਮੂਲ ਮੁਢ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਕ ਹੀ ਉਕਤ ਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਭਾਵੀ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੇ ਐਸੀ ਅਨੁਭਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੰਪੰਨ ਜੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹੈ ਤਿਸ ਦੇ ਤਾਂਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਧੀਨਗੀ ਸਹਿਤ ॥22॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰੇਮੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਇਸ ਬਾਬਤ ਖੇਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਦਸ਼ਾ ਉਪਰ ਝੁਰਦੇ ਹਨ:

ਦਰਸਨ ਜੋਤਿ ਨ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਹੁਇ ਪਤੰਗ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮ੍ਰਿਗ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਨੀ ਹੈ ।

Like a moth, I do not sacrifice myself over the radiant glimpse True Guru, nor do I know the method of lodging the music of True Guru's words as is the wont of a deer;

ਪਤੰਗਾ ਜੀਕ੍ਰੁ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਾਟ ਉਪਰ ਸਦਕੇ ਹੇ ਕੇ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਲਾਟ ਦੀ ਸੂਰਤ ਨੂੰ ਹੀ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤੀਕ੍ਰੁ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਜੋਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਪਰ ਇਕ ਟਕ ਮਗਨ ਹੋ ਕੇ ਕੜੇ ਲਿਵ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ? ਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਮਿਰਗ ਹਰਣ ਵਾਂਗੂ ਸ਼ਬਦ ਬੇਧੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸ੍ਰੋਤ ਉਪਰੋਂ ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਵਾਲੀ ਜੁਗਤਿ ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸ਼ਬਦ = ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਰ ਸੁਣਦਾ ਸੁਣਦਾ ਆਪਿਓਂ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਨ ਮਧੁਪ ਗਤਿ ਬਿਰਹ ਬਿਓਗ ਹੁਇ ਨ ਮੀਨ ਮਰਿ ਜਾਨੈ ਹੈ ।

Like a bumble bee mad for the nectar of lotus flower loses his life when the flower closes, but I have not sacrificed myself unto the lotus like feet of my Satguru, nor have Known the pangs of separation from my Satguru like a fish when out of water;

ਮਧੁਪ ਭੈਰੇ ਗਤਿ ਚਾਲ = ਵਾਂਕੂੰਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਰ ਭੈਰੇ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਚਾਲ ਕਮਲ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਧੂਲੀ ਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਵਾਂਗੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਕਿਉਂ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੱਟੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ? ਅਰੁ ਬਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਬਿਜੇਗ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਛਲੀ ਦੇ ਜਲ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮਰ ਜਾਣ ਵਤ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ?

ਏਕ ਏਕ ਟੇਕ ਨ ਟਰਤ ਹੈ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੇਨਿ ਚਾਤੁਰ ਚਤਰ ਗੁਨ ਹੋਇ ਨ ਹਿਰਾਨੈ ਹੈ ।

The living being of lower species do not backtrack their steps dying for their love that is based on just one virtue. But I with all my wisdom do not carry any trait like these beings, I do not sacrifice myself unto my True Guru creatures do;

ਅਤਯੰਤ ਖੇਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੇਨਿ = ਤਾਮਸੀ ਜੂਨਾਂ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਕਤ ਜੀਵ ਇਕੋ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਟੇਕ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਓੜਕ ਦੀ ਹੱਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਟਲਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਚਾਤੁਰ = ਚਾਲਾਕ ਚੁਸਤ ਅਰੁ ਚਤਰ ਗੁਨ ਹੋਇ ਗੁਣਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸੰਪੰਨ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪੁੰਨ ਸਿਆਣਾ ਬਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੁਟਾ ਦਿੰਦਾ ਵਾਰ ਸਿੱਟਦਾ।

ਪਾਹਨ ਕਠੋਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮੈ ਸੁਨਿ ਮਮ ਨਾਮ ਜਮ ਨਰਕ ਲਜਾਨੈ ਹੈ ॥੨੩॥

Satguru is ocean of peace and tranquillity but I am like a stone (who is least influenced by any precept of the True Guru) despite living near Him. Hearing the name of a sinner like the messenger of hell would feel ashamed of me.
(23)

ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਕੀਹ ਆਖਾਂ, ਹਰ ਦਮ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ ਮੈਂ ਕਰੜਾ ਪੱਥਰ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਕੇ ਨਾ ਭਿਜਿਆ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ (ਭੱਗਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬਤ) ਸੁਣ ਕੇ ਜਮ ਜਮਦੂਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਰੁ ਨਰਕ ਭੀ

ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਨਰਕ ਵਿਚ ਪਾਉਣਗੇ ॥23॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਨੂੰ ਜੰਜੋਂ ਕਾ ਤਜੋਂ ਪਾਲਿਆ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਹ ਕੀਹ ਲਾਭ ਪੁੱਜਾ:

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਚੰਚਲ ਅਚਲ ਭਏ ਮਹਾ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੀਨੇ ਹੈ ।

Those frolicsome persons who toil on the name of the Lord with devotion and love become peaceful and tranquil. Those who are filled with dross become neat and clean.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ = ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀਚਾਰ ਵਾ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਤਿ ਯਥਾਰਥ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਚੰਚਲ ਭਾਵ ਭਟਕਨਾ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਵ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਚਲ ਭਏ ਸ਼ਾਂਤ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਸਾਤਕੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਅਰੁ ਅਤਯੰਤ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਦੇ ਸਾਜੇ ਦੇਹ ਦੀ ਲਿੰਬਾ ਪੇਚੀ ਵਾ ਪਾਲਨਾ ਪੇਖਨਾ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਫਿਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਣ ਕਾਰਣ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਭੈੜੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਕੇ ਅਪਨੇ ਪੰਨੇ ਪਾ ਲਿਆ ਵਾ ਸੁੱਧ ਆਤਮਾ ਬਣਾ ਲਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜੇਨਿ ਕੈ ਅਜੇਨਿ ਭਏ ਕਾਲ ਸੈ ਅਕਾਲ ਕੈ ਅਮਰ ਪਦ ਦੀਨੇ ਹੈ ।

Those who practiced the consecration of True Guru saved themselves from the repeated births in the life of various species and achieved immortality.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਚੇ ਸੱਚ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਮਾਤ ਜੇਨੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜੂਨਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਨੇ ਛੁੱਟਕੇ ਅਗੇ ਲਈ ਅਜੇਨਿ ਭਏ = ਅਜਨਮੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਲ ਕਰ ਕੇ ਕਾਲ ਤੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣੇ = ਮਰਣੇਂ ਅਕਾਲ ਕੈ = ਮਰਣ ਰਹਿਤ ਬਣਾ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਪਦ = ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਇਸਥਿਤੀ ਵਾ ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਹਉਮੈ ਖੋਇ ਹੋਇ ਰੇਨ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ ਪਾਰਿ ਆਪਾ ਆਪ ਚੀਨੇ ਹੈ ।

Those who toil on the Naam Simran of the Lord with full devotion and love, become humble by renouncing ego and crossing all hurdles merge into Him.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਤਿ ਸਤਿਆ = ਬਲ ਕਰ ਕੇ, ਗੁਰਸਿਖ ਹਉਮੈ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੀ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਖੋਇ ਗੁਆਕੇ ਹੋਇ ਰੇਨੁ = ਧੂਲੀ ਸਮਾਨ ਨਿੰਮਰਤਾਈ ਦੇ ਧਾਰਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਵਰਤੀ ਉਤਪਤਿ ਇਸਥਿਤੀ ਅਰੁ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਣਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇਣੀ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਕੇ ਪਿੰਡ ਮੰਡਲੋਂ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੀ ਹੱਦੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋਏ ਸਭ ਦੇ ਆਪੇ ਸਰੂਪ ਪਰਮ ਤੱਤ ਨੂੰ ਚੀਨੇ ਹੈ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬਰਨ ਅਬਰਨ ਭਏ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਾਰਿ ਡਾਰਿ ਨਿਰਭੈ ਕੈ ਲੀਨੇ ਹੈ ॥੨੪॥

They are free from caste, creed, race and colour-based social inequalities and becoming fearless merge with the Fearless Lord. (24)

ਤਾਤਪਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਤਿ ਬਚਨ ਰੂਪ ਮੰਨਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਤਰੀ ਆਦਿ ਵਰਨ ਭਾਵੇਂ ਛੁਟਕੇ ਅਬਰਨ ਵਰਣ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਅਭਿਮਾਨ ਤੋਂ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਭਰਮ ਸੰਸੇ ਨੂੰ ਪੰਰੇ ਸਿੱਟ ਕੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਮੁਕਤ ਪਦਵੀ ਵਿਖੇ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥24॥

ਇਸੇ ਬਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਅਧਮ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜੰਤ ਸੰਤ ਨਾਮ ਹੈ ।

By adopting and accepting the Guru's word as true and immortal, a lowly and base person can become pious. By concentrating on the precepts of Guru, even a lowly and trivial person can rise to become a holy man.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਵਾ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਰਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਅਧਮ = ਪਾਂਬਰ, ਨੀਚ, ਨਿੰਦਤ ਕਰਮੀ, ਅਸਾਧ = ਭੈੜੇ ਭੀ ਚਾਹੇ ਸਨ ਕਿੰਤੂ ਸਾਧ = ਭਲੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਖ ਬਣ ਗਏ ਜੀਕ੍ਰਾਂਕਿ ਬਾਲਮੀਕ ਧਾੜਵੀ ਅਰੁ ਅਜਮਲ, ਭੀਲਨੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸੰਤਿ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਤਿਆ ਕਰ ਕੇ, ਜਿਹੜੇ ਬਾਲਮੀਕ ਸੁਪੱਚ ਜੇਹੇ ਭੰਗੀ ਜੰਤ ਨੀਚ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦਰੇ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਸਨ ਉਹ ਭੀ ਸੰਤ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਵਾ ਸੰਤ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਅਬਿਬੇਕੀ ਹੁਇ ਬਿਬੇਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਕਾਮ ਨਿਹਕਾਮ ਹੈ ।

The thoughtless and ignorant person becomes rational and considerate once he accepts the truth of Guru's wisdom. He also becomes free from all desires and wants.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਅਬਿਬੇਕੀ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਮੁਰਖ ਲੋਕ ਭੀ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਸਿਆਣੇ ਬਣ ਗਏ, ਅਰੁ ਇਵੇਂ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸੰਤਿ ਕਰ ਕੇ ਕਾਮ = ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਸੇ ਹੋਏ ਕਾਮੀ ਲੋਕ ਨਿਹਕਾਮ ਨਿਸ਼ਕਾਮਤਾ ਵਾਨ ਕਾਮਨਾ ਰਹਿਤ = ਵੈਰਾਗੀ ਪੁਰਖ ਬਣ ਗਏ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਅਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਸਹਜ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਹੈ ।

One who is wandering in the darkness of ignorance becomes a Brahm Gyani once he accepts the truth of Guru's wisdom and teachings. By practicing the teachings of Guru with full devotion and confidence, one reaches a state of equipoise.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਅਗਿਆਨੀ ਅਗਿਆਨ = ਮਾਯਾ, ਅਵਿਦਯਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਬੇ ਸਮਝ ਲੋਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ = ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਜਾਨਣ ਹਾਰੇ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿਕਾਂ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਭੀ ਪਾਰ ਪਰਮ ਤੱਤ ਨੂੰ ਸਮਝਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ, ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸੰਤਿ ਕਰ ਕੇ ਸਹਜ ਸ੍ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਉਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਚੈਨ ਟਿਕਾਉ ਇਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਅਨੁਭਵ ਸੰਪੰਨ

ਬਣ ਗਏ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ਹੈ ॥੨੫॥

By accepting Guru's teachings as true and practicing them with concentration, devotion and faith, one attains salvation when still alive and secures a place in the higher realms of the Lord. (25)

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਹੀ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਮੇਹ ਮਮਤਾ ਦਿਆਂ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਵਾ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਵਸਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਅੰਦਰਲੇ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਇਣ ਕਰ ਕੇ ਅਲੇਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਇਸੇ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਤਿਆ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮੁਕਤ ਧਾਮ = ਬ੍ਰਹਮ ਪਦ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਇਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਿਰਮਲ ਇਕ ਰਸ ਅਡੋਲ ਟਿਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਮੁੜ ਇਸ ਤੋਂ ਚਲਾਯਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ॥25॥

ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੜ ਵਿਸਤਾਰਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬੈਰ ਨਿਰਬੈਰ ਭਏ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸਰਬ ਮੈ ਜਾਨੇ ਹੈ ।

Those who abide by Guru's teachings with faith and sincerity are without rancour. They carry no enmity for anyone because they have realised His presence in everybody.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਣੇਂ ਨਿਰਵੈਰ ਮਿਲਾਪਣੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਦੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਇਕ ਰਸ ਰਮੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਨੂੰ ਸਰਬ ਮੈ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਖੇ ਸਭ ਦਾ ਆਪਾ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਭੇਦ ਨਿਰਭੇਦ ਭਏ ਦੁਬਿਧਾ ਬਿਧਿ ਨਿਖੇਧ ਖੇਦ ਬਿਨਾਸਨੇ ਹੈ ।

Those who practice the teachings of the Guru are free from discriminatory temperament. All are alike for them. The sense of dualism and attitude of condemnation of others disappear from their mind.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦ੍ਰੇਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵੱਲੋਂ, ਨਿਰਭੇਦ ਪਾਠਾਂਤਰੇ: ਨਿਰਬੇਦ = ਵੈਰਾਗ ਸੰਪੰਨ ਅਦ੍ਰੇਤ ਦਰਸ਼ੀ ਭਏ, ਹੋ ਗਏ ਅਥਵਾ ਫੁੱਟ ਭੇਦ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਬਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਿਰਭੇਦ ਮਿਲੋਨੀ ਵਿਚ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਅਰੁ ਅਮੁਕਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਹੈ ਤੇ ਅਮੁਕਾ ਫਲਾਨਾ ਅਧਰਮ ਰੂਪ ਏਸ ਭਾਂਤ ਦੇ ਬਿਧੀ ਨਿਖੇਧ ਰੂਪਾ ਵੀਚਾਰ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਖੇਦ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬਾਇਸ ਪਰਮਹੰਸ ਗਿਆਨ ਅੰਸ ਬੰਸ ਨਿਰਗੰਧ ਗੰਧ ਠਾਨੇ ਹੈ ।

Those crow-like dross-filled persons who adopt Guru's wisdom as truth are able to shed all the dross and become clean and pious. A miniscule of spiritual knowledge help them spread the fragrance of the Lord like Sandalwood.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਬਾਇਸ ਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮੈਲਾਂ ਫੇਲਨ ਯਾ ਕੂਰ ਬੋਲਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲਨ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪਰਮ ਹੰਸ ਦੁੱਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਮੋਤੀ ਭੱਖਣ ਹਾਰੇ ਪਰਮ ਬਿਬੇਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ, ਪਰਮ ਹੰਸ ਭੀ ਉਹ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਅੰਸ ਸੰਤਾਨ ਨਸਲ ਹੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਸੰਪੰਨ ਪ੍ਰਗਟਦੀ ਹੈ, ਓਨਾਂ ਦੀ ਬੰਸ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪਾ ਗਏ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਸੁਗੰਧੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਿਰਗੰਧ ਕੀਰਤੀ ਹੀਨ ਹੁੰਦੇਹੋਏ ਭੀ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੀਰਤੀ ਵਾਨ ਠਾਨੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਬਲ, ਕਿੱਕਰ, ਟਾਹਲੀ ਆਦਿ ਨਿਰਗੰਧ ਬਿਰਛ ਭੀ ਚੰਨਣ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਕੇ ਸੁਗੰਧਵਾਨ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਕਰਮ ਭਰਮ ਖੇਏ ਆਸਾ ਮੈ ਨਿਰਾਸ ਹੁਇ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਉਰ ਆਨੇ ਹੈ ॥੨੬॥

Those who abide by the teachings of the Guru destroy all their doubts of rites and rituals. They become unattached with worldly desires and imbibe the intellect of the Guru in their hearts. (26)

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਭਰਮ ਅਮੁਕਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਔਹ ਹਾਨੀ ਹੋ ਜਾਊ,
ਫਲਾਨੀ ਰੀਤ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਦੀ ਨਾ ਪਾਲੀ ਤਾਂ ਆਹ ਉਪਦ੍ਰਵ ਆਨ ਵਰਤੂ, ਇਹ ਭਰਮ ਚਿਤੀ
ਸੰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਗਰਕੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਾਦੀ ਖੇ ਗੁਵਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਉਮੈਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਸਾਰੀ
ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਖੇ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਕੂੰ ਗੁਜ਼ਾਹਰਨੋਂ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਾਰੀ ਉਮੈਦਾਂ ਨੂੰ
ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਤਿਆਗ ਕੇ, ਇਹ 'ਬਿਸ਼੍ਵਾਸ' ਭਰੋਸਾ ਨਿਸਚਾ 'ਉਰ' ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ 'ਸਹਜੇ
ਹੋਤਾ ਜਾਇ ਸੁ ਹੋਇ। ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੇਇ' ॥26॥

ਪਿਛਲੀ ਬਾਰਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਸਿੰਬਲ ਸਫਲ ਭਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬਾਂਸ ਮੈ ਸੁਗੰਧ ਹੈ ।

Those who sincerely and faithfully follow the teachings of the True Guru turn into a fruit-bearing tree from a silk cotton tree (Simbal). That is to say that they become worthy from what good for nothing they were earlier. It is like egoistic bamboo tree

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਸਿੰਬਲ = ਪ੍ਰਪੰਚੀ ਭਾਵੇਂ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਪਾਸਾਰੇ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਵ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ
ਸਫਲ ਭਏ ਫਲਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਭਾਵ ਕਰਣੀ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਵਾਂਸ ਸਮਾਨ
ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਸੁਗੰਧ ਹੋ ਗਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਦੀ ਪਾਹ ਨਾਲ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨਤਾ
ਧਾਰ ਲਈ ਤੇ ਚਿਕਨੀਆਂ ਚੋਪੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਕੰਚਨ ਭਏ ਮਨੂਰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਪਰਖਤ ਅੰਧ ਹੈ ।

Those who toil their lives on the teachings of Guru become glittering like gold (those who are highly noble and pious) from burnt out iron sludge (useless persons). The ignorants acquire assayer intellect and become knowledgeable.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਕੰਚਨ ਹੋ ਗਏ ਮਨੂਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਊਰਾ ਮਨ ਊਨਤਾਈਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਮਨ ਸੁੱਧ ਨਿਰਮਲ ਦਿਬਜ ਤੇਜ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰਾਨ ਵਤ ਬਹੁ ਮੁੱਲਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ, ਅੰਧ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਵੇਕ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਭੀ ਪਰਖਤ ਪਰਖਨ ਲਗ ਪਏ ਤੱਤ ਮਿਥਿਆ ਭਾਵੀ ਸੱਚ ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਖਊਏ ਹੋ ਗਏ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਕਾਲਕੂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੁਇ ਕਾਲ ਮੈ ਅਕਾਲ ਭਏ ਅਸਥਿਰ ਕੰਧ ਹੈ ।

Those who imbibe Guru's teachings as true are filled with spiritual happiness shedding all the attachment with maya. They do not fear death any more and their body rests in the memory of the Lord forever.

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ, ਕਾਲਕੂਟ ਵਿਹੁ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਿੱਠੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੌੜੀ ਗੰਦਲ ਵਾ ਨਿੰਮ ਵਾਂਗੂ ਕੁੜੱਤਨ ਭਰੀ ਬੋਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗੀ ਮਿੱਠੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਾਲ ਦੇ ਮੂੰਹ ਆਏ ਰਹਿਣੋਂ ਅਕਾਲ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ ਅਰ ਕੰਧ ਸ਼ਰੀਰ ਕੁੜੱਤਨ ਦੀ ਵਿਹੁ ਨਾਲ ਸੜਦੇ ਰਹਿਣੋਂ ਛੇਤੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣੋਂ ਬਚਕੇ ਅਸਥਿਰ ਅੱਟਲ ਬਹੁ ਹੰਢਨਾ ਚਿਰਜੀਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਏ ਮਾਇਆ ਮੈ ਉਦਾਸ ਬਾਸ ਬੰਧ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ ॥੨੭॥

such people are emancipated from the love and attachment of worldly pleasures despite staying and living their life-span in this world. (27)

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ, ਤੇ ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਾ ਮੇਰ ਤੇਰ ਆਦਿ ਪਸਾਰੇ ਪਸਾਰਨੋਂ ਉਦਾਸ ਉਪ੍ਰਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਰ ਬਾਸ ਬੰਧ = ਬਾਸਨਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਹਾਰਿਆਂ ਬੰਧਨਾਂ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਾ ਫੁਰਨਿਆਂ ਦੇ ਲਗਾਉ ਪਲੇਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਬੰਧ ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ ਹੋਏ ਛੁਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ॥27॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰਿ ਪੂਰ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਏ ਹੈ ।

The union of Guru and Sikh leads the Sikh to focus his mind on the divine word. The irha, pingla and Sukhmana enter the tenth door of the Sikh making him realise himself and granting him spiritual peace.

ਗੁਰੂ ਅਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਧਿ ਜੋੜ ਮਿਲ ਜੁੜ ਪੈਣ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਮ ਦੀ ਸਹਜ ਧੁਨੀ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਜਦ ਸਸਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ = ਖਬੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰਾ ਘਰਿ ਸੂਰ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰਾ ਦੇ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਹੀ ਉਲਟ ਕੇ ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਘਰ ਪੂਰ ਪੂਰਣ ਆਨ ਭਰੀਏ, ਤਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਮਨ ਨਿਜ ਘਰ ਅਪਣੇ ਅਸਲੀ ਟਿਕਾਣੇ ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਲਟਿ ਪਵਨ ਮਨ ਮੀਨ ਤ੍ਰਿਬੈਨੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਉਲੰਘਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਮਾਏ ਹੈ ।

Practicing Naam Simran, the frolicsome mind becomes peaceful and crossing all hurdles gets engrossed in the realm of peace and tranquillity-the Dasam Duar. They are not to bear the torments of yogic practices.

ਇਹ ਉਲਟਾਇਆ ਇਸ ਭਾਂਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗੂੰ ਜਲ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਉਪਰ ਪਹੁੰਚਨਖਾਤਰ ਜੀਕ੍ਰੂ ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਉਲਟਾ ਪਕੜ ਕੇ। ਚਲਦੀ ਤੇ ਥਾਹ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਮੁੜ ਆਉਂਦੀ ਅਰ ਫੇਰ ਉੱਥੋਂ ਹੀ ਪਿਛਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਮੇੜਾ ਖਾਂਦੀ ਹੋਈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਐਸਾ ਹੀ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤੀਕ੍ਰੂ ਹੀ ਸੇ ਮਨ ਮੱਛ ਨੂੰ ਪੰਝ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਆਸਰੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਸਾਰ ਸ੍ਰਾਸਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸੱਜੀ ਖੱਬੀ ਸੁਰ ਜਿਹੜੇ ਟਿਕਾਣੇ ਸੁਖਮਨਾ ਨਾੜੀ ਦੇ ਘਾਟ ਉਪਰ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਓਸ ਤ੍ਰਿਬੈਨੀ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਜਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੰਬਧ = ਪਹੁੰਚਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰੁ ਫੇਰ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਪੁਜ ਓਸ ਨੂੰ ਭੀ ਉਲੰਘ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਸਰੋਵਰ ਨਾਮੀ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਮੁੰਦਰਰੂਪ ਸੁੰਨਪਦ ਅਫੁਰ ਪਦ ਸਰੂਪ ਚੌਥੇ ਧਾਮ ਵਿਖੇ ਹੀ ਜਾ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਗੁਨ ਅਤੀਤ ਚਤੁਰਥ ਪਦ ਗੰਮਿਤਾ ਕੈ ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਅਮਿਅ ਚੁਆਏ ਹੈ ।

A practitioner of Naam detaches himself from the three pronged influence of mammon i.e. the worldly attractions and reach the stage of absolute.

ਜਦ ਇਉਂ ਚੌਥੇ ਪਦ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਵਿਖੇ ਗੰਮਿਤਾ ਕੈ ਪਹੁੰਚਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਰਜੇ ਸਤੇ ਤਮੇ ਅਰੁ ਇਨਾਂ ਦੇ ਬਲ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਹਾਰੀਆਂ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸੁਖੇਪਤ ਰੂਪ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬੇਗ ਤੋਂ ਹੋਣ ਹਾਰੀਆਂ ਅਸਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੀਤ = ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਨਿਝਰ ਝਰਣੇ ਫੁਹਾਰੇ = ਝਲਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੇ ਆਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਚਕਈ ਚਕੋਰ ਮੇਰ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਅਨੰਦਮਈ ਕਦਲੀ ਕਮਲ ਬਿਮਲ ਜਲ ਛਾਏ ਹੈ ॥੨੮॥

Just as Chakvi (Sun bird) seeing sun, Chakor (moon bird) seeing moon, rain bird and peacock seeing clouds get into wondrous stage of bliss, similarly a Gunnukh (Guru conscious person) who practices Naam Simran keeps progressing like a lotus flower in the

ਸੂਰਜ ਦੀ ਗਤੀ ਸਾਧ ਲੈਣ ਕਰ ਕੇ ਚਕਵੀ ਵਤ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਨੂ ਸਾਧ ਕੇ ਚਕੋਰ ਸਮਾਨ ਅਰ ਸ਼ਬਦ ਧੁਨੀ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਹੋਇਆ ਮੇਰ ਵਾਂਗੂ ਤਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਚੋਣ ਕਾਰਣ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਪਪੀਹੇ ਸਮਾਨ, ਆਨੰਦ ਮਈ ਆਨੰਦ ਰੂਪਿਣੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂ ਮਾਣਦਾ ਹੋਇਆ ਐਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਵਿਖੇ ਕੋਲ ਤਥਾ ਕੇਲਾ ॥28॥ ਕੇਲੇ ਤੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਇਤਨੀ ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਦੀ ਚਿਕਨਾਹਟ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਜੀਕੂੰਜਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂ ਪੈਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤੀਕੂੰਹੀ ਗੁਰਮਤ ਵਿਖੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨੀ ਨੂ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੰਦਿਆਂ ਭੀ ਲਿਪਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਪੰਚ ਪਰਪੰਚ ਮਿਟੇ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੇ ਹੈ ।

With the meeting of Guru and Sikh, and engrossment of the latter in the

divine word, he is able to counter the deceit of five vices-kam, krodh, lobh, moh and ahankar. The five virtues of Truth, Contentment, Compassion, Devotion and Patience become paramou

ਗੁਰੂ ਅਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਧਿ ਜੋੜ ਮਿਲਿਆਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਅੰਗ ਅੰਗ ਰੋਮ ਰੋਮ, ਸੁਰਤ ਰੱਖਣ ਕਰ ਕੇ ਚੇਤਨ ਕਲਾ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਸਰੂਪਿਨੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਦੀ ਜੇਤ ਨੂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸੰਕੇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਰਤਿ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੇ ਉਕਤ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਪਾ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਚ ਪਰਪੰਚ = ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਪਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪੰਚ +ਪਰ+ਧਾਨੇ ਹੈ = ਪੰਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ 'ਪਰੇ' ਦੂਰ 'ਧਾਨੇ' ਨੱਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲ ਸਮੂਲਚਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗੈ ਭੈ ਭਰਮ ਭੇਦ ਕਾਲ ਅਉ ਕਰਮ ਖੇਦ ਲੇਗ ਬੇਦ ਉਲੰਘਿ ਉਦੇਤ ਗੁਰ ਗਿਆਨੇ ਹੈ ।

All his doubts, fear and discriminatory feelings are destroyed. He is not hunted by the worldly discomforts those accrue from worldly activities.

ਨਾਲ ਹੀ ਭਰਮ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂ ਆਪਾ ਸਮਝਨ ਵਾਲੀ ਭੁੱਲਨਾਂ ਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਭੇਦ ਅਤੇ ਭੇਦ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਭਾਂਤ ਦੇ ਭੈ ਡਰ ਹਾਨ, ਲਾਭ, ਜਸ ਅਪਜਸ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਭੀ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਨਿਵਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਕਾਲ ਦਿਸ਼ਾ, ਯੋਗਨੀਆਂ, ਨਖਯਤ੍ਰ ਵਾ ਗ੍ਰਹਿ ਆਦਿਕਾਂ ਤੋਂ ਤਥਾ ਕਰਮ ਸੰਚਿਤ = ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਗੇ ਲਈ ਫਲ ਨੂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਜਨਮ ਵਿਚ ਤੀਰਥ ਬਾਸਨਾ ਦੇ ਬੇਗ ਕਾਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕ੍ਰਿਯਮਾਨ ਕਰਮ ਤਥਾ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਭੋਗਦਿਆਂ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਹਾਰੀਆਂ ਚਿੰਤਾ ਆਦਿਕ ਦੇ ਖੇਦ ਕਲੇਸ਼ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਗੈ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਭ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਲੋਕਾਚਾਰ ਵਾ ਬੇਦ ਆਚਾਰ ਰੂਪ ਲੌਕਿਕ ਬੇਦਿਕ ਰੀਤਾਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੋਂ ਉਲੰਘ ਉਪ੍ਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰ ਗਿਆਨੇ ਉਦੇਤ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨ ਉਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਵਡੇ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਭੀ ਬਡੇ ਅਰਥ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਮ ਅਰਥ ਬੋਧਕ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਯਾਯ ਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਜਾਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਰਥ ਬ੍ਰਹਮ

ਲਈ ਹਨ।

ਮਾਇਆ ਅਉ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਪਾਰਿ ਅਨਹਦ ਰੁਨਝੁਨ ਬਾਜਤ ਨੀਸਾਨੇ ਹੈ ।

With his conscious awareness firmly lodged in the mystical tenth opening, the worldly attractions and Lord appears alike to him. He sees the image of the Lord in every creature of the world. And in such a state, he remains engrossed in the celestial music

ਮਾਯਾ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜੇ ਦੇ ਨਜਾਰੇ ਨਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰਿਣੀ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਸਾਧਦਿਆਂ ਦਸਮ ਦੁਆਰੇ ਪਾਰ ਸੁਰਤ ਦੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਸਮ ਸਮਤਾ ਭਾਵ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅਧਯਸੂ ਰੂਪ ਕਲਪਿਤ ਮਾਇਆ ਆਪਣੇ ਅਧਿਸ਼ਟਾਨ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਦਾ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦਾ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਗੱਜਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਉੱਚ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦੇ ਨਗਾਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਾਜਤ ਵੱਜ ਪਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਗਗਨ ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੇ ਹੈ ॥੨੯॥

In such a high spiritual state, he enjoys heavenly bliss and the divine light shines in him. He is ever relishing the divine elixir of Naam. (29)

ਗੱਲ ਕੀਹ ਕਿ ਇਸ ਅਗੰਮੀ ਧੁਨੀ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਉਨਮਨ ਉਤਕੰਠਿਤ ਹੋਈ ਤੀਬਰ ਉਤਸਾਹ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਵਾ ਉਨਮਨੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਗਗਨ ਆਕਾਸ਼ = ਸੁੰਨ = ਅਫੁਰ ਮੰਡਲ ਵਿਖੇ ਜਗ ਮਗ ਜਯੋਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਮਗਨ ਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਰੂਪ ਦਿਬਯ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਇਕ ਰਸ ਸ੍ਰਵਿਆ ਕਰਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਬਿਨਾਸ਼ੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥29॥

ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੁਇ ਪਾਇਓ ਨ ਸਹਜ ਘਰਿ ਬਨਿ ਬਨਵਾਸ ਨ ਉਦਾਸ ਡਲ ਪਾਇਓ ਹੈ ।

Without Guru's teaching and all by himself a householder engrossed in all household duties cannot reach the state of oneness with Lord nor renouncing the world and living in jungles can he attain Him

ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮੀ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਤਾਂ ਹੋਏ ਪਰ ਸਹਜ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਅਗੰਮ ਪੁਰੇ ਨੂੰ ਗੰਗਨ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਉਪਰ ਕਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵ ਦੇ ਦਸਮ ਦ੍ਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਦਨ ਕਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ ਥਾਪਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਹਜ ਘਰ ਨਾ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਕੀਹ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਹੋਏ? ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਬਨ ਉਜਾੜ ਬੀਆਬਾਨ ਵਿਖੇ ਵੱਸਨ ਵਾਲਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵ ਬਨਵਾਸੀ ਬਣ ਕੇ ਉਦਾਸੀ ਧਾਰੇ ਦਾ ਫਲ ਉਤ +ਆਸ ਉੱਚੀ ਆਸਾ ਦਾ ਫਲ ਰੂਪ ਸਮੂਹ ਆਸਾਂ ਉਮੈਦਾਂ ਤੋਂ ਉਚੀ ਆਸਾ ਮੇਖ ਦੀ ਆਸਾ ਦਾ ਫਲ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਨ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਚਾਰੀ ਸਿਧਾਸਨ ਕੈ ਨ ਨਿਜ ਆਸਨ ਦਿੜਾਇਓ ਹੈ ।

By becoming a scholar, reading scriptures no one can become knowledgeable of the magnificence of the Lord and describe Him. Nor by doing Yogic practices can one merge in Him.

ਪੜ੍ਹਿ ਪੜ੍ਹਿ ਕੇ ਬੜੇ ਪੰਡਤ ਬਣ ਗਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਾਣੀ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਥਾ ਦਾ ਕਥਨਾ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਸਿੱਧਾਂ ਵਾਲੇ ਆਸਨ ਕੀਤੇ ਯਾ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਥਿਤੀ ਸਾਧੀ, ਪਰ ਨਿਜ ਆਸਨ ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰਪੱਕ ਨਾ ਕੀਤੀ।

ਜੇਗ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕੈ ਨਾਥਨ ਦੇਖੇ ਨ ਨਾਥ ਜਗਿ ਭੋਗ ਪੂਜਾ ਕੈ ਨ ਅਗਰੁ ਗਹਾਇਓ ਹੈ ।

Yogis, Naths could not realise Him by their strenuous yogic practices, nor can

He be attained by doing yags etc.

ਧਾਰਣਾ ਅੰਦਰ ਖਾਸ ਖਾਸ ਸੁਰਤ ਦੇ ਟਿਕੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉਪਰ ਧਾਰਣਾ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇਗ ਜੇੜਨ ਵਾਲੇ ਧਿਆਨ ਭੀ ਨਾਥਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਪਰ ਨਾਥ ਮਾਲਕ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਾ ਹੀ ਆਯਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਗਜ ਦੇਵਤਿਆਂ ਪ੍ਰਥਾਇ ਹੋਮ ਕਰ ਕਰ ਕੇ, ਵਾ ਭੋਗ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਆਦਿ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਨ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਆਦਿਕਰ ਕਰ ਕੇ ਅਗਰੁ = ਨਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਕੜ ਵਿਚ ਔਣੋਂ ਬਾਹਰਾ ਬੁਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਐਉਂ ਨਾ ਜਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸੇਵ ਕੇ ਨ ਅਹੰਮੇਵ ਟੇਵ ਟਾਰੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਗੁਰਦੇਵ ਸਮਝਾਇਓ ਹੈ ॥੩੦॥

Serving gods and goddesses one cannot get rid of one's ego. All this worship and offerings before these gods and goddesses only inflate the ego. The Lord who is beyond reach and description can only be reached with the teachings, knowledge and wisdom of t

ਦੇਵੀਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਭੀ ਭਗਤ ਬਣ ਬਣ ਕੇ ਸੇਵਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਹੰਮੇਵ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਐਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਕੁਬੁਧੀ ਦੀ ਟੇਵ ਖੇਟੀ ਬਾਣ ਨਾ ਹੀ ਟਾਰੀ, ਟਾਲੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਤਾਤਪ੍ਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਅਜੇਹੇ ਅਜੇਹੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧ ਸਾਧ ਕੇ ਜਫਰ ਜਾਲ ਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮਰਮ ਨੂੰ ਸੰਮਝਨ ਬੁਝਨ ਵਾਸਤੇ ਅਨਗਿਣਤ ਲੋਕ ਹਾਰ ਥੱਕੇ, ਓਸ ਅਲਖ ਤੋਂ ਪਾਰ ਅਰੁ ਅਭੇਵ = ਆਪਣਾ ਮਰਮ ਜਨੇਣੇ ਅਗੰਮ ਸਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਸਾਨੂੰ ਯਥਾਵਤ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ ਸਾਖਿਆਤ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ॥30॥

ਤ੍ਰਿਗੁਨ ਅਤੀਤ ਚਤੁਰਥ ਗੁਨ ਗੰਮਿਤਾ ਕੇ ਪੰਚ ਤਤ ਉਲੰਘਿ ਪਰਮ ਤਤ ਵਾਸੀ ਹੈ ।

detaching himself from the worldly attractions and the three its of maya, a Guru-conscious person acquires fourth state and discarding all adorations of the body lives in the memory the Lord.

ਤ੍ਰਿਗੁਨ ਅਤੀਤ = ਰਜੇ ਤਮੇ ਸਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਹਟ ਦੀਆਂ ਟਿੰਡਾਂ ਵਤ ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ ਦਾ ਗੋੜ ਲੱਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਛਿਣ ਛਿਣ ਵਿਚ

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਸੁਭਾਵ ਵਿਖੇ ਉਲਟਮ ਪਲਟਮ ਦਸ਼ਾ ਵਰਤਦੀ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਅਤੀਤ = ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵ ਅਡੋਲ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਬਣ ਕੇ ਅਥਵਾ ਏਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੱਤ ਬਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਤਰਥੱਲ ਨੂੰ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰਮੁਖ! ਚੌਥੇ ਗੁਣ ਰੂਪ ਅਫੁਰ ਭਾਵ ਅਚਿੱਤ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਗੰਮਤਾ ਪਹੁੰਚਕੇ = ਕਰੀਦੀ ਪਾਈਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਉਂ ਚਉਥੇ ਪਦ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਪੰਚ ਤੱਤ = ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਰਚੇ ਹੋਏ ਦੇਹ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਟੱਪ ਜਾਈਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਈਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਸੰਘਾਤ ਰੂਪ ਜੜ੍ਹ ਦੇਹ ਨੂੰ ਤੱਤ ਸੁਰਜੀਤ ਭਾਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿਖਲਾਨ ਵਾਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਏਨਾ ਦਾ ਸਾਖੀ ਸਰੂਪ ਪਰਮ ਤੱਤ ਚੈਤੰਨ ਓਸ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਬਣ ਜਾਈਦਾ ਹੈ।

ਖਟ ਰਸ ਤਿਆਗਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਪੂਰ ਸੁਰਿ ਸਪਤ ਅਨਹਦ ਅਭਿਆਸੀ ਹੈ ।

He is not enamoured by the tastes of worldly things, and enjoys the bliss of love of the Lord; and celestial music by keeping Him in his mind all the time

ਪ੍ਰੰਤੂਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਅਤੀਤ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਅਵਸ਼ਯਕ ਹੈ ਕਿ ਖਟ ਰਸ ਮਿਠੇ, ਕੌੜੇ, ਕਸੈਲੇ, ਸਲੇਨੇ, ਖੱਟੇ ਅਰ ਚਰਪਰੇ ਸ੍ਰਾਦਾਂ ਦੀ ਚਾਟ ਨੂੰ ਤੰਜਾਗ ਦੇਵੇ, ਕਜੌਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਜਾਗਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੀਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਪੂਰ ਸੁਰ ਸਪਤ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਜੋ ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੀ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰ ਦੇਵ ਭਾਵ ਰਾਗ ਨਾਦ ਦੀ ਚਾਟ ਵਾ ਕੰਨ ਰਸ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰ ਬੱਸ ਬਸ = ਤੌਬਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਅਨਹਦ ਅੰਤਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦਾ ਅਭਯਾਸੀ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸਟ ਸਿਧਾਂਤ ਭੇਦ ਨਾਥਨ ਕੈ ਨਾਥ ਭਏ ਦਸਮ ਸਥਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਬਿਲਾਸੀ ਹੈ ।

he renounces yog and ways of Naths and surpasses them ;all-spiritually, and reaching the ultimate, enjoys all happiness and peace.

ਹਾਂ ਵਿਦਿਤ ਰਹੇ ਕਿ ਰਸਾਂ ਦਾ ਤੰਜਾਗ ਕਰ ਕੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖਯਾਤ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦਾ ਅਭਯਾਸ ਰੂਪ ਯਤਨ ਭੀ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਇਸ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਭਯਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਲਕਿ ਅਸਟ ਸਿਧਾਂਤ ਭੇਦ = ਅਠਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ

ਅੱਠਾਂ ਮਹਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਦਾ ਭਾਵ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਅੰਤ ਕਰ ਕੇ ਖਹਿੜਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਰੁ ਨਾਥਨ ਕੈ ਭੇਦ = ਨੌਂ ਦ੍ਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਥਾਂ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਦ ਕੇ ਭੰਨ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲ ਤੋੜਕੇ ਨਾਥ ਭਏ ਏਨਾਂ ਦਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਾਥਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਸਮ ਸਥਲ ਸਦਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਅਲਖ ਅਪਾਰ ਭਗਵੰਤ ਵਿਖੇ ਬਿਲਾਸੀ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਗਗਨ ਹੁਇ ਨਿਝਰ ਝਰੈ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਉਦਾਸੀ ਹੈ ॥੩੧॥

because of his high spiritual state and residing his conscious awareness in the Dasam Dwar, he gets detached from worldly things and remains in a state of bliss. (31)

ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰ ਵਿਖੇ ਉਨਮਨ = ਉਤਸਾਹਿਤ ਹੋਇਆ ਵਾ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਨਿਝਰ ਝਰਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਝਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੁਕਦਾ ਹੋਇਆ ਸਹਿਜ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਸਮਾਧਿ ਇਸਥਿਤੀਵਾਨ ਹੋਇਆ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਹੀ ਭੇਦ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਪਰਚਿਆ ਲਿਵਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਦਾਸੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਵਰਤਦਾ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਵਾ ਉਪ੍ਰਾਮ ਅਟੰਕ ਅਲੇਪ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥31॥

ਦੁਬਿਧਾ ਨਿਵਾਰਿ ਅਬਰਨ ਹੁਇ ਬਰਨ ਬਿਖੈ ਪਾਂਚ ਪਰਪੰਚ ਨ ਦਰਸ ਅਦਰਸ ਹੈ ।

By perpetual meditation on Lord's name, a Guru-conscious person distances himself from duality and caste discrimination. He frees himself from the grip of five vices (lust, anger, greed, ego and attachment) nor does he entangle himself in the rationales o

ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਦੁਬਿਧਾ = ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਿਵਾਰ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰੁ ਬਰਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਯਤੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦਰ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾਭੀ ਉਹ ਅਬਰਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਦਿ ਵਰਨ ਤਥਾ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਗੋਤਰ ਆਦਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਯਾਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੰਕਲਪ ਵਿਖੇ ਪਾਂਚ =

ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਪਰਪੰਚ ਪਸਾਰਾ ਨ = ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਦਰਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ = ਸਮੂਹਿਦੇਖਣ
ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ ਅਦਰਸ = ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਰੂਪ ਯਜਾਨ ਤੋਂ ਓਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਸੁਖਪਤੀ
ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਮਈ
ਲਿਵ ਵਿਚ ਸਮੂਲਚੀ ਦਵੈਤ ਦਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮ ਪਾਰਸ ਗੁਰ ਪਰਸਿ ਪਾਰਸ ਭਏ ਕਨਿਕ ਅਨਿਕ ਧਾਤੁ ਆਪਾ ਅਪਰਸ ਹੈ ।

Just as an iron piece when touched with a philosopher-stone becomes gold,
similarly a devotee meeting Guru becomes a pious and a clean man.

ਇਹ ਦਸ਼ਾ ਜਦ ਹੀ ਕਿ ਪਰਮ ਪਾਰਸ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਮਹਾਨ ਉਤਮ ਸਪਰਸ਼ ਦ੍ਵਾਰੇ
ਸਾਖਿਆਤ ਪਾਰਸ ਹੀ ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਰਸ ਪਰਸਿਆ ਭਾਵ ਆਪਾ ਭੇਟਿਆ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੁੰਦਾਰੈ ਜੀਕ੍ਰੁ ਪਰਸ ਨਾਲ ਲੱਗ ਕੇ ਪਾਰਸ ਦੇ ਅਨਿਕ ਧਾਤ ਲੇਹਾ ਤਾਂਬਾ ਪਿਤਲ ਆਦਿ ਭਏ
ਕਨਿਕ = ਹੋ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸ੍ਰਣ ਰੂਪ ਅਤੇ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਉਹ ਧਾਤਾਂ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਦੀਆਂ ਹਨ
ਤਿਸੇ। ਭਾਂਤ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਆਪਾ ਭੀ ਅਪਰਸ ਹੁਣ ਅਲੇਪ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਵ ਦੁਆਰ ਦੁਆਰ ਪਾਰਿਬ੍ਰਮਾਸਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਮੈ ਨਿਝਰ ਝਰਨਿ ਰੁਚਤ ਨ ਅਨ ਰਸ ਹੈ ।

Overcoming the pleasures of the nine doors of the body, he rests his faculties
in the tenth door, where the divine elixir flows perpetually that turn him away
from all other pleasures.

ਨੌਂ ਦੁਆਰਿਆਂ ਅੱਖੀਆਂ, ਕੰਨਾਂ, ਨਾਸਾਂ ਦੇ ਦੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੀ, ਅਰੁ ਮੂੰਹਤੇ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਦੇ ਦੇਨੋਂ ਇਹ ਜੇ
ਨੌਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹਨ ਇਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਰੇ ਜੋ ਦਸਮਾਂ ਦੁਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਿਓਂ ਇਨਾਂ
ਉਕਤ ਲਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕਾਰਜ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਤਯਾ ਚਿਤੰਨਤਾ ਦੀ
ਧਾਰ ਆਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਓਸ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਹਮਾਸਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਆਸਨ ਇਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ
ਹੈ, ਭਾਵ ਦਸਵੇਂ ਵਾਸਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ
ਹੋਣ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਪੁੱਜ ਕੇ ਟਿਕਾਉ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ,

ਜਿਥੇ ਕਿ ਇਕ ਰਸ ਝਰਨਾ ਝਰਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਪਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੁੱਕਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਅਨਰਸ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਸ੍ਵਾਦ ਵਿਖਿਆ ਦੇ ਰਸ ਨ ਰੁਚਿਤ ਏਸ ਤਾਈ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਕਰਦੇ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ਈਸ ਅਨਹਦ ਗਦ ਗਦ ਅਭਰ ਭਰਸ ਹੈ ॥੩੨॥

Be assured that the meeting of Guru and a disciple, makes a disciple realise Lord and virtually becomes like Him. His heart then remains immersed in the celestial music. (32)

ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਹੀ ਬੀਸ = ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ + ਪੰਜ ਪ੍ਰਾਣ + ਚਾਰ ਅੰਤਾਕਰਣ ਤੇ ਇਕ ਜੀਵ ਇਕ ਈਸ ਇਕੀਸਵੇਂ ਈਸ਼੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਈਸ ਈਸ਼੍ਵਰ ਮਈ ਹੀ ਇਕੇ ਇਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਰਤ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰ ਇਉਂ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਲੋਂ ਅਨਹਦ ਬੇਹੱਦ ਸਰੂਪੀ ਹੋ ਗਦਗਦ = ਆਨੰਦ ਹੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਭਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਦੇ ਅਤ੍ਰਿਪਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭਰਸ ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਅਭਰ = ਸੰਪੂਰਣ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰੋਮ ਕੂਪਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਭੀ ਜੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਓਨਾਂ ਵਿਖੇ ਛੇਕ ਛੇਕ ਤਾਈ ਭੀ ਉਹ ਆਨੰਦ ਭਰਸ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

॥32॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਭਜਿ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਏ ਦਰਸ ਦਰਸ ਸਮਦਰਸ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

By taking refuge of Sat guru's lotus feet, a devotee's mind)0 blooms like lotus flower. By the blessings of a True Guru, he treats and conducts himself alike with all and sundry. He carries no rancour for anyone.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਨੂੰ ਭੰਜ ਅਰਾਧਨ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਕਮਲ ਸਮਾਨ ਅਲੇਪ ਅਸੰਗ ਹੈ ਚਰਣ ਚਲਨ ਸ੍ਵਭਾਵ ਜਿਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਦਾ ਓਸ ਨੂੰ ਭੰਜ ਧਯਾਨ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਏ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜ ਔਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਿਆਂ ਫਿਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮੀਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿਰਦਾ ਮਨ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਦਰਸ ਦਰਸਿ = ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਦਾ ਦਰਸਨ ਜੋ ਅਨੇਕ ਭਾਵੀ ਹੈ, ਸੇ ਸਮ ਦਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਦਰਸਨ ਰੂਪ ਹੋ ਭਾਸਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯਾ

ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਦੇ ਖਿੜ ਔਣ ਪੁਰ, ਦਰਸ ਅੰਤਰਯਾਮੀ
ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਦਰਸ ਦਰਸਕੇ ਦੇਖਣ ਤੇ, ਉਹ ਦਰਸਨ ਸਮ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ਇਕ ਰਸ
ਰਮਿਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਅਨਭਉ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਨਹਦ ਲਿਵਲੀਨ ਭਏ ਓਨਮਨ ਮਗਨ ਗਗਨ ਪੁਰ ਛਾਏ ਹੈ ।

Such Guru-conscious person attaches his mind in the unstruck celestial music
and enjoying heavenly bliss, rests his mind in the Dasam Dwar.

ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਲਿਵਲੀਨ
ਹੋਇਆਂ ਮਾਨੇ ਮਗਨ ਮਸਤ ਹੋ ਕੇ ਉਨਮਨ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਬਕ ਵਾ ਉਨਮਨੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ,
ਗਗਨ ਪੁਰ ਚੈਤੰਨ ਭਵਨ = ਬ੍ਰਹਮ ਸਥਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਿਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਲੋਕ ਵਿਖੇ ਛਾਏ ਹੈ
ਸੁਭਾਯਮਾਨ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਬਸਿ ਹੁਇ ਬਿਸਮ ਬਿਦੇਹ ਭਏ ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ ਮੇ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਏ ਹੈ ।

Enamoured by the love of Lord, he does not remain conscious of his body any
more. This is such a wondrous state that surprises everyone.

ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਨੁਭਵੀ ਸ੍ਰੀਦ ਆਨੰਦਾਕਾਰਿਤਾ ਦੇ ਬਸ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ, ਬਿਸਮ ਅਚਰਜ
ਹੋਇਆ ਦੇਹ ਤੋਂ ਬਿਦੇਹ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਔਰ ਅਤਯੰਤ ਅਸਚਰਜ
ਮਈ ਕੌਤੁਕੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਦੈਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੌਤਕ ਨੂੰ ਹੋਰਤ = ਦੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ
ਕਰਦਾ ਹਿਰਾਏ ਹੈ = ਆਪੇ ਨੂੰ ਭੀ ਖੇਹ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਦਰਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਗਯਾਨ ਸਭ
ਵਿਸਿਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਮਹਿਮਾ ਅਗਾਧਿ ਬੇਧਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੇਦ ਕਹਤ ਨ ਆਏ ਹੈ ॥੩੩॥

The spiritually ecstatic state of a Guru's disciple cannot even be praised. It is beyond contemplation and indescribable too. (33)

ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖਫਲ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਡਯਾਈ ਅਸੀਂ ਕੀਹ ਆਖੀਏ, ਓਸ ਦਾ ਬੋਧ ਗਿਆਨ ਅਗਾਧ ਨਹੀਂ ਗਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਤੇ ਓਸ ਦੀ ਕਥਾ ਬਾਰਤਾ ਚਲਾਈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਅਕਥ ਕਥਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ ਉਹ ਬਿਨੋਦ ਆਨੰਦ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੀ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥33॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੇਟਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਖੇਏ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਜਾਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

When a disciple meets his Guru and he works hard and toil himself on his precepts, he gets rid of base intellect and divine intelligence is revealed to him. He sheds his ignorance and acquires His knowledge.

ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰ ਭਾਵੀ ਮਤਿ ਦ੍ਰੈਤ ਭਾਵੀ ਬੁਧੀ ਯਾ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਾਇਣ ਮਤਿ ਦੂਖਣਾ ਗ੍ਰਸੀ = ਵਿਕਾਰੀ ਰਚੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂ ਮੈਟਕੇ ਜਦ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਯਾ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਉਜਲੇ = ਉਘੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋ ਭਾਸੀ, ਤਾਂ ਗੁਵਾ ਕੇ ਅਗਿਆਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਬੇਸਮਝੀ ਤੇ ਅਨਜਾਨਤਾ ਨੂ ਜਾਨੇ = ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਹ ਕੁਛ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇਸ਼ਰੂਪ ਦਾ ਜਾਨਣਾ ਹੈ।

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਆਨ ਧਿਆਨ ਬਿਸਮਰਨ ਕੈ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੇਨਿ ਬ੍ਰਤ ਪਰਵਾਨੇ ਹੈ ।

By the glimpse of the True Guru and focusing his mind, he weans away his attention from worldly pleasures and concentrates the divine word in his consciousness and closes his mind from all other attractions.

ਜਦ ਇਉਂ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਦ ਓਸ ਸ੍ਰੂਪ ਨੂ ਧੰਯਾਨ ਵਿਚ ਲਜੋਂਦਾ, ਦਰਸ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ = ਮਾਨੋ ਸਾਮਰਤਖ ਓਸੇ ਅਨਭਉ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾਂ ਹੋਰ ਧੰਯਾਨ ਧਾਰਣੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬੇਲੋੜੇ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ, ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੁਛ ਹੋਰ ਸਬਦ ਸੁਨਣ ਅਥਵਾ ਕਹਿਨ ਵਜੋਂ ਮੇਨ ਬ੍ਰਤ ਚੁੱਪ ਦੀ ਪ੍ਰਤਰਯਾ ਨੂ ਹੀ ਪਰਵਾਣ ਕਬੂਲ ਕਰ

ਲਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਮੂਹ ਬਿਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੁਪ ਸਾਧ ਲੈਂਦਾ ਅਥਵਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੁਛ ਕਹਿਣ ਸੁਣਨ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਹੀ ਓਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮੂਲੋਂ ਉਠ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰਸਿਕ ਹੋਇ ਅਨ ਰਸ ਰਹਤ ਹੁਇ ਜੋਤੀ ਮੈ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਸੇਹੰ ਸੁਰ ਤਾਨੇ ਹੈ ।

In His love, leaving all worldly pleasures, getting absorbed in His Naam, he keeps on remembering Him all the time.

ਬੱਸ ਇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਦਾ ਰਸੀਆ ਹੋ ਕੇ ਤੇ ਹੋਰ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਰਸਾਂ ਸ੍ਰੀਦਾਂ = ਖਿੱਚਾਂ ਵਲੋਂ ਰਸ ਰਹਿਤ ਫਿੱਕੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਬਣ ਕੇ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਯ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਜਜੋਤੀਮਈ = ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤੇ 'ਸੇਹੰ ਸੇਹੰ' ਦੀ ਸੁਰ ਰਟ ਦੀ ਤਾਨ ਤਾਰ ਅੰਦਰੇ ਅੰਦਰ ਬੰਨ ਲਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰ ਓਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋ ਵੱਸਿਆ ਸਾਖਯਾਤ ਅਨਭਉ ਕਰ ਕੇ 'ਸੇਈ ਮੈਂ ਹਾਂ' 'ਸੇਈ ਮੈਂ ਹਾਂ' ਇਹ ਰਟ ਲਗਾਈ ਰਖਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ਈਸ ਪੂਰਨ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਏਕ ਹੀਯੇ ਆਨੇ ਹੈ ॥੩੪॥

Believe it for Sure that by meeting with Guru, a Guru conscious person becomes one with Lord and all his life depends on Naam Simran-an exclusive support of the Lord. (34)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਧੀ ਮੇਲ ਇਸੇ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਆਣ ਕੇ ਹੀ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਵਰਤਨਹਾਰਾ ਇਹ ਲੋਕ ਤੇ ਇਕੀਸਵੇਂ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਵਰਤਨਹਾਰਾ ਪਰਲੋਕ ਪਿੰਡੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡੀ ਸਮੂਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਈਸ ਈਸ਼੍ਵਰ ਮਈ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਣ ਬਿਬੇਕ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਗਯਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਹੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਟੇਕ ਨਿਸਚਾ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਅੰਦਾ ਧਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥34॥

ਰੇਮ ਰੇਮ ਕੇਟਿ ਬ੍ਰਹਿਮਾਂਡ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਜਾਸੁ ਮਾਨਸ ਅਉਤਾਰ ਧਾਰ ਦਰਸ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

Supreme Lord, whose each hair support millions of cosmos has incarnated as Satguru in human form.

ਜਿਸ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਰੇਮ ਰੇਮ ਵਾਲ ਵਾਲ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਮਾਨਸ ਅਉਤਾਰ ਮਾਨੁਖੀ ਸਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਮਨੁੱਖ ਮੰਡਲ ਅੰਦਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਾ ਕੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੈ ਅਕਾਰ ਹੈ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀਮੁਖ ਸਬਦ ਗੁਰ ਸਿਖਨੁ ਸੁਨਾਏ ਹੈ ।

The Omniprotector Lord who has many forms, appearing as Guru has given sermon to his disciples in person.

ਜਿਸ ਦੇ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਹੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜਾਰੇ ਨਜਾਰੇ ਸਰੂਪਾਂ ਵਾਲੇ = ਅਨੰਤ ਆਕਾਰ ਜਗਤ = ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੂਪ ਹੋ ਪਸਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਓਹੋ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸ਼ੋਭਾਇਮਾਨ ਮੁਖ ਕਮਲ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਖਯਾਤ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਏ ਹੈ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਗ ਭੋਗ ਨਈਬੇਦ ਜਗਤ ਭਗਤ ਜਾਹਿ ਅਸਨ ਬਸਨ ਗੁਰਸਿਖਨ ਲਡਾਏ ਹੈ ।

The God for whose propitiation yags are performed, food and offerings are made, the same Lord takes the form of Guru now coddling his Sikhs by distributing food and to his disciples.

ਜਗਜ ਬੇਦਾਂ ਦੇ ਕਰਮਕਾਂਡ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਰਪੂਣ ਕੀਤੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਯਗਯ = ਬ੍ਰਹਮ ਯਗਯ ਆਦਿ ਹੋਮ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਰਮਕਾਂਡੀ ਅਰਾਧਦੇ ਹਨ, ਨਈ ਵੇਦ ਭੋਗ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਦੇ ਭੋਗ ਭੋਜਨ ਜੋਗ ਮੋਹਨ ਭੋਗ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਕਰ ਕੇ, ਜਗਤ ਵਿਚ ਭਗਤ ਜਨ ਉਪਾਸਨਾ ਕਾਂਡ ਅਨੁਸਾਰੀ ਢੰਗਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਪਰਮ ਪੂਜਯ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਸਨ ਬਸਨ ਖਾਨ ਪਾਨ ਅਰੁ ਪਹਿਰਾਨ ਜੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਖਸ਼ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ

ਆਪਣਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੰਡ ਲੱਭੋਂਦੇ ਪਏ ਦੁਲਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਿਗਮ ਸੇਖਾਦਿ ਕਬਤ ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਰਿ ਪੂਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਸਿਖਨੁ ਲਖਾਏ ਹੈ ॥੩੫॥

The supreme Creator, whom Shesh Nag and others have calling by innumerable names, now manifests as Guru showing Himself to His devotees (The Sikhs). (35)

ਨਿਗਮ ਬੇਦ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਾ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕ, ਤਥਾ ਸੇਖਾਦਿਕ = ਸੇਸ਼ ਨਾਗ ਪਤੰਜਲੀ ਆਦਿਕ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ, 'ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ' ਨਹੀਂ ਅੰਤ ਜਿਸ ਦਾ, ਅਨੰਤ ਅਨੰਤ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਓਸ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤਾਂਈ ਲਖਾਇਆ ਹੈ ॥35॥

ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਕੈ ਅਲਖ ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹੈ ।

The Supreme Lord whose countenance is beyond perception, who is indestructible, despite being formless took human form and revealed Himself as Guru.

ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਾਕਾਰ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਤਿ ਗਯਾਨ ਅਬਿਗਤ ਅਬਯਕ੍ਤ = ਅਪ੍ਰਗਟ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਵਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਬਿਗਤ ਗਯਾਨ ਗਤਿ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਬੁਧੀ ਆਦਿਕਾਂ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਐਸੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਹੀ ਸਰਗੁਨ ਆਕਾਰ ਧਾਰੀ ਹੈ ਹੋ ਕੇ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ।

ਸਰਗੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦਰਸ ਕੈ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਅਕੁਲ ਅਕਾਲ ਗੁਰਸਿਖਨੁ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

God in His immanent form as Satguru who is beyond all castes, creed and

race make the Sikhs realise the true form of God.

ਉਸ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਦੰਰਸ ਨੇਤ੍ਰ ਗੋਚਰ ਹੋਣ ਤੇ ਵਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਐਣ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈ ਧਜਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਧਜਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਚਿੱਤ ਅੰਦਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਕਲ ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਯਾ ਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਸਤ੍ਯ ਸਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰਾਇਆ ਹੈ।

ਨਿਰਗੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਸਬਦ ਬੇਧੀ ਗੁਰ ਸਿਖਨੁ ਸੁਨਾਏ ਹੈ ।

The heart piercing melodious tune which Satguru sings to his Sikhs is in fact manifestation of True Lord.

ਇਸ ਭਾਂਤ ਤਾਂ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਣਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਯਾ ਤੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਬੇਧੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਵਿੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਧਸ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਬੇਧੀ ਪਾਠਾਂਤਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਜੋ ਜਾਨਣਹਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮਰਮੀ ਹਨ ਐਸੇ ਨਾਮ ਰਸੀਏ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਣਾਕੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਾਇਆ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਨਿਹਕਾਮ ਧਾਮ ਗੁਰਸਿਖ ਮਧੁਕਰ ਗਤਿ ਲਪਟਾਏ ਹੈ ॥੩੬॥

Fragrance of the dust (of the lotus feet of such Satguru) with which the Sikhs remain attached is capable of destroying all worldly desires. (36)

ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋਣ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਕਾਮ ਧਾਮ ਨਿਸ਼ਕਾਮਤਾ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਵਾ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਪਦ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਜਾਣ ਕੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਸੁਗੰਧੀ ਦੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਧੂਲੀ ਰਜ ਨਾਲ ਮਧੁਕਰ ਗਤਿ ਭੋਰੇ ਵਾਕੂੰ ਲਪਟਾਏ ਹੈ ਲੰਪਟ ਹੁੰਦੇਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਵਾ ਉਸ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਲੀਣ ਹੁੰਦੇਹਨ ॥36॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਬੇਲ ਹੁਇ ਚੰਬੇਲੀ ਗਤਿ ਮੂਲ ਸਾਖਾ ਪਤ੍ਰ ਕਰਿ ਬਿਬਿਧ ਬਿਥਾਰ ਹੈ ।

Satguru, manifestation of Almighty God, is like jasmine creeper of which He Himself is the root and all His devotees and pious persons are its leaves and branches.

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਪਾਇਆ ਚੰਬੇ ਲੀ ਦੀ ਬੇਲ ਵਲ ਵਾਕੂ, ਭਾਵ ਜਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੰਬੇਲੀ ਦੀ ਝੁਕ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਆਈ ਸ਼ਾਖ ਜਿਥੇ ਭੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਧਸ ਕੇ ਗਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, ਦਾਬ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਹੀ ਮੁਢ ਜੜ੍ਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਪਸਾਰਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਪਰਗਟ ਹੋ ਜਿਥੇ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣੇ ਜੀ ਆਦਿ ਦੇ ਰਿਦੇ ਭੂਮੀ ਵਿਖੇ ਗਡ ਗਏ ਧਸ ਗਏ, ਉਥੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਨਿਜ ਭਾਵ ਰੂਪ ਮੁਢ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਪੱਧਤੀ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਖਾ ਰੂਪ ਹੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਉਪ੍ਰੰਤਆਪਣੇ ਤੋਂ ਸਾਖਯਾਤ ਸਾਜੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਰੂਪ ਭਾਈ ਮਨਸੁਖ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਵਾ ਝੰਡਾ ਬਾਢੀ ਜੀ ਆਦਿ, ਅਥਵਾ ਪ੍ਰੰਪਰਾਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਸਾਜੇ ਐਸਿਆਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੜਸ਼ਾਖਾਂ ਸ਼ਾਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਸੂਖਮ ਸ਼ਾਖਾਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਇਸ ਭਾਈ ਪਾਰੇ ਜੁਲਕਾ ਵਾ ਸ੍ਰਯੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤਥਾ ਹੋਰ ਮੰਜੀਆਂ ਆਦਿ ਥਾਪਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਸਾਜ ਕੇ ਫੇਰ ਅਗੇ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਥਾਪੀਆਂ ਉਹ ਮਾਨੇ ਪੁਸ਼ਪ ਫੁਲ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ। ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਜਰੂਪ = ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਹੀ ਜੈਜੈਕਾਰ ਰੂਪ ਕੀਰਤੀ ਦੇ ਸੁਬਾਸ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਾਸਨਾ ਸੁਗੰਧੀ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਪਸਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਉਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਲਯਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿਖ ਪੁਰਖ ਸੁਬਾਸ ਨਿਜ ਰੂਪ ਤਾ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਇ ਕਰਤ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਉਧਾਰ ਹੈ ।

Pleased at the services of His devotees (like Bhai Lehna Ji, Baba Amar Das Ji, etc.) Satguru turns those devotees by His grace and makes them into fragrance-spreading flowers and by manifesting in them is liberating the world.

ਇਸ ਭਾਂਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਨੂੰ ਮੰਹਿਕਾਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸੀਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀਂ ਵੱਸਨਹਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਰੂਪ ਫੁਲਾਂ ਨਾਲ ਤਿਲਾਂ ਦੀ ਨਜਾਈਂ ਤਹਿ ਪਰ ਤਹਿ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕ ਹੋ ਕੇ ਜੇਹੜੇ ਲੋਕ ਆਣ ਆਣ ਮਿਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਭੀ ਉਹੀ ਸੁਗੰਧੀ ਰੂਪ ਬਾਸਨਾ ਖੁਸ਼ਬੂ = ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ।

ਤਿਲ ਮਿਲਿ ਬਾਸਨਾ ਸੁਬਾਸ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਿ ਆਪਾ ਖੇਇ ਹੇਇ ਹੈ ਫੁਲੇਲ ਮਹਕਾਰ ਹੈ ।

Just as sesame seed loses its existence and becomes scent when unites with the fragrance of the flowers, the devotees too lose themselves to the Lord through meditation and spread divine fragrance in the world.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਚ ਮੁਚ ਤਿਲਾਂ ਵਾਂਙੂਂ ਹੀ ਆਪਾ ਗੁਵਾ ਕੇ ਜਾਤੀ ਗੋਤ ਆਦਿ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਫੁਲੇਲ ਵਾਂਙੂ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣ ਕੇ ਅੱਗੇ ਮਹਿਕਾਰ ਸੁਗੰਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਨਾ ਅਰੰਭ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਰੀਤਿ ਸੰਸਾਰੀ ਹੁਇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੈ ॥੩੧॥

Sikhism has a tradition of changing sinners into holy persons. And in this path, this is a very righteous task and service towards others. Those engrossed in material world are converted into God-loving and godly persons. They are detached from maya (mamm

ਬਸ! ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਪੰਥ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਪਤਿਤ ਪਰਮਾਰਥੋਂ ਡਿਗਿਆ ਵਾ ਮਨੁਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤ ਤੋਂ ਡਿਗਿਆ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰੀਤੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰੀ ਹੁੰਦੇਨੂੰ ਭੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਾਲਾ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀਆ ਬਣਾ ਲਿਆ ਯਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰ ਏਹੇ ਹੀ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਮਾਰਗੋਂ ਦੂਰ ਵਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪ +ਕਾਰ = ਉਸ ਦਾ ਸਮੀਪੀ ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਚਾਲਾ ਵਰਤਨਾ ਹਰ ਇਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦਾ ਵਾ ਸਿਖੀ ਮਾਰਗ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੀਵ ਮਾਤ੍ਰ ਨੂੰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਣਾ

ਅਸਾਡਾ ਪਰਮ ਧਰਮ ਹੈ ॥37॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਬਿਰਖ ਬਿਥਾਰ ਧਾਰ ਮੁਨ ਕੰਦ ਸਾਖਾ ਪਤ੍ਰ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ।

Satguru, a total form of complete Lord is like a fragrant tree, whose spread has many branches, leaves, flowers in the form of Sikhs.

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਰੀਤੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬਿਰਛ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਹੋ ਮੂਲ ਫਲ ਉਹ ਹੁੰਦੇਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰ ਜੜ੍ਹ ਉਪਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਛਕਨ ਵਾਲਾ ਫਲ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਥੱਲੇ ਹੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਉਂ ਮੁਢੋਂ ਹੀ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਕੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ਸ਼ਿਵ ਨਾਭ ਰਾਜੇ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚਾਹ ਤਾਰਿਆ ਕੰਦ ਫਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਗਮ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇਹਨ। ਅਰੁ ਕਧਰੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਆਦਿ ਦੇ ਅਨੇਕ ਢੰਗਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚੇ ਬਰਕਤਾਂ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਖਸ਼ਕੇ ਵਾ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿ ਸਹਿ ਕੇ ਕੀਤੇ ਉਪਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ।

ਤਾ ਮੈ ਨਿਜ ਰੂਪ ਗੁਰਸਿਖ ਫਲ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਬਾਸਨਾ ਸੁਬਾਸ ਅਉ ਸ੍ਵਾਦ ਉਪਕਾਰ ਹੈ ।

By the strenuous toil of devoted Sikhs like Bhai Lehna Ji and Baba Amar Das Ji, the True Guru illuminated His own light in them. Engulfed in the desire of worship and fragrance of the Lord, these pious souls are keen to spread and distribute the elixir-li

ਤਿਨਾਂ ਐਸਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਿਤੇ ਨਿਜ ਰੂਪ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਫਲ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਆਦਿ ਲੈ ਸਮੂਹਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰ ਕੇ, ਭਾਵ ਦੂਸਰੇ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਖੇ ਜੇਤ ਜਗਾ ਕੇ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸੁਗੰਧੀ ਰੂਪ ਬਾਸਨਾ ਰਸਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਖੇੜਿਆ ਅਤੇ ਸ੍ਵਾਦ ਅਨੁਭਵ ਰਸ ਨਾਮ ਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਭ ਕਿਸੇ ਉਪਰ ਇਉਂ ਉਪਕਾਰ ਹੀ ਉਪਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਲਿਆ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਰਸਿਕ ਹੁਇ ਚਾਖੇ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਉਧਾਰ ਹੈ ।

Such Gursikhs enjoying the fragrance of the dust of Lord's lotus-feet emancipate others from the world.

ਸਿਧਾਂਤ ਕੀਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਧੂਲੀ ਦੇ ਰਸ ਦਾ ਰਸਿਕ ਰਸੀਆ = ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣ ਕੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਣ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੱਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਓਨੜਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਮਹਾਤਮ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਨਮੋ ਨਮੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥੩੮॥

The glory of the path of Sikhism cannot be described. All that we can say is that He is infinite, infinite and beyond and is worthy of our salutes myriad times. (38)

ਇਸ ਭਾਂਤ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸਿੱਖੀ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਰੂਪ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਨੇਤ ਨੇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਕਰਦਾ ਹੋਯਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥38॥

ਬਰਨ ਬਰਨ ਬਹੁ ਬਰਨ ਗੋਬੰਸ ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਬਰਨ ਦੁਹੇ ਦੂਧ ਜਗ ਜਾਨੀਐ ।

Just as the cows are of many breeds and colours, yet the whole world knows that they all yield milk of the same colour.

ਰੰਗ ਰੰਗ ਦੀ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਨਜਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਊ ਜਾਤੀ ਬਹੁ ਬਰਨ ਬਹੁਤ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਆਖਣ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੂਧ ਚੋਇਆ ਸਭ ਦਾ ਹੀ ਇਕੋ ਰੰਗ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਬੱਸ ਐਸਾ ਹੀ ਹਾਲ ਗੁਣ ਕਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਸਮਝੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੜਕੀ, ਵੈਸ਼, ਅਰ, ਸੂਦਰ ਸੰਗਯਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ

ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਦੁਧ ਵਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਤਿਯਾ ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤ੍ਰ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ।

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫਲ ਫੂਲ ਕੇ ਬਨਾਸਪਤੀ ਏਕੈ ਰੂਪ ਅਗਨਿ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਨੀਐ ।

There are many species of fruit and flower trees but all carry the same latent fire in them.

ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ: ਫਲ ਫੂਲ ਆਦਿ ਦੇ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਕਰ ਕੇ, ਬਨਾਸਪਤੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਗਨੀ ਇਕ ਰੂਪ ਹੀ ਸਭ ਵਿਖੇ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਇਵੇਂ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਭ ਜੀਵ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਮਾਨ ਰਮਿਆ ਹੋਯਾ ਹੈ।

ਚਤੁਰ ਬਰਨ ਪਾਨ ਚੂਨਾ ਅਉ ਸੁਪਾਰੀ ਕਾਥਾ ਆਪਾ ਖੇਇ ਮਿਲਤ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਠਾਨੀਐ ।

Four different colours-beetle leaf, Supari (beetle nut), Kattha (extract of the bark of accacia) and lime shed their own colour and merge in each other in a Paan and make beautiful red colour.

ਪਾਨ, ਸੁਪਾਰੀ, ਚੂਨਾ ਅਤੇ ਕੱਥ- ਏਨਾਂ ਚੌਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ, ਜਤ ਆਪੇ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਾ ਗੁਵਾ ਦੌਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੁੰਦਰਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਰੰਗ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਹੇ ਹੀ ਹਾਲਤ ਅੱਡ ਅੱਡ ਕਰਣੀ ਕਰਮ ਆਦਿਕਾਂ ਦੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਦਿ ਚਾਰ ਵਰਣ ਯਾ ਅਨੇਕ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਕਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੈ; ਪ੍ਰੰਤੂਆਤਮ ਸੱਤਾ ਉਪਰ ਨਿਗ੍ਰਾ ਪਸਾਰਜਾਂ ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦਾ।

ਲੋਗਨ ਮੈ ਲੋਗਾਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਨਮਨ ਉਨਮਾਨੀਐ ॥੩੯॥

Similarly the Guru-conscious person (Gurmukh) renounces various worldly pleasures and adopts one colour of the formless God. And because of the blessings of his Guru who has taught him to unite with the divine word and

his mind, he achieves higher spiritu

ਸੇ ਦੁੱਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜਾਤੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਤ ਅਰੁ ਅਗਨੀ ਦੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਨਾਲ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀ ਇਕ ਰੂਪਤਾ ਨਜਾਈਂ ਤਥਾ ਲਾਲੀ ਵਾਲੀ ਇਕਾਈ ਵਿਚ ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਦਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਲਜ ਹੋਣ ਸਮਾਨ ਲੋਕਾਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਚਾਹੇ ਲੋਕ ਨਜਾਰੇ ਨਜਾਰੇ ਹੋਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਵ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਇਕੇ ਆਕਾਰ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਜੇਕਰ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਨਮਨ ਉਤਕੰਠਾ ਵਲੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਏਕਤਾ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਉਨ ਮਾਨੀਐ = ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਲਜਾਂਦਾ ਯਾ ਅਨਭਉ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥39॥

ਸੀਂਚਤ ਸਲਿਲ ਬਹੁ ਬਰਨ ਬਨਾਸਪਤੀ ਚੰਦਨ ਸੁਬਾਸ ਏਕੈ ਚੰਦਨ ਬਖਾਨੀਐ ।

By irrigation, several kinds of plants and vegetation can be grown but when they come in touch with sandalwood they are all called sandalwood (because they have the same fragrance).

ਪਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿੰਜੀ ਹੋਈ ਬਨਾਸਪਤੀ (ਘਾਹ ਤ੍ਰੀਣ ਬਿਰਛ ਬੇਲ ਆਦਿ) ਅਨੰਤ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਚੰਦਨ ਦੀ ਸੁਬਾਸ ਸੁਗੰਧੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿੰਜੀ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਚੰਨਣ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰਬਤ ਬਿਖੈ ਉਤਪਤ ਹੁਇ ਅਸਟ ਧਾਤ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿ ਏਕੈ ਕੰਚਨ ਕੈ ਜਾਨੀਐ ।

Eight metals are obtained from mountain but when each one of them are touched by philosopher-stone become gold.

ਪਰਬਤਾਂ ਵਿਖੇ ਲੋਹਾ, ਤਾਂਬਾ, ਚਾਂਦੀ, ਕਲੀ, ਜਿਸਤ, ਸਿੱਕਾ, ਪਾਰਾ, ਸੋਨਾ ਅੱਠ ਧਾਤਾਂ ਉਪਜਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਪਰਸਨ ਛੋਹਨ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਇਕ ਸੋਨਾ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜਾਨਣ ਵਿਚ ਆਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਸ ਅੰਧਕਾਰ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਨ ਦਿਨਕਰ ਜੋਤਿ ਏਕੈ ਪਰਵਾਨੀਐ ।

In the darkness of the night, many stars shine but during the day, the light of one Sun alone is considered authentic.

ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਮੇਂ ਅੰਧਕਾਰ ਹਨੇਰਾ ਪਸਰਨ ਸਮੇਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੰਡਲ ਅਸੰਖਯਾਤ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਚ ਆਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਕਿ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿਨਕਰ ਸੂਰਜ ਦੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਤਾਰੇ ਭੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਅਨੇਕਤਾਈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਏਕੈ ਪਰਵਾਨੀਐ ਇਕੇ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਲੋਗਨ ਮੈ ਲੋਗਾਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਨਮਨ ਉਨਮਾਨੀਐ ॥੪੦॥

Similarly a Sikh who lives life according to the advice of his Guru becomes divine in all respects, even when he is living life as a worldly person. Due to the lodging of the divine word in his mind, he is known to be living in heavenly state. (40)

ਬੱਸ ਇਵੇਂ ਹੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਧਾਤੂਆਂ ਤਥਾ ਸਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵੁਕਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਸਮਾਨ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਵਿਚ ਵਰਤਿਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਏਕੰਕਾਰ ਇਕੇ ਸ੍ਰੂਪ = ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੀ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਂ! ਇਸ ਮਰਮ ਦਾ ਉਨਮਾਨ ਵੀਚਾਰ ਤਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਉਨਮਾਨ ਉਨਮਨੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਆਈ ਹੋਈ ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ = ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥40॥

ਜੈਸੇ ਕੁਲਾ ਬਧੂ ਗੁਰ ਜਨ ਮੈ ਘੁਘਟ ਪਟ ਸਿਹਜਾ ਸੰਜੋਗ ਸਮੈ ਅੰਤਰੁ ਨ ਪੀਅ ਸੈ ।

Just as a daughter-in-law covers herself with veil in front of the elders of the house, but keeps no distance from her husband at the time of sharing his bed;

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਲਾ ਬਧੂ ਘਰ ਦੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਜਨ ਜਠੇਰਿਆਂ = ਵਡੇਰਿਆਂ = ਸੱਸ ਸੌਹਰੇ ਆਦਿਕਾਂ

ਵਿਖੇ, ਪੀਅ ਸੈ ਪਤੀ ਪਾਸੋਂ ਘੁੰਡਾ ਪੜਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿਹਜਾ ਸੰਜੇਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਤਰ ਪੜਦਾ
ਵਿੜ ਵਿੱਥ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ ਭਰਤਾ ਕੇਲੋਂ।

ਜੈਸੇ ਮਣਿ ਅਛਤ ਕੁਟੰਬ ਹੀ ਸਹਿਤ ਅਹਿ ਬੰਕ ਤਨ ਸੂਧੇ ਬਿਲ ਪੈਸਤ ਹੁਇ ਜੀਅ ਸੈ ।

Just as a snake remains crooked when with female snake and his family, but
becomes straight when it enters in the burrow;

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਣੀ ਅਛਤ ਮਣਕੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਿਆਂਭੀ, ਅਹਿ ਸੱਪ ਅਪਣੇ ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਕੇੜਮੇ
ਸਮੇਤ ਬੰਕ ਤਨ ਟੇਢਾ ਸਰੀਰ ਕੁੰਡਲਹੀ ਮਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਿਲ ਪੈਸਤ ਖੁੱਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼
ਪੌਦਿਆਂ = ਧਸਦਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਸੂਧੇ ਸੱਧਾ ਹੋ ਕੇ ਸਰਲਤਾ ਭਾਵ ਨਾਲ 'ਜੀਅ ਸੈ' ਇਕ ਨਿਕੱਲਾ ਮਾਤ੍ਰ
ਹੀ ਹੁਇ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਛਤ ਨ ਬੇਲੈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸੈ ਪਾਛੇ ਕੈ ਦੈ ਸਰਬਸੁ ਮੋਹ ਸੁਤ ਤੀਅ ਸੈ ।

Just as a son avoids talking to his wife in front of his parents, but when alone
showers all his love upon her,

ਐਸਾ ਹੀ ਫੇਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅਛਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇਭਾਵ ਸਾਮਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਬੇਲਯਾ ਕਰਦਾ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਓਹੋ ਪੁਤ੍ਰ ਹੀ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਪਯਾਰ ਦੇ
ਅਧੀਨ ਹੋਯਾ ਹੋਯਾ ਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਰਬੰਸ ਹੀ ਜੇ ਕੁਛ ਭੀ ਓਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾਹੈ ਤ੍ਰੀਤਮ
ਤਾਂਈਂ।

ਲੋਗਨ ਮੈ ਲੋਗਾਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਨਮਨ ਮਨ ਹੀਅ ਸੈ ॥੪੧॥

Similarly a devoted Sikh appears worldly among others but having attached
his mind with Guru's word, he rises spiritually and realises the Lord.

Quintessence: One may maintain oneself as a worldly person outwardly but

inwardly one keeps oneself attached w

ਐਸਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਾ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਆਦਿ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜੀਕ੍ਰੁੰ ਜੀਕ੍ਰੁੰ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਵਾਹ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੀਕ੍ਰੁੰ ਤੀਕ੍ਰੁੰ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਵੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਏਕੰਕਾਰ ਇਕ ਆਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਨਰੇਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰੁ ਮਨ ਚਿੱਤ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਓਸ ਦੀ ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਹੋਈ ਪਰਚੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ॥41॥

ਜੇਗ ਬਿਖੈ ਭੇਗ ਅਰੁ ਭੇਗ ਬਿਖੈ ਜੇਗ ਜਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਜੇਗ ਭੇਗ ਸੈ ਅਤੀਤ ਹੈ ।

Where yogic practitioners have innate desire for worldly relishments and the worldly people desire to become yogi, but those treading the path of Guru maintain a very different and unique desire in their hearts than the yogis.

ਜੇਗ ਬਿਖੈ ਭੇਗ ਜੇਗ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਵਿਖੇ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਭੇਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ- ਅਰੁ ਭੇਗ ਬਿਖੈ ਜੇਗ ਜਤ ਯਗਯ ਆਦਿ ਭੇਗ ਵਿਭੂਤੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿਆਂ ਜੇਗ ਵਿਖੇ ਜੁੜਨਾ ਫਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਟਕ ਰੂਪ ਤਥਾ ਯਗਯ ਆਦਿ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰਗ ਆਦਿ ਲੋਕ ਦੇ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੇਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛਿਣ ਭੰਗੁਰ ਛਿਣ ਵਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਗਿੜਾਉ ਦਾ ਕਾਰਣ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ, ਜੇਗ ਤਥਾ ਭੇਗ ਦੇਹਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਤੀਤ ਅਸੰਗ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਬਿਖੈ ਧਿਆਨ ਅਰੁ ਧਿਆਨ ਬਿਖੈ ਬੇਧੇ ਗਿਆਨ ਗੁਰਮਤਿ ਗਤਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੈ ਅਜੀਤ ਹੈ ।

Those following the path of Gyan (knowledge) keep their mind focused on contemplation while those in contemplation are wandering for Gyan. But the state of a person treading the path of his Guru is above those persons who are pursuing Gyan or Dhyan (contem

ਗਿਆਨ ਬਿਖੈ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ਦੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਣਹਾਰੇ ਸਾਂਖਯ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦਾ ਜੇਗ ਸਾਧਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰੁ

ਧਿਆਨ ਬਿਖੇ ਬੇਧੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਜੋਗ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਸਾਧਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਚਿੱਤ ਅੰਦਰ ਆਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤਿ ਗਤਿ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਲਾ ਗਤਿ ਗਿਆਨ ਅਥਵਾ ਗਤਿ ਰਹਿਣੀ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੈ ਅਜੀਤ ਹੈ ਉਕਤ ਸਾਂਖਯ ਅਰੁ ਯੋਗ ਦ੍ਰਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਭਗਤਿ ਅਰੁ ਭਗਤਿ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਅਲਖ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੀਤਿ ਹੈ ।

Followers of path of love yearn for devotion and those on path of devotion desire love, but the innate desire of Guru-conscious person is to remain engrossed in loving worship of God.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਕਨਾ ਦਾ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਕੇ ਭਗਤੀ ਦਾ ਨੇਮ ਧਾਰਿਆਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਕਨਾ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤੀ ਦੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਕੀਤਿਆਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੀਤਿ = ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਵਾਲਾ ਚਾਲਾ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਵਾਲੇ ਮਤ ਤੋਂ ਅਲਖ ਨਹੀਂ ਲਖਯਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਉਹ ਲੋਗ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੁਗ ਸਕਦੇ।

ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਬਿਖੇ ਬਿਸਮ ਬਿਸ਼੍ਵਾਸ ਰਿਦੈ ਬਿਸਮ ਬਿਸ਼੍ਵਾਸ ਪਾਰਿ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੈ ॥੪੨॥

Many seekers hold a faith on the worship of Transcendental Lord while others hold a strange view of worship of God. Perhaps their belief and understanding is half baked. But the disciples of Guru hold their faith on the Lord much above these strange devot

ਇਵੇ ਹੀ ਇਕਨਾ ਦੇ ਰਿਦੈ ਅੰਦਰ ਨਿਰਗੁਣ ਦਾ ਬਿਸਮ ਬਿਸ਼੍ਵਾਸ ਅਨੇਖਾ ਨਿਸਚਾ ਤੇ ਇਕਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗੁਣ ਦਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇਨੋਂ ਭਾਂਤ ਦੇ ਅਨੇਖੇ ਨਿਸਚੇ ਤੋਂ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਰਿਆ ਨਿਸਚਾ ਪਾਰ ਟੱਪਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਪੁਗਦੇ ਹਨ ॥42॥

ਕਿੰਚਿਤ ਕਟਾਛ ਦਿਬਿ ਦੇਹ ਦਿਬਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੁਇ ਦਿਬਿ ਜੇਤਿ ਕੇ ਧਿਆਨੁ ਦਿਬਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤ ਕੈ ।

With just a miniscule of clement look of Satguru, the body and looks of a disciple of the Guru become divine. He then starts seeing the presence of the Lord all around him.

ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਯਾ ਤੇ ਕਿੰਚਿਤ ਕਟਾਛ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮਾਤ੍ਰ ਅੱਖ ਭਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਲਿਆ, ਭਾਵ ਕਟ ਕਾਟਾ + ਅੱਛ ਅੱਖ ਦਾ = ਕਿੰਚਿਤ ਭਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਰੀ ਅੱਖ ਦੀ ਚੇਭ ਜਿਗਿਆਸੀ ਵੱਲ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਨਾਲ ਹੀ ਓਸੀ ਦੇਹੀ ਦਿਬ ਉਜਲੇ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਸੁਚੀ ਸੁੰਦਰਬਣ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿਬਜ ਦਿਸਟਿ ਅਲੌਕਿਕ ਗਿਆਨ ਸੰਪੰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਦਿਬ ਜੇਤਿ ਕੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਧਿਆਨ ਕੇ ਕਰ ਕੇ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿਬ ਸਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਇ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨਹਦ ਗੰਮਿ ਉਨਮਨੀ ਕੇ ਮਤਾਤ ਕੈ ।

By meditating on Gur Shabad (Guru's Word) and taking its refuge, Guru's precepts are revealed to him. When he reaches the state of listening to unstruck melody of the divine word, he enjoys the bliss of higher state of equipoise.

ਸ਼ਬਦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਿਬੇਕ ਜੌਂ ਕਾ ਤੌਂ ਵੀਚਾਰ ਹੋ ਔਦਾ ਹੈ ਤੇ ਓਸ ਦੀ ਟੇਕ ਸਹਾਰਾ ਅੰਦਰ ਮਿਲਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਔਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਸੇ ਹੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਉਨਮਨੀ ਕੇ ਉਨਮਨੀ ਅਵਸਥਾ ਯਾ ਮੁਦ੍ਰਾ ਅੰਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਾਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਾਵੀ ਸਾਧਨਾ ਨੂ ਮੰਤਾਂਤ ਕੇ ਮਤੋਂਦਿਆਂ ਮਤੋਂਦਿਆਂ ਮਨਨ ਕਰਦੇ ਅਭਯਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨਹ ਗੰਮਿ ਬੇਹੱਦ ਮੰਡਲ ਵਿਖੇ ਵਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦੇ ਸ੍ਰਵਣ ਦੀ ਗੰਮਿ ਪਹੁੰਚਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਨੀ ਕੇ ਉਪਜਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਨਿਜ ਕ੍ਰਾਤਿ ਕੈ ।

Concentrating on the knowledge of the True Guru, listening to his counsel, practicing contemplation and living life according to His command, a feeling of love grows and blossoms. And in living this life of love, a Guru-conscious person realises the radia

ਬੱਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਨੀ ਕੈ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਵਾ ਧਿਆਨ ਅਭਯਾਸ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਪਜ ਐਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਜਿਸ ਅਨੁਭਵ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਨਿਜ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਕੈ ਆਤਮਿਕ ਤੇਜਨਾ ਆਤਮਿਕ ਓਜ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੁਭਵੀ ਭਾਵ ਵਿਚ ਟਿਕਨ ਦੀ ਚਾਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਏਸੇ ਹੀ ਨੇਮ ਇਕ ਤਾਰ ਖਿੱਚ ਟੀਚੇ ਕਾਰਣ ਵਾ ਨੇਮ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸੁਖ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਦਲ ਸੰਪਟ ਮਧੁਪ ਗਤਿ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਮਧ ਪਾਨ ਪ੍ਰਾਨ ਸਾਂਤਿ ਕੈ ॥੪੩॥

As the bumble bee attains the divine bliss by drinking the elixir and getting shut in the box-like petals of a lotus flower, similarly in order to provide spiritual peace to his life, a true seeker enjoins the lotus-like feet of Guru and drinks deep by co

ਕਮਲ ਦਲ ਸਪਟ ਕੋਲ ਫੁੱਲ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰ ਪੰਖੜੀਆਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਸਿਮਟਾਉ ਵਿਖੇ ਮਧੁਪ ਗਤਿ ਭੇਰੇ ਦਸ਼ਾ ਸਮਾਨ ਭੇਰੇ ਵਾਕੂ ਮਧ ਪਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਰਸ ਨੂੰ ਛੁਕਦਾ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਵਾ ਸ੍ਰਾਸਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਅਥਵਾ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅਥਵਾ ਉਕਤ ਚੱਲਣ = ਮਗਨਤਾਈ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਂਤ ਕੈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਅਡੋਲ ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਸੁਭਾਵਿਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥43॥

ਸੂਆ ਗਹਿ ਨਲਿਨੀ ਕਉ ਉਲਟਿ ਗਹਾਵੈ ਆਪੁ ਹਾਥ ਸੈ ਛਡਾਏ ਛਾਡੈ ਪਰ ਬਸਿ ਆਵਈ ।

A parrot catcher fixes a rotating pipe/tube on which a parrot comes and sits. The pipe rotates and the parrot hangs upside down. He does not let go the pipe. The parrot catcher then comes and frees his claws. Thus he becomes a slave.

ਨਲਨੀ ਨੜੇ ਦੀ ਨਲਕੀ ਕਵੀ ਚੰਦ੍ਰਬੰਸੀ ਕੋਲ ਦੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿੜੀ ਮਾਰ ਲੋਕ ਤੇਤਿਆਂ ਨੂੰ

ਫੜਣ ਸਮੇਂ ਐਉਂ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਮੋ ਸਾਮਨੇ ਦੇ ਲੱਕੜੀਆਂ ਗੱਡਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਕੜ ਦਾ ਪਤਲਾ ਡੰਡਾ ਜਿਸ ਉਪਰ ਨੜੇ ਦੀ ਨਲਕੀ ਫਿਰਵੀਂ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰੇ ਕੇ ਥੱਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਈ ਦਾ ਬੱਠਲ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇਤਾ ਪਾਈ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਜੌਂ ਹੀ ਕਿ ਉਪਰ ਆਨ ਕੇ ਬੈਦਾ ਹੈ ਉਹ ਫਿਰਕੀ ਵਾਂਕੂ ਭੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰ ਕਾਰਣ ਤੇਤਾ ਥੱਲੇ ਹੋ ਆਪਣੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਡਿਗਨ ਡੁੱਬਨ ਦੇ ਭੈ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਫੰਡੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੂਰਖਤਾ ਦੇ ਤਾਣ ਸਦਾ ਲਈ ਕਾਬੂ ਕਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਥਵਾ ਕਵੀ ਦੀ ਨਾਲ ਜੇ ਮਮੂਲੀ ਜੇਰ ਨਾਲ ਟੁਟ ਨਹੀਂ ਸਕਯਾ ਕਰਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਅਡਿਆਂ ਵਿਚ ਪਰੇ ਕੇ ਜਕੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਉਪਰ ਤੇਤੇ ਦੇ ਬੈਠਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਉਹ ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਲੰਚਕ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਭੈਭੀਤ ਤੇਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨੰਰੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇ ਉਕਤ ਨਲਨੀ ਨੂੰ ਗੰਹਿ ਪਕੜ ਕੇ ਤੇਤਾ ਜੀਕ੍ਰੁੰਉਲਟਦਾ ਹੋਯਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੰਹਾਵੈ ਫੜਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਛੁਡਾਯਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨਲਕੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਰਾਏ ਚਿੜੀ ਮਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੈਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਟੇਰਿ ਟੇਰਿ ਕਹੇ ਪਟੇ ਪਟੇ ਆਪਨੇ ਹੀ ਨਾਓ ਸੀਖਿ ਆਪ ਹੀ ਪੜਾਈ ।

As the parrot is trained and taught to say words, he repeatedly speak those words. He learns to speak his own name and he teaches it to others as well.

ਰਘੁਬੰਸੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗਾਲ ਜਾਮਨੀ ਸੁ ਭਾਖ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵਈ ।

A parrot learns to pronounce the name of Ram from the devotees of Ram. From the wicked and unrighteous, he learns bad names. In the company of Greeks, he learns their language. He develops his intellect according to the company he keeps.

ਤੈਸੇ ਇਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੇਰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ਪੜ੍ਹੋ ਪੜ੍ਹੋ ਪੜ੍ਹੋ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਪੜ੍ਹੋ ਰਾਮ ਰਾਮ, ਅਰੁ ਇਉਂ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨਾਮ 'ਗੰਗਾ ਰਾਮ' ਸਿਖ ਕੇ ਤੇ ਅੱਗੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਪੜ੍ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਵੇਂ ਹੀ ਕੇਵਲ ਤੇਤੇ ਵਾਕ੍ਰੁੰਰਾਮ ਰਾਮ ਸਿਖ ਕੇ ਜੇ ਸਿਖੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਰਘੁਬੰਸੀ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਗਾਲੀ ਹੁੰਦੀਹੈ ਜਮਨੀ ਸੁਭਾਖਾ ਜਮਨ ਲੋਕਾਂ ਤੁਰਕਾਂ ਦੀ ਅਪਣੀ ਭਾਖਾ ਬੇਲੀ ਫਾਰਸੀ ਵਿਖੇ ਕਜੋਕਿ 'ਰਾਮ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਇਸ ਬੇਲੀ ਵਿਚ ਲੈਂਡਾ ਯਾ ਗੁਲਾਮ ਸੇ ਸਚ

ਮੁਚ ਤੇਤਾ ਜੌਂ ਜੌਂ ਬੇ ਸਮਝੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਰਾਮ ਰਾਮ ਲੌਂਡਾ ਲੌਂਡਾ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰ ਕੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਇਹੇ ਸਿਖਾਲਦਾ ਸਿਖਾਲਦਾ ਮਾਨੇ ਅਪਨੇ ਹੀ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਸਾਰਦਾ ਹੈ ਤੌਂ ਤੌਂ ਹੀ ਦਸਰਥ ਸੁਤ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਆਪ ਟਰਾਂ ਲਗਾ ਲਗਾ ਕੇ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਇਸੇ ਹੀ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਬੰਧੂਆ ਬਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਕਰਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਐਸੇ ਲੋਕ ਅਪਨੇ ਹੀ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕ ਪਸਾਰਦੇ ਹਨ ਕੌਂ ਜੁ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਮੂਜਬ ਹੀ ਗਤਿ ਗਤੀ ਮੇਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਓਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਬੁਧ ਬੋਧ ਗਿਆਨ ਭੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਮੂਜਬ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੁਧ ਬੋਧ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯਾ ਬੁਧੀ ਅੰਤ ਮਤਾ ਸੇਈ ਗਤਾ ਜਿਹੀ ਜਿਹੀ ਗਤੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਤ ਦੀ ਹੋਵੇ ਤਿਹੀ ਤਿਹੀ ਹੀ ਅੰਤ ਮਤਾ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਬੁਧ ਫੁਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਬੰਧੂਏ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਮੇਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਆਪਾ ਆਪੁ ਚੀਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਪਾਵਈ ॥੪੪॥

Similarly in the company of holy men, and taking the refuge of the lotus-like feet of the Satguru, the Sikh in attendance of his Guru realises his self and enjoys the true bliss and peace. (44)

ਸੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਧੂਏ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮੇਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੌਂਕਿ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਆਯਾਂ ਸਤਿਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਭ ਦੇ ਆਪ ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਚੀਨ ਪਛਾਣ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੀਹ ਕਿ ਤੇਤਿਆਂ ਵਾਕੂੰਨਾਮ ਦੀਆਂ ਰਟਾਂ ਨਾਲ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰਾਸ ਸ੍ਰਾਸ ਨਾਮ ਜਪਯਾ ਜਾਊ ਤਦੇ ਹੀ ਸੱਚਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਊ ॥44॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈ ਦਰਸ ਦਰਸ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦ੍ਰਿਗ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦਰਸ ਅਦਰਸ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਹੈ ।

In the vision of Guru-conscious persons rests the image of the True Guru, and in the eyes of the True Guru, rests the glimpse of the disciple. Because of this attention of Satguru, these disciples keep away from the worldly attractions.

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਮਹਿ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ, ਦਰਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਗ ਸਮੂਹ ਪਦਾਰਥ ਯਾ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ, ਅਰੁ ਦਰਸ ਮਹਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਦੇਖਨ ਜੋਗ ਸਮੂਹ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਖੇ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਧਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਆਮ ਲੌਕਿਕ ਵਰਤਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਦ੍ਰਿਗ ਨੇਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਤਾਰਧਾਰ ਯਾ ਧਿਆਨ ਅਰ ਦਰਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਭਾਵ ਤਕਨ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਤੇ ਜਿਸ ਅੰਤਰ ਵਰਤੀ ਉਕਤ ਤਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਕਣ ਜੋਗ ਵਸਤੂ ਤੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਰੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਵਲੋਂ, ਅਦਰਸ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਭਾਵ ਹਾਲਤ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਵਾਸਤ੍ਵਿਕ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਰੈ।

ਸਬਦ ਮਹ ਸੁਰਤਿ ਸੁਰਤਿ ਮਹ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਗਮਿਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

They remain engrossed in the words of the Guru and the tune of these words remain lodged in their consciousness. But the knowledge of word and consciousness is beyond reach.

ਐਸਾ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਸੁਨਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰ ਸੁਨਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਲੌਕਿਕ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼ਬਦ ਅਰੁ ਸੁਰਤਿ ਦੇ ਅਗਮਿਤ ਅਗਮਜ ਪਹੁੰਚਨੇਪਰੇ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਣ ਵੱਲੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮੇਟਿਆ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਅੰਦਰਲੀ ਸੁਣਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭੀ ਉਲੰਘ ਕੇ ਜਿਸ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੌਕਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਅਗੰਮ ਅਵਸਥਾ ਅਰ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਨੀ ਕੈ ਪ੍ਰਗਟਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਗੁਰਮਤਿ ਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਨਿਰਬਾਨ ਹੈ ।

By following the teachings of the True Guru and moulding one's character in accordance with the contemplation of Lord's qualities, a sense of love develops. The well defined routine of Guru's philosophy, leads one to free oneself from the worldly shackles

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗਿਆਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਮਈ ਕਰਣੀ ਅਭਯਾਸ ਨੂੰ ਕੰਰ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾਰੈ ਜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਉਹੀ ਅਸਲ ਗੁਰਮਤਿ ਗਤਿ = ਗੁਰਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਏਹੇ ਹੀ

ਗਤਿ = ਅਵਸਥਾ ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਗੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਨੇਮ ਨਿਰਬਾਨ ਹੈ
ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਉਹ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵੱਟਾਂ ਟੁੱਟ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਬੀਸ ਕੇ ਬਰਤਮਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਇਕ ਈਸ ਮੇ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ॥੪੫॥

Living life in the world, a Guru-conscious person always believes that his life belongs to the Master of Life-God. Remaining engrossed in One Lord is the wealth of happiness of the Guru-conscious persons. (45)

ਦੂਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਐਉਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਸਰੀਰ ਅਰ ਪ੍ਰਾਨ ਸ੍ਰਾਸ ਜਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਪ੍ਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਪਤੀ ਸ੍ਰਾਮੀ ਮਨ ਇਹ ਸਭ ਵੀਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸੰਸਾਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਜੇਗ ਸੁਖ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਇਕੀਸਵਾਂ ਨਿਧਾਨ ਘਰ
ਠੇਰ ਖਜਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕੀਸਵੇਂ ਟਿਕਾਣੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਖ ਰੂਪ
ਨਿਧਾਨ ਖਜਾਨਾ ਇਕੀਸਵੇਂ ਇਕੀਸਵੇਂ ਅੰਗ ਪੁਰ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਲੈਕ ਹੈ ਹੋਂ ਟੱਪਿਆ ਹੋਯਾ ਬੇਹੱਦ ਰੂਪ

॥45॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹੁਇ ਇਕਤ੍ਰ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਭਏ ਸਹਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਕੈ ਅਬਿ ਨਿਹਚਲ ਰਾਜ ਹੈ ।

A Guru-conscious person feels like a mighty king when he is able to concentrate his mind on words and acts as per the teachings of Gum. When he is able to rest in a state of equipoise, he feels like an emperor of infallible kingdom.

ਮਨ, ਬਚ, ਕ੍ਰਮ = ਮਨ ਬਾਣੀ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਜਦ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਣ ਇਕ ਘਾਟ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ
ਜਾਣ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰੇ ਜੇ ਬਾਣੀ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ ਅਰੁ
ਬਾਣੀ ਉਹ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ਜੇ ਮਨ ਦੇ ਮਨਨ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਜਿਹੜੀ ਐਨ ਨਿਸਚੇ
ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਕਲਪ ਕਥਨੀ ਅਰ ਕਰਣੀ ਦੇ ਇਕ ਸਮਾਨ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ
ਸੁਭਾਵ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਐਸੀ

ਰਹਿਣੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕੇ ਸਹਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਹਜਭਾਵੀ ਇਸਥਿਤੀ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਵਿਸ਼੍ਰਾਮ ਨੂੰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਲਿਹਚਲ ਰਾਜ ਅਡੋਲ ਅਕੰਟਕ ਇਕਰਸ ਰਾਜ ਸੇਭਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਾਣਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਤ ਅਉ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਮੇਲਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਨ ਕੀਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਜ ਹੈ ।

By imbibing the five virtues of Truth, Contentment, Compassion, Righteousness and Purpose in accordance with the teachings of the Gum, he becomes acceptable and an honourable person.

ਸਤ੍ਯ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਨਾ ਅਰੁ ਸੰਤੋਖ ਜੈਸੀ ਲੱਭਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਣਾ, ਦਯਾ ਦੁਖੀਏ ਦੀ ਸਹੈਤਾ ਕਰਨੀ ਧਰਮ ਸੱਚੇ ਭਰੋਸੇ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਤਥਾ ਅਰਥ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਰ ਨਿਸਚਾ ਰੱਖਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਸਮੂਹਵਰਤਨ ਵਿਖੇ ਮੇਲ ਇਕ ਸਮ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਿਐਣਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਬੂਲ ਕਰ ਕੇ ਮਾਨੇ ਏਸ ਪੰਜ ਕੌਸਲੀ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਾਜਨਾ = ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਬਾਹਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਕਲ ਪਦਾਰਥ ਅਉ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਿਵ ਨਗਰੀ ਸੁਬਾਸ ਕੇਟਿ ਛਬਿ ਛਾਜ ਹੈ ।

All materials and worldly treasures are his. The divine abode of Dasam Duar is his fort where the continuous presence of melodious Naam makes him a unique and glorious person.

ਸਕਲ ਪਦਾਰਥ = ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਰੂਪ ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਹਿਣੀ ਅਉ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ = ਅਰੁ ਸਮੂਹਨਿਧਾਨ ਭੰਡਾਰੇ ਵੈਰਾਗ ਭਗਤੀ ਆਦਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਸੇ ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸਪਾ ਕਚੈਹਰੀ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਰ ਗੁਣਾਂ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤਾਕਰਣ ਦਾ ਜੋ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਅਫੁਰ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੇ ਇਹ ਨਿਵਿਰਤੀ ਭਾਵ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸੰਕਲਪ ਬਾਸਨਾ ਆਦਿ ਦੇ ਅਭਾਵ ਦੇ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਣੇ ਉਪ੍ਰੰਤਜੇ ਭਾਵ ਰੂਪ ਪਦ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਇਹੀ ਸਭਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣੇ। ਸਿਵ ਨਗਰੀ = ਮੰਗਲ ਮਈ ਨਗਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਬਾਸ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਾਸਨਾ ਸੁਕੀਰਤੀ ਦਾ ਕੇਟ ਫਸੀਲ =

ਵਲਗਨ ਮਾਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਰ ਪਨਾਹ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਸੁਬਾਸ = ਸੁ ਆਤਮ ਪਦ + ਬਾਸ ਨਿਵਾਸ = ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਹੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮੀ ਹੋਏ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਸਹਿਰ ਪਨਾਹ ਫਸੀਲ ਹੈ। ਬਸ ਇਉਂ ਦੀ ਛਬਿ ਸ਼ੋਭਾ ਸੁੰਦਰਤਾਕਰ ਕੇ ਛਾਜ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਪੰਨ = ਦਬ ਦਬੇ ਵਾਲਾ ਉਹ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤਿ ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਰਜਾ ਕੈ ਸੁਖੈ ਸੁਖ ਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਸਫਲ ਸਬ ਕਾਜ ਹੈ ॥੪੬॥

The loving and affectionate treatment of such a king-like disciple of the True Guru with other human beings is his statesmanship that spreads happiness, peace and success all around him. (46)

ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਰੀਤ ਸਭ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲਾ ਚਾਲਾ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਰੁ ਪਰਜਾ ਦੇ ਸੁਖੈਨ ਸੁਖ = ਜੇ ਸਤਸੰਗੀ ਜਗਜਾਸੀ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਦੇ ਢੁੰਡਾਉਸੰਗੀ ਅਥਵਾ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਆਦਿ ਸਮੀਪਤਾ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਪੈਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖੈਨ ਸੁਖ ਅਸਥਾਨੀ = ਸੁਖ ਦਾ ਬਾਸੀ ਬਨੋਣ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੋਯਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਹ ਸੰਪੂਰਣ ਮਨੋਰਥਾਂ ਦੇ ਪੂਰਣ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਮਹਾਰਾਜ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥46॥

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹੁਇ ਇਕਤ੍ਰ ਗੰਮਿਤਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ।

When a Guru-conscious person achieves harmony with his mind, words and actions, and by the blessings of the refuge of True Guru, he acquires knowledge of times and the three worlds.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਵਿਖੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਲ ਯੁਬਾ ਅਰੁ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਅੰਦਰ: ਕੀਕ੍ਰੁੰਜੀਵ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਪ੍ਰਾਤ: ਮਧਯਾਨ ਸੰਧਯਾ ਸਮੇਂ ਯਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਮਯਾਂ ਅੰਦਰ: ਕੀਹ ਕੀਹ ਏਸ ਲਈ ਕਰਣੇ ਅਰੁ ਅਕਰਣੇ ਜੇਗ ਹੈ ਅਥਵਾ ਕੀਹ ਕੀਹ ਦਸਾ ਇਸ ਨਾਲ ਬੀਤੀ, ਬੀਤ ਰਹੀ, ਯਾ ਬੀਤਨ ਵਾਲੀ ਹੈ

ਇਹ ਗੰਮਤਾ ਗਯਾਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਹੈ ਅੰਦੀ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਾਤ ਲੋਕ,
ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ, ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਖੇ ਕੀਕ੍ਰੁੰਜੀਵ ਉੰਨਤੀ ਅਵੰਨਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਹੈ ਅਥਵਾ ਸਬੂਲ
ਸੂਖਮ ਵਾ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਘੁੰਮਦਾਤੇ ਕੀਕ੍ਰੁੰਕੀਹ ਕਾਰਵਾਈ ਭੁਗਤਾਂਦਾ,
ਇਹ ਸਭ ਸੁਧ ਸੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਕਥਾ ਅੰਤਰਿ ਦਿਸੰਤਰ ਨਿਰੰਤਰੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ।

By practicing on Naam, a Guru-conscious person lives in a state of equipoise. Any description of that state is beyond our comprehension. It is indescribable. By dint of that state, he becomes aware of all that is happening in every nook and corner of the

ਸਾਧ ਸਿੱਖ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ਦੀ ਅਗਮ ਗੰਮਤਾ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਅਰੁ ਅਗਾਧ ਨਾ
ਗਾਹੀ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਹ ਕਥਾ ਹੈ, ਸੇ ਉਸ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਇਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ
ਅੰਤਰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਾਕਰਣ ਵਿਖੇ ਤਥਾ ਦਿਸੰਤਰ ਅਨਯਤ੍ਰ ਦੇਸਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਕੀਕ੍ਰੁੰਤੇ
ਕੀਹ ਕੀਹ ਫੁਰਣਿਆਂ ਤੇ ਅਫੁਰਣਿਆਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਨਿਰੰਤਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਤਾਈ ਹੈ
ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸੇਹੰ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ ।

By the union of Guru and Sikh, the seeker feels the presence of the Lord of Cosmos in his body and his life-giving support; and when he achieves oneness with God, he remains engrossed in the memory of Lord.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੰਡ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਿੰਡੀ ਦੇਸ ਅਧੇ ਪਾਤੀ ਪਿੰਡੀ ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਸੁਰਤਿ ਦੇ ਕੇਂਦ੍ਰਾਂ ਹੇਠਲੇ
ਮੰਡਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਰਧ ਮੰਡਲੀਕ ਉਕਤ ਕੇਂਦ੍ਰਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰਥਾਤ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅਰ
ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਪਰ ਤਹਿਆਂ ਵਿਖੇ ਭਾਵ ਸਭ ਪਿੰਡ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰੁ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਿ ਮਨ
ਪ੍ਰਯੰਤ ਓਸ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਹੁੰਦੀਹੈ ਤਾਤਪਰਯ ਇਹ ਕਿ ਓਸ ਦੀ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਦੁਹਾਈ ਧੂਮ ਮਚੀ
ਹੁੰਦੀਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੁਰਤ ਦੀ ਸੰਧੀ ਮਿਲਣ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਸਾਖਯਾਤ ਗੁਰੂ

ਅਰੁ ਸਿੱਖ ਦੇ ਅਨਭਉ ਦੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਏਕਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਣ, ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਸੇਹੰ ਸੇਹੰ ਦੀ ਰਟ ਲਗਾਈ ਹੁੰਦੀਹੈ, ਤੇ ਇਸੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਹੀ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਉਹ ਮਗਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਰਪਨ ਦਰਸ ਅਉ ਜੰਤ੍ਰ ਧਨਿ ਜੰਤ੍ਰੀ ਬਿਧਿ ਓਤ ਪੇਤਿ ਸੂਤੁ ਏਕੈ ਦੁਬਿਧਾ ਮਿਟਾਈ ਹੈ ॥੪੭॥

As the mirror and image in it, music and the musical instrument, waft and woof of a cloth are all part of each other and inseparable, so does the Guru-conscious person becomes one with God and is freed of all doubts of duality. (47)

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਪਨ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਇਕ ਰੂਪ ਹੁੰਦਾਹੈ, ਅਉ ਜੰਤ੍ਰ ਧੁਨਿ ਬਾਜੇ ਵਿਚ ਵੀ ਆਵਾਜ ਅਤੇ ਜੰਤ੍ਰੀ ਬਜੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਵਾਜ ਦੀ ਬਿਧ ਦਸ਼ਾ ਯਾ ਰੀਤੀ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕੇ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਸਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਦੀ ਤਾਰ ਇਕੇ ਰੂਪ ਵਤ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਓਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋ, ਦੁਬਿਧਾ ਦ੍ਰੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀਹੈ ॥47॥

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹੁਇ ਇਕਤ੍ਰ ਤਨ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਗਤਿ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ਹੈ ।

Because of the refuge of True Guru and moulding his mind, words and actions as per His teachings, a Guru-conscious person learns the happenings of the three worlds innately. He recognises the true Lord residing within.

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਜੇਕਰ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਅੰਦਰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਗਤਿ ਦਸ਼ਾ ਜੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਸੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਖਤਾ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਲਗ ਪਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਮ ਮਨ ਬਚਨ ਕੈ ਬਚਨ ਕਰਮ ਮਨ ਉਨਮਨੀ ਛਾਈ ਹੈ ।

With the harmony of actions, mind and words, the thoughts of the mind, the utterance of the words and actions performed are influenced.

ਭਾਵ ਜੇ ਕੁਛ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਚ ਬਚਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਆਵੇ, ਅਤੇ ਉਹੋ ਹੀ ਫੇਰ ਸਰੀਰ ਦੁਆਰੇ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਹੋ ਵਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕੇ ਕਥਨੀ ਕਰਣੀ ਅਰੁ ਸੰਕਲਪ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਸਾ ਸਾਧੇ ਕਿ ਬਾਣੀ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਕੰਮ ਕਜ ਕਰਦਿਆਂ ਤਥਾ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਉਨਮਨੀ ਦਸ਼ਾ ਹੀ ਵਰਤੀ ਰਹੇ।

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਕਰਨੀ ਜਿਉ ਗੁਰ ਮਹੂਆ ਕਮਾਦਿ ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਭਾਠੀ ਕੇ ਚੁਆਈ ਹੈ
।

As wine is brewed from jaggery, sugarcane and Madhuca Indica flowers, so does a Guru-conscious person obtains the unique flow of elixir of Naam when Gyan of his Guru's precepts, Dhyan (concentration of mind) on these precepts and clean actions are perform

ਤਾਂ ਐਹੋ ਜੇਹੇ ਗਿਆਨੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਹੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਰੁ ਮਨ ਦੇ ਘਾਟ ਪੁਰ ਅਵਸ਼ਯਕ ਸੋਚਾਂ ਵੀਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਉਨਮਨੀ ਧਿਆਨ ਤਥਾ ਸਰੀਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਦੇ ਨਿਬਾਹਨ ਸਬੰਧੀ ਸਮੂਹਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਉਸ ਦੀ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀਹੈ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਅਰੁ ਕਰਣੀ ਗੁੜ ਮਹੂਏ ਤਥਾ ਕਮਾਦ ਸਮਾਨ ਸਮਝ ਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਕਰਣੀ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਅਰਥ ਤੇ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕੇ ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ ਤਥਾ ਮਨ ਕਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣ ਦੇ ਅਭਯਾਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮ ਅਭਯਾਸੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਭਯਾਸ ਰੂਪ ਭੱਠ ਦੁਆਰੇ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਨਿਝਰ ਇਕ ਰਸ ਚੁਆਈ = ਚੇ ਆਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਪੂਰਨ ਹੁਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਹੈ ॥੪੮॥

Guru-conscious person satiates himself by drinking deep the loving elixir of Lord's name and by his union with the divine word of the True Guru, he

resides in a state of equipoise. (48)

ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਪਾਨ ਛਕ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਸੰਧੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਸ਼ਾਂਤ ਪਦ ਵਿਖੇ ਸਮਾਈ ਵਿਲੀਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥48॥

ਬਿਬਿਧਿ ਬਿਰਖ ਬਲੀ ਫਲ ਫੂਲ ਮੂਲ ਸਾਖਾ ਰਚਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਚਿਤ੍ਰ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ।

The vegetation is seen in many forms like trees, creepers, fruit, flowers, roots and branches. This beautiful creation of the Lord unfolds itself in many forms of wonderful artistic skills.

ਬਿਬਿਧ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਬਿਰਛ ਬੂਟੇ ਬਲੀ ਵੇਲਾਂ ਫਲ, ਫੁੱਲ, ਮੁੱਢ, ਟਾਹਣੀਆਂ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਬਨਸਪਤੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਦੇਖਣ ਜੋਗ ਪਸਾਰਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ।

ਬਰਨ ਬਰਨ ਫਲ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸ ਬਰਨ ਬਰਨ ਫੂਲ ਬਾਸਨਾ ਬਿਥਾਰ ਹੈ ।

These trees and creepers bear fruits of different tastes and flavour, flowers of myriad shape and colour. All of them spread various types of fragrance.

ਬਰਨ ਬਰਨ ਫਲ ਰੰਗਾਂ ਰੰਗੀ ਭਾਂਤ ਦੇ ਫਲ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਫਲ ਭੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸ੍ਵਾਦ ਦਾ ਰਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਰਨ ਬਰਨ ਵੰਨੇ ਵੰਨੀ ਭਾਂਤ ਦੇ ਫੂਲ ਹਨ ਅਰੁ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੁੱਲ ਦੀ ਜਾਤੀ ਭੇਦ ਕਾਰਣ ਬਾਸਨਾ ਸੁਗੰਧੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਰਨ ਬਰਨ ਮੂਲ ਬਰਨ ਬਰਨ ਸਾਖਾ ਬਰਨ ਬਰਨ ਪਤ੍ਰ ਸੁਗਨ ਅਚਾਰ ਹੈ ।

The trunks of the trees and creepers, their branches and leaves are of many

kind and each leaves a different effect.

ਬਰਨ ਬਰਨ ਮੂਲ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਮੂਲ ਮੁੱਢ ਹਨ ਤੇ ਸਰਨ ਸਰਨ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਹੀ ਸ਼ਾਖਾਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਰਹ ਤਰਹ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਫੇਰ ਓਨਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹ ਹਨ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਨ ਆਚਾਰ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜਾਰਾ ਨਜਾਰਾ ਹਿੱਲਨ ਜੁਲਨ ਆਦਿ ਦਾ ਚਲਿਤ੍ਰ ਯਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਿਬਿਧਿ ਬਨਾਸਪਤਿ ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਜੈਸੇ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖੈ ਏਕੈ ਏਕੰਕਾਰ ਹੈ ॥੪੯॥

As the latent fire in all these types of vegetation is the same, so do the God-loving persons find One Lord dwelling in the hearts of all the living beings in this world. (49)

ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ, ਜੀਕੂੰ ਬਿਬਿਧ ਬਨਾਸਪਤੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂਸਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਗਨੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਰਮੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਿਸੀ ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਸਾਰ ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਏਕੰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮਾਨੋ ਐਸਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰਬਤ੍ਰ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਤਕਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥49॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ ।

When the devoted Guru-conscious person becomes one with the True form of the True Lord, his vision enjoins the holy sight of Guru. He who practices meditation on Lord's name remains attached with the words of wisdom of the True Guru.

ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਦੇ ਮਿਲਿਆਂ ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਥਮੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਔਰ ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਲਿਵ ਅਭਯਾਸ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਏਕਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਐਂਦੇ ਹਨ। ਤਾਤਪ੍ਰਯ ਇਹ ਕਿ ਸਭ ਸਰੀਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਮਨ ਆਦਿ ਦੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਰਤਨ ਨੂੰ ਨਿਗ੍ਰਾ ਵਿਚ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤ੍ਰੀਵੀ ਜੇਤ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ।

By the union of True Guru and his disciple (Gursikh) the disciple obeys the command of his Guru very sincerely and faithfully. By meditating on the Lord, he learns to reflect on the True Guru.

ਅਰ ਇਸੇ ਹੀ 'ਸਾਧ ਲਿਵ ਲਾਈ' ਲਿਵ ਲਾਵਨ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਹੋ ਹੀ ਸਾਧਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨ। ਭਾਵ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ੍ਰੰਤਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਦੇ ਮਿਲਿਆਂ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਲੱਗਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਤਪਰਜ ਇਹ ਕਿ ਤੱਕਨ ਸੁਨਣ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਅੰਦਰਲੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਤਰ ਦਾਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਦੇ ਬੇਲ ਬੇਲਨਿ ਹਾਰ ਪਰਮ ਗੁਰ ਏਹੀ ਰੂਪ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਸੁਨਣ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੇ ਜਤਨ ਰੂਪ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰੇ ਜਦ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਉਸ ਵਿਖੇ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਸੁਧ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਭੀ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਹੀ ਦਰਜੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸੇਵਕ ਹੁਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਹਕਾਮ ਕਰਨੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ।

Thus union of a disciple with Guru imbibes the trait of service of the Master. He serves all without reward or desire as he has learnt that he is serving Him who resides in all.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਦੇ ਮਿਲਿਆਂ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇਵਕ ਹੋਇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾ ਆਤਮੇ ਵਿਚ ਨਿਜਰੂਪ ਦਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਜਲਵਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਰਲੇ ਸਾਧਨ ਸਾਧਦੇ ਸਾਧਦੇ, ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੁੰਦੇਇਸ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ ਤੀਸਰਾ ਦਰਜਾ ਇਸ ਕਰਣੀ ਕਮਾਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਕਮ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਰਸੰਕਲਪ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਨਿਰਬਾਣ, ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਕਰਨੀ ਸੁ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਹੈ ॥੫੦॥

Such a person emerges as a person with ideal actions by virtue of the meditation and reflection on Lord. In the process, he attains equipoise and remains engrossed in it. (50)

ਸਿਧਾਂਤ ਕੀਹ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਮਿਲਿਆਂ ਉਕਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਣੀ ਤਥਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਧਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਦੇ ਨੇਮ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਚੇ ਵਿਖੇ ਸਮਾਈ ਹੈ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦਾ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਦ ਸਹਜ ਗਿਆਨ ਚੌਥਾ ਦਰਜਾ ॥50॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਏਕੰਕਾਰ ਕੇ ਆਕਾਰ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ।

When a Guru-conscious person lives in harmony with his Guru, his mind is absorbed in the remembrance of God. He then realises that all forms are actually His forms.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸੰਧਿ ਜੋੜ ਮਿਲੇ ਜੁੜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਜੋੜ ਜੁੜਦੇ ਸਾਰ ਜਦ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਵਿਖੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਏਕੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸਨ ਉਸ ਸਰੂਪ ਦਾ ਭਾਨ ਜਲਵਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਨਿਰੰਕਾਰ ਓਅੰਕਾਰ ਬਿਬਿਧਿ ਬਿਥਾਰ ਹੈ ।

And when he establishes his relationship with Him, he realises through the medium of meditation on His name that Formless Lord has manifested Himself in various forms and shapes.

ਜਦ ਦੂਸਰੇ ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਜੋੜ ਜੁੜਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਉਨਤੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਅਜੇਹੀ ਲਿਵ ਨੂੰ ਧਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਓਹ ਕੁਛ ਭਾਨ ਪ੍ਰਤੀਤ

ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਬਿਬਿਧ ਬਿਥਾਰ ਅਨੇਕ ਸਰੂਪੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦਾ ਪਸਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਸੀ ਭਾਵ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਪ੍ਰਗਟਨ ਦੀ ਬਜਵਸਥਾ ਹੂਬਹੂ ਵਯੋਂਤ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸੇਵ ਸੇਵਕ ਹੁਇ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਅਚਾਰ ਹੈ ।

The union of a devoted Sikh with True Guru renders him with an attitude of service and benevolence and he yearns to be available at His service. He then develops character of loving devotion and divine reflection.

ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਗੁਰੂ ਅਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਧੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸੇਵ ਸੇਵਕ ਹੁਇ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰਾਮੀ ਹੋਇ ਉਹ ਸੇਵਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧਕ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੋਯਾ ਸਾਖਯਾਤ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸ੍ਰਾਮੀ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਅਚਾਰ ਐਹੋ ਜੇਹਾ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਰੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਕੋ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਅਰਥਾਤ ਜਿਥੇ ਬਿਬੇਕ ਬਿਬ+ਏਕ ਦ੍ਰੈਤਾ ਏਕਤਾ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ 'ਦ੍ਰੈ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਗਇਓ ॥'

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਪਰਮਦਭੁਤ ਗਤਿ ਨੇਤ ਨੇਤ ਨੇਤ ਨਮੇ ਨਮੇ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥੫੧॥

The state of union of a God-conscious person and his True Guru is glorious and full of astonishment. No other state can equal it. He is worthy of salutation infinite time, again and again. (51)

ਏਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਜਦ ਪੁੱਜ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਸੰਧੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਏਕਤਾ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਹੈ ਉਸ ਦੀ ਗਤੀ ਦਸ਼ਾ ਵਾ ਗਿਆਨ ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਅਨੇਖਾ ਹੈ। ਵਰਨਣ ਕਰਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੰਤ ਹੈ, ਅਨੰਤ ਹੈ, ਅਨੰਤ ਹੈ ਬਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤਾਈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥51॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਇਕਤ੍ਰ ਭਏ ਅੰਗ ਅੰਗ ਬਿਸਮ ਸ੍ਰਬੰਗ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈ ।

By practicing the teachings of Guru with mind, words and action, the devoted Sikh in attendance keeps every limb of his body in the memory of blissful Omnipresent Lord all the time.

ਜੇਹੜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਇਕ + ਅਤ੍ਰ = ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਹੀ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਸਰਬੰਗ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋਏ ਹੋਏ ਅੰਗ ਅੰਗ ਬਿਸਮ ਹੈ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰ ਕੇ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਰੋਮ ਰੋਮ ਉਨਾਂ ਦਾ ਮੌਲਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਕੇ ਮਦੋਨ ਰਸਨਾ ਥਕਤ ਭਈ ਕਹਿਤ ਨ ਆਏ ਹੈ ।

He remains in a state of trance by drinking the loving elixir of Naam: He relishes not any other pleasure of life anymore.

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰੂਪ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਭੰਡਾਰ ਸੇਮੇਂ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੈ ਛਕ ਛਕ ਕੇ ਮਦੋਨ ਮਦਮਸਤ ਮਸਤ ਅਲਮਸਤ ਘੁਰਮ ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕਾਰਣ ਰਸਨਾ ਥਕਿਤ ਅਚਰਜ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਹੁੱਟੀ ਹੋਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਪਾਸੇ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜਗਮਗ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋਤਿ ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ ਮੈ ਲੋਚਨ ਚਕਤ ਭਏ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਏ ਹੈ ।

The wonderful elixir that has caused him to live such a celestial state of trance is indescribable.

ਐਸਾ ਹੀ ਜਗਮਗ ਜਗਮਗ ਇਕ ਰਸ ਲਟਲਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਅਤਯੰਤ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਜੋਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਤਕਦੇ ਤਕਦੇ ਨੇਤ੍ਰ ਰੈਰਾਨ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਿਰਾਇ ਹੈ ਹੁੱਟ ਗਏ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰੈਤ ਭਾਵ ਵੱਲ ਖਿਚੀਨੋਂ ਬਸ ਬਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ ਨਾਦ ਬਾਦ ਬਿਸਮਾਦ ਪ੍ਰੇਮ ਧੁਨਿ ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਰਤਿ ਬਿਲੈ ਬਿਲੈ ਬਿਲਾਏ ਹੈ ॥੫੨॥

The radiance of love for Naam Simran exists in him a strange form that surprises all the beholders. (52)

ਇਵੇਂ ਹੀ ਬਿਸਮਾਦ ਅਚੰਭਾ ਕਰਣ ਹਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਧੁਨੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਦਾਂ ਸ੍ਰੋਦਾਂ ਅਰੁ ਬਾਜਿਆਂ ਦੇ ਸੁਣ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਰਤਿ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਹਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭੀ ਬਿਲੈ ਬਿਲੇ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਬਸ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਓੜਕ ਨੂੰ ਬਿਲੈ ਵਿਲੀਨਤਾ ਸ੍ਰਯੰ ਲਿਵ ਭੀ ਬਿਲਾਏ ਹੈ ਵਿਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥52॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਇਕਤ੍ਰ ਭਏ ਪੂਰਨ ਪਰਮਪਦ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹੈ ।

By virtue of the harmonious state of mind, words and actions, a Guru's disciple who is blessed with the loving elixir of Naam Simran, reaches a highly conscious state.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿਗਯਾਸੀ ਜਦ ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਬਚ ਬਾਣੀ ਕਰਮ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕੱਤ੍ਰ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਹੋ ਆਵੇ ਅਰਥਾਤ ਜਦ ਓਸ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਕਥਨੀ ਅਰੁ ਕਰਣੀ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇਕ ਸਾਮਨ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਪਰਮ ਪਦ ਜਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਹੋਰ ਕੁਛ ਹੋਰ ਕੁਛ ਭੀ ਕਰਣਾ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਐਸੀ ਕੈਵੱਲ ਮੇਖ ਦਾ ਓਸ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਐਂਦਾ ਹੈ।

ਲੇਚਨ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਰਸ ਗੰਧ ਸੰਧਿ ਸ੍ਰਵਨ ਸਬਦ ਸ੍ਰੁਤਿ ਗੰਧ ਰਸ ਪਾਏ ਹੈ ।

By virtue of the fragrance of Naam relishment, he is blessed with True Guru-like glimpse. His ears perpetually hear His celestial music.

ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਵਿਖੇ ਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਦਰਸਨ ਰਸ ਦੀ ਗੰਧ ਵਾਸਨਾ ਖਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰੁ ਕੰਨਾਂ ਵਿਖੇ ਜੇ ਸਬਦ ਸੁਣ ਦੇ ਰਸ ਦੀ ਵਾਸਨਾ ਹੋਸੀ ਉਹ ਭੀ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾ ਲਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਰਸਨਾ ਮੈ ਰਸ ਗੰਧ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੇਲ

This harmonious integration of word and consciousness renders his tongue to be sweet and comfort-giving.

ਐਸਾ ਹੀ ਰਸਨਾ ਵਿਖੇ ਰਸ ਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਵਾਸਨਾ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰੁ ਨਾਸਾਂ ਦੇ ਬਾਸ ਸੁਗੰਧੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦੇ ਰਸ ਦੀ ਬਾਸਨਾ ਭੀ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਲਖਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਨਾਸ ਬਾਸੁ ਰਸ ਸੁਤਿ ਸਬਦ ਲਖਾਏ ਹੈ

The exhaling of his breath too is fragrant and reflects his high state of harmonious relationship between his mental faculties and Naam.

ਸੇ ਇਉਂ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਵਾਦ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਬਦ ਸੁਣਦਿਆਂ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਕੇ ਤੱਕਦਿਆਂ ਅਰੁ ਨਾਸਾਂ ਥਾਨੀਂ ਸੁੰਘਦਿਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਦ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਮਿਲੇਣ ਵਿਚ ਤਤਪਰ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸਬਦ ਧਿਆਨ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਖਦਾ ਕੰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਬਦ ਦੀ ਧੁਨ ਸੁਣ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨ, ਰਸਨਾ ਕਰ ਕੇ ਹਰਦਮ ਸਬਦ ਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਰਟ ਲਗੋਂਦਾ ਤਥਾ ਨਾਯਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਬਦ ਦੀ ਹੀ ਤਾਰ ਪ੍ਰੇਈ ਰਖਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਰੇਮ ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਖੰਡਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਕਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥53॥

ਰੇਮ ਰੇਮ ਰਸਨਾ ਸ੍ਵਨ ਦ੍ਰਿਗ ਨਾਸਾ ਕੇਟਿ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਨ ਮੈ ਜਤਾਏ ਹੈ ॥੫੩॥

Thus by perpetual meditation on Him, with the relishing fragrance of Lord's name residing on his tongue, eyes, ears and nostrils, a Guru-conscious person realises the presence of Lord who abides in millions cosmoses within himself.

(53)

ਇਹ ਤੌਫੀਕ ਸਮਰੱਥਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਣ ਵਿਖੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਆਪ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣ ਬਣ ਕੇ ਇਹ ਧੁਰ ਦੀ ਨੇਤ ਕੈਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਆਪਨ ਹੀ ਆਪਿ ਸਾਜਿ ਆਪਨ ਰਚਿਓ ਹੈ ਨਾਉ ਆਪਿ ਹੈ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ।

Omniscient and Omnipotent God Himself has created His own form and has named Himself as (Guru) Nanak.

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪ ਅਪਣੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਕਿ ਅਕਾਰ ਧਾਰੀ ਬਣਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕਤਾ ਦਾ ਅੰਗ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਿਖੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਘਾ ਕਰਾਂ ਓਸ ਨੇ ਰਚਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ, ਅਨੇਕਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ।

ਆਦਿ ਗੁਰ ਦੁਤੀਆ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹਾਇਉ ਗੁਰਮੁਖ ਰਚਨਾ ਅਕਾਰ ਓਅੰਕਾਰ ਕੈ ।

The second name that He called Himself is Gobind. The transcendental Lord took the immanent form to appear as the first Guru.

ਇਸ ਭਾਂਤ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਥਮੋਂ ਬਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਓਅੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਆਪਣੇ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਰਚਨਾ ਦ੍ਰਾਰੇ ਆਕਾਰ ਧਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਦੁਤੀਆ ਦੂਸਰੇ ਦੂਸਰੀ ਥਾਂ ਤੇ ਭਾਵ ਅੰਤਲੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਵਾ ਮਾਨੋਂ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੰਹਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ ਬੇਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਭੇਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੀਲਾਧਾਰੀ ਅਨਿਕ ਅਉਤਾਰ ਕੈ ।

Lord Himself is the precept of Vedas and He Himself knows all the secrets that lie therein. Lord Himself has created this wonderful act and is manifesting in many forms and bodies

ਗੁਰਮੁਖ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਨਾਦ ਰਬੀ ਸਬਦ ਦੀ ਸ੍ਰੋਤ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਮਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੇਦ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਦਸਯਾ ਤੇ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਗੇ ਫੇਰ ਭੇਦ ਏਸ ਮਰਮ ਨੂੰ

ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਏਸਤਰਾਂ ਅਨੇਕ ਅਵਤਾਰ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪੀ ਧਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਲੀਲਾ ਧਾਰੀ ਧਾਰਣ ਕੀਤੀ ਖੇਲ ਵਰਤਾਈ।

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਅਓ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਏਕਮੇਕ ਓਤਿ ਪੇਤਿ ਸੂਤ੍ਰ ਗਤਿ ਅੰਬਰ ਉਚਾਰ ਕੈ ॥੫੪॥

Like waft and woof of a cloth, both Guru and Gobind (God) are not different to each other. (54)

ਇਉਂ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਹੋਯਾ ਗੋਬਿੰਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਪੱਧਤ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਚਲਾਨ ਖਾਤਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀਖਯਾ ਸੱਚ ਖੰਡੋਂ ਲੈ ਗੁਰੂ ਬਣਿਆ। ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਖਿਆ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਨਿਰਜੰਕਾਰੀਓਂ ਮੁੜ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾਤਾ ਬਣ ਗਏ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਜੀਕ੍ਰੁ, ਅੰਬਰ ਬਸਤਰ ਵਿਚ ਸੂਤ੍ਰ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਓਤ ਪੇਤ ਤਾਇਓਂ ਪੇਟਿਓਂ ਇਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਪਸਰਾਉ ਹੋਈ ਹੋਈ ਆਖਣ ਵਿਚ ਐਂਦੀ ਹੈ, ਤੀਕ੍ਰੁ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂ ਸੰਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਵਾ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਖੇ ਏਕਤਾ ਨੂ ਵੰਰਤਾ ਕੇ ਹੋ ਗਏ ਓਸ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਕ ਅਭੇਦ ਸਾਖਯਾਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੀ ॥54॥

ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਬੇਇ ਹੇਤ ਬਿਰਖ ਬਿਥਾਰ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਏਕੰਕਾਰ ਹੈ ।

As the seed sown develops into a tree and with time it expands, so has a True Guru emerged out of the one divine form of the all knowing, all powerful, Omnipotent God.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਜ ਬੇਇ ਬੀਜਿਆ ਹੁੰਦਾਹੈ ਬਿਰਛ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਪਸਾਰਾ ਭਾਰਾ ਤਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨੇ ਏਕੰਕਾਰ ਇਕ ਅਕਾਰ ਸਭ ਅਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਆਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।

ਜੈਸੇ ਏਕ ਬਿਰਖ ਸੈ ਹੇਤ ਹੈ ਅਨੇਕ ਫਲ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਅਕਾਰ ਹੈ ।

As a tree yields countless fruits, so is the gathering of many disciples (Gursikhs) of the True Guru.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਰ ਅੱਗੇ ਇਕ ਬਿਰਛ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਫਲ, ਤਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸ ਆਦਿ ਆਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਸਰੂਪੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਜੰਤ ਆਕਾਰ ਹੋਏ।

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਗੁਰ ਸਬਦ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ।

Focusing mind on the holy form of True Guru who is the immanent manifestation of Lord, his percepts in the shape of word, its contemplation and understanding of the Transcendental form of God is in reality the contemplation of immanent Lord.

ਸੇ ਇਉਂ ਸਮਝ ਕੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ਤੱਕੇ, ਇਕੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਰੁ ਓਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਰੂਪ ਸਬਦ ਵਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਸਬਦ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੇ ਹੋਵੇ ਗਿਆਨ ਓਸ ਨੂੰ ਭੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਤਾਂ ਹੈ ਬੀਚਾਰ ਨਿਰਣਾ ਸਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾਅਰੁ ਸਬਦ ਗਿਆਨ ਵਿਖੇ ਜੇ ਹੈ ਗਿਆਨ ਗੁਰੂ ਦਾ ਓਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰੇ ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ।

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਥਾਨ ਸਾਵਧਾਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਉਧਾਰ ਹੈ ॥੫੫॥

By assembling in the holy congregation at the appointed place and meditating on Lord's name with total concentration and loving worship, can one sail through the worldly ocean. (55)

ਇਸ ਭਾਂਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਠੈਰ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਕੇ ਓਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਉਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਐਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਵਿਖੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਮਾਨੇ ਇਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰ ਕੇ ਉਧਾਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ

ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਅਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਨਣਾ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਾ
ਭਗਤੀ ਨਿਸਤਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ॥55॥

ਫਲ ਫੂਲ ਮੂਲ ਫਲ ਮੂਲ ਫਲ ਫਲ ਮੂਲ ਆਦਿ ਪਰਮਾਦਿ ਅਰੁ ਅੰਤ ਕੇ ਅਨੰਤ ਹੈ ।

From fruit one begets a seed and seed develops into a tree to give fruit, and this process continues. This system of growth has been in vogue before the beginning. Its end is beyond the end.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲ ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਬੀਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਪ ਮੂਲ ਰੂਪ ਬਣ ਕੇ ਫਲ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਉਹੀ ਫਲ ਅੱਗੇ ਫੇਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਫਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਉਂ ਫਲ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਆਦਿ ਆਰੰਭ ਪਰਮਾਦਿ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇੰਝੋਂ ਹੀ ਅਨਾਦੀ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਅੰਤ ਵੱਲੋਂ ਭੀ ਅਨੰਤ ਹੈ।

ਪਿਤ ਸੁਤ ਸੁਤ ਪਿਤ ਸੁਤ ਪਿਤ ਪਿਤ ਸੁਤ ਉਤਪਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਗੂੜ ਮੂਲ ਮੰਤ ਹੈ ।

Father begets a son and the son then becomes a father and begets son. Thus continues the system of father-son-father. This convention of creation has very deep quintessence.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅੱਗੇ ਫੇਰ ਪਿਤਾ ਬਣ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਉਪਜੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਤ੍ਰ ਮੁੜ ਪਿਤਾ ਬਣਦਾ ਅਰੁ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਲ ਪਯਾਜ = ਨਿਰਣਾ ਅਤਿ ਗੂੜ ਅਤਯੰਤ ਗੁਝੇ ਮਰਮ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪਥਿਕ ਬਸੇਰਾ ਕੇ ਨਿਬੇਰਾ ਜਿਉ ਨਿਕਸਿ ਬੈਠ ਇਤ ਉਤ ਵਾਰ ਪਾਰ ਸਰਿਤਾ ਸਿਧਤ ਹੈ ।

As the end of journey of a traveller depends upon his embarking a boat and then de-embarking from it, crossing the river defines its near and far ends, and these ends keep changing depending upon which direction a traveller is

crossing the river from.

ਇੰਜੇ ਹੀ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਪਥਿਕ ਰਾਹੀਆਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਬਸੇਰੇ ਟਿਕਾਣਾ ਵਿਸ਼੍ਰਾਮ ਦਾ ਨਿਬੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਦੀ ਨੌਕਾ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ ਉਤ ਓਸ ਕਿਨਾਰੇ ਸਰਿਤਾ ਨਦੀ ਦੋਂਪਾਰ ਸਿਧੰਤ ਸਿਧਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਦੀ ਇਤ ਇਸ ਵਾਰ ਉਰਾਰਲੇ ਪਾਸੇ।

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਸਿਮਰਤ ਸਿਖ ਸੰਤ ਹੈ ॥੫੬॥

Similarly all powerful, all knowing Guru is God Himself. He is both Guru and God. This incomprehensible state can best be understood by a Guru-conscious person. (56)

ਬਸ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਫਲ ਬੀਜ ਦੀ ਅਨਾਦੀ ਅਭੇਦਤਾ ਵਤ, ਅਰ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇ ਪਰਸਪਰ ਕਾਰਜ ਕਾਰਣਤਾ ਦੀ ਇਕ ਰੂਪਤਾ ਦੇ ਅਕਥ ਸਿਲਸਿਲੇ ਸਮਾਨ ਤਥਾ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਦੀ ਇਕ ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਂਗੂੰ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹੋ ਪ੍ਰਗਟੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਮੁੜ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਰਨ ਬਹਮ ਸਮਾਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਏ, ਤੇ ਉਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਗਟਾਨ ਦਾ ਹੇਤੂ ਹੁੰਦੇਆਏ ਜਿਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਪਰੋਥਲੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਗਤਿ ਗਿਆਤ ਬੂਝ ਅਬਿਗਤਿ ਅਬਜਕਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਨੋਂ ਦੂਰ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਹੀ ਇਸ ਗੂੜ ਤੱਤ ਨੂੰ ਸਿਮਰੰਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ॥56॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਗਹੇ ਜਮਪੁਰਿ ਪੰਥ ਮੇਟੇ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਗ ਤਿਆਗੇ ਹੈ ।

Treading the path of Guru's percepts, a Sikh is freed from the fear of death. By keeping company of the holy Sangat (congregation) even vices like lust, anger, avarice, attachment and pride are shed.

ਐਸਿਆਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਚਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਧੁਰੋਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿਆ ਜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਮਾਰਗ ਪੱਧਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾ ਪ੍ਰਪਾਟੀ ਹੈ, ਓਸ ਦੇ ਗਹੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤਿਆਂ ਧਾਰਣ ਕੀਤਿਆਂ ਇਹ ਜਮ ਪੁਰ ਨਰਕ ਦਾ ਰਾਹ ਮੇਟ ਸਿੱਟਦਾ ਹੈ। ਐਹੇ ਜੇਹਿਆਂ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦੀ ਸਿਖਯਾ ਧਾਰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਜੇੜ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੰਜ ਦੂਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਦੁਸ਼ਟ ਸੰਗ

ਸਾਥ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਏਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਣੇ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਕਰਮ ਭਰਮ ਖੇਏ ਦਰਸ ਅਕਾਲ ਕਾਲ ਕੰਟਕ ਭੈ ਭਾਗੇ ਹੈ ।

By taking the refuge of Satguru, one destroys all effects of the past deeds.
And beholding the God-like form of Satguru, the fear of death disappears.

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਆਂਭ ਸਾਂਭ ਹੋਣ ਸਾਰ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਭਰਮ ਖੋਇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਮੁਕਾ ਕਰਮ ਕੀਤਿਆਂ ਆਹ ਹਾਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਯਾ ਅਮੁਕੇ ਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਫੁਲਾਨਾ ਹਰਜਾ ਵਾਪਰੇਗਾ; ਇਸ ਭਾਂਤ ਦਾ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਬਿਧੀ ਨਿਖੇਧ ਦਾ ਸੰਸਾਰੀ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਔਰ ਅਕਾਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਤ੍ਯ ਸਰੂਪ ਦੇ ਦਰਸ ਸਾਖਯਾਤ ਦਰਸਨ ਕਰ ਕੇ ਕਾਲ ਕੰਟਕ ਕੰਡੇ ਸਮਾਨ ਦੁਖਦਾਈ ਕਾਲ ਵਾ ਕੰਡੇ ਸਮਾਨ ਹਰ ਸਮਯ ਚੁਭਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਚਿੱਤ ਅੰਦਰ ਜੋ ਕਾਲ ਦਾ ਖਤਰਾ ਅਥਵਾ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਓਸ ਦਾ ਭੈ ਤੋਖਲਾ ਡਰ ਭੀ ਭਜ ਨੱਠ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੇਸ ਬਜ੍ਯ ਕਪਾਟ ਖੁਲੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੂਰਛਤ ਮਨ ਜਾਗੇ ਹੈ ।

Abiding by the sermons of the Satguru, all desires and apprehensions vanish.
By engrossing the mind in the holy words of the Guru, the mammon-gripped unconscious mind becomes alert.

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੇਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਅਵੇਸ਼ ਸਮਾਈ ਪਾ ਲੈਣ ਲਗਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪਾ ਲੈਣ ਕਰ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਸੰਚੇ ਵਿਚ ਢਾਲ ਕੇ ਮਾਨੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਈ ਵੇਸ ਹੀ ਢਾਲ ਲੈਣ ਕਰ ਕੇ ਬੱਜਰ ਸਮਾਨ ਜੜੇ ਹੋਏ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸੇ ਵਾ ਅਗਿਆਨ ਭਰਮ ਦੇ ਕਪਾਟ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅਨਭਉ ਜਾਗ ਔਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪੂਰੇ ਪਰਚ ਗਿਆਂ ਮੋਇਆ ਮਨ ਜਾਗ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਿੰਚਤ ਕਟਾਛ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪਾਏ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ਹੈ ॥੫੭॥

Even a subtle element of grace of the Satguru is no less than all the worldly treasures. By engrossing the mind in the word and Naam blessed by the Satguru, one achieves salvation while still alive and living life. (57)

ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਕਿੰਚਿਤ ਮਾਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖੜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਵਾਸਤਵੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਓਸ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੱਗੀ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥57॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਸੁਖ ਚਾਹਤ ਸਕਲ ਪੰਥ ਸਕਲ ਦਰਸ ਗੁਰ ਦਰਸ ਅਧੀਨ ਹੈ ।

All religions yearn for the comfort and peace of the path of Guru-conscious people. All cults and religions are subservient and in attendance to the path of Guru

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸਕਲ ਪੰਥ ਸਭ ਦੂਸਰੇ ਮਤ ਮਤਾਂਤਰ ਕਜੋਂਕਿ ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਾਬਿਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਮਤ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਮਤ ਹਨ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਓਸ ਦੇ ਰਿਖੀਆਂ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇ ਅੰਕ ਵਾ ਦੇ ਇਉਂ ਭੀ ਅਰਥ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ, ਕਜੋਂਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਾਬਿਆ ਹਨ ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੀਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਸਾਖਯਾਤ ਅਵਤਾਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਸਭ ਦਰਸ਼ਨ ਓਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਲਏ।

ਸੁਰ ਸੁਰਸਰਿ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨ ਚਾਰੈ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਬਦ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੈ ।

All gods and their holy rivers yearn for the refuge of Satguru Ji. Brahma the

creator of Vedas also longs to attach his mind in the words of Guru.

ਐਸਾ ਹੀ ਸੁਰ ਦੇਵਤੇ ਸੁਰਸਰਿ ਗੰਗਾ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਤੀਰਥ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ। ਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆਂ ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸੰਭ ਤੀਰਥ ਹੀ ਲੋਚਨ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਐਡਾ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਉਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਬੇਦ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਸਾਮ ਅਥਰਵਨ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੀਨ ਮਗਨ ਹਨ। ਅਥਵਾ ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕ ਤਥਾ ਬੇਦ ਭੀ ਸਲਾਹੁਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਬ ਗਿਆਨਿ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਅਵਗਾਹਨ ਮੈ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲ ਮੀਨ ਹੈ ।

All the religions are seekers of the Naam Simran. By the blessings of the Guru, one gets all the treasures of the world just as a fish receives life-supporting water.

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਵਗਾਹਨ ਥੋਹ ਲਗਾਨ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਗਿਆਨ ਜੁੱਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਵਾ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਅਵਗਾਹਨ ਕਰ ਕਮਾ ਲਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਆਪ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਆਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿਧੀਆਂ ਵਾ ਭੰਡਾਰੇ ਰੂਪ ਸਿੱਧੀਆਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਐਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੀਕੂੰ ਜਲ ਅਰੁ ਮਛਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਲ ਮਛਲੀ ਦੇ ਘਨੇ ਸਬੰਧ ਵਤ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮਾਰਗ ਵਿਖੇ ਸਭ ਨਿਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਅਰੁ ਨਿਧੀਆਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਵਸ਼ਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਗੀ ਜੇਗ ਜੁਗਤਿ ਮੈ ਭੇਗੀ ਭੇਗ ਭੁਗਤਿ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਪਦ ਕੁਲ ਅਕੁਲੀਨ ਹੈ ॥੫੮॥

Just as the Yogis are perpetually immersed in practicing yogic exercises and a worldly man is ever engrossed in enjoying the relishments, similarly the devoted Sikhs remain engrossed in the higher spiritual state through Naam Simran and keep themselves un

ਇਨਾਂ ਸਭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਭੀ ਵਾਧਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਗ ਜੁਗਤੀ ਮੈਂ ਜੇਗ ਰੀਤੀ ਵਿਖੇ

ਨਿਪੁੰਨਓਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਿਚ ਜੁਟਨ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਤਾਂ ਉਹ ਜੋਗੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਮੈ ਸੰਸਾਰੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਵਾ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਭੋਗਨ ਮਾਨਣ ਵਿਖੇ ਉਹ ਭੋਗੀ ਵਿਭੂਤੀ ਵਾਨ ਪ੍ਰਭਤਾ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਉਂਵ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ, ਨਿਜ ਪਦ ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਵਿਸਰਾਮ ਪਾ ਕੇ ਦੇਹ ਅਯਯਾਸ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਗੋਤ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਅਕੁਲੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਕ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਕੇ ਹੋਰਨਾ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਮੂਲਚਾ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥58॥

ਉਲਟਿ ਪਵਨ ਮਨ ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਗਤਿ ਸੁਖਮਨਾ ਸੰਗਮ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਥਾਨ ਹੈ ।

By the practice of Naam Simran, Guru-conscious disciples are able to control the wayward and frolicsome mind and with sharp fish-like movement harbour their consciousness in the Dasam Dwar (tenth opening), the meeting place of Irha, Pingla and Sukhmana. T

ਪਿੱਛੇ ਕਥਨ ਕੀਤੀ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਛਲੀ ਦੀ ਚੰਚਲ ਗਤੀ ਸਮਾਨ ਮਨ ਅਤੇ ਪੌਣ ਨੂੰ ਸੁਖਮਨਾ ਨਾੜੀ ਵਿਚਕਾਰਾਲੀ ਸੁਰ ਦ੍ਰਾਰੇ ਸੰਗਮ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਥ ਕਰ ਕੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਵਿਚ ਵਿਚ ਦੀ ਉਲਟਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਮੁਖ ਪਲਟ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਥਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਰੰਧਰ ਦਸਮ ਦ੍ਰਾਰ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇ ਟਿਕੇ ਭਾਵ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ।

ਸਾਗਰ ਸਲਿਲ ਗਹਿ ਗਗਨ ਘਟਾ ਘਮੰਡ ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਲਗਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

With their consciousness resting in the Dasam Dwar, they integrate themselves in the light eternal of the Lord just as the river merges with the water of the ocean. They remain in the ecstatic state of Naam Simran and all their interest and devotion remain

ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਕੇ ਅਧਿਕ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਵਿਚੋਂ ਸਲਿਲ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬਦਲ ਗਹਿ ਲੈ ਕੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਗਗਨ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਖੇ, ਘਟਾ ਬਦਲੀਆਂ ਦੇ ਜਮਘਟ ਸੰਘਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਘੁਮੰਡ ਘਿਰ ਆਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ, ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਰੂਪ ਜਲ ਦੇ ਸਾਗਰ ਨਾਭ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਉਣ ਨੂੰ ਧੀਮੇ ਧੀਮੇ ਸੁਖਮਣਾ ਨਾਲੀ ਵਿਚ ਦੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਲਗਨ ਲਗਿਆ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਉਰਧ ਕਮਲ

ਰੂਪ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਖੇ ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਸੰਹਜ ਸੁਭਾਈ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਟਿਕਾਵੇ।

ਜੇਤਿ ਮੈ ਜੇਤੀ ਸਰੂਪ ਦਾਮਨੀ ਚਮਤਕਾਰ ਗਰਜਤ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਨੀਸਾਨ ਹੈ ।

By melding into the super radiance of the Lord, they enjoy the blissful electric radiance of the union. They hear the sound of unstruck music loud and clear.

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸ੍ਰਾਸ ਸ੍ਰਾਸ ਨਾਮ ਦੀ ਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਟਿਕਾਣੇ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਨ ਉਪਰ ਸੁਰਤ ਦੇ ਇਸਥਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਮਿਨੀ ਬਿਜਲੀ ਸਮਾਨ ਚਮਤਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਗਕਿ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦਾ ਨਾਰਾ ਵੱਜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਜੇਤਿ ਵਿਖੇ ਪਰਚਕੇ ਜੇਤੀ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਬਰਖਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਸੇਵਕ ਸਕਲ ਫਲ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ॥੫੯॥

They perpetually enjoy the continuous flow of the divine elixir in the Dasam Dwar and the seekers obtain all the fruits and treasures. (59)

ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਬਰਖਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਮਰੀ ਜਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਰਿਮ ਝਿਮ ਰਿਮ ਝਿਮ ਇਕ ਸਾਰ ਬਰਸਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਨਾਮ ਰਸ ਅਨਭਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਨਿਝਰ ਇਕ ਰਸ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਯਾ ਝਰਦਾ ਹੋਯਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਓਸ ਦੇ ਸਭ ਹੀ ਸੇਵਕ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਸਭਦਾ ਹੀ ਓਹ ਪੂਜਣ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਫਲਾਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਦਾ ਉਹ ਨਿਧਾਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਚਾਹੇ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਸਭ ਕੁਛ ਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥59॥

ਲੋਗਨ ਮੈ ਲੋਗਾਚਾਰ ਬੇਦਨ ਮੈ ਬੇਦ ਬਿਚਾਰ ਲੋਗ ਬੇਦ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

A Guru-conscious seeker lives like a worldly being in the society and conducts himself as a knowledgeable person among the scholars. And yet for him, all these are worldly deeds and keeps him unsullied from them. He remains engrossed in the memory of the

ਲੇਗਨ ਮੈਂ ਲੇਗਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤਾਂ ਉਹ ਜਦ ਲੋਕਾਂ ਪਰਵਾਰ ਸਰਬੰਧੀਆਂ ਅਥਵਾ ਵਾਹ ਪਏ ਕਾਰਾਂ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਜੈਸੀ ਜੈਸੀ ਲੋੜ ਵਾਪਰੇ ਉਹੇ ਉਹੇ ਜੇਹਾ ਓਸੀ ਓਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਵਿਹਾਰ ਨਿਬਾਹਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਜਦ ਬੇਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰੂਪੀ ਹੋਈ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ਧਰਮ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਵਹਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਅਉਸਰ, ਆਣ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੇ ਜੇਹੇ ਧਰਮੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਓਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਏਸ ਲੋਕ ਬੇਦ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਅਰੁ ਬੇਦਿਕ ਧਰਮ ਮਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂ ਮੂੰਲੋਂ ਹੀ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਨ ਵਾਲੀ ਵੀਹਾਂ ਵਿਸਵਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿਚ ਵਰਤਨਹਾਰੀ ਸੰਸਾਰੀ ਜਾਣ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਓਹ ਇਕ ਈਸ ਇਕੀਸਵੇਂ ਸੰਸਾਰੋਂ ਪਾਰ ਗੁਰ ਗਯਾਨ ਵਿਖੇ ਦ੍ਰਿੜ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਤੁੱਛ ਜਾਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮਈ ਨਿਸਚੇ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਗ ਮੈ ਨ ਜੇਗ ਭੇਗ ਮੈ ਨ ਖਾਨ ਪਾਨ ਜੇਗ ਭੇਗਾਤੀਤ ਉਨਮਨ ਉਨਮਾਨ ਹੈ ।

The yogic practices do not provide a seeker with the true union of the Lord. The worldly pleasures are also devoid of true comfort and peace. Thus a Guru-conscious person keeps himself free from such distractions and enjoys the true bliss by engrossing hi

ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਰੂਪ ਜੇਗ ਨੂ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਜੇਗ ਮੈਂ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਅਜੇਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਕ ਬੇਦ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੀਤੀ ਵਾਲੇ ਜੇਗ ਨੂ ਨੰਹੀਂ ਸਾਧਦੇ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਪਹਿਨਦੇ ਸੁਖ ਮਾਣਦੇ ਭੀ ਭੇਗ ਮੈਂ ਨ ਮਾਨੇ ਭੇਗਾਂ ਨੂ ਭੀ ਗ੍ਰਹਣ ਨਹੀਂ ਕਰਯਾ ਕਰਦੇ, ਅਰਥਾਤ ਓਨਾਂ ਦਾ ਵਾਸਤ੍ਵੀ ਵਰਤਾਰਾ ਜੇਗ ਅਰੁ ਭੇਗ ਤੋਂ ਹੀ ਅਤੀਤ ਕੇਵਲ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਹੀ ਵਰਤਣਹਾਰਾ ਉਨਮਾਨ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ।

Guru-conscious person's vision is always focused on the glimpse of his Guru. His mind is always engrossed in repeated remembrance of Lord's name. In acquiring such divine awareness, he is able to receive the divine treasure of love of the Lord.

ਮੂਲ ਕੀਹ ਕਿ ਜੇ ਕੁਛ ਦਰਸ ਦਰਸਨ ਜੇਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਤ ਓਨਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਵਿਚ ਔਂਦੀ ਹੈ, ਓਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਜੇ ਕੁਛ ਸਬਦ ਗੱਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੁਰਤਿ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਵੇ ਸਭ ਵਿਖੇ ਓਸ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਬੁਝਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਸ ਇਸ ਭਾਂਤ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਸ਼ਇਣ ਤਤਪਰ ਹੋਏ ਏਸੇ ਲਖ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਲਖਯ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਭੰਡਾਰੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸ੍ਰਮ ਸਾਧਨਾਯਯਾਤਮ ਕ੍ਰਮ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਸਰਬੋਤਿਮ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ॥੬੦॥

Whatever good he does with mind, words and actions, is all spiritual. He enjoys all the happiness in the supreme treasure of Naam Simran. (60)

ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸ੍ਰਮ ਸਾਧਨ ਜਤਨ ਸਾਧਨਾ ਉਦਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਓਹ ਧਾਰਦੇ ਹਨ, ਓਸ ਵਿਖੇ ਅਯਯਾਤਮ ਕ੍ਰਮ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਸ੍ਰਯ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਵੀਚਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਨਮੁਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰਬੋਤਮ ਸੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸੁਖਾਂ ਤੋਂ ਵੁਤਮ ਸਿਰੋਮਣੀ ਅਨੰਦ ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਸਮੁਦ੍ਰ ਵਾ ਖਜ਼ਾਨੇ ਬਣ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤ੍ਰ ਲਈ ਹੀ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ

॥60॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਧਾਵਤ ਬਰਜਿ ਰਾਖੇ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਮਨ ਉਨਮਨ ਭੀਨ ਹੈ ।

By engrossing the mind in the divine word, a Guru-conscious seeker is able to arrest his wandering mind. That stabilises his memory in the meditation of Naam raising him to a higher spiritual state.

ਸ੍ਰਾਸ ਸ੍ਰਾਸ ਸ਼ਬਦ ਅਭਯਾਸ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਦਿਆਂ ਵਾ ਸ਼ਬਦ ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਦੀ ਅਗੰਮੀ ਧੁਨੀ ਨੂੰ ਸੁਰਤਿ ਸੁਨਣ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਤਾਰ ਬੰਨਦਿਆਂ ਮਨ ਜਿਧਰ ਜਿਧਰ ਸੰਕਲਪ ਉਠੇਦਾ ਯਾਵਤ ਦੌੜਦਾ ਹੋਵੇ ਓਧਰੋਂ ਓਧਰੋਂ ਹੀ ਬਰਜ ਰਾਖੇ ਮੋੜ ਮੋੜਕੇ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਨਿਰਚਲ ਅਚੱਲ ਅਡੋਲ ਹੋਈ ਹੋਈ ਮਤਿ ਨਿਸਚਾ ਕਾਰਿਣੀ ਸਕਤੀ ਵਾ ਬਿਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਉਨਮਨ ਮਗਨਾਨੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਭੀਨ ਹੈ ਭਿਜ ਜਾਂਦੀ ਪਰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਸਿੱਖੀ ਹੋਈ ਮਤਿ ਵਿਖੇ ਮਨ ਅਡੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਭਿਜਯਾ ਰਚਿਆ ਰੁਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਗਰ ਲਹਰਿ ਗਤਿ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਰੰਗ ਪਰਮੁਦਭੁਤ ਪਰਮਾਰਥ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ ।

The sea and the waves are one and the same. Similarly by becoming one with the Lord, the spiritual waves experienced are astonishing and gloriously unique. Guru-conscious people are only capable of understanding and experiencing the spiritual state.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਗਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਖੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਤਿ ਚੇਸ਼ਟਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀਹੋਈ ਭੀ ਇਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰਮਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਰੰਗ ਆਤਮਾ ਵਿਖੇ ਰੰਗਾਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੰਗਾਂ ਮਨੇ ਬਿਰਤੀਆਂ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਚੇਸ਼ਟਾਂ ਕਲੇਲਾਂ ਅਥਵਾ ਨਾਨਾ ਆਤਮਾ ਸਰੂਪੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ ਅਤਯੰਤ ਅਸਰਜ ਮਈ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੀਨ ਪਰ+ਬੀਨ = ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਤਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਖੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੀ ਕਲੇਲ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨਿਰਮੇਲਕ ਰਤਨ ਧਨ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੈ ।

The Guru-conscious person obtains the invaluable jewel like treasure of Naam by the precepts of Guru. And once he obtains it, he remains engrossed in the practicing of Naam Simran.

ਬੱਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਅਮੇਲਕ ਰਤਨ ਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਹੋਣਹਾਰੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਮਹਾਨ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਭੰਡਾਰ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਨੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਕੇ ਉਹ ਲਿਵ ਲੀਨ ਮਗਨ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਚਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਓਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੋੜ ਯਾ ਥੋੜ ਵਾਪਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸੱਕਿਆ ਕਰਦੀ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸੇਹੰ ਹੰਸੇ ਏਕਾ ਮੇਕ ਆਪਾ ਆਪੁ ਚੀਨ ਹੈ ॥੬੧॥

By the harmonious union of Guru and Sikh (disciple) the Sikh attaches his mind in the divine word that enables his self to become one with the Supreme soul. Thus he is able to recognise what he truly is. (61)

ਸਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਉਪ੍ਰੇਕਤ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਲਿਵ ਲੱਗਿਆਂ, ਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਰੁ ਸਿੱਖ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੰਧਿ ਜੋੜੀ ਮਿਲੇ ਇਕੋ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਏਸ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਉਂ ਸਾਮਰਤਖ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਮਿੱਕ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਦੀ ਚੀਨ ਚਿਨਾਰ = ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਭਉ ਕਹਉ ਸੇਇ ਹਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ' ਗੁਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਭਾਂਤ ਅਨਭਉ ਦ੍ਰਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਹੰ ਓਹੋ ਹੀ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਹਾਂ, ਅਰੁ ਹੰਸੇ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਸ ਉਹ ਹੈ ॥61॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਵਗਾਹਨ ਬਿਮਲ ਮਤਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੈ ।

The Sikh who remains in service of his Guru, whose mind is engrossed in his teachings, who practices remembering Lord; his intellect becomes sharp and high. That enlightens his mind and soul with the light of Guru's knowledge.

ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਦੇ ਅਵਗਾਹਨ, ਅਭਯਾਸ ਕਰ ਕੇ ਬਿਮਲ ਮਤਿ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧੀ ਕੂੜ ਸੱਚ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦੀ ਹੈ। ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਦੇ ਲਿਵ ਪਰਚੇ ਦ੍ਰਾਰੇ ਗੁਰਗਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਉਦੇ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੇ ਦਿਬਿ ਜੇਤਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਨਭੈ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ।

With Guru's word residing in the memory, seeing and treating all alike, he experiences the divine refulgence in his soul. By attachment of his mind in the divine word, he becomes a practitioner of Fearless Lord's Naam Simran.

ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਪਰਚ ਪਿਆਂ ਹੀ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਤਕਨ ਵਾਲੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਬ ਜੇਤਿ ਦੈਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਦੇ ਅਭਯਾਸ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਨਭਉ ਦਾ ਅਭਯਾਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਤਰੰਗਇਮਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਮਪਦ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਖ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ।

By this union a Guru-conscious person achieves emancipation, the supreme spiritual state. He then rests in a state of perpetual comfort and peace and lives in a state of blissful equipoise.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਅਭਯਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪਰਮਾਰਥ ਸਰੂਪ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪਰਮ ਪਦ ਕੈਵੱਲ ਮੋਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਿਆਂ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਹਜ ਸਰੂਪੀ ਸੁਖ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਇਸਥਿਤੀ ਵਿਖੇ ਨਿਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰਸਿਕ ਹੁਇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਬਿਸਮ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਹੈ ॥੬੨॥

And by imbibing the divine word in his memory, Guru conscious person lives in the love of the Lord. He relishes the divine elixir forever. An astonishing devotion for the Lord develops in his mind then. (62)

ਗੱਲ ਕੀਹ ਕਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਦੇ ਲਗਨ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਦਾ ਰਸੀਆ ਬਣ ਕੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਸਰਬ ਠੈਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਰਮੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਬੱਝ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥62॥

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਲਿਵ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਘਟ ਘਟਿ ਕਾਸ ਜਲ ਅੰਤਰਿ ਧਿਆਨ ਹੈ ।

When a devoted Sikh meets True Guru, his vision gets absorbed in the sight/glimpse of the Guru. And then his soul recognises everyone as if He resides in all; like the sky/space resides equally in all the water pitchers.

ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਦ ਪੂਰਾ ਭਾਂਡਾ ਦਿੱਸ ਆਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਰ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਲੈ ਆਵੇ ਤਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੇ ਕੁਛ ਭੀ ਦਰਸ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਓਸ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੀ ਰਮਯਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਕੇ, ਉਸੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਿ ਘੜੇ ਵਿਖੇ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਆਕਾਸ਼ ਘਟਾਕਾਸ਼ ਨਾਮ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਲ ਅੰਦਰ ਆਏ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਜਲਾਕਾਸ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਯਜਾਨ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੁ ਨਾਲ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਤਕੀਏ ਤਾਂ ਇਕਮਾਤ੍ਰ ਮਹਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਹੀ ਘੜੇ ਅੰਦਰ ਜਲ ਆਸ਼੍ਰਿਤ ਸ੍ਰੇਵਰ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਸਮਾਕੇ ਘੜਾਕਾਸ਼ ਅਰ ਜਲਾਕਾਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਾਕਾਸ਼ ਨਜਾਈ ਜੀਵ ਅਰੁ ਜਲਾਕਾਸ਼ ਨਜਾਈ ਈਸ਼੍ਵਰ ਅਥਵਾ ਨੀਚ ਉਚ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਉਪਾਧੀਆਂ ਸਹਿਤ ਸਾਧਾਰਣ ਜੀਵ, ਤਥਾ ਮਹਾ ਜੀਵ ਈਸ਼੍ਵਰ ਲਿਵ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਜਾਗਿਆਂ, ਸਭ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਨਜਾਰੇ ਨਜਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਉਂਢ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਚਿਦਾਕਾਸ਼ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਂਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਜੰਤ੍ਰ ਧੁਨਿ ਜੰਤ੍ਰੀ ਉਨਮਨ ਉਨਮਾਨ ਹੈ ।

The union of a True Guru and a Sikh blesses the Sikh with the capability of remaining engrossed in the words/precepts of the Guru. As a musician gets totally engrossed in the tune that he is playing, so is the case of a Sikh's absorption in his Guru.

ਜੀਕ੍ਰੁੰਉਪਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਅੰਦਰ ਆਏ ਸਭ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਨੇਕ ਹੋਯਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੀਕ੍ਰੁੰਹੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਮਿਲਿਆਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸੁਰਤ ਸੁਨਣ

ਵਿਖੇ ਆ ਰਹੇ ਸਮੂਹ ਸਬਦ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਭੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਦਾ ਹੋਯਾ ਅਥਵਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਬਦਦੀ ਤਾਰ ਵਿਖੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਦ ਲਿਵ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਜਾਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਜੰਤ੍ਰ ਬਾਜੇ ਦੀ ਧੁਨੀ ਤੇ ਜੰਤ੍ਰੀ ਬਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਧੁਨ ਅਵਾਜ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੀ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੋਈ ਜਾਪਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਹਰ ਸਭ ਸਰੀਰ ਘਾਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਅਰੁ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਬੇਲਣਹਾਰੇ ਪਰਮ ਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੀ ਉਨਮਾਨ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਕੇ, ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਇਕਤ੍ਰ ਭਏ ਤਨ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਗਤਿ ਗੰਮਿਤਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

With the concentration of mind and Guru's words in a Guru devotee, he realises all the happenings of the three worlds within his body.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਸਾਧਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਜਦ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਇਸੇ ਹੀ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਕਤ੍ਰ ਲਿਵ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋਯਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਵਾਲੀ ਗਤੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏਕ ਅਉ ਅਨੇਕ ਮੇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਸ੍ਰੋਤ ਸਰਤਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰਆਤਮ ਸਮਾਨ ਹੈ ॥੬੩॥

By the help of divine knowledge, the soul of a Guru devotee becomes harmonious with One Lord who is present in every bit of His creation. This union is like the merging of a river water in the ocean. (63)

ਇਉਂ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਇੱਕ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਯਾਂ ਹੋਯਾਂ ਅਭੇਦ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਕੇ, ਆਤਮਾ ਆਪੇ ਨੂੰ ਐਉਂ ਇਕ ਸਾਮਨ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਜਜੋਂ ਕੇ ਤਜੋਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੁਭਵ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੋਤ ਚਸਮਾ ਨਦੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਮੁਹਾਨਾ ਨਦੀ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰੁ ਸਰਿਤਾ ਨਦੀ ਤਥਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰਜਿਸ ਵਿਖੇ ਨਦ ਨਾਲੇ ਨਦੀਆਂ ਓੜਕੇ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਲੀਨ ਹੁੰਦੀਆਂਹਨ ਸ੍ਰੋਤ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਣਹਾਰੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਤੋਂ ਅਰੁ ਨਦ ਨਦੀਆਂ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾ ਓਪਤ ਖਪਤ ਵਿਚ ਵਹਿਨਹਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ, ਤਥਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰਵਾਹਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ

ਤੋਂ। ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਕੀਹ ਕਿ ਸਭ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ। ਦ੍ਰੈਤਾ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ॥63॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਇਕਤ੍ਰ ਭਏ ਪਰਮਦਭੁਤ ਗਤਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ਹੈ ।

The obedient slaves of Guru, being dyed in the hue of Naam Simran (with their mind, speech and actions being harmonious) sees the astonishing and transcendental Lord God conspicuous.

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਏਕਤਾ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਅਲਖ ਸਰੂਪੀ ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ ਗਤੀ ਅਵਸਥਾ ਯਾ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਲੱਖਾਏ ਹੈ ਅਨੁਭਵ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਦਿਬ ਜੇਤ ਕੇ ਉਦੇਤੁ ਭਇਓ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

And when he looks inward (concentrates his faculties within), he sees the divine light refulgent within. He sees the happenings of the three worlds in his consciousness.

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸਰੂਪੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਦਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਦਿਬਜ ਜੇਤ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਰਮ ਮਨੋਹਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਉਦੇਤ ਭਇਓ ਉਦੇ ਹੋ ਅੰਦਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤਣਹਾਰੇ ਸਰਬਤ ਰੂਪ ਵਾ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਮਾਤ ਲੋਕ, ਅੰਦਰ ਵਰਤਣਹਾਰੇ ਸਮੂਹ ਨਜ਼ਾਰੇ ਚਮਤਕਾਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸ ਆਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਓ ਗੰਮਿਤਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਗਤਿ ਜਤਨ ਜਤਾਏ ਹੈ ।

When the supreme treasure of Guru's Gyan (Divine knowledge) becomes effulgent in the mind of a Guru conscious person, he becomes aware of all the

three worlds. And even then, he does not go astray from his objective of absorption of self into the vastness

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਕਾਸ਼ ਪਾਤਾਲ ਅਰੁ ਮਾਤ ਲੋਕ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਦ ਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪਰਮ ਅਸਥਾਨ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਗਤਿ ਤਿੰਨ ਕਾਲਾਂ ਭੂਤ ਭਵਿਖਯਤ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਪਹੁੰਚਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਆਂਦੀ ਹੈ। ਅਰੁ ਏਹੇ ਹੀ ਜਤਨ ਸਾਧਨ ਗਯਾਨ ਜਤਾਏ ਹੈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਿਚ ਜੋੜੀ ਰਖਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਚੇਟਕ ਵਿਚ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ, ਬਲਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮਧ ਪਾਨ ਮਤ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੋਦ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਏ ਹੈ ॥੬੪॥

Such a devotee remains in a state of trance drinking deep the divine elixir of ecstasy. This wonderful state is beyond description. One feels amazed at this state. (64)

ਕਯੋਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਵਾ ਅਨਭਉ ਨੂੰ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਹੀ ਆਤਮਕ ਫੁਰਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਮਧ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪਾਨ ਛਕ ਕਰ ਕੇ, ਮਤ ਮਸਤ ਸਰਸਾਰ ਖੀਵਾ, ਹੋਯਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਹ ਜੇ ਬਿਨੋਦ ਕੌਤੁਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵਾ ਅਨੁਭਵੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੂਰ ਹੈ, ਅਰੁ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਹੋਰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਤੱਕਤਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨੇ ਹਿਰਾਏ ਤੱਕਦਾ ਹੋਯਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਜੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਹਿਰਾਏ ਗੁਵਾਏ ਉਕਤ ਯਯਾਨ ਵਿਚ ਗੁੰਮਕਰੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਤੁਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਮਰਤੱਖ ਤਕ ਪਾਵੇਗਾ ॥64॥

ਬਿਨੁ ਰਸ ਰਸਨਾ ਬਕਤ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬਾਤੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਬਸਿ ਭਏ ਮੇਨਿ ਬ੍ਰਤ ਲੀਨ ਹੈ ।

Without tasting the elixir of Naam, an insipid tongue speaks much trash. On the contrary, by indulging in repeated utterance of His name, a devotee becomes sweet of tongue and pleasant of disposition.

ਜਿਹੜੀ ਰਸਨਾ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਰਸ ਤੋਂ ਬਿਹੀਨ ਹੋਈ ਹੋਈ ਬਹੁਤ ਬਾਤਾਂ ਬਕਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨਾਮ ਦੇ ਸ੍ਵਾਦ ਦੇ ਬਸ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਭਾਵ ਉਸ ਵਿਚ ਪਰਚ ਕੇ ਮੇਨ ਬ੍ਰਤ ਲੀਨ ਹੈ ਮਸ਼ਟ ਬਿਰਤੀ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰਣੇ ਚੁੱਪ ਸਾਧ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਕੈ ਮਦੇਨ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਿਗ ਦੁਤੀਆ ਨ ਚੀਨ ਹੈ ।

By drinking the elixir-like Naam, a devotee remains in a state of exhilaration. He starts seeing inward and depends not on anyone else.

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਿਧੀ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਹੈ, ਓਸ ਨੂੰ ਪਾਨ ਕੈ ਛਕ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਮਦੇਨ ਘੁਰਮ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਦ੍ਰਿਗ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਅੰਦਰ ਦੁਤੀਆ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪੰਛਾਨ ਚਿਨਾਰ ਵਿਚ ਲਯੋਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਅਨਹਦ ਲਿਵ ਦੁਤੀਆ ਸਬਦ ਸ੍ਵਨੰਤਰਿ ਨ ਕੀਨ ਹੈ ।

The devoted traveller on the path of Naam stays in a state of equipoise and remains absorbed in the celestial melody of divine words music. He hears no other sound in his ears.

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦੀ ਲਿਵ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨੇਮ ਧਾਰਿਆਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਹਜ ਸਰੂਪੀ ਇਸਥਿਤੀ ਟਿਕਾਉ ਓਨਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਸਬਦ ਬਚਨ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਖਯਾ ਨੂੰ ਸ੍ਵਨੰਤਰ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੁਣਦੇ।

ਬਿਸਮ ਬਿਦੇਹ ਜਗ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਅਉ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਗੰਮਿਤਾ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ ॥੬੫॥

And in this blissful state, he is free of body and still alive. He is free from all

worldly things and is emancipated while still living. He becomes capable of knowing the happenings of the three worlds and of the three periods. (65)

ਮੂਲ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਿਬਮ ਬਿਸਮਾਦ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਦੇਹ ਵਲੋਂ ਬੇ ਸੁਰਤ ਬੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਰਹਤ ਬਿਦੇਹ ਅਸ਼ਰੀਰ ਰੂਪ ਹੋਏ ਹੋਏ ਜਗਤ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਹੀ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਗਯਾਤ ਪਹੁੰਚਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੀਨ ਅਤਯੰਤ ਸਯਾਣੇ ਪਾਰ ਦਰਸ਼ੀ ਹੁੰਦੇਹਨ ॥65॥

ਸਕਲ ਸੁਗੰਧਤਾ ਮਿਲਤ ਅਰਗਜਾ ਹੇਤ ਕੇਟਿ ਅਰਗਜਾ ਮਿਲਿ ਬਿਸਮ ਸੁਬਾਸ ਕੈ ।

When sandalwood, musk, camphor and saffron are mixed; a fragrant paste is formed, But millions of such pastes are worthless before the fragrance of the lotus like feet of Satguru Ji.

ਸਕਲ ਸੁਗੰਧਿਤਾ ਸਭ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਕਸਤੂਰੀ, ਚੰਦਨ, ਮੁਸ਼ਕਬਿਲਾਈ, ਗੋਰੋਚਨ ਅਰੁ ਕੇਸਰ ਕਪੂਰ ਆਦਿ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਅਰਗਜਾ ਅਬੀਰ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਇਕ ਅਨੇਖੀ ਸੁਗੰਧੀ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਹੇ ਜੇਹੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਅਰਗਜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਮ ਅਨੇਖੀ ਸੁਗੰਧੀ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ ਉਹ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਿੜੀ ਹੋਈ ਸੁਬਾਸ ਕੈ ਅਨਭਉ ਦੀ ਮਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਸਮ ਭੌਚਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਖੇ ਹੋ ਪਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਕਲ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਕਮਲ ਬਿਖੈ ਸਮਾਤ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਤ ਕੇਟਿ ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੈ ।

All the beauties of the world are absorbed in Lakshmi (the consort of Vishnu) but the beautiful radiance of Lord's feet is many times more blissful and pleasant than millions of Lakshmis,

ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਕਮਲ ਕਮਲਾ ਲਛਮੀ ਵਿਖੇ ਸਮਾਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਐਸੀਆਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਕਮਲਾ ਲਛਮੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਮ ਤੇਜ ਨੂੰ ਹੋਰਤ ਹਿਰਾਤ ਤਕਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮਾਤ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਮਿਲਿ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਭਏ ਕੋਟਿਕ ਨਿਧਾਨ ਹੁਇ ਚਕਿਤ ਬਿਲਾਸ ਕੈ ।

The wealth of the world put together becomes supreme and invaluable assets. But all the peace and comforts obtainable from many times more wealth is not even a counterpart of the comforts obtained from the spiritual bliss of the Lord,

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿਧਾਨ ਨਿਧੀਆਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਇਕ ਠੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਮਹਾਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਣਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਸੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਇਕ ਬਿਲਾਸ ਮੌਜੂ ਅਨੰਦ ਮਈ ਅੰਤਰੀਵੀ ਬਿਗਾਸ ਤੋਂ ਚਕਿਤ ਚਕ੍ਰਿਤ ਹਰਾਨ ਹੋ ਹੋ ਪਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਮੌਜ ਵਿਚ ਉਚਾਰੇ ਬਿਲਾਸ ਤੋਂ ਵਾਰਣੇ ਹੋ ਹੋ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਗੁਰਸਿਖ ਮਧੁਕਰ ਅਨਭੈ ਅਭਿਆਸ ਕੈ ॥੬੬॥

The glory of the lotus feet of a True Guru is beyond the perception of a man. The devoted Sikhs enjoy and relish the elixir of the lotus feet of Fearless God through engrossing themselves in Naam Simran. (66)

ਤਾਤਪਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਅਨਭੈ ਉਕਤ ਅਨੁਭਵੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਮਗਨ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਭਯਾਸ ਦੇ ਮਧੁਕਰ ਭੈਰੋ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਰਣ ਸਰਣ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਬੋਧ ਅਗਾਧ ਅਥਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਐਹੇ ਜੇਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ॥66॥

ਰਤਨ ਪਾਰਖ ਮਿਲਿ ਰਤਨ ਪਰੀਖਾ ਹੇਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਾਟ ਸਾਟ ਰਤਨ ਬਿਉਹਾਰ ਹੈ ।

The genuineness of a gem can only be assayed by some connoisseur of the trade. Similarly an alert and attentive Sikh of the Guru trades in the purchase of jewel like Naam at the shop of a True Guru.

ਰਤਨ ਪਾਰਖ ਤਰਨਾਂ ਦਾ ਪਰਖਊਆ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਰਤਨ ਪਰੀਖਾ ਹੋਤ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਪਛਾਣ ਕੂੜ ਸੱਚਖ ਦਾ ਬਿਬੇਕ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂਇਨਾਂ ਤਰਨਾਂ ਦੇ ਸਾਟ ਸੈਦੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਬਿਉਹਾਰ ਪਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁੱਖ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਹੱਟੀ ਉਪਰ ਅਥਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੱਟੀ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਿਆਂ ਬਚਨਾਂ ਬਾਣੀ ਵਿਖੇ ਇਨਾਂ ਰਤਨਾਂ ਦਾ ਸੈਦਾ ਵਿਹਾਝਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਕ ਹੀਰਾ ਅਮੇਲ ਮਨਿ ਮੁਕਤਾਹਲ ਕੈ ਗਾਹਕ ਚਾਹਕ ਲਾਭ ਲਭਤਿ ਅਪਾਰ ਹੈ ।

He who is genuinely interested in the trading of the diamonds, pearls, rubies and precious stones, he alone makes maximum profit out of it. Similarly true devotees and disciples of the Guru trade in the commodity of True Naam and make their life profitabl

ਉਹ ਰਤਨ ਹਨ ਮਾਨਕ ਰਤਨ ਲਾਲ ਰੰਗ ਸੰਪੰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀਰਾ ਚਿਟੇ ਰੰਗ ਦਾ ਰਤਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਮ ਅਮੇਲ ਮਨਿ ਅਮੇਲਕ ਮਣੀਆਂ ਨਗੀਨੇ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਆਦੀ ਮੁਕਤਾਹਲ ਮੇਤੀ = ਅਹਿੱਲ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਵਾ ਆਹਲ+ਮੁਕਤ = ਸਮੂਹ ਆਹਰ = ਅਰੰਭਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਛੁੱਟਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਚਾਹਕ ਚਾਹਵੰਦ ਸਿੱਕਵਾਨ ਗਾਹਕ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖ੍ਰੀਦਾਰ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਲੋੜਵੰਦ, ਜਿਗਿਆਸੀ ਹੋ ਕੇ ਆਵੇ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਤਸੰਗ ਵਿਚ ਏਨਾਂ ਦਿਬਯ ਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਹ ਲਭਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਲਾਭ ਲਾਹੇ ਨੂੰ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਵਗਾਹਨ ਬਿਸਾਹਨ ਕੈ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਗੁਰਦੁਆਰ ਹੈ ।

By engrossing the mind in the divine word and trading in the commodity of Naam and Shabad (divine word), True Guru blesses his disciple with the treasure of love.

ਹਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨੇਮ; ਅਤੇ ਸਬਦ

ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਅਵਗਾਹਨ ਅਭਯਾਸ ਕਮਾਈ ਕਰਨਾ। ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਸੈਦੇ ਨੂੰ
ਬਿਸਾਹਨ ਕੈ ਖਰੀਦ ਕਰ ਸਕੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਮ ਸਮਾਗਮ ਕੈ ਮਾਇਆ ਮੈ ਉਦਾਸ ਭਵ ਤਰਤ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ॥੬੭॥

When a true servant meets with True Guru; when he joins the loving and devoted congregation of the Guru, such a disciple who is ever in attendance of the Guru remains aloof and unsullied of maya (mammon). He sails across the worldly ocean with impunity. (

ਬਸ ਫੇਰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸੰਗਮ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਸੰਜੋਗ ਹੁੰਦੇਸਾਰ, ਸੰਧੀ ਮਿਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੈ ਉਦਾਸ ਬਿਵਹਾਰ ਕਾਰ ਵਿਖੇ ਵਰਤਦਾ ਹੋਇਆ ਭੀ ਉਦਾਸ ਉਪਮ ਅਲੇਪ ਰਹਿਣ ਵਲਾ ਬਣ ਕੇ ਭਵ ਭਉਜਲ ਸੰਸਾਰ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

॥67॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ ਨਿਜ ਘਰ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ ।

A Gursikh (disciple of the Gum) immersed in the pleasure of the elixir of Naam of the Lord remains stable of mind and fully conscious of his self. His mind is ever absorbed in the memory of God.

ਸੇ ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਧੂਲੀ ਦੇ ਲੁਭਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣੇ ਹਨ ਉਂ ਦੀ ਹੀ ਨਿਜ ਘਰ ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ਸੁਭਾਵਿਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਰੂਪ ਲਿਵ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਜਗਮਗ ਜੇਤਿ ਜਾਗੀ ਹੈ ।

One who remains engrossed in the elixir-like Naam of the Lord is blessed by the wisdom of Gum. The higher wisdom and his toil of remembering the Lord

perpetually reveals the supernatural form of God radiance in his mind.

ਜਿਹੜੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਧੂਲੀ ਲਈ ਲੁਭਤ ਲੁਭਾਯਮਾਨ ਸਿੱਕਵੰਦ ਹੁੰਦੇਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਯਾ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਟਿਕਣ ਕਰ ਕੇ ਜੇਤਿ
ਆਤਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਿਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਗ ਮਗ ਜਗ ਮਗ ਜਾਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਗੀ ਹੈ ।

One who is absorbed in the lotus-like holy feet of the True Guru, keeps drinking the elixir Naam from the inexhaustible source of the Lord. Thus he destroys his sullied wisdom.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਉਪਰ ਲੱਟੂ ਹੋਏ ਹਨ ਇਵੇਂ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਮੁਖ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਪੀ ਕਰ ਕੇ ਛਕ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਧੀ ਦ੍ਰੈਤ
ਬੁਧੀ ਦੁਸ਼ਟ ਮਤਿ ਭਾਗੀ ਨੱਠੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਈ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ ਮਾਇਆ ਮੈ ਉਦਾਸ ਬਾਸ ਬਿਰਲੇ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ ॥੬੮॥

One who remains absorbed in the lotus-like holy feet of the True Guru remains unsoiled by the effect of maya (mammon). Only a rare person achieves renunciation from material attractions of the world. (68)

ਸਿਧਾਂਤ ਕੀਹ ਕਿ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਦੇ
ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਹੀ ਬਿਰਲੇ ਪੁਰਖ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਾਇਆ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਉਦਾਸ ਉਪ੍ਰਮ
ਹੋ ਕੇ ਬਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਜਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਹਨ ॥68॥

ਜੈਸੇ ਨਾਉ ਬੂਡਤ ਸੈ ਜੇਈ ਨਿਕਸੈ ਸੇਈ ਭਲੇ ਬੂਡਿ ਗਏ ਪਾਛੇ ਪਛਤਾਇਓ ਰਹਿ ਜਾਤ ਹੈ ।

Blessed are those who are saved from a capsizing boat. If drowned, there

would be nothing but repentance.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇੜੀ ਡੁੱਬਦੀ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਕੁਛ ਬਚਾਯਾ ਜਾ ਸਕੇ ਉਹੋ ਹੀ ਚੰਗਾ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਪਲ ਘੜੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਡੁੱਬ ਜਾਏ ਯਾ ਆਪ ਹੀ ਵਿਚ ਡੁਬ ਗਏ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪਛੁਤਾਵਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੈਸੇ ਘਰ ਲਾਗੇ ਆਗਿ ਜੇਈ ਬਚੈ ਸੇਈ ਭਲੇ ਜਰਿ ਬੁਝੇ ਪਾਛੇ ਕਛੁ ਬਸੁ ਨ ਬਸਾਤ ਹੈ ।

All those who escape from a burning house are blessed people. Nothing can be done if one is burnt into ashes.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗ ਲਗੇ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਕੁਛ ਬਚੇ ਸਕੇ, ਉਹੀ ਚੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੜ ਬੁਝੇ ਪਿਛੋਂ ਤਾਂ ਕੁਛ ਭੀ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਿਆ ਕਰਦਾ।

ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਲਾਗੇ ਜਾਗੇ ਜੇਈ ਰਹੈ ਸੇਈ ਭਲੇ ਸੇਇ ਗਏ ਰੀਤੇ ਘਰ ਦੇਖੈ ਉਠਿ ਪ੍ਰਾਤ ਹੈ ।

As one wakes up when the thief is committing theft, whatever is left behind by him is bonus and blessing. Otherwise one would find the house empty in the morning.

ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਰ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਆਣ ਲਗਿਆਂ ਜਾਗ ਪੈਣ ਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਭਲਾ ਸਮਝੀ ਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਸੇਇ ਗਏ ਅਸਾਡੇ ਸੁੱਤੇ ਸੁੱਤੇ ਹੀ ਉਹ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਰੀਤੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾ ਸਫਾਈ ਵਰਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਸਵੇਰੇ ਉਠਕੇ ਦੇਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਤੈਸੇ ਅੰਤ ਕਾਲ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਆਵੈ ਪਾਵੈ ਮੇਖ ਪਦਵੀ ਨਾਤਰ ਬਿਲਲਾਤ ਹੈ ॥੬੯॥

Similarly if a wayward person comes to the refuge of Guru even at the near

end of his life, he can achieve a state of emancipation. Otherwise he would fall in the hands of angels of death and keep wailing. (69)

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਯਾ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਜਾਗਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਅਥ੍ਰ ਫੁਰਸਤ ਵਿਹਲ ਨੂੰ ਤਕਦਿਆਂ ਤਕਦਿਆਂ ਆਰਬਲਾ ਵੰਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਸਰਨ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆਂ ਮੇਖ ਪਦਵੀ ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅੰਤ ਵੇਲਾ ਭੀ ਗੁਵਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਾ ਤਾਂ ਬਿਲਲਾਤ ਹੈ ਪਏ ਹਾਹਾਕਾਰ ਕਰਦੇ ਕੀਰਣੇ ਪੈਂਦੇ ਕਲਪਦੇ ਹੀ ਗੁਜਰ ਜਾਵੇਗੀ ॥69॥

ਅੰਤ ਕਾਲ ਏਕ ਘਰੀ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੈ ਸਤੀ ਹੋਇ ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਕਹਤ ਹੈ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ਜੀ ।

Controlling her mind and with utmost determination, when a woman jumps into the pyre of her husband and self immolates herself, the whole world applauds her effort of being a loving and devoted wife.

ਅੰਤਕਾਲ ਓੜਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਘੜੀ ਭਰ 'ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੈ' ਹਠ ਕਰ ਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸੜ ਕੇ ਸਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਓਸ ਨਾਲ ਨਿਭਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਸਤੀ ਹੋਇ ਚਿਖਾ ਚੜ੍ਹੀ ਬਣਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫਲ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ! ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ! ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੋ! ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੋ! ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਕਾਲ ਏਕ ਘਰੀ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੈ ਜੇਧਾ ਜੂਝੈ ਇਤ ਉਤ ਜਤ ਕਤ ਹੋਤ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਜੀ ।

As a brave warrior lays down his life fighting for his noble cause determinedly till the end, he is applauded here, there and everywhere as a martyr.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖੇ ਅੰਤਕਾਲ ਓੜਕ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਘੜੀ ਹਠ ਕਰ ਕੇ 'ਜੇਧਾ ਜੂਝੈ' ਜਾਨ ਤੋਂ ਖੇਲਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ 'ਇਤ ਉਤ' ਇਸ ਲੋਕ ਅਰ ਪੁਲੋਕ ਵਿਖੇ ਅਰ 'ਜਤ ਕਤ' ਜਿਧਰੇ ਕ੍ਰਿਧਰੇ ਥਾਂ ਪਰ ਥਾਂ ਜੀ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ! ਓਸ ਦੀ ਭੀ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਕਾਲ ਏਕ ਘਰੀ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੈ ਚੇਰੁ ਮਰੈ ਫਾਸੀ ਕੈ ਸੂਰੀ ਚਢਾਏ ਜਗ ਮੈ ਧਿਕਾਰ ਜੀ ।

Contrary to this, as a thief determinedly makes up his mind to commit theft, if caught, he is jailed, hanged or punished, he is degraded and rebuked the world over

ਅਤੇ ਫੇਰ ਇੰਝੋਂ ਹੀ ਓੜਕ ਸਮੇਂ ਇਕ ਘੜੀ ਹਠ ਕਰ ਕੇ ਚੇਰ ਚੇਰੀ ਦੀ ਭੈੜੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਹਠ ਵਿਚ ਹੀ ਸੂਲੀ ਅਥਵਾ ਫਾਸੀ ਚੜ੍ਹਾਈਦਾ ਮਰੇ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਿਆਰਿਓ ਅਪਣੇ ਓੜਕ ਜਗਤ ਵਿਚ ਧਿਰਕਾਰ ਫਿੱਟ ਫਿੱਟ ਹੋਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਤੈਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਮਾਨਸ ਅਉਤਾਰ ਜੀ ॥੭੦॥

Similarly one becomes bad and wicked with base wisdom whereas accepting and abiding by Guru's wisdom makes a person noble and virtuous. A human being makes his life a success or failure according to the company he keeps or his devotion to the holy congreg

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੇਕਰ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ! ਅਪਣੇ ਓੜਕ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਤੁਸਾਂ ਸਤੀ ਅਰੁ ਸੂਰਮੇ ਵਾਂਕੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਭੈਣੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਨਸ ਔਤਾਰ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਦੁਰਮਤਿ ਕੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਾਵ ਗਤਿ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਭੈਣੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਨਸ ਔਤਾਰ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਦੁਰਮਤਿ ਕੈ ਦੁਰਮਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਕੇ ਖੇਟੀ ਮੱਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇ ਕੇ ਤੁਸਾਂ ਅਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਨੂੰ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਅਸਾਧਾਂ ਚੇਰਾਂ ਵਾਲੀ ਗਤੀ ਭੈੜੀ ਦਸਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਵਿਖੇ ਭਟਕਣ ਵਾਲੀ ਅਪਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਨੂੰ ਖੁਆਰ ਕਰੇਗੇ ॥70॥

ਆਦਿ ਕੈ ਅਨਾਦਿ ਅਰ ਅੰਤਿ ਕੈ ਅਨੰਤ ਅਤਿ ਪਾਰ ਕੈ ਅਪਾਰ ਨ ਅਥਾਹ ਥਾਹ ਪਾਈ ਹੈ ।

As the imperishable God is beyond beginning though He is the beginning of

all; as He is beyond end since He is the end of all; as He is beyond the farthest conceivable extent as He is unfathomable, so is the praise of the True Guru just like that of Lord.

ਆਦਿ ਕੈ ਅਨਾਦਿ ਆਦਿ ਅਰੰਭ ਵੱਲੋਂ ਅਨਾਦਿ ਆਦਿ ਰਹਤ ਹਨ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਅਰੰਭ ਜਾਨਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੇ, ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕਦ ਅਰੁ ਕਿਸ ਜੁਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟੇ ਤਾਂ ਓਨਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਜੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਕੈ ਅਨੰਤ ਅਤਿ ਅੰਤ ਵੱਲੋਂ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਕੋਈ ਲਵੇ ਤਾਂ ਓਸ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ ਸੈ ਕਰ ਕੇ ਅਨੰਤ ਹਨ ਕਜੋਂਕਿ ਹਰ ਦੇਸ ਕਾਲ ਅਰੁ ਵਸਤੂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਓਨਾਂ ਦੀ ਕਲਾ ਮਰੀ ਵਜਾਪੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਪਾਰ ਕੈ ਅਪਾਰ ਓਨਾਂ ਦਾ ਪਾਰ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ, ਕਜੋਂਕਿ ਓਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਰੇ ਪਰਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਆ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰਯੰ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੂਪ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ। ਫੇਰ ਓਨਾਂ ਦੀ ਥਾਹ ਹਾਥ ਭੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਕਜੋਂਕਿ ਉਹ ਅਥਾਹ ਅਗਾਥ ਰੂਪ ਹਨ ਭਾਵ ਓਨਾਂ ਦਾ ਥੋਹ ਥਿੱਤਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਿਆ।

ਮਿਤਿ ਕੈ ਅਮਿਤਿ ਅਰ ਸੰਖ ਕੈ ਅਸੰਖ ਪੁਨਿ ਲੇਖ ਕੈ ਅਲੇਖ ਨਹੀ ਤੋਲ ਕੈ ਤੋਲਾਈ ਹੈ ।

As the imperishable God is beyond measurement, beyond counting, beyond perception, beyond weighing; so is the praise of a True Guru.

ਮਿਤ ਕੈ ਅਮਿਤ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਵੱਲੋਂ ਅਥਵਾਂ ਮਿਣਤੀ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਅਮੇਉ ਅਮਾਪ ਰੂਪ ਹਨ, ਭਾਵ ਓਨਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਚੁੜਾਈ ਦੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਬਹੁੜੇ ਫੇਰ ਅਰੁ ਇੰਝੋਂ ਹੀ ਫੇਰ ਸੰਖ ਕੈ ਅਸੰਖ ਸੰਖਯਾ ਗੋਣਤੀ ਵਾਲੇ ਪੱਖੋਂ ਭੀ ਉਹ ਅਸੰਖ ਬੇਸੁਮਾਰ ਅਨਗਿਣਤ ਸਰੂਪ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਵੱਲੋਂ ਅਲੇਖ ਲੇਖਜੋਂ ਪਾਰ ਹਨ ਅਰੁਉਹ ਤੋਲ ਕੈ ਤੋਲਨ ਕਰ ਕੇ ਜਾਚਯਾਂ ਹਾੜਯਾਂ ਨਹੀਂ ਤੁਲਾਈ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਲੇ ਹਾੜੇ ਯਾ ਜਾਚੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਅਰਥ ਉਰਥ ਪਰਜੰਤ ਕੈ ਅਪਾਰ ਜੰਤ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਨ ਮੇਲ ਕੈ ਮੁਲਾਈ ਹੈ ।

As the Almighty is limitless, inaccessible, beyond the perception of senses

and evaluation, so is the praise of the True Guru.

ਅਰਥ ਹੇਠਾਂ ਉਰਥ ਉਪਰ ਦੀ ਪਰਜੰਤ ਹੱਦ ਓੜਕ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਅਪਾਰਜੰਤ ਅਪ੍ਰਜੰਤ ਅਸੀਮ ਬੇਓੜਕੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਹੇਠਾਂ ਉਪਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵੱਟਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ। ਤੇ ਅਗੰਮ ਮਨ ਬੁਧ ਆਦਿ ਅੰਤਾਕਰਣ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗੋਚਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਭਾਵ ਨਿਰਵਿਖਯ ਸਰੂਪ ਹਨ ਤਥਾ ਮੇਲ ਕੈ ਨ ਮੁਲਾਈ ਹੈ ਮੁੱਲ ਵੱਜੋਂ ਓਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਰਮਦਭੁਤ ਅਸਚਰਜ ਬਿਸਮ ਅਤਿ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ॥੭੧॥

As God Almighty is absolutely marvellous, astonishing and very strange, so is the praise of True Guru. (71)

ਬਹੁਤ ਕੀਹ ਆਖੀਏ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮਦਭੁਤ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਕੇ ਅਚੰਭਤਕਾਰੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਰੁ ਅਤੀ ਕਰ ਕੇ ਅਸਚਰਜ ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਸਰੂਪ ਤਥਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਰਿਤ੍ਰਾਂ ਕਰਣਹਾਰੇ ਬਿਸਮ ਬਿਮਾਦ ਸਰੂਪ ਹਨ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਹੁੰਦਿਆਂਹੋਇਆਂ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਡਾਈ ਮਹੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਬਿਗਤ ਅਪਗਤਿਆਂ ਘੇਰ ਅਪ੍ਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਭੀ ਗਤਿ ਕਲਯਾਨ ਕਰਣਹਾਰੇ ਹਨ

॥71॥

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਕੇਟਿ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸੇਵ ਗੁਰ ਚਰਨਿ ਸਰਨ ਹੈ ।

Refuge of a True Guru is equivalent to pilgrimage of millions of holy places. Service of millions of gods and goddesses is also equivalent to living in the service of True Guru.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਕ੍ਰੋੜ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਪੁਰਬ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਚਰਨ ਸਰਨ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਮਹਾਨ ਪੁੰਨਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾਹੈ, ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਉਪਰ ਪੁਰਬਾਂ ਸਮੇ ਸਨਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਸਰਨ ਆਏ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਦੇਵੀਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਫਲ ਸੁਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਓਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ

ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਕਾਮਨਾ ਸਕਲ ਫਲ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਅਵਤਾਰ ਅਮਰਨ ਹੈ ।

All desires fructify in the holy refuge of True Guru. All the miraculous powers remain in attendance forever.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਔਣਹਾਰੇ ਦੀਆਂ, ਸਭ ਕਾਮਨਾਂ ਫਲ ਕਰ ਕੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਜੇ ਭੀ ਕਾਮਨਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਰੂਪ ਹਨ, ਉਸ ਸਰਣਾਗਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਹੀ ਜੜੋਂ ਕੀਆਂ ਤੜੋਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਆਯਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਰਿਧੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੁਟ ਬਨਾਣ ਹਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਸਿਧੀਆਂ ਅਣਿਮਾਂ ਮਹਿਮਾ ਲਘੁਮਾ ਗਰਿਮਾ ਆਦਿ, ਤਥਾ ਨਿਧੀਆਂ ਨੌ ਖੰਡ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਗੁਪਤ ਖਜਾਨਿਆਂ ਵਿਚਲੀ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਸੰਪਦਾ ਅਵਤਾਰ ਮੂਰਤੀ ਮਾਨ ਹੋ ਖਲੋਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਅਗੇ ਅਮਰਨ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਲਈ ਹੀ।

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਨਾਮ ਨਿਹਕਾਮ ਧਾਮ ਭਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਹੈ ।

Meditation on Lord's name carried out in the refuge of the True Guru but with no reward at the back of the mind, is the place of all the comforts and peace in the world. A devoted Sikh absorbs himself in Naam Simran and sails across the worldly ocean besi

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾਂ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਨਿਰਸੰਕਲਪ ਔਰ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਪਦ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਭਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਭਜਨ ਦੀ ਜੁਗਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਪਾਲਨ ਦੇ ਢੰਗ ਕਰ ਕੇ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦਰੋਂ ਤਾਰਨ ਖਾਤਰ ਤਰਨ ਜਹਾਜ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਅਗਾਧਿ ਬੇਧ ਹਰਨ ਭਰਨ ਗਤਿ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਹੈ ॥੧੨॥

The glory of the refuge of a True Guru is beyond perception. Like eternal Lord, it destroys all base deeds and vices and fills a person with virtues. (72)

ਕਿੱਥੋਂ ਤਕ ਦੱਸੀਏ! ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਬੇਧ ਅਗਾਧ ਅਥਾਹ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਨ ਭਰਨ ਮਾਰਣ ਅਰੁ ਰਖਯਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਦੀ ਸਮ੍ਰਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਐਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਭ ਸਬੱਬਾਂ ਦੇ ਬਣਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਰਬ ਸਮਰਥ ਸੰਪੰਨ ਬਣ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥72॥

ਗੁਰਸਿਖ ਏਕਮੇਕ ਰੇਮ ਮਹਿਮਾ ਅਨੰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ।

By virtue of inexhaustible toil of Naam Simran in the service of a True Guru, the praise of a hair of a Gursikh is infinite. Then the inaccessible Satguru with countless virtues is a treasure house of praises.

ਜੇਹੜੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਾਂ ਨਾਲ ਏਕ ਮੇਕ ਇੱਕ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਧੀ ਦੇ ਮੇਲ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਏ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਉਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਰੇਮ ਭਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਨੰਤ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦ ਰੇਮ ਭਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਨੰਤ ਕਾਰਣ ਸਿੱਖ ਦੀ ਐਡੀ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਹੋਣ ਹੀ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਘਰ ਭੰਡਾਰੇ।

ਗੁਰਸਿਖ ਏਕਮੇਕ ਬੋਲ ਕੇ ਨ ਤੇਲ ਮੇਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਅਗਮਿਤਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਹੈ ।

Those who obey the commands of their True Guru; those who are one with their Guru; their words are beyond evaluation. Then the divine words of a True Guru, his Gyan (knowledge) and reflection on his precepts is beyond comprehension.

ਐਸਾ ਹੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਬੋਲ ਬਚਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵੀਚਾਰ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਾਰੀ ਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੀ ਮਾਯਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਜੇ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਯੋਣਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਅਗੰਮ+ਇਤ =

ਅਗੰਮਤਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਰੂਪ।

ਗੁਰਸਿਖ ਏਕਮੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਤਾਰੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਟਾਛ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਨ ਪਰਮਾਨ ਹੈ ।

When one who is in harmony with True Guru, who meditates on His name, his one glimpse is good enough to sail the recipient across the ocean. Then the intensity of power of a True Guru is incomprehensible.

ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅੱਖ ਦੀ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਨਿਗ੍ਰਾ ਤਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਰੇ ਕਟਾਖੜ ਅੱਖ ਦੇ ਚੁਭਾਉ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰ ਕੇ ਤੱਕਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਉ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਰਮਾਣ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਬਹੁ ਲਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਗੁਰਸਿਖ ਏਕਮੇਕ ਪਲ ਸੰਗ ਰੰਗ ਰਸ ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰਬਾਨ ਹੈ ॥੭੩॥

The company of a person for a second, who is deep into the meditation of Lord's name bless one with happiness, ecstasy and elixir of life. Like indestructible Lord, Satguru is an epitome of eternal bliss. (73)

ਅਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਤਾਂ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਪਲ ਘੜੀ ਸੰਗ ਸਾਥ ਕੀਤਿਆਂ ਰੰਗ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਰਸ ਰੱਬੀ ਸੁਆਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਮਹਿਮਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਹੈ ਹੀ ਅਬਿਗਤ ਅਬਯਕਤ ਰੂਪ ਅਰੁ ਨਿਰਬਾਣ ਅਥਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰਬਾਣ ਮਿਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਖੁਲ੍ਹਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੌਜ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਅਬਿਗਤਾਂ ਅਪਗਤਾਂ ਦੀ ਭੀ ਗਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥੭੩॥

ਬਰਨ ਬਰਨ ਬਹੁ ਬਰਨ ਘਟਾ ਘਮੰਡ ਬਸੁਯਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਬਰਖਾ ਅਨੰਦ ਕੈ ।

The gathering of thick and different hue of clouds in the sky causes rain that beautifies the Earth spreading happiness all around.

ਬਰਨ ਬਰਨ ਰੰਗਾ ਰੰਗੀ ਬਹੁ ਬਰਨ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਘਟਾ ਬਦਲੀਆਂ, ਘਮੰਡ ਘਿਰਕੇ ਪਸਰਕੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਬਰਖਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਬਸੁਯਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ = ਧਰਤੀ

ਸੇਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਭਾਸਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਰਨ ਬਰਨ ਹੁਇ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਬਨਾਸਪਤੀ ਬਰਨ ਬਰਨ ਫਲ ਫੂਲ ਮੂਲ ਕੰਦ ਕੈ ।

That also causes colourful flowers to bloom. The vegetation wears a fresh and new look.

ਰੰਗ ਰੰਗੀ, ਬਨਸਪਤੀਆਂ ਤ੍ਰੀਣ ਘਾਹ ਖੇਤੀਆਂ ਬਾੜੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹਰਯੋਲ ਅਰੁ ਫਲ ਫੂਲ ਮੂਲ ਕੰਤ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੋ ਪੈਂਦੀ ਖਿੜ ਆਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਰਨ ਬਰਨ ਖਗ ਬਿਬਿਧ ਭਾਖਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੁਸਮ ਸੁਗੰਧ ਪਉਨ ਗਉਨ ਸੀਤ ਮੰਦ ਕੈ ।

With fragrance of the colourful flowers carried by cool breeze and fruits of different shape, size and taste, birds of various species come and sing songs merrily.

ਕੁਸਮ ਸੁਗੰਧਿ ਫੁਨਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ, ਸੀਤਲ ਤੇ ਮੰਦ ਸਹਜ ਸਹਜ ਧੀਮੇ ਧੀਮੇ ਪੌਣ ਦੇ ਗਉਣ ਝੋਕਿਆਂ ਨਾਲ ਚਲਿਆ ਪਸਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਰੰਗ ਰੰਗ ਦੇ ਖਗ ਪੰਛੀ ਬਿਬਿਧ ਭਾਖਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਉਜਾਲਾ ਬੋਲਣਾ ਕਰਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਰਵਨ ਗਵਨ ਜਲ ਥਨ ਤਿੰਨ ਸੇਭਾ ਨਿਧਿ ਸਫਲ ਹੁਇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਕੈ ॥੭੪॥

Enjoying all these attractions of the rainy season become more fruitful and enjoyable by putting hard work on the meditation of Lord's name as is advised by Satguru. (74)

ਰਵਨ ਗਵਨ ਗਵਨ ਗੈਨ ਗਗਨ ਅਕਾਸ਼ ਰਵਨ ਸੁੰਦਰਲਗਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਲ ਥਲ ਅਰ ਤ੍ਰੀਣ ਘਾਹ ਵਗੈਰਾ ਸਭ ਹੀ ਸੇਭਾ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਕਥਨ ਕੀਤੀ

ਸੁੰਦਰਤਾਤਦੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਧੂਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਥਵਾ ਜੀਕ੍ਰੁੰਇਹ ਸਭ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾਇਕ ਬਰਖਾ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਫਲੀ ਤੇ ਰਮਣੀਕ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੀਕ੍ਰੁੰਹੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨੁਖੀ ਸੁੰਦ੍ਰਤਾਅਰੁ ਸਿੰਗਾਰ ਤਥਾ ਵਿਭੂਤੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਧੂਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ॥74॥

ਚੀਟੀ ਕੈ ਉਦਰ ਬਿਖੈ ਹਸਤੀ ਸਮਾਇ ਕੈਸੇ ਅਤੁਲ ਪਹਾਰ ਭਾਰ ਭ੍ਰੰਗੀਨਉਠਾਵਈ ।

As an elephant cannot be contained in the stomach of an ant, as a small flying insect cannot lift the weight of a mountain,

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀੜੀ ਚੀਟੀ ਦੇ ਉਦਰ ਪੇਟ ਵਿਖੇ ਹਾਥੀ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸਕਦਾ ਕੀੜੀ ਸਮਾਨ ਤੰਗ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ, ਹਸਤੀ ਸਭ ਜੜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਸਤਿਤ੍ਵ ਹੋਂਦ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਸਤਯਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾ ਸਕੇ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੇ? ਭ੍ਰੰਗੀਭੂੰਡਵਰਗਾ ਉਡਾਰੂ ਕੀੜਾ ਅਤੁਲ ਅਤੇਲ ਅਪਾਰ ਭਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਭਾਰ+ਇੰਗੀ ਭਰਯਾ ਹੋਯਾ ਚੇਸ੍ਰਟਾ ਚਪਲਤਾ ਕਰ ਕੇ ਚੰਚਲ ਮਨ ਵਾਲਾ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਉਹ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾ ਅਨੰਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਹਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਕੀਕ੍ਰੁੰਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਸਕੇ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਮਾਛਰ ਕੈ ਡੰਗ ਨ ਮਰਤ ਹੈ ਬਸਿਤ ਨਾਗੁ ਮਕਰੀ ਨ ਚੀਤੈ ਜੀਤੈ ਸਰਿ ਨ ਪੁਜਾਵਈ ।

As a mosquito sting cannot kill the king of snakes, a spider can neither win a tiger nor match with it,

ਮੱਛਰ ਦੇ ਡੰਗ ਨਾਲ ਬਾਸਕ ਨਾਗ ਤਖਯਕ ਨਾਗ ਸਮੁੰਦਰਦੇ ਮਥਨ ਦਾ ਸਹਾਈ ਸਰਪ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਐਸੇ ਹੀ ਮਤਸਰ ਈਰਖਾ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਸਯਾ ਹੋਇਆ ਮਨੁੱਖ, ਸਮੂਹ ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰ ਨੂੰ ਮਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕੀਕ੍ਰੁੰਮਾਰ ਸਕੇ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਕਰੀ ਮਕੜੀ ਜਿਸ ਦਾ ਲੱਕ ਵਿਚੋਂ ਪਤਲਾ ਸੂਖਮ ਚਿਤ੍ਰੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾਰੈ, ਉਹ ਚੀਤੈ ਜਿੱਤਨ ਵਾਲੇ ਪਤਲੇ ਲੱਕ ਧਾਰੀ ਚਿਤ੍ਰੇ ਦੇ ਸਰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਪੁਜ ਸਕਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ

ਲਏ ਹਨ ਆਪਣੇ ਚਿੱਤ ਭਾਵ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਵਾਲੀ ਰਹਿਣੀ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰੀ ਮਾਯਾਧਾਰੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ।

ਤਮਚਰ ਉਡਤ ਨ ਪਹੁੰਚੈ ਆਕਾਸ ਬਾਸ ਮੂਸਾ ਤਉ ਨ ਪੈਰਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰਪਾਰ ਪਾਵਈ ।

As an owl cannot fly and reach the sky, nor can a rat swim across the ocean and reach the far side,

ਤਮਚਰ ਉੱਲੂ ਯਾ ਚਮਗਿੱਦੜ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਅਕਾਸ ਬਾਸ ਅਕਾਸ ਬਾਸੀ ਅਲਪੰਖੀ ਨੂੰ ਅੰਥਵਾ ਤਮਚਰ ਦੈਂਤ ਆਦਿ ਪਾਤਾਲ ਬਾਸੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ, ਅਕਾਸ਼ ਬਾਸੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤੀਕੂੰਹੀ ਤਮੋਗੁਣੀ ਵਾ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤ ਵਾਨ ਚਿੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤ ਵਾਲੇ ਯਾ ਦਸਮ ਦ੍ਰਾਰ ਬਾਸੀ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਰੁ ਇਵੇਂ ਹੀ ਮੂਸਾ ਚੂਹਾ ਤਉ ਫੇਰ ਪੈਰਤ ਤਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮੁੰਦਰਦੇ ਪਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤੀਕੂੰਹੀ ਮੂਸਾ ਮੇਹੇ ਹੋਏ ਮੇਹ ਮਮਤਾ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰਪਾਰ ਪਰਮ ਪਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਗਰ ਜਿਉ ਬ੍ਰੁੰਦਹੁਇ ਸਮਾਵਈ ॥੭੫॥

So are the ethics of love of our beloved Lord difficult and beyond for us to understand. It is a very serious subject. As a drop of water merges with the water of the ocean, so does a devoted Sikh of the Guru becomes one with his beloved Lord. (75)

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਮਨਮੁਖੀ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਿਯ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਬੋਧ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨੇਮ ਨੇਤ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਬਿਧ ਦਾ ਬੋਧ ਸਮਝਨਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਬ੍ਰੁੰਦਵਾਂਕੂੰਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨ ਸੂਖਮ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਸਾਗਰ ਪਾਰਾਵਾਰ ਰਹਿਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਸਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮਪਦ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੁਭਾਵ ਸੁੱਧੀ ਤੋਂ ਬੰਚਿਤ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਭੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ॥75॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਵਗਾਹਨ ਕੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਰੰਗ ਸਾਗਰ ਲਹਰਿ ਹੈ ।

When a Sikh joins in the holy congregation and become engrossed in the divine word, the ecstasy of the spiritual waves felt by him is like the waves of the ocean.

ਸਤਿਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੇ ਪਰਚਾਉ ਟਿਕਾਉ ਦਾ ਅਵਗਾਹਨ ਕੈ ਅਭਯਾਸ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਆਤਮਾ ਅਭਯਾਸੀ ਸਾਧਕ ਦਾ ਆਪਾ ਰੰਗਾ ਸਮਾਨ ਆਪਣੀ ਨਿਰਮਲ ਚੈਤੰਨ ਸਰੂਪਿਣੀ ਤਰੰਗ ਲਹਿਰ ਉਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਭਾਵ ਆਪਣੀ ਚੈਤੰਨ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਾਖਯਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਕੀਕੂੰ ਲਹਰ ਮੌਜ ਸਾਗਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰਵਿਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਅਗਮ ਅਥਾਹਿ ਆਹਿ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਰਤਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨਿਧਿ ਪੂਰਨ ਗਹਰਿ ਹੈ ।

The ocean-like Lord is beyond our reach and its depth is unfathomable. One who stays engrossed in Naam Simran and adulations of the Lord is able to realise the jewel-like treasure of the Almighty.

ਇਹ ਪਰਮਾਤਮ ਸਰੂਪੀ ਨਿਜ ਸਮੁੰਦਰਅਤਿ ਅਗਮ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਅਗਮ ਗੰਮਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਰੁ ਅਥਾਹ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲਾ ਆਹਿ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰ ਉਸਤੇ ਪਰ ਪਰੇ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੇਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਥਾ ਅਪਾਰ ਓਸ ਦਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਓਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਵੈਰਾਗ ਗਯਾਨ ਆਦਿ ਗੁਣ ਪੂਰਨ ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਅਰੁ ਅਤਿ ਗਹਰ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ।

ਹੰਸ ਮਰਜੀਵਾ ਗੁਨ ਗਾਹਕ ਚਾਹਕ ਸੰਤ ਨਿਸ ਦਿਨ ਘਟਿਕਾ ਮਹੂਰਤ ਪਹਰ ਹੈ ।

The true disciple and seeker of the Lord remains a trader for the jewel-like traits of the Lord's name and he is never affected by the time of the day or night, watch, auspiciousness of the time and other rites and rituals.

ਹੰਸਾਂ ਸਮਾਨ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਤ ਦਿਨ, ਘੜੀਆਂ ਪਹਰ, ਮਹੂਰਤ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਸਮਯਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰੁ ਮਰਜੀਊੜਿਆਂ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਚਾਹਕ ਜਿਗਯਾਸੀ ਜਨ ਸਿਰ ਨੂ ਤਲੀ ਉਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਜੀਉਂਦੇ ਹੀ ਮਰਣ ਲਈ ਤਯਾਰ ਹੋ ਕੇ ਏਨਾਂ ਗੁਣ ਦੇ ਗਾਹਕ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰਾਂਤੀ ਬ੍ਰੁੰਦਬਰਖਾ ਜਿਉ ਗਵਨ ਘਟਾ ਘਮੰਡ ਹੇਤ ਮੁਕਤਾਹਲ ਅਉ ਨਰ ਨਰਹਰ ਹੈ ॥੭੬॥

As the Swati raindrop becomes a precious pearl when it falls on a clam in the deep sea, similarly when a Sikh experiences the divine unstruck music in the tenth opening (Dasam Dwar) as a result of Naam Simran, he becomes God from the form of a human being

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰਅਪਨੇ ਵਿਚੋਂ ਉਖਮਾ ਹਵਾੜ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਬੱਦਲ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ, ਆਪ ਹੀ ਗਵਨ ਗੋਨ ਗਗਨ ਅਕਾਸ਼ ਮੰਡਿਲ ਵਿਖੇ ਘਮੰਡ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਘਟਾ ਬਦਲੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਰੂਪ ਹੋ ਸ੍ਰਾਂਤੀ ਬ੍ਰੁੰਦਦੀ ਬਰਖਾ ਕਰ ਕੇ ਮੁਕਤਾਹਲ ਮੋਤੀ ਸਿੱਪ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਅਰੁ ਨਰ ਲਰਹਰਿ ਨਰਾਂ ਉਪਰ ਬਰਸ ਕੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂ ਨੰਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇ ਵਾ ਸਾਖਯਾਤ ਭਗਵਾਨ ਸਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਣੇ ਤੋਂ ਅਪਣੀ ਕਲਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਰੂਪ ਹੋ ਸੁੰਨਸਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਆਕਾਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਪਣੇ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸ੍ਰਾਂਤੀ ਬ੍ਰੁੰਦਦੀ ਬਰਖਾ ਕਰ ਸਿੱਪੇ ਸਮਾਨ ਸਿੱਕਵੰਦ ਜਿਗਯਾਸੂਆਂ ਅੰਦਰ ਗਯਾਨ ਗੋਹਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹਨ, ਤੇ ਸਮੂਲਚੇ ਹੀ ਜਿਨਾਂ ਲਹਿਣੇ ਜੀ ਆਦਿਕਾਂ ਉਪਰ ਤੁੱਠ ਪਏ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂ ਓਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਖਯਾਤ ਅਵਤਾਰੀ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਹੀ ਚਾਹ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ॥76॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਜੇਤ ਕੇ ਉਦੇਤ ਭਇਓ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਅਉ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਅੰਤਰਿ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

With the absorption of his mind in the divine word, a devoted servant of the Guru experiences the radiance of the Lord within, and in such a state, he becomes aware of the happenings three worlds and in the three periods.

ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਕੇ ਜੇਤਿ ਕੇ ਉਦੇਤ ਭਇਓ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਦੇ ਹੋ ਔਦਾ ਹੈ ਆਤਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਆਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਤਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਅਰੁ

ਤਿੰਨੋਂ ਕਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਣਹਾਰਾ ਸਮੂਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦਿੱਸ ਆਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਗੁਰਮਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੇਦ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ਹੈ ।

With the lodging of the divine word in the consciousness Guru-conscious person, he experiences the refulgence of the divine wisdom within. And in this state, he establishes a relationship with the God and enjoys lasting bliss. He then understands the unkn

ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਿਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਸ ਫਲ ਬਾਂ ਛਿਤ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਿਨੇਦ ਕੋਤੁਕ ਤਮਾਸ਼ੇ ਅੰਤਰੀਵੀ ਆਨੰਦ ਦੀ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਕਥਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਓਸ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਲੱਖਾ ਲੈਂਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਨਿਝਰ ਅਪਾਰ ਧਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰਸਿਕ ਹੁਇ ਅਪੀਆ ਪੀਆਏ ਹੈ ।

By his engrossment in the word, he experiences a perpetual flow of elixir of Naam from the Dasam Dwar and he continuously enjoys its relishment.

ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗ ਆਇਆਂ ਨਿਰੰਤਰ ਝਰਣ ਹਾਰੀ ਅਪਾਰ ਧਾਰਾ ਝਰ ਐਂਦੀ ਸਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਦਾ ਰਸੀਆ ਹੋ ਕੇ ਅਪਿਅ ਮਾਸ ਦੀ ਰਸਨਾ ਆਦਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾ ਪੀਤਾ ਜਾ ਸਕਨ ਵਾਲਾ ਦਿਬਯ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸੇਹੰ ਸੇਹ ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਸਰਜ ਸਮਾਧਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਮਾਏ ਹੈ ॥੭੭॥

This engrossment of his consciousness attaches him with the comforting and peace-giving Lord and he remains absorbed meditating on His name. (77)

ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਰਤਿ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗਾਇਆ ਪੂਰਨ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੇਹੰ ਸੇ ਸੇਹੰ ਹੰਸਾ ਰੂਪ ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਭਾਵ ਜੇ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਕਰ ਕੇ ਜਾਪ ਹੋ ਸਕਣੇ ਅਜਪਾ ਰੂਪ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ, ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਪਾ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ 21600 ਵਾ 24000 ਸ੍ਰੀਸਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਪਦਿਆਂ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸੁਭਾਵਿਕੀ ਆਤਮਿਕ ਇਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ, ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਮੁੰਦ੍ਰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਸਮਾ ਜਾਂਦਾ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥77॥

ਆਧਿ ਕੈ ਬਿਆਧਿ ਕੈ ਉਪਾਧਿ ਕੈ ਤ੍ਰਿਦੇਖ ਹੁਤੇ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਗੁਰ ਬੈਦ ਪੈ ਲੈ ਆਏ ਹੈ ।

The disciple servant of the Guru brings all those who suffer from physical, psychic or ailments of mind, to the doctor like True Guru.

ਆਧਿ ਕੈ ਮਾਨਸੀ ਦੁੱਖਾਂ ਕਰ ਕੇ ਦੁਖੀ, ਅਤੇ ਬਿਆਧਿ ਕੈ ਸਰੀਰਿਕ ਰੋਗ ਗ੍ਰਸਤ ਤਥਾ ਉਪਾਧਿ ਕੈ ਕਾਮੁਕਿ ਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਦੈਵਿਕ ਬਖੇੜਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਦੁਖੀ, ਇਉਂ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਦੇਖ ਸੰਨਪਾਤ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਮਾਨੋ ਰੋਗੀ ਲੋਕ ਹਨ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੰ ਪ੍ਰੰ ਕੇ ਸੁਮੱਤੇ ਲਾ ਲਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸਾਧ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮਾ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬੈਦ ਪਾਸ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ।

ਅੰਮਿਤ ਕਟਾਛ ਪੇਖ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਟੇ ਜੋਨ ਜਮ ਭੈ ਨਿਵਾਰੇ ਅਭੈ ਪਦ ਪਾਏ ਹੈ ।

The True Guru obliterates their cycle of re-incarnation by casting one clement look of grace upon them. He makes them free of all psychosis of death and thus they attain a state of fearlessness.

ਐਸੇ ਅਧਿਦੈਵਿਕ, ਅਧਿਭੂਤਿਕ ਤ੍ਰੈ ਤਾਪ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਸਤ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਰਣ ਆਯਾ ਤਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਮਿਤ ਬਰਸੋਈ ਦ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਪੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੇਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਜੋਨਿ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਦ੍ਵਾਰਿਓਂ ਐਣ ਜੰਮਨ ਦਾ ਅਰੁ ਜਮ ਯਮ ਮਰਣ ਦਾ ਭੈ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਅਭੈ ਪਦ ਮੇਖ ਪਦਵੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਜ ਲੇਪਨ ਕੈ ਦੀਖਿਆ ਸੀਖਿਆ ਸੰਜਮ ਕੈ ਅਉਖਦ ਖਵਾਏ ਹੈ ।

By providing support to all those who come to his refuge, by consecrating them with practice of meditation and imparting them with divine knowledge, he provides them with the medication of Naam and restraint.

ਆਪਣਿਆਂ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰੂਪੀ ਰਜ ਯੂਲੀ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਲੇਪਨ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਦੀਖਯਾ ਬਿਧੀ ਵਤ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਾਨ ਰੂਪ ਐਖਯੀ ਦ੍ਰਾਈ ਸੀਖਯਾ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਖੇ ਸਰਯਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਅਰਾਧਨ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਤਪਰ ਰਹਿਣ ਰੂਪ ਅਨੂਪਾਨ ਪਾਲਦਿਆਂ: ਕੁਸੰਗ, ਕੁਭੈਣੀ ਵਾ ਅਸਰਯਾ ਤਥਾ ਆਲਸ ਆਦਿ ਕੁਪੱਥ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਰਹਿਣਾ; ਇਸ ਭਾਂਤ ਦੀ ਸਿਖਯਾ ਸੰਜਮ ਪੂਰਬਕ ਕਮਾਨਾ ਸਿਖਾਲਦੇ ਹਨ ਮਾਨੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਖੁਵੈਂਦੇ ਹਨ।

ਕਰਮ ਭਰਮ ਖੇਏ ਧਾਵਤ ਬਰਜਿ ਰਾਖੇ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਮਾਏ ਹੈ ॥੭੮॥

And thus the ailing persons sheds away the network of rites and rituals controlling the wandering mind for enjoyment of false pleasures. They then stay in stable disposition and acquire state of equipoise. (78)

ਅਤੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਭਰਮ ਰੂਪ ਕਮਰਾਂ ਨੂੰ ਖੈਇ ਕੇ ਭਾਵ ਭਰਮ ਭਾਵੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਗੁੰਵਾ ਕੇ ਧਾਵਨ ਬਾਸਨਾ ਅਧੀਨ ਭੱਜੇ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਮੈੜ ਮੇੜ ਕੇ ਉਕਤ ਸੰਜਮ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਖਣਾ ਅਰੁ ਨਿਹਚਲ ਮਤੀ ਨਿਸਚਾ ਭਰੋਸਾ ਇਸ ਐਖਯੀ ਤਥਾ ਸੰਜਮ ਉਪਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਜੇ ਵਰਤਣਾ ਕਰੇ ਉਹ ਸਹਜ ਸੁਖ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਆਤਮ ਸੁਖ ਵਿਖੇ ਅਥਵਾ ਸਹਜ ਹੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥78॥

ਬੇਹਿਥਿ ਪ੍ਰਵੇਸ ਭਏ ਨਿਰਭੈ ਹੁਇ ਪਾਰਗਾਮੀ ਬੇਹਿਥਿ ਸਮੀਪ ਬੂਡਿ ਮਰਤ ਅਭਾਗੇ ਹੈ ।

Once someone boards a ship, he is confident of sailing across the sea. But

many unfortunates die even when the ship is near about.

ਬੇਹਿਥ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਭਏ ਜਹਾਜ਼ ਅੰਦਰ ਵੜ ਬੈਠਿਆਂ ਚੜ੍ਹ ਪਿਆਂ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਪਾਰ ਗਰਾਮੀ ਬੇ ਖਟਕੇ ਹੋ ਜਾਈ ਦਾ ਹੈ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚਨਵਾਲੇ ਅਥਵਾ ਪਾਰ ਵਾਸੀ ਪਾਰ ਗਰਾਮ ਪਾਰਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੱਸਨ ਵਾਲੇ ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਮੀਪ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭੀ ਮੰਦ ਭਾਗਾਂ ਵਲੋਂ ਬਦ ਕਿਸਮਤੇ ਡੁੱਬਕੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਲ ਸਮੇਟ ਲਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਬੰਸੀ ਆਦਿ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਨ ਧਾਰ ਕੇ ਯਾ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਆਦਿ ਦਾ ਲੋਭ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਭੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਓਟ ਲਏ ਬਾਝੋਂ ਮਾਯਾ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਚੰਦਨ ਸਮੀਪ ਦੁਰੰਘ ਸੇ ਸੁਰੰਘ ਹੋਹਿ ਦੁਰੰਤਰ ਤਰ ਗੰਘ ਮਾਰੁਤ ਨ ਲਾਗੇ ਹੈ ।

Fragrance less trees acquire fragrance when they grow near Sandalwood trees. But those trees which are located far away do not receive fragrant breeze of Sandalwood as it cannot reach them.

ਚੰਨਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਿਰਛ ਦੁਰੰਘ ਸੇ ਦੁਰੰਘੀ ਸਹਿਤ ਖੇਟੀ ਬਾਸਨਾ ਵਾਲੇ ਹਰਿੰਡ ਆਦਿ ਸੁਰੰਘ ਹੋਇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਾਸਨਾ ਵਾਲੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੂਰ+ਅਨਯਤ੍ਰ ਦੂਰ+ਹੋਰ ਦਿਰੇ ਵਾ ਦੂਰ+ਅੰਤਰ = ਦੂਰ+ਅੰਤਰ, ਦੂਰ ਓਹਲੇ ਫਾਸਲੇ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਰ ਬਿਰਛਾਂ ਨੂੰ ਗੰਘ ਮਾਰੁਤ ਚੰਨਣ ਦੀ ਸੁਰੰਘੀ ਵਾਲੀ ਪੈਣ ਸਪਰਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਜੇਹੇ ਤੇ ਤੇਹੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਸਮੀਪ ਵੱਸੇ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਸਰਾ ਧਾਰ ਕੇ ਵੱਸੇ ਤਾਂ ਲਾਭ ਪੁਜਦਾ ਹੈ।

ਸਿਹਜਾ ਸੰਜੋਗ ਭੋਗ ਨਾਰਿ ਗਰ ਹਾਰਿ ਹੇਤ ਪੁਰਖ ਬਿਦੇਸਿ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਨ ਜਾਗੇ ਹੈ ।

To enjoy the pleasure of nocturnal bed, a faithful wife clings to her husband. But one whose husband is away don't even feel like lighting a lamp in her home.

ਸਿਹਜਾ ਸੰਜੋਗ ਭੋਗ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਿਹਜਾ ਭੋਗ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਅਉਸਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਯਾ

ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਨਾਰ ਗਰ ਹਾਰ ਹੋਤ ਇਸਤ੍ਰੀਭਰਤਾ ਦੇ ਗਲ ਦਾ ਹਾਰ ਹੁਦੀ ਹੈ ਭਰਤਾ ਦੇ ਗਲ ਲਗਦੀ ਹੈ
 ਯਾ ਭਰਤਾ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਦਾ ਹਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਕੰਠ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇ
 ਬਿਦੇਸ ਵਾਂਢੇ ਗਿਆ ਹੋਯਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੁਲ = ਕੁੱਲੇ -ਘਰ ਦੀਵਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਅਥਵਾ ਉਸ ਦੇ ਕੁਲ ਦਾ ਦੀਵਾ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦਾ ਕਰਦਾ ਵਾ ਪੁਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਰਦੀ
 ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿਮਰਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਲ ਅਨੁਰਾਗੇ ਹੈ ॥੭੯॥

Similarly a Guru-conscious, slave disciple who holds the True Guru close
 receives the celestial comfort by abiding by the counsel, sermon and loving
 by remembering His name every second that the clement True Guru has so
 kindly blessed him with. One who do

ਤਾਤਪ੍ਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਜੀਕ੍ਰੁੰਪਹਿਲੇ ਅਰੁ ਪਿਛਲਿਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ
 ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਤੀਕ੍ਰੁੰਗੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਾ ਕਿਰਪਾ ਸਾਗਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ
 ਸਿਮਰਣ ਯਾਦ ਕਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣੇ ਅਥਵਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ
 ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਪਲ ਭਰ ਭੀ ਅਨੁਰਾਗੇ ਪ੍ਰੇਮ
 ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਕਰੇ ਤਾਂ ਭਾਵ ਅਨੁ+ਰਾਗੇ = ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਰਾਗੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਅਨੁ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ
 ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਕੋਈ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕਰੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ

॥79॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ ਮੈ ਨਮੋ ਨਮੋ ਨਮ ਹੈ ।

The praise of the lotus feet of Satguru Ji is comprehension. It is indeed
 wonderful. Salutations time and again.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦਾ ਬੋਧ ਗਿਆਨ ਸਮਝਣਾ ਅਗਾਧ ਅਥਾਹ
 ਸਰੂਪ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ
 ਅਤਯੰਤ ਅਸਚਰਜ ਮੈ ਅਲੌਕਿ ਸਰੂਪ ਆਪੇ ਦੀ ਸੁਧ ਭੁਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਹਨ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ

ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਯਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਵਿਚ ਆਣ ਕੇ ਏਹੇ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਓਨਾਂ ਤਾਂਈ ਨਮਸਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਨਮਸਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਨਮਸਕਾਰ ਹੋਵੇ।

ਕੋਮਲ ਕੋਮਲਤਾ ਅਉ ਸੀਤਲ ਸੀਤਲਤਾ ਕੈ ਬਾਸਨਾ ਸੁਬਾਸੁ ਤਾਸੁ ਦੁਤੀਆ ਨ ਸਮ ਹੈ ।

They are tender than the tenderness of the whole world. They are indeed comfortably cool. No other fragrance matches them.

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰ ਦੀ ਕੋਮਲਤਾ ਤ ਉਹ ਕੋਮਲ ਹਨ ਅਰੁ ਸੀਤਲਤਾ ਸਮੂਹਤੋਂ ਉਹ ਸੀਤਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਾਸਨਾ ਗੰਧਤੱਤ ਤਾਂ ਸੁਗੰਧੀ ਲਈ ਓਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੈ, ਤਾਤਪ੍ਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਦੁਤੀਆ ਨ ਸਮ ਹੈ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਐਸੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਕੋਮਲ ਸੀਤਲ, ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਨ ਤਥਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਨਿਜ ਆਸਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸ੍ਵਾਦ ਬਿਸਮਾਦ ਰਸ ਗੰਮਿਤ ਅਗਮ ਹੈ ।

The disciple, who lives ever in attendance of the holy feet of the True Satguru Ji and has worked hard on meditation of Lord's name, has relished the supernatural elixir of Naam Simran.

ਜਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਨਿਜ ਆਸਨ ਅਪਣੀ ਇਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਪਣੇ ਰਾ ਭਾਗ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਦੀ ਠੋਰ ਰੂਪ ਸਿੰਘਾਸਨ ਓਨਾਂ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਣਾ ਲਿਆ ਉਹ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਹਜ ਪਦ ਮੇਖ ਪਦ ਵਿਖੇ ਅਰੂਉ ਉੱਨਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਓਨਾਂ ਦੇ ਬਿਸਮਾਦ ਆਪੇ ਦੀ ਸੁਧ ਭੁਲਾਨ ਹਾਰੇ ਰਸ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਸ੍ਵਾਦ ਗਮਯਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਅਗੰਮ ਦੂਰ ਪਹੁੰਚਨੇਪਰੇ ਹੈ।

ਰੂਪ ਕੈ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਮਨ ਮਨਸਾ ਬਕਤ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੇਦ ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ ਹੈ ॥੮੦॥

The beauty of Satguru's lotus feet is exemplary. The desire and faculty of mind tires describing it. Their praise indescribable. This wonder of wonders is astonishing. (80)

ਰੂਪ ਵੱਲੋਂ ਭੀ ਉਨਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾਭੀ ਜੇ ਇਕੱਠੀ ਆਣ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭੀ ਉਪਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਮਨ ਮਨਸਾ ਥਕਤ ਮਨ ਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਲਜੌਣੋਂ ਥਕਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਕਥਾ ਕਹਣਾ ਕੁਛ ਉਨਾਂ ਬਾਬਤ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਲਈ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਅਕਥ ਨਹੀਂ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਨ ਜੇਗ ਹੈ। ਕੀਹ ਆਖੀਏ। ਬਿਨੇਕ ਉਨਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਜੋ ਕਿ ਬਿਸਮੈ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਭਰ ਦੀ ਹਰਾਨੀ ਨੂੰ ਭੀ ਬਿਸਮ ਹੈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਸਿੱਟਦਾ ਹੈ ॥80॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸਬਦ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਨੇਤ ਨੇਤ ਨਮੋ ਨਮੋ ਹੈ ।

Understanding the deep philosophy and his precept is highly unfathomable matter that is beyond comprehension. Like the imperishable Lord, it is beyond and infinite and worthy of salutation time and again.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਮਤ ਪੰਥ ਦਾ ਤਥਾ ਸਬਦ ਦੀਖਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਜੇਗ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਬੋਧ ਗਿਆਨ ਸਮਝਨਾ, ਅਗਾਧ ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਅਤਯੰਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਅਰੁ ਗਤਿ ਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਅਬਿਗਤਿ ਅਬਯਕਤ ਰੂਪ ਵਾ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਬੱਸ ਬੱਸ ਦੀ ਹੱਦੋਂ ਟਪਿਆ ਹੋਯਾ ਅਨੰਤ ਅਨੰਤ ਆਖਕੇ ਨੇਮ ਨਮ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਇਸ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਤਾਈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਅਰੁ ਸਬਦ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਠਟ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ।

By concentrating mind in his philosophy and attaching the mind in Naam Simran, one realises the omnipresent Lord in the entire expanse created by Him.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੇ ਦਰਸਨ

ਧਿਆਨ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਲਗਾਈ, ਅਥਵਾ ਸਬਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ, ਉਸ ਚਿ ਲਿਵ ਲਗਨ ਲਾਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਅੰਦਰ ਭਾਸਨ ਵਾਲਾ ਤਥਾ ਬਾਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸਾਰਾ ਠਟ ਠਾਟ ਪਸਾਰਾ ਜਗਤ ਭਰ ਦਾ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੰਰਜਾਮੀ ਦਾ ਹੀ ਚਮਤਕਾਰ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਨਟ ਪਾਠ ਪਾਠਾਂਤਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਰਥ ਐਉਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਜੋ ਧਿਆਨ ਬੱਝਦਾ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਲਗਨ ਹੋ ਔਣ ਕਾਰਣ, ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸਾਖਯਾਤ ਨਟ ਰੂਪ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਪਤ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਭਾਸਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਕੁਸਮਾਵਲੀ ਸੁਗੰਧਿ ਏਕ ਅਉ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਗਮਿਤਾ ਅਗਮ ਹੈ ।

One Transcendental Lord is appearing in countless immanent forms. Like the fragrance of a flower bed, He, the inaccessible can be realised and felt.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਸਮਾਵਲੀ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲ ਕਿਤਾਰੇ ਕਿਤਾਰ ਖਿੜੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸੰਧੀ ਪਾਈ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਚ ਰਮੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੀ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਉ ਸਰਗੁਣ ਸਾਕਾਰ ਅਨੇਕ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪਾਂ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਹੋਯਾ ਹੋਯਾ, ਰਮਿਆ ਹੋਯਾ ਅਗਮ ਦੀ ਗੰਮਿਤਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮਦਭੁਤ ਅਚਰਜੈ ਅਸਚਰਜ ਮੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਲਖ ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ ਹੈ ॥੮੧॥

The precept and philosophy of the True Guru is utmost admirable. It is most astonishing and beyond description. He is beyond understanding and stranger than the strangest. (81)

ਉਸ ਅਗੰਮ ਗੰਮਿਤਾ ਦਾ ਅਨਭਉ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਪਰਮਦਭੁਤ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਕੇ ਅਨੇਕਾ ਅਪੂਰਬ ਹੈ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਤੋਂ ਭੀ ਅਸਚਰ ਮੈ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਏਸਦੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਕੁਛ ਆਖਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਰੁ ਅਲਖ ਲਖਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਸਮ ਬਿਸਮਾਦ ਤੋਂ ਭੀ ਵਧਕੇ

ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮਾਦ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਬਿਸਮਾਦ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਭੀ ਭੋਚਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾਣ ਹਾਰਾ
ਹੈ ॥81॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨ ਅੰਜਮ ਕੈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰੁਤਾ ਨਿਵਾਰੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ।

By concentrating mind on the vision and by toiling on Naam Simran with rapt attention, one destroys all enmity and friendship and experiences presence of One Lord God.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਖੇ
ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਆਤਮਿਕ ਸੋਝੀ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨਾਂ ਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਮਿਤ੍ਰਾਨਾ ਪਣਾ ਤੇ
ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਵਿਖੇ ਸਤ੍ਰੁਤਾ ਸ਼ਤ੍ਰੂਪੁਣਾ ਵੈਰੀਭਾਵ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸਭ ਵਿਖੇ ਰਮਿਆ
ਹੋਇਆ ਤਕਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਪਰਵੇਸ ਆਦਿ ਕਉ ਆਦੇਸ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਮੇਟਿ ਗੰਮਿਤਾ ਅਗਮ ਹੈ ।

By imbibing the words of the Guru in one's heart and by the counsel of the True Guru can one indulge in His praise humbly. All desires of praise and slander are destroyed and one reaches the inaccessible Lord.

ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਪਰਵੇਸ਼ ਸਮਾਈ ਪਰਚਾ ਪਾ ਕੇ ਆਦਿ ਕਉ
ਅਦੇਸ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਨੰਮਸਕਾਰ ਬਦਨਾ ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸਤਤਿ
ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਥ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨਣ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ
ਮੇਟ ਕੇ ਅਗੰਮ ਮਨ ਬੁਧੀ ਤੋਂ ਅਗੋਚਰ ਸਰੂਪ ਦੀ ਗੰਮਿਤਾ ਪਹੁੰਚਸੋਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗਰੇ ਧਾਵਤ ਬਰਜਿ ਰਾਖੇ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਥਕਤ ਸਫਲ ਜਨਮ ਹੈ ।

By taking the refuge of a True Guru, a mind chasing vices and other evil pleasures come to rest. All desires and expectations end. Thus a human birth

becomes a success.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਗਹੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਿਆਂ ਵੱਲ ਧਾਵਤ ਭਟਕਦਿਆਂ, ਬਰਜ ਰਾਖੇ ਹੇੜ ਰਖਯਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਸਾ ਉਮੇਦਾਂ ਭੇਗਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਤਥਾ ਮਨਸਾ ਕਾਮਨਾਂ ਕਲਪਨਾ ਭੀ ਓਨਾਂ ਦੀਆਂ ਥਕਿਤ ਹੇ ਹੁੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਉਂ ਓਨਾ ਦਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੌਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਧੁ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਕਾਮ ਨਿਹਕਾਮ ਨਿਹਕਰਮ ਕਰਮ ਹੈ ॥੮੨॥

By joining the holy congregation of a God-like True Guru, the loving promise or pious resolution is fulfilled and one reaches the state of emancipation while still alive (Jeevan Mukh). One feels pacified towards worldly desires and indulges more in noble

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਸੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨੇਮ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀ ਦਸਾ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਦੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕਾਮਨਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਹਕਾਮ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕਾਮਨਾ ਰਹਤ ਤਥਾ ਕਰਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਹਕਰਮ ਕਰਮ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਭੀ ਕਰਮ ਭੋਈ ਵਾ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਭਿਮਾਨ ਤੋਂ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥82॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸੇਵ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਗਤਿ ਸਾਵਧਾਨ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸਿਮਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕੈ ।

Keeping company of holy persons wakefully, serving the effulgent True Guru and practicing continuous Naam Simran the indescribable and incomprehensible Lord is perceived.

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਖੇ ਸਾਵਧਾਨ ਤਯਾਰ ਬਰ ਤਯਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਸੇਵਾ ਬੰਦਨ ਪੂਜਨ ਅਰਾਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਸਿਮਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਅਲਖ ਤੇ ਅਭੇਵ ਸਰੂਪ ਦੀ ਗਤਿ ਗਯਾਨ ਸੋਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਆਯਾ ਕਦੀ ਹੈ।

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਰੀਤਿ ਪਾਰਸ ਕਰੈ ਮਨੂਰ ਬਾਂਸੁ ਮੈ ਸੁਬਾਸ ਦੇ ਕੁਪਾਤ੍ਰਹਿ ਸੁਪਾਤ੍ਰ ਕੈ ।

In the true tradition of converting sinners into pious individuals, by the sermon of Naam Simran, a True Guru changes the iron slag-like base persons into gold/philosopher-stone. And by instilling the fragrance of Naam Simran in the bamboo-like arrogant i

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰਸ ਆਪਣੇ ਸਪਰਸ਼ ਨਾਲ ਮਨੂਰ ਸੜੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਮੈਲ ਵਾ ਜੰਗਾਲ ਖਾਏ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਭੀ ਸੋਨਾਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਚੰਨਣ ਬਾਂਸ ਮੈਂ ਵਾਂਸ ਵਿਚ ਭੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨੂੰ ਪੰਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁਪਾਤ੍ਰਹਿ ਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸੁਪਾਤ੍ਰ ਕੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੱਚੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਾ ਕੇ ਪਤਿਤਾਂ ਭੇੜੇ ਆਚਰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਪੁਨੀਤ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਿ ਪਾਵਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਨੇ ਪਾਰਸ ਮਨੂਰ ਬਾਂਸ ਬਾਸੈ ਦੁਮ ਜਾਤ੍ਰ ਕੈ ।

Whoever is made noble by Satguru, he strives to make others noble too. Vices ridden, iron-slag-like person becomes pure like gold or even philosopher-stone. And a bamboo-like arrogant person becoming humble with the practicing of Lord's name acquires frag

ਇੱਕੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸਗੋਂ ਜਿਨਾਂ ਪਤਿਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਨੀਤ ਬਣਾਯਾ ਹੈ ਓਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਜ ਕੇ ਅਗੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭੀ ਕਈਆਂ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਾਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਨੇ ਸੁੱਛ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਮਾਨੇ ਐਸੀ ਕਲਾ ਵਰਤਾਈ ਕਿ ਮਨੂਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਾਰਸ ਬਣ ਨਿਕਲੇ, ਅਰੁ ਬਾਂਸੈ ਬਾਂਸ ਆਪਣੀ ਬਾਸਨਾ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇ ਵਸੈਣ ਲਗ ਪਏ, ਅਰਥਾਤ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਦੁਮ ਬਿਰਛ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਤ੍ਰ ਕੈ ਓਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ੍ਰ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇੜੇ ਆਏ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਜਾ ਲਿਆ।

ਸਰਿਤਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰਸਾਧਸੰਗਿ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਜੀਅ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲ ਦੀਜੈ ਮੇਹਿ ਕੰਠ ਛੇਦ ਚਾਤ੍ਰਕੈ ॥੮੩॥

The company of holy and True Guru is like rivers and lakes from where his

disciples drink the elixir of Naam and quench their thirst. I, an unfortunate person am still thirsty because I am full of ill traits and vices. Please be clement on me and grant me

ਪਰ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਤਿਸੰਗ ਸਰਿਤਾ ਨਦੀਆਂ ਅਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰਦੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇਹਨ, ਜੇ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਪਯਾਸਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਜਿਗਯਾਸੂਆਂ ਸਿੱਕਵੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥83॥

ਬੀਸ ਕੇ ਬਰਤਮਾਨ ਭਏ ਨ ਸੁਬਾਸੁ ਬਾਂਸੁ ਹੇਮ ਨ ਭਏ ਮਨੂਰ ਲੋਗ ਬੇਦ ਗਿਆਨ ਹੈ ।

By the common folk wisdom, knowledge of religious books and the dealings of the worldly people, a bamboo cannot acquire fragrance nor can the iron waste become gold. It is the undeniable truth of Guru's intellect that a bamboo-like arrogant person cannot

ਬੀਸ ਕੇ ਸਰਤਮਾਨ ਪੰਜ ਗਯਾਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ, ਪੰਜ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ, ਪੰਜ ਪ੍ਰਾਣ, ਚਾਰ ਅੰਤਾਕਰਣ, ਇਕ ਇਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਪਣੇ ਦਾ ਅਯਯਾਸ ਧਾਰੀ ਏਨਾਂ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਖੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤਨਹਾਰੇ ਜੇ ਬਾਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਾਸਨਾ ਗ੍ਰਸਤ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਹਨ ਉਹ ਲੋਗ ਬੇਦ ਗਿਆਨ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣ ਕਾਰਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਚੰਨਣ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਨਸੁਬਾਸ ਭਏ ਸੁਗੰਧੀ ਕਰ ਕੇ ਸੰਪੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਔਂਦੇ। ਐਸੇ ਹੀ ਜੇ ਇਸ ਉਕਤ ਲੋਕਿਕ ਆਚਾਰ ਅਰੁ ਬੇਦ ਆਚਾਰ ਰੂਪ, ਲੋਕ ਬੇ ਗਿਆਨ ਵਿਖੇ ਪਰਚੇ ਹੋਏ ਇਨਾਂ ਦੇ ਹਠ ਪੱਖ ਕਾਰਣ ਮਨੂਰ ਉਰੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਅਧ ਲੂਠੇ ਚਿੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਐਸੇ ਹੀ ਆਚਾਰ ਵਾਨ ਆਚਾਰਯ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪੀ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਸੰਪਰਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਹੇਮ ਸ੍ਰਣ ਰੂਪ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਬਣ ਸਕੇ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਇਕੀਸ ਕੇ ਬਰਤਮਾਨ ਚੰਦਨ ਸੁਬਾਸੁ ਬਾਂਸੁ ਬਾਸੈ ਦੁਮ ਆਨ ਹੈ ।

The path of Sikhism is a path of One God. The sandalwood like True Guru blesses a bamboo-like arrogant person with humility and Naam making him full of virtuous qualities. His dedication to Naam Simran instills fragrance into

other similar persons.

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਵੀਹਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਇਕੀਸਵੇਂ ਇਕ+ਈਸਵੇਂ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਈਸ਼੍ਵਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਵਰਤਣ ਹਾਰਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਐਸਾ ਚੰਨਣ ਹੈ ਜੋ ਬਾਂਸ ਵਰਗੇ ਚਿਕਨੇ ਚੇਪੜੇ ਨਰੇਲ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਆਪਣੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਸਾਕੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਸ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਗੇ ਦੁਮ ਆਨ ਬਾਸੈ ਹੈ ਦੂਸਰਿਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਬਿਰਛਾਂ ਨਿਕਟੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਅਪਣੀ ਸੁਗੰਧੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੰਚਨ ਮਨੂਰ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਭੇਟਿ ਪਾਰਸ ਮਨੂਰ ਕਰੈ ਅਉਰ ਠਉਰ ਮਾਨ ਹੈ ।

Vice laden iron waste-like person becomes philosopher-stone by touching Paaras (philosopher stone) like True Guru. The True Guru converts the wasted person into gold like virtuous. He earns respect everywhere.

ਐਸਾ ਹੀ ਫੇਰ ਇਹ ਐਹੇ ਜੇਹਾ ਪਾਰਸ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤਥਾ ਬੇਦਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਹਠ ਧਰਮੀ ਵਿਚ ਅਧ ਲੂਠੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਮਨੂਰ ਵਤ ਹੋ ਚੁਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਆਪ ਤੇ ਆਪ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਾਕੇ ਕੰਚਨ ਸੋਨਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹਾ ਕੇਈ ਓਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਭਿਟ ਪਵੇ ਛੇਹ ਪਵੇ ਓਸ ਮਨੂਰ ਨੂੰ ਭੀ ਪਾਰਸ ਬਣਾਕੇ, ਹੋਰ ਠੋਰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵ ਅਗੇ ਤੇ ਅਗੇ ਮਾਨ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਮਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਿ ਰੀਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਗੁਰਸਿਖ ਜਾਨਿ ਹੈ ॥੮੪॥

The congregation of holy and true disciples of a True Guru is capable of making the sinners into pious persons. One who joins the congregation of true Sikhs of Satguru is also known as Guru's disciple. (84)

ਇਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਰੀਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਚਾਲ ਪਤਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਧਿ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਆਣ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੰਜੋਂ ਕਾ ਤਜੋਂ ਜਾਣ ਸਕਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥84॥

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਭਈ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਮਨ ਉਨਮਨ ਲਿਵ ਸਹਜ ਸਮਾਏ ਹੈ ।

In the refuge of Satguru the intellect becomes stable. The mind attaches itself with state divine and rests in equipoise.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਜੇ ਕੋਈ ਆਯਾ ਓਸ ਦੀ ਮਤਿ ਮਨੇ ਬਿਰਤੀ ਨਿਹਚਲ ਅਡੋਲ ਏਕਾਗ੍ਰ ਹੋ ਗਈ ਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰੁ ਮਨ ਉਨਮਨ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਭਾਵ ਵੱਲੋਂ ਉਲਟ ਕੇ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਹੋ ਸਹਿਜ ਸਰੂਪ ਨਿਜ ਆਤਮ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਲਗਾ ਕੇ ਸਮਾਏ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਅਰੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਪਰਮਦਭੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਉਪਜਾਏ ਹੈ ।

With the mind engrossing into the teachings of Satguru and divine word residing for ever in the memory, astonishing loving devotion is generated.

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਰੁ ਦਰਸ਼ਨ ਤਥਾ ਸ਼ਬਦ ਅਰੁ ਸੁਰਤਿ ਸੁਨਣਹਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਟਿਕਾਏ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਦੇਖਣ ਜੇਗ ਪਦਾਰਥ ਨੂ ਤੱਕ ਕੇ ਓਸ ਦੇ ਆਪਾਸ ਪਰਤੇ ਸਮੇਤ ਨਿਗ੍ਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਰੁ ਦੇਖੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਿਸ ਅੰਦਰਲੇ ਘਾਟ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਸਕਤੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਉਪ੍ਰੰਤਸ਼ਬਦ ਤਥਾ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਹਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਏਕਤਾ ਪੌਣ ਦਾ ਬੋਧ ਜਿਸ ਅੰਦਰਲੇ ਚੇਤਨਤਾ ਦੇ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾਹੈ ਓਸਮੇਲ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਣੇਹਾਰਾ ਜੇ ਪਰਮ ਤੱਤ ਸਰੂਪ, ਇਸ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਰਚੇ ਸ਼ਰੀਰ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੈ ਓਸ ਪਰਮ ਅਦਭੁਤ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਪਰਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਨੇਮ ਖਿਚਾਉ ਤਾਪ ਭਰਿਆ ਟੀਚੇ ਸਿਰ ਦਾ ਲਗਾਉ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਐਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗ ਰੰਗ ਹੁਇ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿ ਧਾਤੁ ਕੰਚਨ ਦਿਖਾਏ ਹੈ ।

In the company of devoted, slave Sikhs, noble and pious persons, one gets dyed in the hue of colour as beetle leaf, beetle nut, lime, cardamom and catechu mix together to become red beside giving pleasant smell. As other

metals become gold when touched wi

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖੜਕੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦਰ ਕੋਈ ਭੀ ਆ ਜਾਵੇ, ਚੂਨਾ ਕੱਥ ਸੁਪਾਰੀ ਸਪਰਸ਼ਨ ਸਾਰ ਪਾਨ ਦੇ ਰਸ ਵਤ ਲਾਲ ਰੰਗ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਵਸ਼ਯ ਖਿੜ ਐਂਦਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਕਰ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਉਹ ਐਸਾ ਸੱਚਾ ਸਿਖ ਬਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੈਸੀ ਕਿ ਹਰ ਭਾਂਤ ਦੀ ਉੱਚ ਨੀਚ ਧਾਤੂ ਪਾਰਸ ਨਾਲ ਸਪਰਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਰਣ।

ਚੰਦਨ ਸੁਗੰਧ ਸੰਧ ਬਾਸਨਾ ਸੁਬਾਸ ਤਾਸ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੋਦ ਕਹਤ ਨ ਆਏ ਹੈ ॥੮੫॥

As the fragrance of sandalwood makes other trees equally fragrant, so does the touch of the holy feet, a glimpse of the True Guru, and with' the union of the divine word and the conscious mind; the company of pious and noble persons, fragrance blossoms. T

ਅਤੇ ਚੰਦਨ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਦੀ ਸੰਧੀ ਜੇੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਵਿਖੜ ਬਾਸਨਾ ਗ੍ਰੇ ਵਾਂਸ ਸਮਾਨ ਹੰਕਾਰੀ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੁਗੰਧੀ ਰੂਪ ਮਹਿਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਐਸੇ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਰਖ ਨੂ ਉਹ ਬਿਨੋਦ ਕੋਤੁਕ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਸੁਬਾਸ ਤਾਸ ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭੋਈ ਰੂਪ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੁਗੰਧੀ ਦਾ ਤਾਸ ਭੰਡਾਰ ਬਣ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਸਰੂਪ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ॥85॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਪੂਰਨ ਹੁਇ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੋਦ ਕਹਤ ਨ ਆਏ ਹੈ ।

The union between Guru and Sikh is full of pleasure and happiness. It cannot be described. By the strenuous practice of meditation on the Guru blessed Naam and by relishing the elixir of love, a Sikh feels totally satiated.

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਵਿਚੋਂ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨੂ ਪਾਨ ਕਰ ਕੇ ਛਕ ਕੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂ ਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਪਤੀਵਾਨ ਰੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਬਣਾਇਆ ਹੈ; ਓਨਾਂ ਦੇ ਬਿਨੋਦ ਆਨੰਦ ਦੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਰੂਪ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ।

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਬਿਸਮਰਨ ਕੈ ਬਿਸਮ ਬਿਦੇਹ ਬਿਸਮਾਦ ਬਿਸਮਾਏ ਹੈ ।

Forgetting the worldly boasts of knowledge, involvements, wisdoms and other achievements, practicing the Simran strenuously, a Sikh loses the awareness of his existence and he merges in the astonishing of astonishing state.

ਗਿਆਨ ਛਾਂਟਨੇ, ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੀਆਂ ਡੀਂਗਾਂ ਮਾਰਣੀਆਂ, ਅਰੁ ਸਿਆਨ ਸਜਾਣਪ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦੇ ਧਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦਮਗਜੇ ਚਲਾਣੇ ਤਥਾ ਸਿਮਰਣ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਯਾਦ ਦੇ ਰਸੀਏ ਹੋਣ ਦੇ ਤੁੱਕੇ ਛਡਨ ਦੇ ਪਾਜ ਭਰੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂ ਬਿਸਿਮਰਨ ਕੈ ਮੂਲੇਂ ਹੀ ਭੁਲਾਕੇ, ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਰਤ ਰਹੀ ਛਿਣ ਛਿਣ ਅੰਦਰਲੀ ਵਿਚਿਤ੍ਰਤਾ ਕਾਰਣ ਜਿਹੜੇ ਸਿਬਮ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹਰਾਨ ਹੋ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਹ ਬਿਦੇਹ ਦੇਹ ਦੀ ਸੁਰਤ ਭੀ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਮਾਨੋਂ ਜੀਉਂਦੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰੁ ਇੰਝੇ ਹੀ ਆਪਜੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬਿਸਮਾਦ ਦੇਹ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅਧਯਾਸ ਦੀ ਵਿਖਮ ਗੰਢ ਟੁੱਟਨ ਦੀ ਆਦਲੀ ਅਨੁਭਵੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਬਿਸਮਾਏ ਹੈ ਬਿ+ਸਮਾਏ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਤਮ ਸਰੂਪੀ ਅਨਭਉ ਪਦ ਵਿਖੇ ਮਗਨ ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਦਿ ਪਰਮਾਦਿ ਅਰੁ ਅੰਤ ਕੈ ਅਨੰਤ ਭਏ ਥਾਹ ਕੈ ਅਥਾਹ ਨ ਅਪਾਰ ਪਾਰ ਪਾਏ ਹੈ ।

By reaching the high divine state and becoming one with the Lord who is beyond the beginning, and even the eons, a Sikh goes beyond the beginning and end. He becomes unfathomable and because of his oneness with Him, his extent cannot be comprehended.

ਆਦਿ ਪਰਮਾਦਿ ਹੁਣ ਉਹ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਤਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਦਿ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਯੋਂਕਿ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪਦ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਰੁ ਅੰਤ ਵੱਲੋਂ ਅਨੰਤ ਅੰਤ ਰਹਿਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਯੋਂਕਿ ਬੇ ਓੜਕ ਬੇਹੱਦ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਪਾ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਹ ਕੈ ਥਾਹ ਵੱਲੋਂ ਅਥਾਹ ਅਸਗਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਓਨਾਂ ਦੀ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਓਨਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਯ ਦਾ ਥੋਹ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੀਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪਾਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਸੇ ਓਨਾਂ ਦਾ ਪਾਰ ਮਰਮ ਆਦਰਸ਼ ਧੁਰ ਮੰਜਲ ਟਿਕਾਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ਈਸ ਸੇਹੰ ਸੇਈ ਦੀਪਕ ਸੈ ਦੀਪਕ ਜਗਾਇ ਹੈ ॥੮੬॥

This union of Guru and Sikh surely makes a Sikh like God Himself. This union makes him dwell in His name. He perpetually utters-Thou! Thou! Lord! Lord! and he enlightens the beacon of Naam. (86)

ਤਾਤਪਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧਿ ਮਿਲਜਾਂ ਐਉਂ ਬੀਸ ਇਕਈਸ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚੋਂ
ਇਕੀਸਵੇਂ ਈਸ਼੍ਵਰੀ ਪ੍ਰਾਇਣੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਈਸ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਅਤੇ 'ਸੇਹੰ ਸੇਈ' ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਜੀਵ 'ਉਹੀ ਈ' ਇਹ ਜਗਤ ਭਾਵ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਦੇਹ
ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਣਹਾਰਾ ਆਤਮਾ ਆਪਾ ਹੈ ਅਰ ਉਹੀ ਆਪਾ ਹੀ ਈ ਇਸ ਸਮੂਹ ਜਗਤ ਸੰਪੂਰਣ
ਦੇਹ ਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਇਉਂ ਦੇ ਨਿਸਚੇ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋ ਕੇ ਜੀਕ੍ਰੁੰਦੀਪਕ ਸੈ ਦੀਪਕ ਜਗਾਏ
ਹੈ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਦੀਵਾ ਜਗਾਈਦਾ ਹੈ, ਤੀਕ੍ਰੁੰਹੀ ਜਯੋਤੀ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕੇ ਜਯੋਤੀ ਸਰੂਪ ਹੋ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥86॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਚਲਿ ਜਾਏ ਸਿਖ ਤਾ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਜਗਤੁ ਚਲਿ ਆਵਈ ।

A Sikh who devotedly goes to the refuge of a True Guru, has the whole world falling at his feet.

ਤਦੇ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਤੁਰਕੇ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਖ,
ਤਿਸ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਚੱਲ ਕੇ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਬਯੰਤ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਨੂੰ
ਧਰਮ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਤਿਗੁਰ ਆਗਿਆ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਸਿਖ ਆਗਿਆ ਤਾਹਿ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰਹਿ ਹਿਤਾਵਈ ।

A Sikh of the Guru who abides by the command of his Guru, accepting it to be true; his command is loved by the whole world.

ਫੇਰ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਆਗਯਾ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸੱਚੀ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨੇ ਤਾਹਿ ਆਗਿਆ ਤਿਸ ਦੀ ਆਗਯਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਹਿਤਾਵਈ ਭਲੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਲਯਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਭਾਇ ਪ੍ਰਾਨ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ਸਿਖ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਅਗ੍ਰਭਾਗਿ ਲਿਵ ਲਾਵਈ ।

A Sikh of the Guru who serves his Guru with loving devotion at the cost of his life considering such service as worship, all the treasures are mute attendant before him.

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਦੇ ਚਾਉ ਵਿਖੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਨ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣ ਭੀ ਅਰਪਣ ਕਰਨੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਥਵਾ ਸ੍ਰਾਸ ਸ੍ਰਾਸ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨਿਬਾਹ ਲਵੇ। ਸੰਪੂਰਣ ਨਿਧਾਨ ਨਿਧੀਆਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਓਸ ਦੇ ਅਗ੍ਰਭਾਗ ਸਨਮੁਖ ਲਿਵ ਲਾਵਈ ਤਾਂਘ ਲਗਾਈ ਖੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਤਿਗੁਰ ਸੀਖਿਆ ਦੀਖਿਆ ਹਿਰਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਜਾਹਿ ਤਾ ਕੀ ਸੀਖ ਸੁਨਤ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵਈ ॥੮੭॥

A Sikh of the Guru who has the teachings and consecration of his Guru in his heart, listening to his teachings/sermons one can reach supreme spiritual state. (87)

ਅਰੁ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਦੀਖਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀਖਿਆ ਸਿਖਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਹਿ ਜਿਸ ਸਿੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪਵੇਸ਼ ਸਮਾਈ ਪਾ ਲਵੇ, ਤਿਸ ਦੀ ਸਿਖਯਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨਹਾਰੇ ਸਭਹੀ ਪਰਮਪਦ ਕੈਵਲ ਭਾਵੀ ਮੋਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥87॥

ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗੀਲੇ ਭਏ ਬਾਰਨੀ ਬਿਗੰਧ ਗੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਗੰਗ ਹੈ ।

As evil smelling wine when poured into river Ganges become like the water

of Ganges, so can vice ridden, maya (mammon) immersed, worldly pleasure seeking individuals get dyed in the hue of Naam Simran when they join the true, Naam immersed holy company of

ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਧਸੰਗ ਸਤਸੰਗਤ ਅਥਵਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਜੋ ਹਨ, ਓਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਸਤਸੰਗ ਵਿਚ ਪੁਰਖ ਰੰਗ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਮਈ ਰੰਗੀਲਾ ਰੰਗ ਰੱਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੀਕ੍ਰੁੰਬਿਗੰਧ ਬਾਰੁਨੀ ਦੁਰਗੰਧ ਬਦਬੂ ਮਾਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਗੰਗਾ ਸੰਗ ਗੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਗੰਗਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸੁਰਸੁਰੀ ਸੰਗਮ ਹੁਇ ਪ੍ਰਬਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਲਿਵ ਸਾਗਰ ਅਥਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਸੰਗਿ ਹੈ ।

As the rapid flow of brooks and rivers like Ganges merges into the vast ocean losing all their destructive traits, so can one get absorbed into the ocean like Satguru by keeping the company of true, loving and devoted Sikhs.

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੰਗਾ ਦੇ ਸੰਗਮ ਮੇਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬਲ ਬੇਗਵਾਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋ ਵੁਹ ਓੜਕ ਨੂ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦਰਵਿਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਗ ਗੁਰੂ ਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਓਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸੰਗ ਸਾਖਯਾਤ ਮਲ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਦਰਸਨ ਸੇਭਾ ਨਿਧਿ ਲਹਰਿ ਤਰੰਗ ਹੈ ।

The mind stabilises in the fragrant dust of Satguru's feet. The glimpse of infinite praise, myriad colourful waves of Naam appear in his consciousness.

ਅਰੁ ਫਿਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਧੂਲੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾ ਚਿੱਤ ਨਿਹਚਲ ਕੇ ਲਹਿ +ਰਤ +ਰੰਗ ਹੈ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ +ਰੰਗਨ ਵਾ ਤਾਰ ਨੂ ਅਥਵਾ ਲਹਿਰਤ ਰੰਗ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਤਾਰ ਓਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਹਿਰਾਂ ਮਾਰਣ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਲਿਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਜੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ,

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਕੈ ਸਰਬਿ ਨਿਧਾਨ ਦਾਨ ਗਿਆਨ ਅੰਸ ਹੰਸ ਗਤਿ ਸੁਮਤਿ ਸ੍ਰਬੰਗ ਹੈ ॥੮੮॥

By virtue of Naam Simran and appearance of unstruck music in the consciousness, a Sikh feels he has been blessed with all the treasures of the world. He acquires knowledge of the True Guru that reflects in every hair of his body. (88)

ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧੁਨੀ ਕਰ ਕੇ ਧੁਨੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਦਾਨ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਦਾਨ ਦੇਣਹਾਰਾ ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਓਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਸੂਰਜ ਅੰਸਗਤਿ ਕਿਰਣਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਓਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਸੰਚਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸੁਮਤਿ ਸ੍ਰਬੰਗ ਹੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਤਿ ਆਤਮਾ ਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਰੂਪ ਧੁੱਪ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਚਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਹੰਸ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ +ਅੰਸ ਕਿਰਣਾਂ ਦੀ ਗਤਿ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ, ਅਰਥਾਤ ਓਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਗਿਆਨ ਐ ਸੁਮਤਿ ਜਾਣ ਤਥਾ ਪਛਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦੀ ਹੈ, ਸਰਬੰਗ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਭਾਵ ਓਸ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਕਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਵਰਤ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥੮੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਹੁਇ ਦੁਬਿਧਾ ਭਰਮ ਖੇਏ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗਹੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਏ ਹੈ ।

Entering the path of Sikhism destroys suspicions and separatism and by the support of Satguru, one realises self.

ਗੁਰਮੁਖੀ ਮਾਰਗ ਸਿੱਖੀ ਪੰਥ ਵਿਖੇ ਜੇਹੜਾ ਕੋਈ ਆਨ ਹੋਇ ਰਲਦਾ ਹੋਇ ਰਲਦਾ ਹੈ ਓਹ ਦੁਬਿਧਾ ਚੈਤਾ ਦੇ ਭਰਮ ਨੂ ਵਾ ਦੁਬਿਧਾ ਸੰਸਿਆਂ ਦੁਚਿਤਾਈਆਂ ਅਰੁ ਭਰਮਾਂ ਨੂ ਖੈਇ ਗੁਵਾ ਸਿੱਟਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸਰਣ ਨੂ ਗੰਗੇ ਗ੍ਰਹਣ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਜ ਘਰ ਆਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਅਥਵਾ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਭਟਕਨਾਂ ਨੂ ਤੰਜਾਗ ਕੇ ਅਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰਮੁਖ ਪਰਚਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਰਸ ਦਰਸਿ ਦਿਬਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਟਾਛ ਕੈ ਅਮਰ ਪਦ ਪਾਏ ਹੈ ।

By the glimpse of Satguru, one is blessed with a vision that enables one see the Lord all around oneself. By the clement look of Satguru, one achieves eternal position.

ਅਰੁ ਇਸੇ ਭਾਂਤ ਦਰਸ ਦਰਸਿ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾ ਦਰਸ ਦੇਖਣ ਯੋਗ ਜੇ ਦਰਸ ਦਰਸਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਰਦਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਗਿਆਨ ਦਿਸ਼ਟੀ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਦਰਸੀ ਪੁਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਉਜਾਲਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਟਾਛ ਕੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸੋਈ ਨਿਗ੍ਰਾ ਭਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਤੱਕ ਲਿਆਂ ਅਮਰ ਪਦ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਠੈਰ ਸੱਚਖੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਬਣਾ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਨਹਦ ਨਿਝਰ ਝਰਨ ਸਿਮਰਨ ਮੰਤ੍ਰ ਲਿਵ ਉਨਮਨ ਛਾਏ ਹੈ ।

By the union of word and consciousness and by virtue of the sweet tune of Naam, a perpetual flow of divine elixir starts flowing. By continuous repetition of Guru-given incantation, higher spiritual state is achieved.

ਸ਼ਬਦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਲਿਆਂ ਤਾਂ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦਾ ਨਿਝਰ ਝਰਨਾ ਰਿਮ ਝਿਮ ਦੀ ਤਾਰ ਬੰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣ ਵਿਖੇ ਆਪ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਲਿਵ ਲਗ ਕੇ ਉਨਮਨ ਛਾਏ ਹੈ ਮਗਨਤਾ ਹੀ ਮਗਨਤਾ ਅੰਦਰ ਰਮ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹੁਇ ਇਕਤ੍ਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਬਿਸਮ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਉਪਜਾਏ ਹੈ ॥੮੯॥

A Guru-conscious person attains real spiritual comfort and peace by bringing in harmony between mind, words and deeds. That unique tradition of Lord's love breeds a wonderful confidence and faith in his mind. (89)

ਤਾਤਪਰਯ ਕੀਹ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਆਨ ਰਲਨ ਔਰ ਚਰਣ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਰਮ ਦੇ ਅਤੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਤਥਾ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰਵਣ ਵਿਖੇ ਮਨ ਦੇ ਦੇਣ ਕਰ ਕੇ ਅਰੁ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਵਿਖੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿਮਟਾਉ ਕਾਰਣ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹੁਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਆ ਗਿਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਓਸੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ

ਪਰਚੇ ਦੇ ਨੇਮ ਨਿਰੰਤਰ ਰੁਝੇਵੇਂ ਦਾ ਬਿਸਮ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਐਸਾ ਅਦੁਤੀ ਬਿਸਮ ਨਿਸਚਾ ਉਪਜਾਏ ਹੈ ਉਪਜ ਆਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥89॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਾ ਖੇਇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਬਿਸਮ ਬਿਦੇਹ ਗੋਹ ਸਮਤ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ।

The Sikh follower of Guru loses his self and achieves salvation in his life when still alive. Leading a house holder's life, he feels no concern for distress or peace/comfort that comes his way.

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਾ ਖੇਇ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪੇ ਭਾਵ ਰੂਪ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਨੂੰ ਗੁੰਗਾ ਕੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਗਤਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਗੋਹ ਦੇਹ ਰੂਪ ਘਰ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੋਯਾ ਹੀ ਬਿਸਮ ਬਿਦੇਹ ਅਸਚਰਜ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਰੀਰਿਕ ਅਸੰਗਤਾ ਨੂੰ ਅੰਨਭਉ ਕਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਭੀ ਸਮਤ ਸਮਤਾ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਜਾਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਯੋਂਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਆਤਮੇ ਦੀ ਅਸੰਗਤਾ ਸਹਿਤ ਦੇਖਨ ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀਰਿਕ ਵਿਖਮਤਾ ਓਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੇਹ ਸਕਿਆ ਕਰਦੀ।

ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਮ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਰੁ ਪੁੰਨਪਾਪ ਸੰਪਤਿ ਬਿਪਤਿ ਚਿੰਤਾ ਚਾਉ ਹੈ ।

And then birth and death, sin and piety, heaven and hell, pleasures and tribulations, worry and happiness all means equal to him.

ਏਸੇ ਕਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੂਥਲ ਦੇਹ ਦੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਬਾਬਤ ਓਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਫੁਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਤੇ ਐਸਾ ਹੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਲਈ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਮੌਤ ਉਪ੍ਰੰਤਨਰਕ ਸੁਰਗ ਵਾਲੀ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਭੀ ਅੰਦਰ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦਾ ਕਯੋਂਕਿ ਪੁੰਨਪਾਪ ਮਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਮਨ ਜੇ ਸੀ, ਸੇ ਤਾਂ ਓਸ ਦਾ ਬਿਲੈ ਵਿਨਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੰਪਦਾ ਬਿਪਤਾ ਭੀ ਓਸ ਨੂੰ ਅਗੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਸੋਗ ਤੇ ਚਾਉ ਹਰਖ ਸੋਗ

ਹਰਖਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ।

ਬਨ ਗ੍ਰਹ ਜੇਗ ਭੇਗ ਲੇਗ ਬੇਦ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸੋਗਾਨੰਦ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਤਾਉ ਹੈ ।

For such a Guru-conscious person, jungle and home, enjoyment and renunciation, folk traditions and traditions of the scriptures, knowledge and contemplation, peace and distress, sorrow and pleasure, friendship and enmity are all the same.

ਬਨ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਗ੍ਰਿਹ ਘਰ ਵਿਚ ਜੇਗ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਧਦਿਆਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਅਥਵਾ ਭੇਗ ਸੰਸਾਰ ਦਿਆਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਖੇ ਵਰਤਦਿਆਂ ਸਭ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਬੇਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾ ਲੋਕ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਰੀਤਾਂ ਰਮਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਦਿਆਂ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਿਖੇ ਤਥਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਅਰੁ ਸੋਗ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰਤਾਉ ਮਿਤ੍ਰ+ ਸਤ੍ਰਤਾ + ਅਉ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਸਤ੍ਰਤਾਈ ਰੂਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਦ੍ਰਵੰਭਾਵ ਉਪਰੇ ਥਲੀ ਵਰਤਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਾਰੀ ਦਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਸੁਭਾ ਧਾਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਲੇਸਟ ਕਨਿਕ ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਗਨ ਜਲ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਉਨਮਨ ਅਨੁਰਾਉ ਹੈ ॥੯੦॥

A lump of earth or gold, poison and nectar, water and fire are all the same for a Guru-conscious person. Because, his love is to remain absorbed in the stable state of perpetual knowledge of the Guru. (90)

ਇਥੋਂ ਹੀ ਲੋਹੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਵਾ ਲੇਸਟ ਮਿਟੀ ਦੇ ਢੇਲੇ ਯਾ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਖੇ, ਅਰੁ ਐਸਾ ਹੀ ਵਿਹੁ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਪਿਆਏ ਜਾ ਰਿਹਾਂ, ਤਥਾ ਅਗ ਵਿਚ ਸੜਦਿਆਂ ਵਾ ਜਲ ਵਿਚ ਡੁਬੀਂਦਿਆਂ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸੰਨ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਸਹਜੇ ਹੀ ਟਿਕਾਉ ਵਿਚ ਟਿਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਨਮਨ ਮਸਤਾਨਗੀ ਦਾ ਅਨੁਰਾਉ ਅਨੁਰਾਗ ਪ੍ਰੇਮ ਚਾਉ ਓਸ ਨੂੰ ਲੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥90॥

ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਇ ਜਨਮ ਜੀਤਿਓ ਚਰਨ ਸਫਲ ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਰਵਨ ਕੈ ।

A human life is usefully spent when one leads it as an obedient Sikh of the True Guru and wins all its benefits. The feet are successful if they tread the path defined by the Guru.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਇ ਜਨਮ ਜੀਤਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣ ਕੇ ਅਪਣੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ
ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਓਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਜੋਂਜੁ ਓਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਸਤੇ ਰਵਨ ਕੈ ਤੁਰ
ਕਰ ਕੇ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਚਰਨ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਫਲਿਆਂ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਲੋਚਨ ਸਫਲ ਗੁਰ ਦਰਸਾ ਵਲੋਕਨ ਕੈ ਮਸਤਕ ਸਫਲ ਰਜ ਪਦ ਗਵਨ ਕੈ ।

The eyes are successful if they accept the omnipresence of the Lord and see Him everywhere. The forehead is successful if it touches the dust of the path tread by Satguru.

ਅਰੁ ਗੁਰ ਦਰਸਾਵ ਲੋਕਨ ਕੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ ਦੀਦਾਰ ਨੂੰ ਅੰਵਿ ਲੋਕਨ ਤੱਕਨ ਕਰ ਕੇ ਓਨਾਂ
ਨੇ ਲੋਚਨ ਨੇਤ੍ਰ ਸਫਲੇ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਸੰਫਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਜ ਧੂਲੀ ਲਗਾ ਕੇ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਣੀ ਗਵਨ ਕੈ ਚੱਲਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ।

ਹਸਤ ਸਫਲ ਨਮ ਸਤਗੁਰ ਬਾਣੀ ਲਿਖੇ ਸੁਰਤਿ ਸਫਲ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸ੍ਰਵਨ ਕੈ ।

The hands are successful if they are raised in the salutation of Satguru and to write his utterances/compositions. The ears become successful by listening to the glory, adulations of the Lord and words of the Guru.

ਹੱਥ ਸਫਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖਣ
ਕਰ ਕੇ ਅਰੁ ਸੁਰਤ ਕੰਨ ਫਸਲ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕੈ ਸੁਨਣ
ਕਰ ਕੇ।

ਸੰਗਤਿ ਸਫਲ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਗਮ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਗੰਮਿਤਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਕੈ ॥੯੧॥

The congregation of holy and true souls attended by a Sikh is useful as it helps in uniting with the Lord. Thus abiding by the tradition of Naam Simran, he becomes aware of all the three worlds and the three periods. (91)

ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਨਾ ਜੁਲਨਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਵਾ ਮਿਲੈਨੀ ਓਨਾਂ ਨੇ ਸਫਲ ਕਰ ਲਈ, ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗਮ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਕੇ। ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸੰਫਲ ਕੀਤਾ ਓਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਨੇਮ ਨਿਬਾਹਕੇ ਸੇ ਐਹੇ ਜੇਹੇ ਚਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨਾਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੰਲਾ ਕੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਸੰਫਲਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਕੈ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੰਮਤਾ ਪਹੁੰਚੇ ਆਯ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥91॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹੁਇ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਸਮਾਨੇ ਹੈ ।

By becoming a true servant of Satguru Ji, remaining fond of the fragrance of the dust of the holy feet of the True Guru, and in perpetual contemplation, a Sikh permeates himself in the spiritual peace.

ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਧੂਲੀ ਦੇ ਰਸ ਸ੍ਰਾਵ ਅਨੰਦ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਸਹਜ ਸਰੂਪੀ ਸਮਾਧਿ ਇਸਥਿਤੀ ਦ੍ਰਾਵੇ ਜਿਹੜੇ ਸੁਖ ਵਿਚ ਸੰਪੁਟ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਛਾਦਿਤ ਹੋ ਕੇ ਯਾ ਭਲੀਭਾਂਤ ਵਿਚਾਲੇ ਆ ਅਥਵਾ ਮਿਲ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਨੇ ਹੈ ਭਾਵ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਭੈਜਲ ਭਇਆਨਕ ਲਹਰਿ ਨ ਬਿਆਪਿ ਸਕੈ ਦੁਬਿਧਾ ਨਿਵਾਰਿ ਏਕ ਟੇਕ ਠਹਰਾਨੇ ਹੈ ।

Guru-conscious person is never affected by the frightening worldly waves of desires and hopes. He is deemed to have destroyed all duality and taken the refuge of the Lord.

ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਭੈਜਲ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰਦੀ ਭਯਾਨਕ ਡਰੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਲਹਿਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਵਾਲੀ,

ਅਥਵਾ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਮਈ, ਨਹੀਂ ਬਯਾਪ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ, ਉਹ ਦੁਬਿਧਾ ਸੰਸੇ ਵਾ ਦੁਚਿਤਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹੀ ਟੇਕ ਸ਼ਰਣ ਵਾ ਸਹਾਰੇ, ਅਥਵਾ ਓਟ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕੇ ਠਹਰਾਨੇ ਹੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚੈਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਬਰਜਿ ਬਿਸਰਜਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇਮ ਬਿਸਮ ਬਿਸ੍ਰਾਸ ਉਰ ਆਨੇ ਹੈ ।

He keeps his eyes away from the evils and ears closed to the slander and praise. Ever engrossed in Naam Simran, he imbibes the celestial faith of the Lord in his mind.

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਬਰਜਿ ਬਿਸਰਜਤ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਰੂਪ ਵੱਲ ਭਟਕਨੋਂ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵੱਲੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਜਕੇ ਰੋਕਕੇ; ਬਿਸਰਜਤ ਬਿਦਾ ਕਰ ਦਿਤ੍ਰਜਾਂ ਆਪੇ ਦੇਹ ਅਯਯਾਸ ਯਾ ਹੋਮੋਂ ਭਾਵ ਨੂੰ ਅਥਵਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਭ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਤਥਾ ਸਰੀਰ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਨਿਗ੍ਰਾਵਿਚ ਰਖਣ ਹਾਰੀ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਬਰਜ ਨਿਰੋਧ ਕਰ ਕੇ ਰੋਕਕੇ ਗੱਡਕੇ, ਬਿਸਰਜਤ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਆਪੇ ਹੋਮੋਂ ਭਾਵ ਬਿਦਾ ਕਰ ਦਿਤ੍ਰਜਾਂ ਭਾਵ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆਂ ਬਿਸਮ ਅਪਣੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਅਪੂਰਬ ਬਿਸ੍ਰਾਸ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਨੇਮ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਔਂਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜਗਜੀਵਨ ਜੀਵਨ ਮੂਲ ਆਪਾ ਖੇਇ ਹੇਇ ਅਪਰੰਪਰ ਪਰਾਨੈ ਹੈ ॥੯੨॥

Liberated Guru-conscious Sikh sheds all his ego and becomes a devotee of the infinite Lord, the creator of the World and source of all life on it. (92)

ਜਦ ਕਿ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜੀਵਨ ਮੂਲ ਜਗਤ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੂਲ ਜੀਉਨ ਮੂੜੀ ਜੇ ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੂਪ ਹੈ, ਇਉਂ ਆਪਾ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਹੇਇ ਪਰਾਨੇ ਓਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਤੋਂ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਅਲੇਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ॥92॥

ਸਰਿਤਾ ਸਰੋਵਰ ਸਲਿਲ ਮਿਲ ਏਕ ਭਏ ਏਕ ਮੈ ਅਨੇਕ ਹੋਤ ਕੈਸੇ ਨਿਰਵਾਰੇ ਜੀ ।

When the water of river and lake meet, they become indistinguishable. Then how can they be disintegrated into their earlier form when they have become one?

ਸਰਿਤਾ ਨਦੀ ਤੇ ਸਰੋਵਰ ਸਮੁੰਦਰਤਲਾ ਦਾ ਜਲ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਭਏ ਇੱਕ ਹੋ ਗਿਆਂ ਏਕ ਸੈ ਨਿਰਵਾਰੇ ਅਨੇਕ ਕੈਸੇ ਹੋਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਏਕਤਾਈ ਵਿਚੋਂ ਨਜਾਰਾ ਨਜਾਰਾ ਕਰ ਕੇ ਮੁੜ ਅਨੇਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੀ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ! ਅਥਵਾ: ਨਿਰਵਾਰੇ ਜੀ ਦਿਲ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਕੇ ਤੱਕੇ। ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਮਿਲਿਆਂ ਜੀਵ ਭੀ ਮੁੜ ਕੁਛ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਪਾਨ ਚੂਨਾ ਕਾਥਾ ਸੁਪਾਰੀ ਖਾਏ ਸੁਰੰਗ ਭਏ ਬਹੁਰਿ ਨ ਚਤੁਰ ਬਰਨ ਬਿਸਥਾਰੇ ਜੀ ।

Chewing beetle leaf, catechu, lime and beetle nut produces deep red colour. But then none of these ingredients can be separated from that red colour.

ਐਸਾ ਹੀ ਪਾਨ ਚੂਨਾ ਕਥ, ਸੁਪਾਰੀ ਇਨਾਂ ਚੌਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਚਬਾਈਏ ਤਾਂ ਸੁਰੰਗ ਭਏ ਗੂੜਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਔਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਬਹੁਰ ਮੁੜ ਫਿਰ ਕੇ ਓਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵੱਖੇ ਵੱਖ ਪਸਾਰਾ ਜੀ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਲੋਚੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਚੁਤਰ ਬਰਨ ਨ ਕਦੀ ਚਾਰ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਘਰ ਆਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਜਤ੍ਰੀ ਵੈਸ਼ਯ ਅਰੁ ਸੂਦਰ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕਦੀ ਚਾਰ ਬਰਣੀਏ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ।

ਪਾਰਸ ਪਰਤਿ ਹੋਤ ਕਨਿਕ ਅਨਿਕ ਧਾਤ ਕਨਿਕ ਮੈ ਅਨਿਕ ਨ ਹੋਤ ਗੋਤਾਚਾਰੇ ਜੀ ।

Many metals turn into gold by a touch of the philosopher-stone. Thereafter they cannot revert back to their original form.

ਅਨਿਕ ਧਾਤ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਕਨਿਕ ਹੋਤ ਲੋਹਾ ਤਾਂਬਾ ਆਦਿ ਅੱਠੇ ਧਾਤਾਂ ਅਥਵਾ ਆਪੇ ਵਿਚ ਇਕ

ਦੁਈ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੀਆਂ ਅਨੇਕ ਧਾਤਾਂ ਜੀਕੂੰ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਪਰਸ ਛੇਹ ਕੇ ਸੋਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੁੜ ਜੀ ਚਿੱਤ ਕਰੇ ਕਿ ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਹੋ ਓਹੋ ਕੁਝ ਹੀ ਵੱਖੇ ਵੱਖ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਬਣਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਗੋਤਾਚਾਰ ਓਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਰੀ ਨਜ਼ਾਰੀ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਦੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਵਰਣ ਆਸ਼ਮ ਧਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਚੁੱਕਨ ਤੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੁੜ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਨ ਆਸ਼ਰਮ ਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਰਦਾ।

ਚੰਦਨ ਸੁਬਾਸੁ ਕੈ ਸੁਬਾਸਨਾ ਬਨਾਸਪਤੀ ਭਗਤ ਜਗਤ ਪਤਿ ਬਿਸਮ ਬੀਚਾਰੇ ਜੀ ॥੯੩॥

The sandalwood tree imparts fragrance to all the other trees around it. That fragrance cannot then be taken away from them. Similarly the union of the Lord and his devotees is a very strange and astonishing tale. They become one and there is no duality le

ਚੰਨਣ ਦੀ ਸੁਬਾਸਨਾ ਸੁਗੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬਨਾਸਪਤ ਵਿਚੋਂ ਓਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਦਾ, ਬਸ ਤੀਕੂੰ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਭਗਤ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਰੁ ਜਗਤਪਤਿ ਜਗਤ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਬਿਸਮ ਅਸਚਰਜ ਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜੀ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਲਵੇ ॥93॥

ਚਤੁਰ ਬਰਨ ਮਿਲਿ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੇਲ ਰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗੀਲੇ ਹੈ ।

As the union of beetle leaf, beetle nut, lime and catechu produce deep red colour, so do the Sikhs living in the presence of Satguru get dyed in hue of his love and Naam in the company of True and noble Sikhs.

ਚਾਰ ਬਰਨ ਚੂਨਾ ਕੱਥ ਆਦਿ ਚਾਰੋਂ ਰੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਜੀਕੂੰ ਪਾਨ ਵਿਚੋਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਰਸ ਭਰਿਆ ਨਿਕਲ ਆਂਦਾ ਹੈ, ਤੀਕੂੰ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਬਰਣਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਚਕੇ ਰੰਗੀਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲਾਡਲੇ ਸਿੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਖਾਂਡ ਘ੍ਰਿਤ ਚੂਨ ਜਲ ਮਿਲੇ ਬਿੰਜਨਾਦਿ ਸ੍ਵਾਦ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈ ਰਸਿਕ ਰਸੀਲੇ ਹੈ ।

As the mixing of sugar, clarified butter, flour and water results in various types of dainty dishes, similarly Guru-conscious persons become the relishers of elixir like Naam in the company of the holy and noble people who themselves are engrossed in the

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਡ, ਘਿਉ, ਚੂਨ ਮੈਦਾ ਅਰੁ ਜਲ ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਅਗਨਿ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਬਿੰਜਨਾਦਿ ਛਕਨ ਦੇ ਅਨੇਕ ਸਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਵਾਣ ਪੈ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਵਰਣ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਦੇ ਰਸਿਕ ਚਸਕੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਬਣਕੇ, ਸ੍ਵਯੇ ਰਸੀਲੇ ਰਸ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਯਾਰੇ ਬਣ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਕਲ ਸੁਗੰਧ ਸਨਬੰਧ ਅਰਗਜਾ ਹੋਇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਬਾਸਨਾ ਬਸੀਲੇ ਹੈ ।

As all fragrances when put together result in a perfume of high quality, similarly the servant Sikhs of the Guru become pleasant smelling by virtue of Naam Simran and instilling the words of Guru in their conscious mind.

ਕਸਤੂਰੀ, ਗੋਰੋਚਨ, ਮੁਸ਼ਕਬਿਲਾਈ ਤਥਾ ਚੰਨਣ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਸਨਬੰਧ ਪਾ ਕੇ ਆਪੇ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਅਰਗਜਾ ਅੰਬੀਰ ਨਾਮ ਦਾ ਸੁਗੰਧੀ ਸੰਚਯ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਰਤਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਵਾ ਸਬੰਧ ਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਸਭ ਸੂਝ ਰਖਣ ਵਾਲੀ, ਚੇਤਨ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਲਿਵ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸੁਰਤ ਦੀ ਮੇਲ ਰੂਪ ਤਾਰ ਤਥਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਇਕਤਾਰਤਾ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਹਈ ਅਨੁਭਵਾਕਾਰ ਗੰਮਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਏਨਾਂ ਚੰਗਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਬਸੀਲੇ ਆਤਮ ਪਦ ਬਾਸੀ ਅਨੁਭਵੀ ਮਹਿਕਾਰ ਸੰਪੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਾਰਸ ਪਰਸਿ ਜੈਸੇ ਕਨਿਕ ਅਨਿਕ ਧਾਤੁ ਦਿਬਿ ਦੇਹ ਮਨ ਉਨਮਨ ਉਨਮੀਲੇ ਹੈ ॥੯੪॥

As many metals turn into gold by the touch of paaras (Philosopher-Stone), so do the devoted Sikhs become refulgent and blossoms in the company of True Guru. (94)

ਅਰੁ ਫੇਰ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਧਾਤਾਂ ਪਾਰਸ ਨੂ ਪੰਰਸਕੇ ਸ੍ਰਣ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੀਆਂ
ਹਨ ਐਸੇ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂ ਭੋਟਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦਿਬਯ ਦੇਹ ਤੇਜਸ੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਸਿੱਖੀ ਭਾਵ ਨੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ
ਕੇ ਉਨਮਨ ਉਨਮਨੀ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਵਾ ਮਗਨਾਨੀ ਗੁਰੂ ਰੰਗ ਰੱਤੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਮਨ ਉਨਮੀਲੇ ਹੈ
ਮਨ ਲਿਵਲੀਨ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁੱਟ ਅਲਮਸਤ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥94॥

ਪਵਨ ਗਵਨ ਜੈਸੇ ਗੁਡੀਆ ਉਡਤ ਰਹੈ ਪਵਨ ਰਹਤ ਗੁਡੀ ਉਡਿ ਨ ਸਕਤ ਹੈ ।

As a kite keeps aloft in the sky only if there is breeze blowing, and in the
absence of breeze it drops down on the ground;

ਪਵਨ ਗਵਨ ਪੌਣ ਦੇ ਚਲਣ ਕਰ ਕੇ ਅਥਵਾ ਪੌਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਈ ਹੋਈ, ਗਵਨ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਖੇ,
ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁੱਡੀ ਉੱਡਦੀ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੌਣ ਜੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੁੱਡੀ ਨਹੀਂ ਉੱਡ
ਸਕਿਆ ਕਰਦੀ।

ਡੋਰੀ ਕੀ ਮਰੋਰਿ ਜੈਸੇ ਲਾਟੂਆ ਫਿਰਤ ਰਹੈ ਤਾਉ ਹਾਉ ਮਿਟੈ ਗਿਰਿ ਪਰੈ ਹੁਇ ਥਕਤ ਹੈ ।

As a top keeps revolving on its axis/spindle as long as the torque provided to
it by the thread lasts, where after it drops dead;

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੋਰੀ ਦੀ ਮਰੋੜ ਲਪੇਟ ਮੂਜਬ ਲਾਟੂ ਫਿਰਦਾ ਘੁੰਮਦਾਰਹਿੰਦਾ ਚਕਰੀ ਬੰਨੀ ਰਖਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਜੇ ਤਉ ਰਤਾ ਭਰ ਹਾਉ ਹਿਲੇਰ ਉਸ ਦਾ ਘੁਮਾਉ ਮਿਟੈ ਮੱਠਾ ਪਿਆ ਅਥਵਾ ਤਾਉ ਜੇਸ ਦਾ
ਹਾਉ ਹੋਲਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਓਹ ਥਕਿਤ ਹੋਇ ਹੁੱਟ ਕੇ ਗਿਰ ਪਰੈ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੰਚਨ ਅਸੁਧ ਜਿਉ ਕੁਠਾਰੀ ਠਹਰਾਤ ਨਹੀ ਸੁਧ ਭਏ ਨਿਹਚਲ ਛਬਿ ਕੈ ਛਕਤ ਹੈ ।

As a base gold cannot remain stable in a crucible and on becoming pure, rests
and acquire glitter;

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੁੱਧ ਕੰਚਨ ਖੇਟ ਵਾਲਾ ਸੋਨਾ ਅੱਗ ਉਪਰ ਚਾੜ੍ਹਿਆਂ ਕੁਠਾਲੀ ਵਿਚ ਠਹਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਖੂਬ ਚਕਰੀ ਲਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਖੇਟ ਦੇ ਸੜ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਧ ਖਰਾ ਬਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਹਚਲ ਅਡੇਲ ਹੋ ਕੇ ਛਬਿ ਕੈ ਸੋਭਾ ਦਮਕ ਨਾਲ ਛਕਤ ਹੈ ਦਮਕਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਸੋਭਾਯਮਾਨ ਹੋ ਆਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਬਿਧਾ ਭ੍ਰਮਤ ਚਤੁਰ ਕੁੰਟਗੁਰਮਤਿ ਏਕ ਟੇਕ ਮੇਨਿ ਨ ਬਕਤ ਹੈ ॥੯੫॥

So does a person roams about in all the four directions due to duality and base intelligence. But once he takes the refuge of Guru's wisdom, he acquires peace and becomes engrossed within. (95)

ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਚਿਤਾਈਆਂ ਸੰਸਯਾਂ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਟ ਹੋਈ ਹੋਈ ਜੇ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਖੇਟੀ ਬੁਧੀ ਮਲੀਨ ਮਤਿ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਆਂ ਮਨੋਰਥਾਂ ਯਾ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਭਟਕਾਈ ਹੋਈ ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਉੱਤਰ ਦੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਭ੍ਰਮਤ ਹੈ ਭਟਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਟੇਕ ਓਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਨ ਚੁੱਪ ਸਾਧ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਨ ਬਕਤ ਹੈ ਬੋਲਦੀ ਚਲਦੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਕਲਪਨਾ ਤਯਾਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ॥95॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਪਾਨ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਪਰਮਦਭੁਤ ਗਤਿ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਹੈ ।

A Guru-conscious Sikh feels fully satiated drinking the loving elixir of the nectar-like Naam. He experiences strange and astonishing waves of spiritual ecstasy within.

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰ ਕੇ ਛਕ ਕੇ ਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮਅਦਭੁਤ ਅਤਯੰਤ ਅਲੌਕਿਕ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅੰਦਰ ਕਦੀ ਦੇਖਣ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਉਸ ਦਸ਼ਾ ਗਤੀ ਵਾਲੀ ਆਤਮ ਤਰੰਗ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮੌਜ ਵਰਤ ਪਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਤ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ ਬਿਸਰਜਤ ਉਤ ਤੇ ਬਿਸਮ ਅਸਚਰਜ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੈ ।

Relishing the loving elixir, a Guru-conscious person turns his senses away from the worldly engrossments and attaches them with the faculties that help him enjoy the divine pleasures. As a result he experiences strange and astonishing sensations within.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਉਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਇਤ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਇਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਨੇਤ੍ਰ ਸਬਦ ਸ਼ਬਦ ਮਈ ਜੇ ਕੁਛ ਕਹਿਣ ਅਥਵਾ ਸੁਨਣ ਵਿਚ ਆ ਸਕਨ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਸਰੂਪੀ ਸੂਖਮ ਪ੍ਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਤਿ ਕੰਨ ਬਿਸਰਜਤ ਵਿਦੈਗੀ ਧਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਰੂਪੀ ਜਗਤ ਵੱਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਰੁ ਸ੍ਰੋਤਰ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਭਟਕਣੇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਕੇ, ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਤ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਓਰ ਤੇ ਬਿਸਮ ਅਸਚਰਜ ਅਸਚਰਜਤਾਈ ਨੂੰ ਭੀ ਅਚਰਜ ਹੈਰਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਰਤਾਰਾ, ਆਣ ਵਰਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਖੇ ਸੁ ਦਿਖਾਵੈ ਕੈਸੇ ਸੁਨੈ ਸੁ ਸੁਨਾਵੈ ਕੈਸੇ ਚਾਖੇ ਸੇ ਬਤਾਵੈ ਕੈਸੇ ਰਾਗ ਰਸ ਰੰਗ ਹੈ ।

All that he experiences, he cannot make others experience. How can he make others hear the unstruck music that he himself hears? The taste of Naam nectar that he enjoys himself, how can he describe it to others? All these he alone can enjoy.

ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਲੀਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਵ ਲੀਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਜੇ ਕੁਛ ਦਿੱਬ ਦਰਸ਼ਨ ਉਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਲੇ ਉਕਤ ਤਿਆਰੀ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਦਿੱਬਜ ਧੁਨੀ ਦੇ ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸੁਣੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਵੇ ਭਾਵ ਨੇਤ੍ਰ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਦੀ ਓਸੀ ਸਾਧਨਾ ਬਿਹੀਨ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੀ ਕੋਈ ਦੇਖ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤੇ ਫੇਰ ਚੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਰਸ ਦੇ ਸੁਆਦ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਖਾਵੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਰਾਗ ਰੰਗ ਦਾ ਰਸ ਆਹ ਕੁਝ ਹੈ।

ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਿਨੋਦ ਅੰਗ ਅੰਗ ਥਕਤ ਹੁਇ ਹੇਰਤ ਹਿਰਾਨੀ ਬੁੰਦਸਾਗਰ ਸ੍ਰਬੰਗ ਹੈ ॥੯੬॥

It is impossible to narrate the state of spiritual delight of such a person. Every part of his body becomes stable in the happiness of this state and one feels flabbergasted. Staying in the holy feet of Satguru, such a person merges in the ocean-like God

ਗੱਲ ਕੀਹ ਕਿ ਇਸ ਬਿਨੋਦ ਕੌਤੁਕ ਦੀ ਕਥਾ ਕਹਾਈ ਅਕੱਥ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ। ਬੱਸ ਉਸ ਰੱਬੀ ਝਰਣਾਟ ਦੇ ਛਿੜਦਿਆਂ ਸਾਰ ਅੰਗ ਅੰਗ ਥਕਿਤ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਹੇਰਤ ਹੇਲਤ ਓਸ ਦੇ ਹਿਲੇਰ ਮਾਰਦਿਆਂ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਲੇਲ ਕਰਨ ਸਾਰ ਆਪੇ ਦੀ ਸੁਰਤ ਭੀ ਹਿਰਾਨੀ ਖੇਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਗੁੰਮਹੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੀਕੂੰ ਬੁੰਦਸਮੁੰਦਰਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਾ ਗੁਵਾ ਕੇ ਸਾਗਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੀਕੂੰ ਹੀ ਇਹ ਭੀ ਆਪਾ ਗੁਵਾ ਕੇ ਸਰਬੰਗ ਸਮੂਲਚੀ ਹੀ ਓਸ ਵਿਖੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥96॥

ਸਾਧਸੰਗ ਗੰਗ ਮਿਲਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਮਿਲੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੈ ।

A Sikh ever in attendance of Satguru merges in the ocean-like True Guru through the Ganges-like holy congregation. He remains engrossed in the fountain-head of Cyan (knowledge) and contemplation.

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗੰਗ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸਤਸੰਗਤ ਰੂਪ ਗੰਗਾ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਲਜਾਨ ਸਰੂਪ ਸੇਭਾਯਮਾਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮੁੰਦਰਦਾ ਮੇਲਾ ਸਾਖਯਾਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਫੇਰ ਗਿਆਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਦੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਪਰਮ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੇ ਸ੍ਰਰੂਪ ਵਿਖੇ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਮਧੁਕਰ ਗਤਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਚਕੋਰ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਰਸ ਭੀਨ ਹੈ ।

A True Sikh remains absorbed and immersed in the holy dust of the True

Guru like a bumble bee and longs for a glimpse of his Guru just as a moon bird experiences pangs of separation of his beloved moon.

ਅਰਥਾਤ ਮਧੁਕਰ ਗਤਿ ਭੈਰੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਣ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ ਧੂਲੀ ਰਸਪੁਸ਼ਪ ਮਦ ਵਿਚ ਅਤੇ ਚਕੋਰ ਵਾਕੂੰਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੇ ਧਯਾਨ ਰਸ ਵਿਚ ਭੀਨ ਹੈ ਭਿਜਯ ਰਹਿੰਦਾ ਤਰ ਹੋਯਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੁਕਤਾਹਲ ਅਹਾਰ ਹੰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਮਾਰਥ ਬਿਮਲ ਜਲ ਮੀਨ ਹੈ ।

Like a swan whose diet is pearls, a true Sikh relishes the pearl-like Naam as his life support. Like a fish, he swims in the cool, clean and comforting waters of spirituality.

ਅਰੁ ਸ਼ਬਦ ਵਿਖੇ ਸੁਰਤ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੂੜਿਆਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਘੁੱਗੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤੰਯਾਗ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਤੀ ਦੇ ਹੀ ਅਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਹੰਸ ਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸ਼ਬਦ ਬਚਨ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਓਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਦੇਸ਼ ਭਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਰੂਪ ਮੁਕਤਾਹਲ ਮੇਤੀ ਚੁਣ ਚੁਣਕੇ ਅਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਾਨ ਖਾਤਰ ਉਹ ਹੰਸ ਸਮਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਪਰਮਾਰਥ ਜਿਸ ਅਰਥ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਰਯੋਜਨ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਾ, ਐਸੇ ਪਰਮ ਤੱਤ ਸਰੂਪੀ ਮੁਕਤ ਪਦ ਵਿਖੇ ਐਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਡਾ ਕਿ ਜਲ ਵਿਖੇ ਮੀਨ ਮੱਛ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਟਾਛ ਅਮਰਾਪਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਮਲਾ ਕਲਪਤਰ ਕਾਮਯੋਨਾਧੀਨ ਹੈ ॥੯੭॥

By the element and nectar-like glimpse of grace of the True Guru, a true Sikh attains immortality. And then all mythical donors like Kamdhen cow or Kalap brichh and even Lakshmi (Goddess of wealth) serve him diligently. (97)

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਯਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖਯ ਮਿਹਰਾਂ ਭਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸੈਈ ਨਿਗ੍ਰਾ ਨਾਲ ਤੱਕਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਮਰਾਪਦ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖਯ ਦੇ ਕਮਲਾ

ਲਛਮੀ ਕਲਪਤਰੁ ਸੁਰਗੀ ਨੰਦਨ ਬਨ ਦਾ ਭੂਖਣ ਰੂਪ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਬਿਰਛ,
ਅਰੁ ਕਾਮਯੇਨੁ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਣਹਾਰੀ ਸੁਰਗੀ ਗਊ ਸਭ ਅਧੀਨ ਹਨ ॥97॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਬਿਥਾਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਕਥਾ ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਨਾਇਕੁ ਕੈਸੇ ਜਾਨੀਐ ।

When description of one universe is beyond the ability of a human being then how can the master of millions of universes be known?

ਇਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪਸਾਰੇ ਦੀ ਕਥਾ ਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਕੇੜਾਂ ਅਨੰਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਦੇ ਰਚਨ ਹਾਰੇ ਨਾਯਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣ ਸਕੀਏ?

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਅਉ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਹੈ ਸੂਖਮ ਸਬੂਲ ਮੂਲ ਕੈਸੇ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ।

God, the cause of all visible and invisible world who is prevailing equally in all and sundry; how can he be reckoned?

ਘਟਿ ਸਰੀਰ ਘਟਿ ਅੰਤਾਕਰਣ ਰਿਦਾ ਸੇ ਉਹ ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਰੁ ਹਰ ਇਕ ਅੰਤਾਕਰਣ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਉ ਅਤੇ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰ ਸਭ ਵਿਖੇ ਅਭੇਦ ਹੇ ਰਿਹਾ; ਅਥਵਾ ਸਰਬ ਦੇ ਸਦਰਸ਼ ਹੀ ਹੋਯਾ ਹੋਯਾ ਮਾਨੇ ਅੰਤਰਾਯ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਸਭ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੇ ਕੇ ਭਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਬੂਲ ਸੂਖਮ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਵਾ ਮੁੱਢ ਨੂੰ ਕਾਰਣ ਵਾ ਮੁੱਢ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਛ ਨਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ ਪਛਾਣ ਸਕੀਏ?

ਨਿਰਗੁਨ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਲਖ ਲਖਿਓ ਨ ਜਾਇ ਕੈਸੇ ਉਰਿ ਆਨੀਐ ।

God who is not visible in His Transcendental form, and is visible in myriad forms in His immanent form; who cannot be perceived, how can he then be lodged in the mind?

ਨਿਰਗੁਣ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹੋਯਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਅਗੋਚਰ ਪਰ ਜਿਹੜਾ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਖੇ ਐਣਹਾਰਾ ਸਾਕਾਰ ਸਰੂਪ ਸਰਗੁਣ ਹੈ ਉਹ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹਕੇ ਭਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਸਲ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਲਖਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਓਸ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਹ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਸਕੀਏ? ਭਾਵ ਉਹ ਬੁਧੀ ਮਨ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਯਾ ਧਿਆਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਤਿਰੂਪ ਸਤਿਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬਾਤਮ ਕੈ ਮਾਨੀਐ ॥੯੮॥

Imperishable of character, of ever stable name, the complete Lord God, becomes known to a devoted Sikh through the Gyan dispensed by True. Guru. He attaches his conscious mind in the word and its tune and realises His presence in every living being. (98)

ਹਾਂ! ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਸਤ੍ਰਨਾਮ ਤੋਂ ਸਤ੍ਰਨਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸਤ੍ਰ ਸਰੂਪ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ ਆਪਣੇ ਆ ਨੂੰ ਬੰਨਾ ਕੇ ਓਸ ਦੇ ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਸਰਬਾਤਮ ਕੇ ਸਰਬ ਆਤਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਦਾ ਆਪਾ ਰੂਪ ਹੋਏ ਹੋਏ ਓਸ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਮਾਨੀਐ ਜਜੋਂ ਕਾ ਤਜੋਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਲਈਦਾ ਹੈ ॥98॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਸਰਬਮਈ ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਪਰਪੂਰਨ ਕੈ ਜਾਨੀਐ ।

Guru-blessed Sikh realises the universal presence of God through the total benefaction and kindness of the complete Guru who is manifestation of Supreme God.

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਰਬਮਈ ਸਰਬ ਸਰੂਪੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪਰਪੂਰਣ ਪ੍ਰੀਪੂਰਣ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸਰਬ ਠੈਰ ਸਭ ਜੜ ਜੰਗਮ ਵਿਖੇ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਣ ਸਕੀਦਾ ਹੈ।

ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਏਕ ਅਉ ਅਨੇਕ ਮੇਕ ਸਬਦ ਬਿਬੇਕ ਟੇਕ ਏਕੈ ਉਰ ਆਨੀਐ ।

By absorbing the mind in the form of True Guru and contemplation of Guru's teachings, the Sikh lodges that God in his heart who is one and is present in all.

ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ੇ ਮਾਰਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਏਕ ਅਉ ਅਨੇਕ ਮੇਕ ਜੇ ਕੁਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਸਮੂਹ ਨਿਗ੍ਰਾ ਵਿੱਚ ਦੀ ਲੰਘੇ, ਓਸ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਚ ਮੇਕ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਦੀ ਲਿਵ ਤਾਰ ਲਗਾਵੇ ਅਉ ਔਰ ਐਸਾ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਬਿਬੇਕ ਸ਼ਬਦ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰ ਕੇ ਬਾਣੀ ਦ੍ਰਾਰੇ ਜਿਸ ਕਾਸੇ ਦਾ ਭੀ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰ ਯਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਓਸ ਸਮੂਹ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਰਪੰਚ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮਾਤ੍ਰ ਸੱਤਾ ਸਰੂਪ ਦੀ ਟੇਕ ਨਿਸਚਾ ਭੋਈ ਹੀ ਉਚਿ ਆਨੀਐ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਵੇ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਅਰੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਪੇਖਤਾ ਬਕਤਾ ਸ੍ਰੋਤਾ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ।

By keeping the vision of the eyes in the glimpse of Satguru and tuning the ears to the sound of Guru's utterances, an obedient and devoted Sikh reckons Him as the speaker, listener and watcher.

ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਰਸ ਅਰੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਜਿਸ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਉਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਰੁ ਜਿਸ ਉਸੇ ਹੀ ਟਿਕਾਣੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੁਰਤਿ ਸ੍ਰਵਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਓਥੇ ਉਸ ਟਿਕਾਣੇ ਪੇਖਤਾ ਪੇਖਨ ਹਾਰਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਬਕਤਾ ਬੋਲਣਹਾਰਾ ਅਰੁ ਸ੍ਰੋਤਾ ਸੁਣਨ ਹਾਰਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਮਾਤ੍ਰ ਚੇਤੰਨਜ ਸਰੂਪ ਆਤਮਾ ਹੀ ਅਨੁਭਈਆਂ ਪਹਿਚਾਨੀਏ।

ਸੁਖਮ ਸਬੂਲ ਮੂਲ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਠਟ ਨਟ ਵਟ ਸਿਮਰਨ ਮੰਤ੍ਰ ਮਨੁ ਮਾਨੀਐ ॥੯੯॥

God who is the cause of the visible and invisible expanse, who is playing the game of the world both as a performer and the apparatus, the mind of a devoted Sikh of Guru gets engrossed in words and teachings of the Guru. (99)

ਸਬੂਲ ਸੁਖਮ ਦਾ ਮੂਲ ਮੁੱਢ ਉਹ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਵਰਤਣ ਹਾਰਾ ਠਟ ਠਾਠ ਪਸਾਰਾ ਸਭ ਨਟ ਵਟ ਓਹੀ ਨਟ ਵਤ ਨਟ ਦੀ ਨਜਾਈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਬਣ ਕੇ ਭੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਗ

ਨਜ਼ਾਰਾ ਰਹਿ ਕੇ ਖੇਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਤਰ ਸਿਮਰਨ ਮੰਤ੍ਰ ਮਨੁ ਮਾਨੀਐ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ੇ
ਮੰਤ੍ਰ ਨੂ ਸਿਮਰਣ ਕਰੀਏ ਤਦ ਇਸ ਗੱਲ ਉਪਰ ਮਨ ਮੰਨਦਾ ਅਰਥਤਾ ਨਿਸਚਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ
॥99॥

ਨਹੀਂ ਦਦਸਾਰ ਪਿਤ ਪਿਤਾਮਾ ਪਰਪਿਤਾਮਾ ਸੁਜਨ ਕੁਟੰਬ ਸੁਤ ਬਾਧਵ ਨ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈ ।

In the paternal hierarchy, there is not one relation; whether grandfather, great grandfather or any other son of the family, ward or brother;

ਨਹੀਂ ਹੈ ਦਦਸਾਰ ਦਾਦਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਨਾਤਾ ਸਰਬੰਧ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਿਤਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ
ਪਿਤਾਮਾ ਬਾਬਾ ਦਾਦਾ ਯਾ ਪਰਪਿਤਾਮਾ ਪੜਬਾਬਾ ਪੜਦਾਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੱਜਨ
ਕੁਟੰਬ ਇਸ ਕੇੜਮੇ ਵਿਚ ਪੁਤ੍ਰ ਬਾਧਵ ਸਾਕ ਸਰਬੰਧੀ ਯਾ ਭਰਾ ਆਦਿ।

ਨਹੀਂ ਨਨਸਾਰ ਮਾਤਾ ਪਰਮਾਤਾ ਬਿਰਧਿ ਪਰਮਾਤਾ ਮਾਮੂ ਮਾਮੀ ਮਾਸੀ ਐ ਮੌਸਾ ਬਿਬਿਧ ਬਿਖਾਤਾ
ਹੈ ।

Similarly there isn't any relation, whether it is mother, grandmother or great grandmother, maternal uncle, aunt or any other recognised relationships;

ਇਵੇਂ ਹੀ, ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਨਸਾਰ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਾਤਾ ਸਾਕ ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਾਤਾ ਹੋਵੇ,
ਚਾਹੇ ਪਰਮਾਤਾ ਨਾਨੀ ਯਾ ਬਿਰਧ ਪ੍ਰਮਾਤਾ ਪੜਨਾਨੀ ਅਥਵਾ ਮਾਮੂ ਮਾਮਾ, ਮਾਸੀ, ਅਰ ਮੌਸਾ
ਮਾਸੜ ਜੇ ਬਿਬਿਧ ਬਹਤੁ ਕਰ ਕੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬਿਖਯਾਤਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਕਾ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਹੀਂ ਸਸੁਰਾਰ ਸਾਸੁ ਸੁਸਰਾ ਸਾਰੇ ਅਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਿਰਤੀਸੁਰ ਮੈ ਜਾਚਿਕ ਨ ਦਾਤਾ ਹੈ ।

And also there is no relationship in the in-laws family whether mother-in-law, brother-in-law or sister-in-law; nor is their any relationship of family priest, donor or beggar.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਸੁਰਾਰ ਸੌਹਰੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਨਾਤਾ ਸਰਬੰਧ ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਾਸ ਸੱਸ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਸੌਹਰਾ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾ ਅਉ ਅਥਵਾ ਸਾਰੀ ਸਾਲੀ ਅਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫੇਰ ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਹਿਤੈਸੀ ਹਿਤ ਚਾਹੁਨ ਹਾਰਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਿਰਤੀਸੁਰ ਮੈ ਪਾਧਾ ਪ੍ਰੇਹਿਤ ਕੁਲ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਹੋਵੇ, ਜਾਚਿਕ ਮੰਗਤਾ ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਨ ਲੈ ਕੇ ਕਮਾਈ ਸਫਲਾਨ ਦੀਆਂ ਡੀਂਗਾਂ ਮਾਰਣ ਵਾਲਾ, ਅਥਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਜਜਮਾਨ ਹੀ।

ਅਸਨ ਬਸਨ ਧਨ ਧਾਮ ਕਾਹੂ ਮੈ ਨ ਦੇਖਿਓ ਜੈਸਾ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗਤ ਕੇ ਨਾਤਾ ਹੈ ॥੧੦੦॥

Nor has any relationship been seen amongst the friends and close associates who share their eats and drinks as is the relationship of Sikh Sangat (congregation) and a Sikh. (100)

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸਨ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਦੇ ਪਦਾਰਥ, ਬਸਨ ਪਹਿਨਣ ਜੋਗ ਬਸਤ੍ਰ ਪਟੰਬਰ ਪਸ਼ਮੰਬਰ ਆਦਿ ਤਥਾ ਧਨ ਦੌਲਤ ਧਾਮ ਘਰ ਘਾਟ ਆਦਿ ਭੀ ਜੇ ਹਨ ਓਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਕਿਸੇ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇਖਯਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਥ ਨਿਭਨ ਵਾਲਾ ਨਾਤਾ ਜਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਿਖ, ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦਾ ਨਾਤਾ ਸਾਥ ਨਿਭਨ ਵਾਲਾ ਸੱਚਾ ਸਾਕ ॥100॥

